

Kaposvár Megyei Jogú Város Fenntartható Energia és Klíma Akcióterve

2017. november

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Strukturális
és Beruházási Alapok

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Kaposvár Megyei Jogú Város Fenntartható Energia és Klíma Akcióterve

Készítette:

 TRENCON

Tartalom

1	Vezetői Összefoglaló	8
2	Bevezetés	11
2.1	A Fenntartható Energia és Klíma Akcióterv célja, előnyei.....	11
2.2	SECAP szakmai, jogszabályi háttere.....	12
3	Helyzetelemzés	14
3.1	Kaposvár általános bemutatása, infrastruktúra.....	14
3.1.1	Makroregionális és regionális szerep.....	15
3.1.2	Természeti adottságok.....	15
3.1.3	Területfelhasználás.....	17
3.1.4	Társadalmi háttér.....	21
3.1.5	Gazdasági háttér.....	23
3.2	Klímatudatosság, okos város.....	27
3.2.1	Zöld közlekedés.....	27
3.2.2	Parkosítás, erdősítés, zöld építkezés.....	28
3.2.3	Megújuló energiaforrások, energiatakarékosság.....	28
3.2.4	Környezettudatos oktatás, környezetkímélő életmód.....	29
3.2.5	Újrahasznosítás.....	30
4	Klímavédelmi szempontú városi helyzetelemzés	31
4.1	Mitigációs helyzetértékelés.....	31
4.1.1	ÜHG leltár.....	31
4.1.2	A.) Polgármesterek Szövetsége által támogatott és elvárt számítási módszertan adattartalma.....	31
4.1.3	B.) Klímabarát Települések Szövetsége által támogatott és elvárt számítási módszertan adattartalma.....	40
4.1.4	Kibocsátási leltárok.....	41
4.1.5	Kibocsátási leltár a bázisévben (Polgármesterek szövetsége módszertanát alkalmazva).....	43
4.1.6	Kibocsátási leltárok közötti különbség.....	46
4.1.7	A városban megvalósult fenntartható energiagazdálkodási (energiahatékonysági és megújuló energia) projektek bemutatása.....	47
4.2	Alkalmazkodási helyzetértékelés.....	48
4.2.1	Az éghajlatváltozás által veszélyeztetett helyi értékek meghatározása.....	55
4.3	Klíma- és energiatudatossági, szemléletformálási helyzetkép.....	60
4.4	Kaposvár éghajlati szempontú SWOT analízise és problématerképe.....	64
4.4.1	SWOT elemzés.....	64
4.4.2	Problémafa.....	70

5	Stratégiai kapcsolódási pontok azonosítása	71
5.1	EU-s szakpolitikai háttér	71
5.1.1	Területi Agenda 2020	71
5.1.2	Partnerségi Megállapodás (2014-2020)	71
5.1.3	Párizsi Klímakonferencia (2015)	72
5.1.4	Az éghajlat- és energiapolitika 2030-ig szóló kerete	73
5.2	Nemzeti kapcsolódási pontok, a hazai szakpolitikai háttér	73
5.2.1	Az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció (OFTK)	73
5.2.2	Nemzeti Fenntartható Fejlődési Stratégia (NFFS)	74
5.2.3	Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia 2	75
5.2.4	Nemzeti Energiastratégia 2030	76
5.2.5	Magyarország Megújuló Energia Hasznosítási Cselekvési Terve 2010-2020 76	
5.2.6	Nemzeti Vízstratégia	77
5.2.7	Nemzeti Környezetvédelmi Program 2014-2020	77
5.3	Megyei kapcsolódó programok, stratégiák	78
5.3.1	Somogy Megye Területfejlesztési Koncepciója	78
5.3.2	Somogy Megye Területfejlesztési Programja, 2014-2020 (STRATÉGIAI ÉS OPERATÍV PROGRAM)	79
5.3.3	Somogy Megye Területrendezési Terve	82
5.4	Kapcsolódás a térségi és helyi tervdokumentumokhoz	83
5.4.1	Kaposvár MJV jövőképe (2030-ig)	83
5.4.2	Kaposvár Megyei Jogú Város Településfejlesztési Koncepciója és Integrált Településfejlesztési Stratégiája 2014-2020	83
5.4.3	Kaposvár Területrendezési Terve	84
5.4.4	Kaposvár fenntartható városi mobilitási terve	84
6	Jövőkép és célrendszer	86
6.1	Középtávú célok (7-15 év)	86
6.2	Hosszútávú célok	87
7	Beavatkozási területek azonosítása, a Fenntartható Energia Akcióterv Intézkedései	89
7.1	Beavatkozási területek intézkedései	89
7.1.1	Önkormányzati épületek, létesítmények	89
7.1.2	Lakóépületek	90
7.1.3	Közvilágítás	90
7.1.4	Ipari fogyasztók	90
7.1.5	Kaposvár energiaellátása	92
7.2	Mitigációs beavatkozási lehetőségek	92

7.2.1	Mitigációs célkitűzések	93
7.2.2	Mitigációs intézkedés.....	93
7.3	Adaptációs beavatkozási lehetőségek	97
7.3.1	Adaptációs átfogó célkitűzések.....	98
7.3.2	Adaptációs specifikus célok.....	98
7.3.3	Adaptációs intézkedések	98
7.4	Szemléletformálási intézkedési javaslatok	101
7.4.1	Szemléletformálási átfogó cél	101
7.4.2	Szemléletformálási specifikus cél	101
7.4.3	Szemléletformálási intézkedések.....	101
8	Végrehajtási keretrendszer meghatározása.....	105
8.1	Menedzsment eszközök	105
8.2	Intézményi együttműködési keretek.....	105
8.2.1	Önkormányzat szervezeti felépítése	106
8.3	Finanszírozás	109
8.4	Érintettek, partnerségi terv.....	111
8.5	Monitoring és felülvizsgálat.....	112
9	Mellékletek	114
9.1	melléklet: Kaposváron bejegyzett nagyvállalatok listája	115
9.2	melléklet: A városban megvalósult fenntartható energiagazdálkodási (energiahatékonysági és megújuló energia) projektek bemutatása	118
9.2.1	Energiamegtakarítást elérő projektek az EU 2007-2013-as fejlesztési program keretében	118
9.2.2	Energiamegtakarítást elérő projektek az Új Széchenyi terv fejlesztési program keretében.....	129
9.3	melléklet: Műemlékek Kaposváron	136
9.3.1	Országos védelem alatt álló műemlékek és műemléki környezet.....	136
9.3.2	H1 védelem alatt álló épületek.....	141
9.3.3	H2 védelem alatt álló épületek.....	144
9.3.4	H3 védelem alatt álló objektumok	150
9.3.5	He1 védelem alatt álló területek.....	152

Táblázatjegyzék

1. táblázat Lakónépesség változása (KSH).....	21
2. táblázat Népmozgalom alakulása Kaposváron (KSH)	21
3. táblázat: A háztartások részére szolgáltatott villamosenergia mennyisége Kaposváron (1000 kWh); forrás: KSH.....	35
4. táblázat: Távhőellátásra felhasznált hőmennyiség a lakosság részére Kaposváron (Gigajoule); forrás: KSH.....	35
5. táblázat: Az összes szolgáltatott gáz mennyiségéből a háztartások részére szolgáltatott gáz mennyisége Kaposváron; forrás: KSH.....	35
6. táblázat: Kaposvár CO ₂ kibocsátásának nagyság a bázisévben, 2009-ben	42
7. táblázat: A két számítási módszertan szerinti kibocsátási nagyságok	47
8. táblázat: Kaposvár helyi védelem alatt álló épületeinek száma	59
9. táblázat: Szemléletformálási projektek Kaposváron	61
10. táblázat: Az Önkormányzat TOP forrásból megvalósuló TSZ-szel rendelkező energetikai korszerűsítései; forrás: Kaposvár MJV Önkormányzata.....	89
11. táblázat: Ipari szereplők, mint kedvezményezettek a 2003-2017-es időszakban KEOP forrásból megvalósult fejlesztéseknél, forrás: www.palyazat.gov.hu	91
12. táblázat Az Önkormányzat főbb adatai.....	106
13. táblázat: A stratégia célrendszeréhez tartozó eredményindikátorok.....	112
14. táblázat: Kaposváron bejegyzett 50 fő feletti foglalkoztatottal és 500 M Ft feletti nettó árbevétellel rendelkező cégek. forrás: Opten	115
15. táblázat: Kaposváron támogatott energiamegtakarítást elérő projektek az EU 2007-2013-as fejlesztési program keretében	118
16. táblázat: Kaposváron támogatott energiamegtakarítást elérő projektek az Új Széchenyi terv fejlesztési program keretében	129
17. táblázat: Kaposváron támogatott energiamegtakarítást elérő projektek a Széchenyi2020 fejlesztési program keretében.....	132

Ábrajegyzék

1. ábra: Áttekintő térkép.....	14
2. ábra: Kistájak.....	16
4. ábra: Működő vállalkozások száma a különböző iparágakban Kaposváron 2011-2015 között, forrás: KSH.....	24
5. ábra: Kaposvár, Somogy megye és a Dél-Dunántúl régió GDP növekedési üteme vásárlóerő paritáson.....	27
6. ábra: Ágazatonkénti üvegházhatásúgáz-kibocsátás nagysága a bázisévben, SECAP sablon számítási eredmény.....	44
7. ábra: Ágazatonkénti üvegházhatásúgáz-kibocsátás aránya Kaposváron belül a bázisévben, SECAP sablon számítási eredmény.....	45
8. ábra: Ágazatonkénti végső energiafogyasztás nagysága Kaposváron belül a bázisévben, SECAP sablon számítási eredmény.....	45
9. ábra: Ágazatonkénti végső energiafogyasztás aránya Kaposváron belül a bázisévben, SECAP sablon számítási eredmény.....	46
10. ábra: Energiahordozónkénti végső energiafogyasztás nagysága Kaposváron a bázisévben, SECAP sablon számítási eredmény.....	46
11. ábra: Kitettség - A forró napok száma Magyarországon az 1961–1990 időszakban (napok száma), forrás: Natér.....	49
12. ábra: Erdők Kaposváron és környékén.....	50
13. ábra: Erdő sérülékenységi Kaposváron és környékén, forrás: Natér.....	50
14. ábra: Kitettség - Erdészeti klímaosztály változás 1991-2010 és 2021-2050 között az ALADIN szcenárió alapján.....	50
15. ábra: Kitettség - A CIT havi átlagértékei az 1961-1990 időszakra (városi turizmus) (Országos).....	52
16. ábra: Kitettség - A CIT havi átlagértékei a 2021-2050 időszakra (városi turizmus) (Országos).....	52
17. ábra: Védett területek állapota ivóvízkivételek védőterületei, Kapos-alegység, forrás: VGT 6-14 térkép részlet.....	53
18. ábra: Komplex Belvív-veszélyeztetettségi Valószínűség (KBV) területi eloszlása; forrás: BM közlemény Magyarország Árvízi Országos Kockázatkezelési Tervéről.....	54
20. ábra: Országos védelem alatt álló műemlékek és műemléki környezet.....	136

1

Vezetői Összefoglaló

A klímaváltozás hatása nem csak globálisan, hanem regionális szinten is érezhető, jelentős problémákat okozva a lakosság számára. Az éghajlatban történt változásokból eredő kihívások kezeléséhez és a változásokat előidéző kibocsátások csökkenéséhez összehangolt cselekvés szükséges, melyhez a megfelelő tervezés, stratégia elengedhetetlen.

Az elkészült klímastratégia összefoglaló dokumentációja megfelel a Klímabarát Települések Szövetsége megbízásából a Magyar Földtani és Geofizikai Intézet Nemzeti Alkalmazkodási Központ „Módszertani útmutató megyei klímastratégiák kidolgozásához alapján” tanulmányában foglaltaknak és a Polgármesterek Szövetsége által a honlapjukon közzétett „A Polgármesterek Klíma- és Energiaügyi Szövetségének jelentéstételi útmutatója” módszertani elvárásoknak. Ezen elvek mentén készült el a klímastratégia és Kaposvár ÜHG leltára. Városi szinten jelen tanulmány az első klímastratégia, korábban a Kaposvárnak nem állt rendelkezésre ÜHG leltár.

1.1.1.1 Város kibocsátási értékei

Az elvégzett ÜHG leltár alapján a végső kibocsátás nagysága Kaposváron a bázisévben (Polgármesterek Szövetsége módszertana szerint) CO₂ egyenértékre számítva 395 176 tonna CO₂ volt, mely kibocsátás változásának irányát a jelenlegi rendelkezésre álló adatok alapján a Klímabarát Települések által készített és azon módszertanra támaszkodóan számított kibocsátási értékek nagysága jelzi, ami 2015-ben 186 305 tonna CO₂ nagyságú. A legnagyobb kibocsátás az energiafogyasztásból ered, melyen belül a földgázhasználatból származó kibocsátás értéke jelen elemzési lépésben nem határozható meg egyértelműen. Az ÜHG kibocsátás szempontjából jelentősnek tekinthető a közlekedésből származó kibocsátás nagysága, azonban a mezőgazdasági tevékenységből és a hulladékokból származó értékek már nem számottevők.

Kaposváron az erdők mérete 1459 ha, a települési zöldfelületek 15,65 ha, melyek 2 317,74 t ÜHG elnyelésére alkalmasak.

1.1.1.2 Az éghajlatváltozással leginkább érintett tényezők

Kaposvár klímastratégiája az általános állapotértékelés mellett az éghajlatváltozással kapcsolatos helyzetértékelésére épül (részletesen a 4.2 fejezet tartalmazza), mely elemzés eredményeként az éghajlatváltozással leginkább érintett tényezők az alábbiak voltak:

Hőhullámok okozta egészségügyi problémák veszélye: A többlethalálozás változást a hőhullámos napok gyakoriságának és többlethőmérséklet változásának együttes hőösszeg-növelő hatása okozza. Kaposvár érintettsége sokkal kedvezőbb az országos

átlagnál – a NATÉR¹ adatbázis adatai alapján, ami elsősorban a hóhullámos napok viszonylag kis számával hozható kapcsolatba, ami kedvezőbb az országos trendeknél.

Épületekben a viharok okozta kár veszélye: Kaposvár lakóépületeinek/középületek viharok általi veszélyeztetettségét befolyásolják a városban előforduló lakótelepi házak és 1990 után épült otthonok relatíve magas száma, valamint az elavult, felújítatlan családi házak, melyek a szélkárra jóval érzékenyebbek. Mindezek mellett Kaposvár lakóépületeinek viharok általi veszélyeztetettsége a NATÉR-ben elérhető adatokra támaszkodóan, az országos átlag alatti.

Természeti értékek veszélyeztetettsége: Kaposváron és környékén az erdők sérülékenysége az „igen erősen sérülékeny” és a „közepesen sérülékeny” értékek között mozog. Az érzékenyebb fás-erdős részek a város belső területein találhatók.

Villámárvíz veszélyeztetettség: A klímaváltozás következményként várhatóan megnő az extrém időjárási jelenségek gyakorisága és intenzitása, mint a lokálisan jelentkező, hirtelen lezúduló, 30 mm/nap intenzitást meghaladó csapadékeseményeké, ami villámárvíz kialakulásához vezethet. Kaposváron előfordul a villámárvíz veszélyeztetettség, amellyel, hogy a Kapos folyó vízjárásának szabályozását elősegítő véstározásra alkalmas árvízcsúcs-csökkentő komplexum is készült, amitől a villámárvizek okozta veszélyeztetettség jelentősen csökkent. Azonban egyre többször szembesül a város, hogy a városi csatorna rendszer nem tudja megfelelően elvezetni a hirtelen lezúduló, nagy mennyiségű csapadékot, ez sok helyen problémát okoz.

Aszály veszélyeztetettség: A NATÉR-ben bemutott modellszámítások alapján Kaposvár országos viszonylatban a kevésbé sérülékeny területek közé tartozik aszályveszélyeztetettség szempontjából.

Ivóvízbázisok veszélyeztetettsége: Kaposváron üzemel a Kaposvári vm. fácánosi sérülékeny vízbázis, ami rétegvizet termel 12 726 m³/nap mennyiségben (forrás: VGT). Az éghajlatváltozáshoz köthető, az éghajlat mennyiségi változásából fakadó potenciális veszély a Kaposvári vm. fácánosi vízbázis esetén a VGT tartalma szerint sem mennyiségi, sem pedig vízminőségi szempontból nem jelent külön kiemelt veszélyt.

Turizmus veszélyeztetettség: Kaposváron a városi turizmusra a klímaváltozás az előrejelzések szerint hatással lesz a következő időszakban. A városi látogatásokra alkalmas időszak a nyári hónapokról kis mértékben a téli hónapok felé kezd elmozdulni.

1.1.1.3 Célkitűzések

A klímaváltozás hatására új megközelítést igénylő problémák és az ezekhez kapcsolódó feladatok feltárása történt meg, melyek a város számára új típusú feladatokat teremtettek. Összhangban Kaposvár valamennyi megfogalmazott stratégiájára és cselekvési tervére, s egyben a SWOT analízis és a problémafa által feltárt (részletesen a 4.4 fejezet tartalmazza) erősségekre, lehetőségekre, gyengeségekre, veszélyekre és problémákra támaszkodva kerültek meghatározásra a város klímaváltozásához köthető jövőbeni céljai és feladatai. A célok eléréséhez valamennyi tématerületen belül intézkedési feladatok meghatározása is megtörtént, melyet az 7. fejezet vonatkozó részfejezetei ismertetnek.

¹ Nemzeti Alkalmazkodási Térinformatikai Rendszer

Mitigációs célkitűzések

Az ÜHG leltárral felmért kibocsátási értékek csökkentése a cél, mely folyamat során 2040- re a bázisévhez képest (2009) a CO₂ kibocsátás nagysága várhatóan 50%-kal csökken, a tervezett csökkenéseket a következő mitigációs részcélokkal tervezi elérni Kaposvár:

1. Közlekedés ÜHG kibocsátásának csökkenése
2. Épületek energia-felhasználásának csökkenése
3. Megújuló energia részarányának növelése az energiatermelésben
4. Közvilágítás korszerűsítése

Adaptációs célkitűzések

1. Az ár- és belvizek elöntéseitől védett területek arányának növelése
2. Ökológiai gazdálkodásra való áttérés támogatása
3. A globális klímaváltozás okozta humán-egészségügyi terhelés mérséklésébe bevont lakosság számának növelése
4. Város klímatudatos fejlesztése

Adaptációs specifikus célok

1. Turisztikai szempontból kiemelkedően fontos vizes élőhelyek megőrzése
2. Városi környezet, épített környezet éghajlatváltozással szembeni ellenállóképeségének növelése
3. Az éghajlati feltételek várható jövőbeli alakulására vonatkozóan az egyedi (tájspecifikus) természetéhez szükséges feltételek megőrzése

Szemléletformálási célkitűzések

1. A klímatudatos fogyasztói szokások hiányának csökkentését szolgáló megoldások
2. A klímatudatos fogyasztói szokások hiányának csökkentését szolgáló megoldások a városi általános és középiskolás diákok, valamint a fiatal, fiatal felnőtt korosztály (14-25 éves) elérésével
3. A városi ÜHG kibocsátás csökkentésére irányuló megoldások népszerűsítése a lakosság elérésével
4. Helyi értékek klímatudatos megőrzésére irányuló védelmi megoldások és intézkedések ismertségének növelése a lakosság elérésével

Szemléletformálási specifikus cél

1. 2040-ig jelentősen növekszik a klímatudatos környezetvédelmi beavatkozások száma; a klímatudatos beavatkozások alapvető részese a mindennapi és gazdasági életnek

Mindezek együttesen szolgálják Kaposvár klímavédelmi jövőképét: Kaposvár 2040-re az éghajlatváltozás hatásaira proaktívan reagáló klímatudatos humán tőkével, innovatív gazdasággal, természeti erőforrásaival fenntartható módon gazdálkodó város.

2 Bevezetés

A klímaváltozás hatásait figyelembe véve kell alakítanunk és fejleszteniünk városainkat és azok környezetét, hogy a jövőben is élhető, biztonságos és megfelelő életkörülmények legyenek elérhetők annak lakosai számára. Ennek érdekében lépéseket kell tenni a fenntartható fejlődés, a helyi erőforrások megfelelő használata, az energiagazdálkodás hatékonysága és a szemléletformálás területein, melyek együttesen, a szakterületek összefogásával fejtik ki hatásukat.

2.1 A Fenntartható Energia és Klíma Akcióterv célja, előnyei

A SECAP² dokumentációja foglalja össze, hogy milyen beavatkozásokkal, intézkedésekkel és milyen ütemezéssel érhető el a tervezett kibocsátáscsökkentési cél, valamint segíti a célok elérését a folyamatos monitoringgal.

A SECAP a következő területekre fókuszálva támogatja a városok CO₂ kibocsátáscsökkentését.

Energiahatékonyság növelése

Energiahatékonyság már azzal is elérhető, ha elkészül az épületek energetikai felmérése és a fogyasztás tudatosítással jelentős megtakarítások érhetőek el. A lakossági szinten megvalósított takarékosági intézkedésektől a város egészét érintő feladatok is támogathatják a célok elérését, ami magába foglalja többek között a középületekre, közlekedésre, közvilágításra, környezetre stb. vonatkozó tervezést.

Klímatudatosság erősítése

A 2030-ra vállalt célok eléréséhez a kaposvári lakosság aktív részvétele szükséges, melyet az önkormányzat a lakosság felé végzett szemléletformáló akciókkal és klímatudatos tájékoztatással ér el.

Tisztább, élhetőbb település

A SECAP-ban feltárt problémák, valamint azok megoldását célzó feladatok, felmért negatív hatások és tervek elősegítik az élhetőbb környezet kialakítását a városlakók számára.

Pályázati forrásokhoz való könnyebb hozzáférés biztosítása, további fejlesztések megalapozottsága

Egyes pályázati forrásokhoz való hozzájutást nagyban segíti, ha van a városnak SECAP-ja, továbbá hasznos segítséget adhat egyéb pályázatok ütemezésekor, tervezésekor, melyeknek van kapcsolata a SECAP-ban tervezett célokkal, tevékenységekkel. A közvetlen

² SECAP: Sustainable Energy and Climate Action Plan: Fenntartható Energia- és Klímaakcióterv

EU-s forrásokból megvalósuló energetikai projektek esetén a városnak rendelkeznie kell SECAP-al.

2.2 SECAP szakmai, jogszabályi háttere

Az Európai Klíma- és Energiacsomag és a Polgármesterek Szövetsége

A Polgármesterek Klíma- és Energiaügyi Szövetségének célja, hogy kapcsolatot teremtsen a helyi és regionális hatóságok között, amelyek önkéntesen vállalják, hogy területükön megvalósítják az Európai Unió éghajlattal és az energiával kapcsolatos célkitűzéseit. Az aláíró helyi önkormányzatok célja, hogy a városok kis ÜHG kibocsátásúak és ellenállóak legyenek, ahol a polgárok hozzáférnek a biztonságos, fenntartható és megfizethető energiához. Az aláírók kötelezettséget vállalnak arra, hogy szén-dioxid-kibocsátásukat 2030-ig legalább 40%-kal csökkentik, és hogy növelik az éghajlatváltozás hatásaival szembeni ellenálló képességüket.

Az aláírók számára Európában egyedülálló, harmonizált adatgyűjtési és jelentéstételi keretet biztosít, amely segíti a hatóságokat a rendszerszintű éghajlatváltozási és energiapolitikai tervezés és ellenőrzés követésében helyi szinten. Az Európai Bizottság Közös Kutatóközpontjának (JRC) támogatásával, a gyakorló önkormányzatok és régiók tapasztalatai alapján kidolgozott, Fenntartható Energia- és Klímaakcióterv (SECAP) sablonja jelenti a szabványosított jelentéstételi keretet a Szövetség tagjai számára. A SECAP és annak nyomkövetési része lehetővé teszi, hogy az aláírók strukturált módon és szisztematikusan adatokat gyűjthessenek és elemezzenek, alapjául szolgál az éghajlatváltozás megfelelő kezelésének és a megfelelő energiagazdálkodásnak, valamint a megvalósítás során az előrehaladás nyomon követésének.

A Szövetségnek az is célja, hogy az aláírók által megvalósított egyes éghajlat-politikai cselekvéseknek elismerést és nagy nyilvánosságot biztosítson, valamint, hogy ösztönözze és megkönnyítse az információcserét és az önértékelést.

Pályázati felhívási lehetőségek

A TOP-3.2.1-16 és a TOP-6.5.1-16 „Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése” felhívások feladatain belül lehetőség van a kedvezményezetteknek Fenntartható Energia- és Klímaakcióterv (SECAP) készítésére. A pályázati forrásból a települések elkészíthetik az ÜHG leltárjukat, adaptációs és mitigációs terveiket. A pályázati felhívás részeként készülő SECAP-hoz a Klímabarát Települések Szövetsége készített módszertani útmutatót, valamint az ÜHG készítéséhez alkalmazható sablont.

A városok számára készített útmutató eltérő szerkezetben és tartalommal közelíti meg a fenntartható energia és klíma akcióterv készítési lépéseit, mint azt a Polgármesterek Klíma- és Energiaügyi Szövetsége teszi. A kitöltendő ÜHG leltár sablonja és a hozzá tartozó dokumentáció együtt tartalmazza a SECAP városra vonatkozó feladatait.

1.2.2. Kaposvár SECAP készítés háttere

Kaposvár városa 2015. december 10-én csatlakozott a Polgármesterek Szövetségéhez és a csatlakozással vállalta, hogy 2 éven belül elkészíti a Fenntartható Energia és Klíma Akciótervét (SECAP). A SECAP dokumentáció célja, hogy áttekintse a város energiafogyasztását és az abból eredő CO₂ kibocsátás nagyságát, majd tervezzen a jövőre vonatkozó csökkentés elérése érdekében. Kaposvár a csatlakozási dokumentumában 2030-ra legalább 40%-os CO₂ kibocsátás csökkenés megvalósítását vállalta.

Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzata, mint Kedvezményezett a TOP-6.5.1-15 kódszámú, „Energiahatékonyság és megújuló energiaforrás használat fokozása az

önkormányzatoknál” című felhíváshoz kapcsolódóan rendelkezik támogatási szerződéssel. A feladat részeként készül el Kaposvár Megyei Jogú Város Fenntartható Energia és Klíma Akcióterve. Az Önkormányzat vállalta, hogy a készülő SECAP megfelel a TOP-6.5.1-15 kódszámú felhívás és mellékleteinek előírásainak.

A fentiekre tekintettel az aktuális SECAP-nak két szalmái és tartalmi elvárás szerint készült:

1. A városnak a Polgármesterek Szövetsége (Covenant of Mayors) felé tett vállalásnak megfelelően kell készülnie, valamint
2. a TOP-6.5.1-15 kódszámú, „Energiahatékonyság és megújuló energiaforrás használat fokozása az önkormányzatoknál” című felhíváshoz kapcsolódó elvárásnak egyaránt megfelelően.

A fenti elvárások mentén Kaposvár készülő SECAP-ja a következő útmutatókra támaszkodva készül:

- ÜHG számolás: A felhasznált energia mennyiségének számításához, a bázisévben kibocsátott CO₂ mennyiségének meghatározásához a Polgármesterek Szövetsége által kért sablon Excel kitöltése történik, melyben a jelen fázisban történő elemzések a következőket tartalmazzák (igazodva az útmutató elvárásaihoz):
 - Stratégia
 - Kibocsátásleltár (Baseline Emission Inventory - BEI)
 - Hatásmérséklő intézkedések
 - Alkalmazkodási eredménytábla
 - Kockázatok és sebezhetőségek
- A célokat, feladatokat bemutató, tervezett lépéseket elemző dokumentáció a Klímabarát Települések Szövetsége útmutatója előírása szerint készül, kiegészülve annak ÜHG számításra vonatkozó Excel sablonjával.

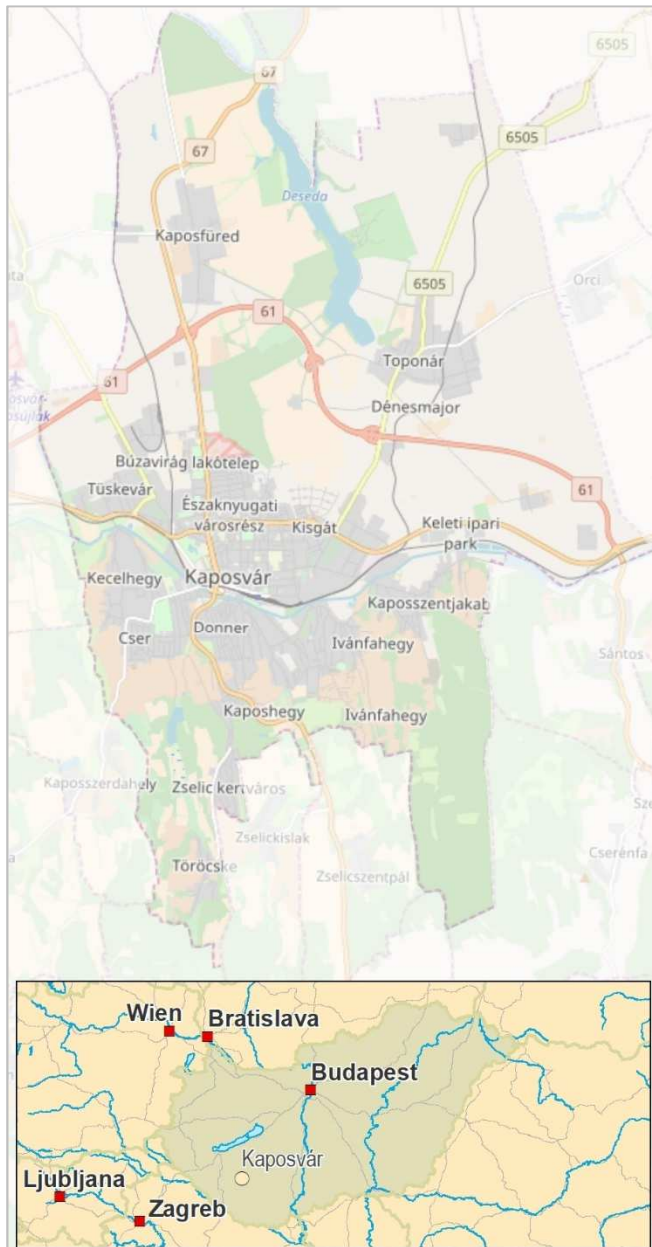
3

Helyzetelemzés

3.1 Kaposvár általános bemutatása, infrastruktúra

Kaposvár Somogy megye és a Kaposvári járás dinamikusan fejlődő székhelye, megyei jogú város, egyetemi város és püspöki székhely.

1. ábra: Áttekintő térkép

A város az ország dél-nyugati részén, a Somogyi-dombság területén, a Kapos folyó két partján helyezkedik el. A Kapos-völgy térségében – és azon túlnyúlóan – Kaposvár a legjelentősebb központ. A Dél-Dunántúli régióban Pécs mellett társközponti szerepkört tölt be és ennek erősödése várható, ami a két település funkciómegosztása mellett az infrastrukturális kapcsolatok erősítését és minőségi javítását is jelenti. A megyeszékhelyen koncentrálódik a megye népességének közel 20 %-a. A város területe közel 114 km², a népsűrűség kb. 595 fő/km².

3.1.1 Makroregionális és regionális szerep

A Dél-Dunántúli régió keleti felén elhelyezkedő Kaposvár részleges regionális központi szerepkörrel bír. Regionális szerepkörök között kiemelendő elsősorban az oktatás, mely a felsőoktatásban teljesedik ki. Az egyetemhez szorosan kapcsolódva erős az állattenyésztési oktató és kutatóbázis, melynek regionális helyzetét erősíti, hogy számos szakmai szervezetnek itt található a központja (pl.: Takarmánytermesztési Kutató Intézet).

A Kaposi Mór Kórháznak köszönhetően az egészségügyi szerepkör a megyére és a régió középpontjára kiterjed, mely évente 1 millió járó- és 40 ezer fekvőbeteget lát el.

A városban több, a regionális szinten kiemelt gazdasági szereplő tevékenykedik, az agráripár, élelmiszeripár, egészségipár, gépipár és elektronika húzóágazatain belül.

Megyei és járásközponti szerep

Kaposvár megyei és járási szinten igen erős funkcionális koncentrációt tudhat magáénak a következő területeken: gazdaság, kereskedelem, közlekedés, távközlés, államigazgatás, oktatás, egészségügy, szociális ellátás, kultúra, turizmus, rekreáció. A város megyei szerepkörét tovább erősíti a számos intézmény, vállalat és szolgáltató központ jelenléte. A város és térségének hatásköre kiterjed Tolna megye nyugati részére is, elsősorban Dombóvár és térségét érintve.

Kaposvár, mint járási központ, 78 települést foglal magában, mely az ország legnagyobb területű és második legtöbb települést magába foglaló járása.

3.1.2 Természeti adottságok

Kaposvár vonzáskörzete a Dráva és a Balaton között, Külső-Somogy, Belső-Somogy és Zselici tájakat érintő térség. A jelenlegi felszín arculatának meghatározó alakító tényezője a folyóvízi feltöltődés és a szél homokot áthalmazó munkája.

A Kaposvárt is magába foglaló Dél-Külső Somogy kistájon jellemzők az egymással párhuzamosan lefutó, helyenként a Kaposba hegyesszögben betorkolló tágas, lapos völgyek és alacsony löszhátak. A vonzáskörzet nyugati része a Kelet-Belső Somogy kistájat érinti, ahol jellemzően hordalékkúp síkságok alakultak ki, melyeket viszonylag sűrű, de lapos völgyek tagolnak. A vonzáskörzet déli része a Kapos-völgyből meredek lejtőkkel emelkedő domboságot, Észak-Zselicet érinti, amelyet az É-D-i irányú törésvonalakhoz igazodott völgyek és köztes háta tagolnak részekre.

A terület vízhálózata sűrű, a Külső-Somogyi domboság és a Zselic vizeit a K-Ny-i irányú Koppány és a Kapos-folyók fogadják magukba, amelyek végül a Sióba ömlenek.

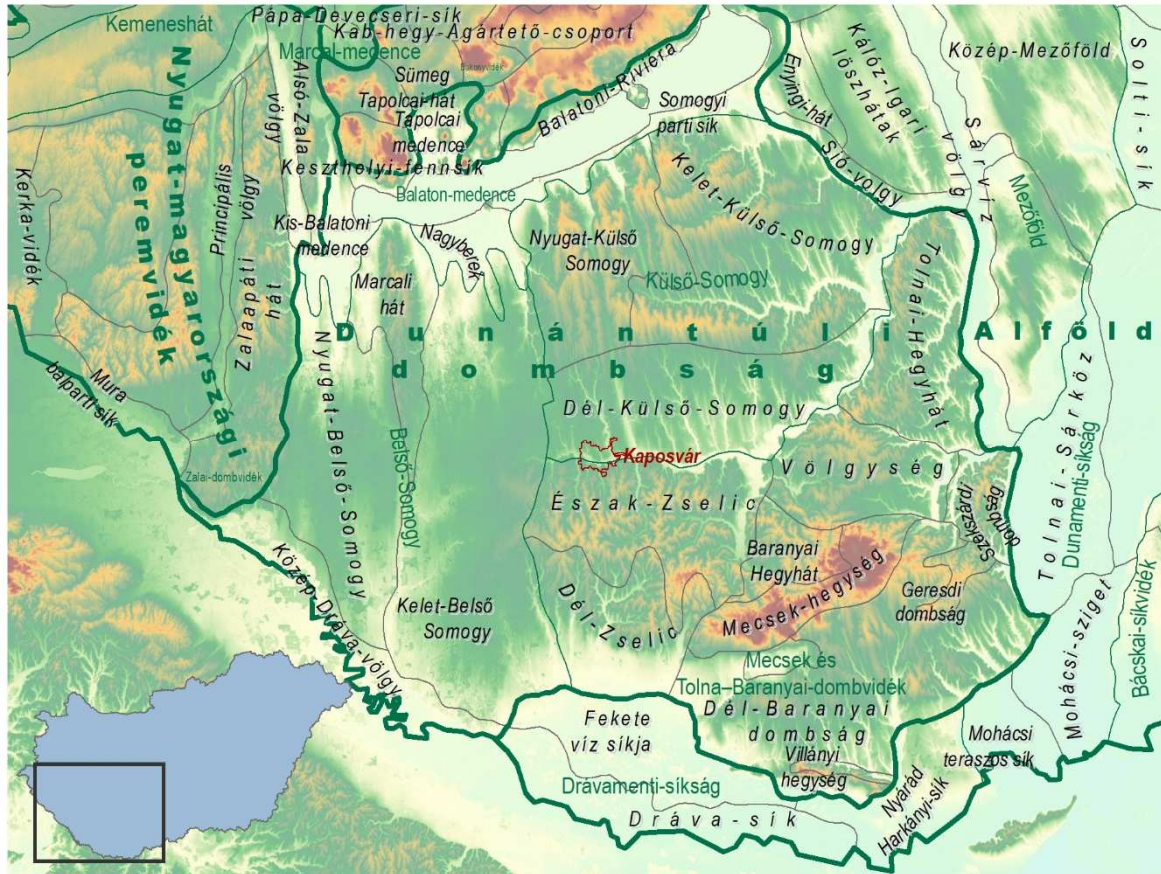
A térség környezeti állapota az alacsony népsűrűségnek és a környezetszennyező ipar hiányának köszönhetően összességében jónak mondható.

A térségben jelentős számú természetvédelmi terület (Rinyaszentkirályi erdő, Csokonyavisontai Fás legelő, Nagybereki Fehérvíz stb.) és tájvédelmi körzet (Boronka-mellék, Zselic stb.) található.

2. ábra: Kistáják

Településszerkezet

A település szerkezetét a természeti adottságok, elsősorban a domborzati viszonyok erőteljesen befolyásolták. A lankásabb és meredekebb dombhátak és a vízfolyások szabdalta völgyek találkozásai alakították az úthálózat rendszerét, valamint a beépült településrészek szerkezetét. A települést kelet-nyugati irányban szeli ketté a Kapos folyó, mely jelentős elválasztó hatással bír a déli, elsősorban lakóterületek irányába. A mai városközpont magja a XVIII. század elején alakult ki, és került a mai városközpont helyére, illetve annak környékére.

A város központi belterülete 8 városrészre tagolódik, melyek közül 5 városrésznek közvetlen kapcsolata van a Belvárossal. 1950-ben az addig önálló települést, Kaposszentjakabot Kaposvárhoz csatolták, majd az 1970-es évektől északon Kaposfüred és Toponár, Répáspuszta, Fészerlak is a város közigazgatási területének része lett, valamint délen Töröcske és Zselic kertváros is egy-egy városrészé vált 1973-ban. Azóta a város közigazgatási határa jelentősen nem változott.

A központi belterület és az északi kaposfüredi településrész meghatározó szerkezetalakító eleme a 67. sz. főút. A központi belterület nyugati harmadán halad keresztül, kelet - nyugati részre osztja a várost. Jelentős tagoló, szétválasztó szerepe van a 41. Dombóvár – Gyékényes nyugat - keleti tengelyű vasútvonalnak, ami a Kapos völgyében halad. A városon kelet-nyugati irányban átvető 610. sz. főút (a régi 61. sz. főút) fontos szerkezeti eleme a városnak az országos mellékutakkal együtt (Juta, Szenna, Töröcske, Toponár és Sántos felé).

A 67. sz. főúttól nyugatra lévő városrészek jellemzően a XX. század második felében és az utóbbi 30-40 évben épültek be, épültek át.

Városi szinten a közlekedési és ellátási kapcsolatok északi, keleti és nyugati irányban kedvezők, míg a déli városrészek felé kedvezőtlenek. A vasútvonal és a Kapos folyó elválasztó szerepe a mai napig jelentős, déli irányú átjárhatóság három helyen biztosított (67. sz. főút, Béla király utca, Pécsi utca). A déli városrészekben a domborzatnak köszönhetően a Kapos folyóra közel merőlegesen alakult ki az úthálózat rendszere, mely kevésbé teszi lehetővé a déli városrészek egymás közötti átjárhatóságát és együttműködését. Ennek megoldásában segít a készülő intermodális csomópont egy új közúti felüljáróval és egy korszerűbb, kerékpáros-gyalogos felüljáróval.

A település derékszögű úthálózati rendszere tudatos városfejlesztés eredményeként alakult ki a századforduló időszakában.

3.1.3 Területfelhasználás

A város településszerkezetének a természeti adottságokból is következő szerves fejlődése határozta meg az egyes területek, városrészek funkcionális szerepét, a területfelhasználási jellemzőket. A város közúti hálózata, amit a főutak, a gyűjtőutak és a mellékutak hierarchikus felépítése alkot, legtöbb területén rácsos felépítésű, az alsórendű úthálózat követi a fő hálózat merőleges elrendezését.

Mint az alábbi ábra mutatja, a Belváros mellett, településközponti vegyes vagy központi vegyes területként városszerte több városrész központ biztosítja az olyan városi funkciók, mint intézményi, kereskedelmi, szolgáltatói stb. funkciók jó elérhetőségét. A város legnagyobb része kertvárosias, illetve kisvárosias lakóterület, míg a Belvárostól északra, a 67-es út mentén számottevő lakótelepi beépítettséggel találkozhatunk. A nagyrészt kertvárosias beépítettségéből adódóan nagyobb zöldterületek, közparkok a Belváros környékén jöttek létre, a legnagyobb kiterjedésű Cseri-park a vasúttól délre rekreációs célokat szolgál.

Kaposvár Építési Szabályzatának és Szabályozási Tervének megállapításáról szóló 70/2005. (XII.15.) önkormányzati rendelete (továbbiakban: KÉSZ) tartalmazza a városnak az épített környezet alakítására és védelmére vonatkozó előírásait. A KÉSZ és KSZT hatálya kiterjed Kaposvár Megyei Jogú Város teljes közigazgatási területére. A város közigazgatási területén területet felhasználni, továbbá telket alakítani, építményt, építményrészt, épületegyüttest építeni, átalakítani, bővíteni, felújítani, helyreállítani, korszerűsíteni és lebontani, elmozdítani, a rendeltetését megváltoztatni és ezekre hatósági engedélyt adni az OTÉK, valamint az egyéb vonatkozó jogszabályok és jelen rendelet előírásainak együttes alkalmazásával lehet. A KSZT jelöléseit az övezeti előírásokat, szabályozási jellemzőket együtt kell alkalmazni és azoknak külön-külön és együttesen is meg kell felelni.

A településszerkezeti terv az egyes városrendezési körzetek lehatárolása alapján határozza meg a városrészek szerepkörét, funkcionális szerkezetének fejlesztését. A településszerkezeti tervben meghatározott jelentősebb terület felhasználási változások, fejlesztési területek az alábbiak:

- Lakóterületek
- Központi vegyes területek
- Település központi vegyes területek
- Gazdasági területek
- Különleges területek létrehozása, fejlesztése

- Rekreációs üdülő es idegenforgalmi területek létrehozása, fejlesztése
- A településszerkezeti terv távlati fejlesztési területekként kezeli, de továbbra is általános mezőgazdasági
- területként jelöl néhány területet

A város gazdasági fejlődését, kereskedelmi, szolgáltató szerepét, illetve vállalkozási potenciálját a városrész központoktól nem túl távoli iparterületek kiterjedtsége is jelzi, illetve, hogy a Belvárosban, a 67-es és 610-es út mellett a kereskedelmi funkció jelentős területeket foglal el.

Településközponti/központi vegyes területek: Belváros

A Belvárosban elsősorban központi vegyes, településközponti területfelhasználás a jellemző. Ennek megfelelően a lakófunkció, illetve intézményi funkció dominál, a városrész a városlakók ellátásán túl a térség kiszolgálásában is fontos szerepet játszik. A Belváros őrzi a műemléki épületek többségét, miközben a történeti fejlődés szerkezetalkító nyomai dominálnak. A jelentősebb fejlesztési célok között szerepel Belváros funkcionális bővítése, a zöldterületek

növelése, melyhez hozzájárul a városrész déli részében tervezett Intermodális Közösségi Közlekedési Központ kialakítása és az ahhoz kapcsolódó fejlesztések megvalósítása. A vonzó városi környezet kialakítása érdekében fontos projekt a kórház déli tömbjének rehabilitációja is.

Az elmúlt években a belvárosban számos utca forgalomcsillapítása megtörtént, mely előnyös egészségügyi, környezeti, gazdasági és szociális szempontból is. A város legjelentősebb zöldterületei (Rákóczi Ferenc tér, Berzsényi-park) a Belváros részei, melyek fejlesztése, rekonstrukciója megoldandó feladatként jelentkezik.

A történetileg kialakult beépítést nagyban átalakította a 67. sz főút nyugati oldalán épült kereskedelmi intézmények sora (pl.: Kaposvár Pláza, Tesco, Lidl stb.), melyek jelentős területfoglalás mellett biztosítják a kereskedelmi funkció mai igényekre rezonáló színvonalát, ugyanakkor városképileg szervesen nem illeszkednek a Belvároshoz.

A Településfejlesztési Koncepció javaslatként fogalmazza meg, hogy a Belvárosban folytatni kell a városközpont értékőrző megújítását, benne a városképileg is zavaró épületek arculati – és adott esetben –, funkcionális megújítását, a gyalogos hálózatok további fejlesztését, különösen a Kapos-völgy irányában való szervezettebb kapcsolat megteremtésével.

Városrész központok

Az országos úthálózathoz igazodóan, valamint a Belvárosban a szerkezeti terv városkapu – települési kapu jelleggel településközponti területeket jelöl ki. A településközponti funkciók decentralizálása jelentős hatással van a mobilitási folyamatokra. A településen jelentősek az intézmény-ellátottsági különbségek főként a központi és egyéb belterületek, valamint a városrészek között.

A Településfejlesztési Konceptió, a kiegyensúlyozott térbeli fejlődés egyik irányelveként jelöli meg a városrészi alközpontok funkciógazdagságának bővítését, minőségi fejlesztését, valamint a városközpont és alközpontok, továbbá az intézményi és munkahelyi területek megközelíthetőségét biztosító közösségi közlekedési és kerékpáros-gyalogos hálózatok fejlesztését. A különböző funkciójú intézmények és létesítmények egyenletesebb elhelyezése révén az utazások hossza csökkenhetne, az utak terheltsége is mérséklődne.

A településközponti vegyes területek jellemzően a Belvárosban, az Északi városrésznél, a Kisgát és környékénél, Toponár és Kaposfüred korábban önálló települési központjaiban, továbbá a városközponttól távolabbi déli városrészek súlyponti területein, ill. elszórtan egy-egy területrészen funkcióváltó, vegyes rendeltetésű területeken kerültek kijelölésre.

Lakóterületek

A XX. század folyamán a Kaposvár központi belterülete megtöbbszöröződött. Először a gyárakhoz kapcsolódóan alakultak ki a lakóterületek, - a Pécsi utcai városrész, a Cseri városrész - a domborzathoz való úthálózati igazodással. A 48-as ifjúság útja két oldalán és a Füredi út - Berzsényi út (67. sz. főút) nyugati oldalán épültek ki az úszótelkes nagyvárosias lakótelepek az 1960-as éveket követően. A településszerkezeti terv új nagyvárosias lakóterület építésével nem számol.

A kisvárosi részek a közel merőleges úthálózat folytatásaként kapcsolódnak a Belvároshoz, jellemzően a Belvárosban, északi városrészben, a Kecelhegy – Cseri városrészben három tömbben. A Rómahegy déli részén a 67. sz. főúthoz kapcsolódóan került sor a kijelölésükre.

A kertvárosias lakóterületek Kaposvár több városrészének meghatározó részei, a lakóterületi fejlesztési lehetőségek döntő többsége ebbe a területfelhasználási kategóriába tartozik.

Falusias lakóterületek jellemzőek Kaposfüred és Toponár főutcáira Töröcske, Fészerlak, Répáspuszta teljes területén. Kaposfüred területén megközelítőleg 20 telek kialakítására alkalmas területet jelöl ki Kaposfüred településszerkezeti terve.

Lakásállomány

A településen meglévő lakásállomány 2009-ben KSH nyilvántartása szerint 28 072 db, míg 2015-ben 29 218 db volt.

A lakásállomány az elmúlt évtizedben kismértékű növekedést mutat. Korábban, a legnagyobb lakásépítési időszakban elsősorban a többlakásos társasházi lakásokat részesítettek előnyben, majd 2004-től az épületek felújítása és a csoportházias formában épített lakások is jelentős szereppel bírnak. A családi házias lakás típusnál az évek folyamán jelentős változás nem tapasztalható, elsősorban a típus magas építési költségei miatt.

A lakásállomány komfortfokozata meglehetősen differenciált a KSH 2011-es népszámlálási adata szerint; a lakások 36%-a komfortos lakás (további 4%-a félkomfortos), 49%-a összkomfortos. A lakásállomány mindössze 11%-a komfort nélküli, amely valószínűleg elsősorban az 1944 előtt épült lakásállományt érinti. Ezek legtöbbször a Nádasi utca környékén található; Kaposvár lakásállományának 3,6%-a van ebben a városrészben.

A lakások közművel való ellátottsága jó: közüzemi vízhálózatba, szennyvízgyűjtő hálózatba bekapcsolt, illetve rendszeres hulladékgyűjtésbe bevont lakások aránya 97% feletti. A lakásállomány 89%-a rendelkezik háztartási gázbekötéssel, illetve 28%-uk távfűtési rendszerbe bekapcsolt.

A települési területekhez térben és funkcionálisan szervesen kapcsolódó szőlőhegyek, volt zártkertek területein a gazdasági épületekben állandó lakosok jelentek meg, ami alacsony komfortfokozatú lakások kialakulásához vezet. Az effajta szuburbanizációs törekvéseket az önkormányzat szigorú építési szabályozással próbálja kontrollálni.

Turisztika, rekreációs területek

Kaposvár gazdaságában a természeti adottságok okán a turisztikai célú fejlesztések jelentős potenciált képviselnek. A toponári városrészben a Deseda-tó és a lakóterületek között üdülőterületek kerültek kijelölésre, melyek beépülése még nem történt meg.

A település zöldterületei (közpark, közkertek) a településen belül szétszórtnak, szigetszerűen jelennek meg. A Kaposvár Zöldterület és közterület megújítási koncepciójában (2014-2030) olyan zöldterület-fejlesztési célterületek jelennek meg, mint a Városliget komplex zöldterületi fejlesztése, valamint a Jókai-liget, a „KAPOS + VÁR” elnevezésű fejlesztési program (Jókai-liget funkcionális és zöldfelületi rendezése, Gillice utca déli oldalán sportterület és szabadidőpark fejlesztése

stb.). A természeti adottságokhoz igazodva a dokumentum zöldfelület-fejlesztésre kijelölt Kapos-völgyi zöldfolyosókat határoz meg, egyrészt a Kapos medrében, valamint a folyóra merőlegesen kialakult völgyekben.

Gazdasági területek

Kaposvár településszerkezetéhez hozzátartozik gazdag telephelykínálata. Az ipari tevékenység elsősorban a város keleti és nyugati részén kialakult, korábban a város szélén elhelyezkedő, ma már a várossal egybenőtt iparterületeken folyik. E gazdasági területeken működő vállalkozások jelentős szereppel bírnak a település gazdaságának alakulásában, mind a foglalkoztatás, mind a település költségvetésére gyakorolt hatás szempontjából.

A városrészben, az Izzó utcában egy ipari park létesült, ami lehetővé teszi az elmúlt években történt jelentősebb befektetéseket. A VIDEOTON Ipari Parkban az elektronika, háztartási kisgépek gyártása, híradástechnika területén működő vállalkozások telepedtek le. A másik a 610-es út mentén működő Keleti Ipari Parkkal együtt, melyet a XIX. század végétől működő cukorgyár, vágóhid és gőzmalom alapozott meg és zöldmezős, nagy területigényű beruházásokat tett lehetővé – az iparterület erős átmenő és célforgalmat generál. További lehetőség a 67-es bevezető szakaszán az egykori laktanya helyén is jelentős iparterület áll rendelkezésre.

Az Északnyugati városrész északi felén, a városba bevezető észak-dél irányú Jutai út (6701. sz. út) mellett helyezkedik el az észak-nyugati iparterület, a város másik jelentősebb gazdasági terület besorolású, homogén kereskedelmi, szolgáltató funkciójú terület egysége, ez a gazdasági terület, azonban ipari park címmel nem rendelkezik. Jelentős ipari terület még a volt SAEV telep Kaposvár közép-észak-nyugati részén, a 36. sz. vasútvonal (Kaposvár-Fonyód) mellett. Ezek az iparterületek a közúti áruszállítás legfontosabb célterületei, a városban jelentősebb teherforgalmat generálnak.

A gazdasági területek működési környezetének, a mobilitási feltételeknek a folyamatos fejlesztése kulcsfontosságú azok vonzerejének és versenyképességének megtartásához, illetve kihasználtságuk növeléséhez. A Településfejlesztési Koncepció a magas színvonalú

gazdasági környezet – a meglévő, jelenleg is működő munkahelyi zónák további fejlesztésének, a környezet és a megközelíthetőség színvonala javításának fontosságát jelzi.

3.1.4 Társadalmi háttér

Demográfiai folyamatok

Az ország legritkábban lakott megyéje Somogy. Kaposvár is csak az ország 14. legnépesebb városa, viszont lakosságát tekintve Pécs után a Dél-Dunántúl második legnagyobb települése. A legtöbb megyeszékhelyhez hasonlóan Kaposváron is a 20. században gyorsult fel a népességnövekedés, az ötvenes évektől ugrásszerűen megemelkedett és a hetvenes évek végén elérte eddigi maximumát, a 74 ezer főt, majd azóta fokozatosan csökken. Jelenleg a megyei lakosság közel 20 %-a él Kaposváron, a megyeszékhelyen.

Az országos és megyei tendenciákhoz hasonlóan a település népessége jelentősen csökkent az elmúlt 10 évben. A város népességcsökkenése jelentősen meghaladja az országos átlagot, ugyanakkor a régiós és megyei átlagnál valamivel pozitívabb a változás, illetve a járás kisebb településein jelentősebb ennél.

1. táblázat Lakónépesség változása (KSH)

	2004	2008	2012	2014	2015	változás (2004- 2015) (%)
Magyarország	10 097 549	10 030 975	9 908 798	9 855 571	9 830 485	-2,64%
Dél-Dunántúl	978 680	954 174	925 180	909 130	900 868	-7,95%
Somogy megye	333 017	323 389	318 096	312 084	309 115	-7,18%
Kaposvári járás	123 875	121 270	117 492	115 017	113 886	-8,06%
Kaposvár	67 954	67 663	65 337	63 742	63 186	-7,02%

A népmozgalmi adatok alapján látható, hogy a természetes fogyás és a negatív vándorlási különbözet egyaránt erősíti a népességcsökkenés folyamatát a városban. Az elvándorlás a 2010-es években fokozódott, 2015-től mérséklődni látszik, abban az évben a lakosságnak alig 0,2%-át jelentette.

2. táblázat Népmozgalom alakulása Kaposváron (KSH)

	2004	2008	2012	2014	2015
Természetes szaporulat	-252	-202	-280	-229	-320
Migrációs egyenleg	8	-13	-152	-240	-117

A legnagyobb népességszámú és legnagyobb népsűrűségű városrész a Belváros, ahol a teljes lakosság 25 %-a él. Ezt követik a paneltechnológiával beépült lakótelepek, az Északnyugati és Északi városrész. Legkevesebben a Töröcske-Zselic városrészben laknak, összesen megközelítőleg 1000 fő. A kertés külterületeket a szuburbanizációs törekvéseknek köszönhetően az alacsony komfortfokozatú lakásokban is egyre több alacsony státuszú lakó népesíti be.

A népesség korcsoportok szerinti megoszlása alapján Kaposvárra is az országos trendek a jellemzők, mely szerint fokozatosan csökken a fiatalok és növekszik az időskorúak

száma és aránya. Kaposváron a 60 év felettek aránya az elmúlt 10 évben jelentősen nőtt, míg a 18-59 év közöttiek, valamint 0-17 éves korúak arányában gyenge csökkenés figyelhető meg.

A legfiatalabb korszerkezettel rendelkező városrészek Ivánfahegy, Kaposszentjakab, Kecelhegy, Töröcske-Zselic kertváros és a Külterület, ahol megközelítőleg a teljes népesség 15-20 %-a 0-14 éves korcsoportba tartozik. Korszerkezet szempontjából a legelőregedőbb városrészek: Toponár-Répápuszta-Fészerlak-Deseda városrész, az Északi városrész és a Donner-Rómahegy városrészek. Az aktív korúak aránya a Toponár városrészben, Töröcske és a Belváros városrészben a legjelentősebb.

Népesség előrejelzés

A népességszám jövőbeni alakulására vonatkozóan Somogy megye népessége az Eurostat adatai alapján előreláthatólag a 316 ezer főről 250 ezer főre fog csökkenni 2051-re, ami 21 %-os csökkenést jelent. A Kaposvári járásra vonatkozóan a Nemzeti Alkalmazkodási Térinformatikai Rendszer előrejelzése 2051-ig a lakosságszám közel 29 %-os csökkenését prognosztizálja.

Bár az elmúlt évtizedben Kaposvár népessége is fogyóban van, a város erős gazdasági, kulturális, oktatási szerepének köszönhetően az országos, a megyei és a járási átlagnál kedvezőbb népességváltozás prognosztizálható. A jelenlegi demográfiai folyamatok és az ismert fejlesztési szándékok előre-vetítésével több népesség előrejelzési scenárió készült. A realista scenárió szerint Kaposvár lakossága 57-59 ezer fő lesz 2050-re, míg az optimista scenárió jelentős munkahely teremtéssel, gazdaságfejlesztéssel, számos befektető városba vonzásával, az oktatási szerepkör további erősítésével számol, melyek megvalósítása esetén a város lakossága elérheti újra a 70 ezret. E prognózis az alábbi feltételezésekre épül:

- Mivel Kaposvár térségében a szuburbanizációs folyamatok intenzitása alacsony, a továbbiakban sem várható a városi lakosság jelentős mértékű kitelepülése a környező településekre;
- Ezzel szemben a város gazdasági erejének várható növekedésével a környező településekről jelentős számban költözhetnek Kaposvárra;
- E két tényező hatására a város előregedése, illetve népességszámának csökkenése jelentősen alacsonyabb mértékű lesz.

A csökkenés mértéke az egyes városrészekben különbözően alakul majd, de a városrészek vegyes területfelhasználásának köszönhetően igazán drasztikus népességváltozás egyik városrész esetén sem prognosztizálható.

Érdeemes megvizsgálni a kaposvári városrészek népességszámának változása mellett az egyes kiemelt korcsoportokba tartozók számának várható alakulását is rövid-, közép- és hosszú távon, hiszen a közösségi közlekedés használói között utazásuk gyakori célja, ideje alapján az egyes korcsoportok alapvetően eltérő képet mutatnak.

Kaposvár lakosságán belül a 6-18 éves korcsoportba tartozók aránya az elkövetkezendő években is fokozatosan csökkenni fog. Ennek megfelelően a tanulók száma 2020-ra a mai szint 90 %-a, 2050-re pedig 80 %-a alá süllyed. Hosszú távon a legnagyobb mértékű csökkenés az aktív (15-64) korosztály létszámában várható, a felnövő, egyre kisebb létszámú generációk miatt.

3.1.5 Gazdasági háttér

Somogy megye az ország gazdaságilag kevésbé fejlett megyéje, az ország GDP-jének 2 %-a keletkezik ebben a térségében. A megye gazdasági lemaradásának oka elsősorban az örökölni gyenge iparosodottságnak, kedvezőtlen infrastruktúrális adottságoknak és déli területein határmenti fekvésnek köszönhető. Az északi, Balaton menti területeken a turisztikai szolgáltató ágazat erős. A megyében gazdasági szempontból a legjelentősebb térségek a Balaton környéki települések, valamint Kaposvár és környező települései.

Kaposvár részleges regionális központi szerepkörrel bír elsősorban a kereskedelemben, az oktatásban, illetve az egészségügyben. Kaposvár, a településen koncentráltan jelen lévő gazdasági erőforrásoknak – természeti, szellemi tőke, jelentős számú helyi vállalkozás jelenléte - köszönhetően magaslik ki a környező települések közül.

A városban több, a regionális szinten kiemelt gazdasági szereplő tevékenykedik az agráripar, élelmiszeripar, egészségipar, gépipar és elektronika húzóágazatain belül. Kaposvárra a szolgáltatási szektor fejlettsége jellemző, azonban a tradicionális feldolgozóipari kapacitások jelentős szerepet töltenek be a gazdasági folyamatokban. Kaposváron működik az ország egyetlen cukorgyára, ahol a hazai fogyasztási igények egyharmadát állítják elő. A helyi feldolgozóipar elsősorban a mezőgazdasági alapanyagokra épülő élelmiszeripart foglalja magába, továbbá jelentős a helyi gépipar szerepe is.

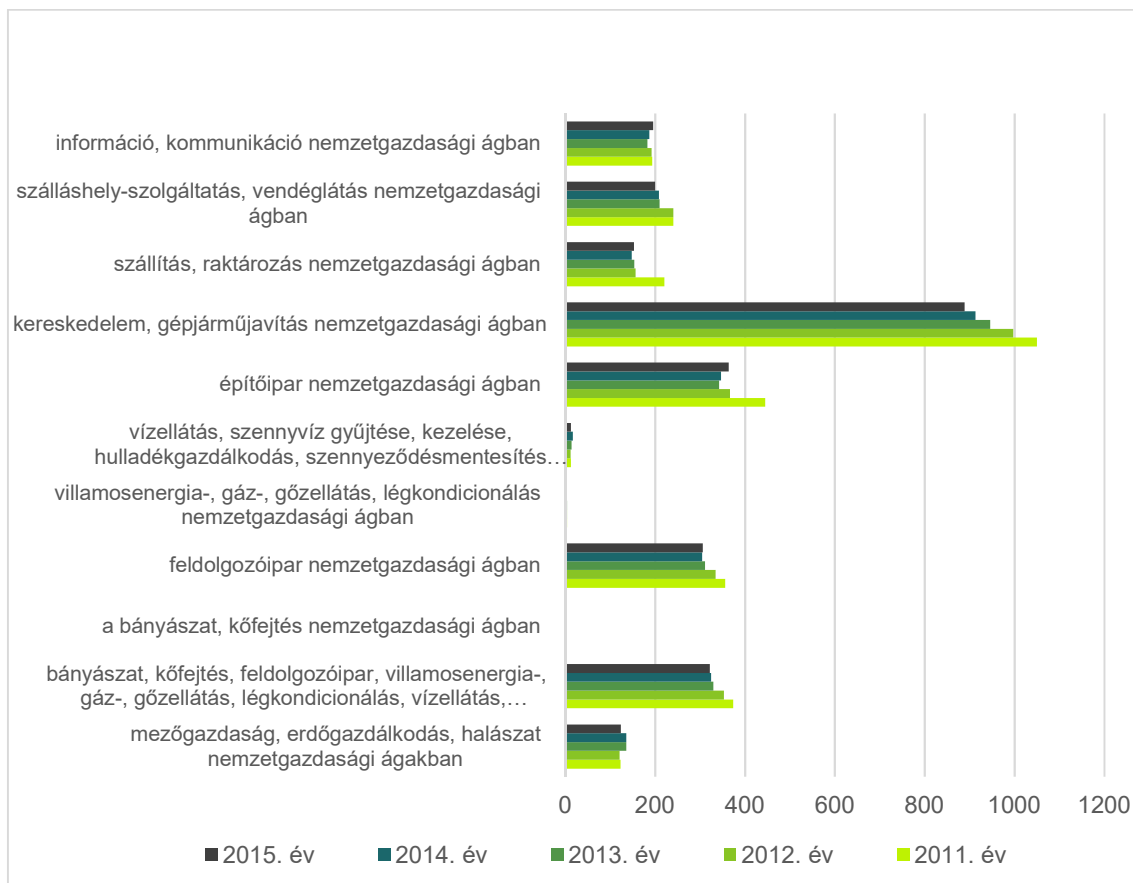
Vállalkozási struktúra

Kaposváron az 1000 főre jutó, működő vállalkozások száma 76, ami mind országos, megyei és járási szinten kiemelkedő értéket mutat. Kaposváron 2011-ben a működő vállalkozások száma 5529 volt, amely a megyében működő összes vállalkozás közel egyharmada. A vállalkozások elsősorban a kereskedelmi ágazatban működnek, közel 35%-át teszik ki a különböző ágazatokban tevékenykedő vállalkozásoknak. A 2015-ös adatok szerint az „építőipar” a vállalkozások 14%-át képviseli, a „bányászat, kőfejtés, feldolgozóipar, villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás, vízellátás, szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyeződésmentesítés” ágazatokban 13%-os a vállalkozások aránya, a „feldolgozóipar” 12%-os a városban. Valamennyi további kategóriában levő vállalkozás aránya 10% alatti. Kaposváron a dinamikus fejlődést jól jelzi, hogy a gazdálkodó szervezetek száma 2016-ban már 8354 darab volt.

3. ábra: Működő vállalkozások száma a különböző iparágakban Kaposváron 2011-2015 között, forrás: KSH

Kaposváron jelentős arányú a kis (1-9 fős) létszámú vállalkozás, a nagyobb létszámú vállalkozások 1000 főre vetített aránya pedig elmarad az országos átlagtól.

Kaposvár iparát az élelmiszeripar és a nehézipar határozza meg tradicionálisan. Az 1894-től működő cukorgyár, – ami 2008-tól az ország egyetlen cukorgyára - a régió egyik legfontosabb mezőgazdasági üzeme. Az elmúlt évek egyik legjelentősebb beruházása, közel 10 milliárd értékben a Magyar Cukor Zrt-t érinti, mely többek között csomagolóüzemet és biogáztisztító-üzemet valósított meg 2015-ben.

Élelmiszeripar területén jelentős alkalmazotti létszámmal van jelen a Kometa 99 Kft., amely közel 700 főnek biztosít munkalehetőséget. A cég az elmúlt 10 évben közel 9 milliárd értékű beruházásokat – technológiai, környezetvédelmi és energetikai - hajtott végre.

Gépgyártás, elektronikai alkatrészek gyártása, szerszámgyártás, fémszerkezet gyártás tekintetében ugyancsak jelentős cégek vannak jelen a településen (pl.: Videoton Kft., Lakics Gépgyártó Kft., Kapos Atlas Gépgyár Kft., Luckymplex Fémmegmunkáló és Elektronikai Kft. stb.). A Kaposvári Videoton gyár Somogy megye egyik legnagyobb árbevételű elerő cége. Az elmúlt években elsősorban gyártásfejlesztésben (műanyag fröccsöntő technológia-fejlesztés és kapacitás-bővítés), K+F tevékenységben fejlesztett. A 250 főt foglalkoztató, fémszerkezet gyártással foglalkozó Lakics Kft. az elmúlt években jelentős mennyiségű uniós pályázati forrást hívott le sikeresen telephelyfejlesztéssel és technológiai fejlesztéssel kapcsolatban.

A vállalkozások nemzetgazdasági ágak szerinti megoszlása mind a teljes vállalkozói körben, mind a társas vállalkozásokra vonatkoztatva a vidéki megyeszékhelyek átlagát közelíti, eltérést a Kaposváron „élénkebb” szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás mutat (Kaposvár 8 %, míg a megyeszékhelyek 4 %).

A megye hét Ipari Parkja közül kettő Kaposváron működik. Az önkormányzat által létesített Keleti Ipari Park zöldmezős, nagy területigényű beruházásokat tesz lehetővé (Metyx Composites Kft., Cabero Kft.). Az Ipari Park 40 hektáros területén hat kis- és középvállalkozás működik több mint 200 fővel.

A település keleti részén a Keleti Ipari Parktól délre helyezkedik el a Videoton Kaposvári Ipari Park. Az Ipari Park egyik legjelentősebb ipari termelő vállalkozása a Videoton Kft., mely közel 1200 fővel működik. Emellett jelentős élelmiszeripari vállalatok (Privát Húsfeldolgozó Kft., Fino-Food Kft.) is megtelepedtek itt.

Jellemzően ipari, gazdasági tevékenység színhelye a Jutai út menti gazdasági övezet, mely azonban ipari park minősítéssel nem rendelkezik. Az ipari parkok mellett egy inkubátorház is működik, a Somogy-Flandria Inkubátorház. Az 1998-ban átadott létesítmény 32 db irodával, 5 db műhellyel és egy, kisebb termekre osztható konferenciateremmel rendelkezik, mely maximum 330 fő befogadására alkalmas.

Foglalkoztatási szerkezet

A foglalkoztatottak nemzetgazdasági ág szerinti megoszlása a 2000-es évek elejéhez képest jelentősen megváltozott. A terciér szektor erősödött, a munkavállalók közel 80%-át foglalkoztatja, míg az iparban foglalkoztatottak száma 20% körüli értékre csökkent. A mezőgazdaságban foglalkoztatottak aránya alig 1%.

Kaposváron az oktatásban, adminisztratív, illetve pénzügyi szolgáltatások területén dolgozók száma közel 20 000. A szolgáltatáson belül a kereskedelembe dolgozók aránya 17 %-a, míg a munkavállalók kicsivel több mint fele vezető, értelmiségi és egyéb szellemi foglalkozású.

A településen nyilvántartott álláskeresők száma 2016-ben 1 465 fő volt, mely jelentősen csökkent a válság utáni 3872 fős 2011-es évhez képest.

Kaposvár kiterjedt vonzáskörzettel rendelkezik, ami a munkába járás, iskolába járás és a városi szolgáltatások elérése kapcsán a közlekedési igényeket is meghatározza. A kaposvári vonzáskörzet 87 települése hozzávetőlegesen Kaposvár 40 km-es körzetét jelenti, ami Somogy megye területének közel egyharmadát foglalja el, érintve Baranya és Tolna megyét is. Kaposvárra megközelítőleg napi 17 ezer ember ingázik, amiből 56 % a munkába járási célú és 44 % az iskolába ingázók aránya. Volumenét tekintve a legtöbb ingázó a külső agglomerációs gyűrű településeiről, elsősorban a Kaposvártól nyugatra lévő településekről érkezik.

Turizmus

Kaposvár és környéke természeti és épített környezeti értékekben gazdag. A környező településeken jelentős az ökoturisztikai és vidéki aktív turizmus – Kaposvár, Patca, Kardosfa, Bőszénfa, míg épített örökségek közül a szennai Skanzen emelendő ki. A városban a kultúrára és rendezvényekre épülő városi turizmus, valamint az egészségiparhoz köthető gyógyturizmus lehet a meghatározó a jövőképből.

A város idegenforgalmát alapvetően a belföldi turizmus határozza meg, azonban az elmúlt években a külföldi turisták száma jelentős emelkedést mutatott. A város vonzáskörzetét elsősorban a falusi turizmus dominálja (pl.: Bőszénfa, Patca).

A városban több, turizmust erősítő fejlesztés valósult meg az elmúlt években, úgymint a Kaposvári Uszoda és Gyógyfürdő komplex egészségturisztikai fejlesztése, valamint a Kaposvár komplex turisztikai fejlesztése (tanösvény és kalandpark kialakítása a Deseda-tónál, a Rippl-Rónai emlékmúzeum látogatóbarát fejlesztése, gyalogos-, és vízitúraútvonalak és a kapcsolódó kiszolgáló egységek fejlesztése a Deseda-tó körül). 2013-ban megépítésre került a Kaposvári vigasságok tere, melynek célja olyan tér létrehozása, ami csökkenti a turizmus területi és időbeli koncentrációját, tehát egész évben tud vonzerőt biztosítani.

Jelentős számú nemzetközi hírű fesztivál található a városban - Kaposvári Kamarazenei Fesztivál, Youth Football Festival, Rippl-Rónai Fesztivál.

Kaposvár a KSH 2013-as előzetes jelentése szerint, a hazai első 50 népszerű turisztikai célállomás közé tartozik. A 2011-ben készített Kaposvár és Zselic vidéke desztináció imázskutatás eredménye alapján, a térség, mint kulturális és természeti értékeket és programokat kínáló, elsősorban belföldi úti cél, potenciális célcsoportját a magasabb jövedelmi helyzetű, képzettebb, aktív tevékenységre vágyó családok alkotják.

Gazdasági előrejelzés

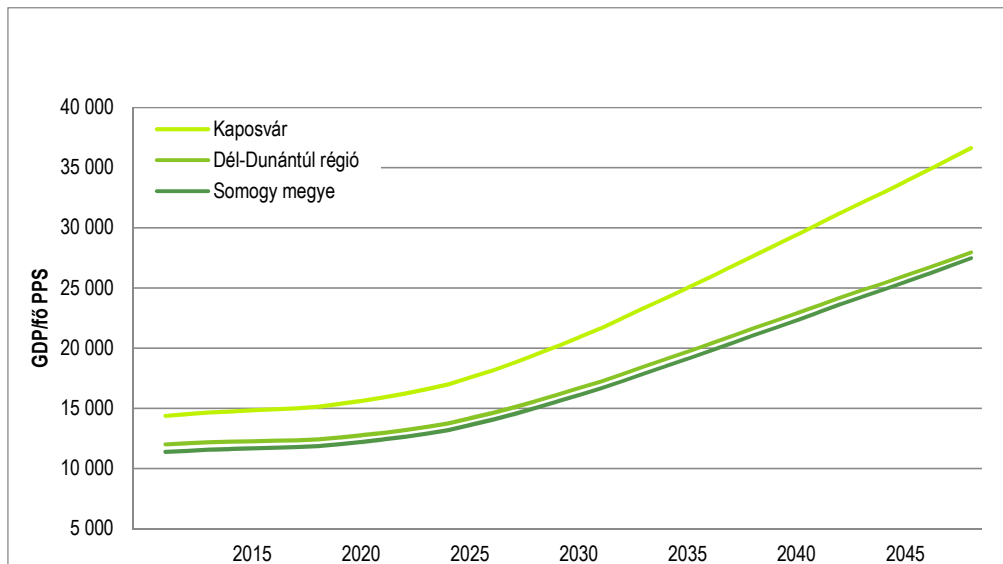
A városi szintű GDP előrejelzés az általános hazai trendek, a régió, illetve a megye gazdaságának jellegzetességei és releváns adatai, valamint ezen gazdasági térben Kaposvár és vonzáskörzetének szerepét figyelembe véve készült és az alábbi feltételezésekre épül:

- a régióban és a megyében várható GDP növekedési ütem követi az országos trendeket, a válság utáni konszolidációs időszak magasabb növekedési üteme a 2030-as évektől mérséklődik,
- a hazai régiók fejlődési ütemében a fejlett és a kevésbé fejlett régiók között a 2020-as évektől egy kiegyenlítődségi folyamat veszi kezdetét, amelynek eredményeképpen a növekedési ütem a régióban és a megyében is meghaladja az országos átlagot,
- Somogy megye pozíciója a régión belül folytatja az elmúlt években megkezdett felzárkózást, a növekedési üteme évről-évre megelőzheti a régiós átlagot,
- a városban és térségében megtermelt GDP arányos a megye kistérségeiben jelen lévő közép- és nagyvállalatok számával, tekintettel arra, hogy ezen vállalkozások tekinthetők a magas hozzáadott érték megtermelésére képes, európai viszonylatban is versenyképes termelési háló legfőbb alkotóinak,
- figyelembe véve, hogy a megyén belül a termelés és szolgáltatások Kaposváron összpontosulnak, az feltételezhető,
 - hogy a városban megtermelt GDP a közép- és nagyvállalatok arányában a régiós átlag felett alakul,
 - ez feltételezi, hogy a megye más részeinek gazdasági teljesítménye elmarad a régiós és megyei átlagoktól.

4. ábra: Kaposvár, Somogy megye és a Dél-Dunántúl régió becsült GDP növekedési üteme vásárlóerő paritáson,

Mindezek alapján a GDP növekedési trendek régiós, megyei és városi szinten az alábbiak szerint alakulnak, ahol a városi GDP érték a KSH adatait felhasználva készített szakértői becslés alapján került meghatározásra:

- Az egy főre jutó GDP értékének növekedése Kaposvár esetében a vizsgált időszakban folyamatosan magasabb lesz a megyei, illetve a régiós értékeknél, így a megyeszékhely (és agglomerációja), valamint a régió többi része közötti különbség folyamatosan nőni fog.
- A növekedés mértéke a 2030-as évek közepéig várhatóan folyamatos növekedést mutat majd, ekkor Kaposvár esetében meghaladhatja az évi 3,5%-ot is. Várhatóan 2035 után a gyors növekedési ütem valamelyest mérséklődik, 2050-re évi 2,5% körül állandósul.
- A folyamatos növekedés hatására a vásárlóerő paritáson mért egy főre jutó GDP értéke 2050-re a mai érték 2,5-szeresére emelkedik.

3.2 Klímatudatosság, okos város

Kaposvár városa kiemelt figyelmet fordít a környezetvédelemre és a fenntarthatóságra, ami a városfejlesztés, a várospolitikai számtalan területén megmutatkozik. Az ITS-ben meghatározott korszerű, energia hatékony és környezetbarát városi infrastruktúrák kialakítása cél elérése érdekében már jelentős lépések történtek, melynek részeként egy hosszabb távú stratégia is megalkotásra került, ami a város Smart City programja. A városüzemeltetés, az önkormányzati tevékenységek egyes területein történt előrelépések az alábbiak.

3.2.1 Zöld közlekedés

2015-ben elkészült Kaposvár Kerékpárforgalmi Hálózati Terve, mely alapján a 2014-2020-as Európai Unió ciklusban jelentős fejlesztések valósulnak meg a környezetbarát közlekedés lehetőségének biztosítása érdekében. 2015-ben valósult meg az a mintaprojekt, melynek köszönhetően az országban elsőként elektromos kerékpárokat és rollereket lehet bérelni a város négy pontján kihelyezett dokkolókból és a sikerre való

tekintettel folyik a hálózat bővítése. A rendszert Kaposvár kártyával kedvezményes díjak mellett lehet igénybe venni.

A helyi tömegközlekedési társaság teljes flottája megújult, az összes autóbusz lecserélésre került. Az új, 25 db szóló és 15 db csuklós jármű mindegyike megfelel a legmagasabb európai környezetvédelmi és esélyegyenlőségi előírásoknak. Az új autóbuszok alternatív üzemanyag-meghajtásúak: sűrített földgázzal (CNG), azaz sűrített földgáz a hajtóanyaguk, szennyezőanyag- és zajkibocsátásuk a legszigorúbb Euro-6-os környezetvédelmi besorolási normáknak is megfelel. Az új buszok üzembe helyezésével a zajterhelés a harmadára csökkent, mivel a sűrített földgázzal hajtott motorok jóval halkabbak a dízel üzemű változatoknál. Nagyon fontos előnyük továbbá, hogy a korábbiaknál gazdaságosabban üzemeltethetők. A CNG üzemelő járművek a dízelmotorosokhoz képest jóval kevésbé terhelik a környezetet, ennek köszönhetően szilárd-részecske kibocsátásmentes üzemelést biztosítanak. Számszerűen, dízel motoroknál akár 10 %-kal, benzinmotoroknál mintegy 25 %-kal kisebb kipufogó CO₂ emissziót okoz. A megújuló forrásból származó metán esetén, az alapanyag és a technológia függvényében a légkörbe jutó új üvegházhatású gáz mennyisége még sokkal alacsonyabb, akár nulla közelébe is csökkenhet. Mindeközben a metángázzal hajtott motorok PM (PM₁₀, PM_{2,5} egyaránt) szilárd részecske kibocsátása szinte nulla, NO_x kibocsátása pedig már régóta az évtized közepétől majd érvénybelépő nagyon szigorú EURO6 előírásai által megszabott határérték alatt marad. Nem utolsó sorban, haszonjárműveknél és buszoknál van komoly jelentősége a jelentős, akár 5 dB-lel alacsonyabb üzemi zajszintnek, ami kevesebb, mint fele akkora zajterhelést jelent. A CNG buszok üzembehelyezése mellett folyik 2 db elektromos busz beszerzése is a közösségi közlekedés szektorban.

2015. végén állította forgalomba új, környezetbarát elektromos autóit a Kaposvári Önkormányzati Vagyonkezelő és Szolgáltató Zrt. A helyben termelt energiával töltött elektromos autók legkiemelkedőbb tulajdonsága, hogy károsanyag-kibocsátásuk nulla.

3.2.2 Parkosítás, erdősítés, zöld építkezés

Elindult a „zöldterület megújítási program”, amely a zöldfelületek tudatos és tervezett felülvizsgálatát és a beavatkozások ütemezését tartalmazza, hogy segítése a városi élet adaptációs elemeit és lehetőleg jelentős mitigációs eredményeket eredményezzen. A program részeként került átépítésre Kaposvár egyik központi területe, a Németh István fasor is. A biztonságos kerékpáros közlekedés érdekében elválasztott kerékpárút készült a térkövezett járda mellett. Új zöld szigetek kerültek kialakításra, melyek mellett az egykori dupla fasor hiányzó fáit is pótolták. Megvalósult 2014 óta a belvárosi területeken a zöldszigetek kialakítása, ami érintette a Megyeház utcát, Teleki utcát, Széchenyi teret, Irányi D. Utcát. A város ezen parkosítási feladata TOP forrásból folytatódik a Fő utcát is bevonva a zöldszigetek kialakításába. Kaposváron folyamatos a Városliget fejlesztése és a Bajcsy Zs. utcában új fasor telepítése történ a tájidegen akác helyére.

3.2.3 Megújuló energiaforrások, energiatakarékosság

2015. szeptember végéig 2135 db utcai világításlámpatest cseréje történt meg 55 utcában Kaposváron. A lámpacserékkel párhuzamosan egy intelligens lámpavezérlő rendszer is kiépítésre került, mely képes adatot szolgáltatni az energiafelhasználásról, a meghibásodásokról, valamint azok jellegéről. Ezen kívül a lámpák fényerejének tetszőleges szabályozása is megoldható. A vezérlőrendszer alkalmas különféle szenzorok fogadására, például forgalomszámlálásra, légszennyezettség mérésre vagy kamerajel továbbítására.

KEOP pályázat útján 2016. év végéig négy óvoda, egy gimnázium, és egy általános iskola energiahatékonysági korszerűsítései történtek meg, mely beruházásoknak köszönhetően éves szinten 281 tonnával csökkent az épületek ÜHG kibocsátása.

2015-ben megkezdődtek a további önkormányzati tulajdonú épületek energiahatékonysági korszerűsítésének előkészítési munkái. A korszerűsítési program összeállításánál a fő szempont az épületek energiafogyasztásának, és ÜHG kibocsátásának lehető legnagyobb mértékű csökkentése volt. A fejlesztési tervek többek között a határoló szerkezetek hőveszteségének csökkentését, a világítás korszerűsítését, hőszivattyús és napelemes rendszerek telepítését, valamint központi, egységes épületfelügyeleti rendszer kiépítését célozzák.

3.2.4 Környezettudatos oktatás, környezetkímélő életmód

A környezetvédelem kapcsán a közösségi megmozdulások közül öt jelentősebb emelhető ki az elmúlt időszakból.

1. A „Szemétkedünk” elnevezésű megmozdulás, melyben a Kaposvári Polgármesteri Hivatal Főépítész Irodája, a Takáts Gyula Megyei és Városi Könyvtár, a Rippl-Rónai Megyei Hatókörű Városi Múzeum és a Kaposmenti Önkormányzati Hulladékgazdálkodási Társulás vett részt. A belvárosban található műemlék épület, a Csokonai Fogadó kirakatait rendezték be a szereplők az újrahasznosítás jegyében, felhívva a figyelmet a tudatos hulladékgazdálkodás fontosságára. A nagy fesztiválokön megújuló kiállítás 2 éve része a kaposváriak életének.
2. Klímanappal csatlakozott a város az Élő Bolygónk kezdeményezéshez. A programon szemléletformáló játékokon vettek részt a város iskolásai és óvodásai. A gyerekek megmérhették ökológiai lábnyomukat, megismerhették a bevásárlás során alkalmazható jó gyakorlatokat, hogy környezetbarát termékeket vásároljanak (pl. energiatakarékos izzót, nagyobb kiserelésű terméket a kevesebb csomagolás érdekében stb.). A programhoz csatlakozó lakosság pedig elküldhette fényképét az egyik népszerű helyi hírportálra, bemutatva, hogy mostantól mit tesz a bolygó védelme jegyében.
3. Kaposvár néhány óvodájában kiemelt figyelmet fordítanak a gyermekek környezetvédelmi nevelésére. Ezen óvodákban játékos előadásokkal ismerkedhetnek meg a szelektív hulladékgyűjtéssel.
4. Iskolás csoportok látogathatják 2015. októbere óta a Kaposmenti Hulladékkezelő Központot. A nyílt napokon megismerkedhetnek a hulladék kezelésével a látogató fiatalok és a pedagógusok.
5. „Rossz fát tettünk a tűzre?” című kampánnyal a helyes tüzelés és a szelektív hulladékgyűjtés népszerűsítéséért. Előadások és kerekasztal beszélgetések mutatták be a legfontosabb ismereteket az illegális házi hulladékégetésről és a helyes hulladékkezelésről. A kampány célkitűzése volt, hogy megteremtse a fenntartható hulladékgazdálkodás alapjait és tovább növelje a szelektíven begyűjtött hulladékok mennyiségét, valamint felhívta a figyelmet a helyes tüzeléstechnika alkalmazására, a hulladék égetésének veszélyeire.
6. Kaposvár 2017-ben már hetedik alkalommal mozdult meg az évente megrendezésre kerülő Nagy Várostartarítás keretében. A környezetszépítő és közösségépítő akcióban elsősorban a lakosság vett részt, melynek eredményeként megszépült a város. Az akció részeként a Kaposmenti Hulladékkezelő Nonprofit Kft. által üzemeltetett kaposvári hulladékudvaron a lakosság a hulladékudvarban elsősorban a háztartásban elkülönítetten gyűjtött másodnyersanyagok, így papír-, műanyag-, fém-, üveg-, és zöldhulladékok adhattak le hosszabb nyitva tartás mellett. Lehetőség van továbbá a lakossági veszélyes hulladékok (szárazelem,

akkumulátor, elektronikai berendezés, fénycső, izzó, fáradt olaj, stb.) háztartási mennyiségű térítésmentes beszállítására azon lakosok részére, akik nem rendelkeznek közszolgáltatói díjhátralékkal.

3.2.5 Újrahasznosítás

A város legnagyobb volumenű programja a 118 település hulladékgazdálkodását átfogó Kaposmenti Hulladékgazdálkodási Program. A 6,3 milliárd forintból megvalósult hulladékkezelő központ lehetőséget nyújt a hulladék frakciók szerinti szétválasztására. A hulladéklerakók tehermentesítését a környezettudatos vásárlói szokások kialakításával, formálásával, a házi komposztálás és a szelektív gyűjtés népszerűsítésével is kívánja támogatni. Összesen 10400 db, úgynevezett kék kuka és komposztláda került kiosztásra. A beruházásnak köszönhetően a begyűjtött vegyes hulladék is és a szelektíven gyűjtött hulladék is a leendő kaposvári hulladékkezelő központba kerül. Itt lehetőség nyílik arra, hogy a vegyes hulladékról leválasszák a hasznosítható fémtartalmat és kiválogassák a hulladéknak azt a részét, amely energetikai hasznosításra kerül.

A városháza dolgozói is hús, újrahasznosítható papírból készült gyűjtőbe rakhatják bele a papír, a fém és a műanyag hulladékot. A feladat részeként Kaposváron több iskola, és intézmény is megvalósította az elkülönített hulladék gyűjtést, mely jó gyakorlat használóinak a száma folyamatosan emelkedik.

4

Klímavédelmi szempontú városi helyzetelemzés

4.1 Mitigációs helyzetértékelés

A SECAP készítésének kiemelt lépése a bázisév választás. Kaposvár esetében a bázisév a 2009-es év, mivel az energiafogyasztáshoz kapcsolódó adatok ettől az évtől érhetők el olyan módon és mértékben, hogy a számításokban alkalmazhatók legyenek. A SECAP tervezésekor a 2009-es bázisévhez viszonyítva tervezi meg a város a feladatait, hogy 2030-ra legalább 40%-os CO₂ kibocsátás csökkenést érjen el.

4.1.1 ÜHG leltár

Az ÜHG leltár nemzetközileg egységesített szabályok alapján felépített számítási eljárás és adattár, mely az üvegházhatású gázok kibocsátásának és a szénmegkötésnek számszerű becslésére alkalmas. Nemzetközi megállapodás és kapcsolódó EU-s és hazai jogszabályok alapján az országos ÜHG leltárról Magyarország évente jelentést tesz az ezzel foglalkozó ENSZ testület számára. Városi ÜHG leltár készítésére nincs jogszabályi kötelezettség, módszertani ajánlás Magyarországon eddig nem készült.

A városi ÜHG leltár kidolgozásának elsődleges célja, hogy a városvezetés képet kapjon arról, hogy melyek a fő kibocsátó ágazatok, milyen időbeni tendenciák tapasztalhatók és főként, hogy viszonyítási alapot adjon a város éghajlatpolitika dekarbonizációs, mitigációs tevékenységéhez. Az ÜHG leltár elkészítése számottevő adatgyűjtési teendőket támaszt a városokkal szemben.

Az ÜHG leltár készítéséhez két jelentősebb módszertani számítási segédlet áll rendelkezésre:

- A.)** A Polgármesterek Szövetsége által támogatott és elvárt számítási adattábla, melynek tartalma kiterjed a mitigációs számítások mellett az adaptációs leltárra és a város stratégiáját, az ahhoz kapcsolódó cselekvési tervét is tartalmazza.
- B.)** A Klímabarát Települések Szövetsége – a Magyar Földtani és Geofizikai Intézet és a Klímapolitika Kft. közreműködésével – Excel számolótábla alapú segédletet bocsát a városok rendelkezésére. A számolótábla elérhető a projekt honlapján.

4.1.2 A.) Polgármesterek Szövetsége által támogatott és elvárt számítási módszertan adattartalma

A Polgármesterek Szövetsége által támogatott és elvárt számítási módszertan szerint a városnak meg kell határoznia azt a bázisévet, amire vonatkozóan készül a kiindulási kibocsátásleltár (BEI). Amennyiben a város rendelkezik más kibocsátásleltárakkal a SECAP benyújtásának idején, akkor készíthet egy nyomonkövetési kibocsátásleltárat (Monitoring Emission Inventory - MEI) is, miután kitöltötte a BEI-t. A kibocsátásleltárak részben a város végleges energiafogyasztására, a helyi energiatermelésre (amennyiben alkalmazandó) és a szén-dioxid-kibocsátásának meghatározásához használt kibocsátási tényezőkre vonatkozó adatokat foglalja össze.

Kaposvár esetében a bázisév 2009. év lett és erre az évre vonatkozóan készült el a kiindulási kibocsátásleltár (BEI). Mivel a város nem rendelkezett eddig még BEI-vel, a MEI készítése jelen fázisban nem történt meg, amit a kapcsolódó módszertan megenged.

Meghatározásra kerültek azok az ágazatok, amelyeket Kaposvár kibocsátásleltára tartalmaz és a számításában figyelembe vesz és amelyekkel kapcsolatban adatot kíván bejelenteni.

A Polgármesterek Szövetsége négy kulcsfontosságú Covenant-ágazatot határozott meg, annak megfelelően, hogy ezek a fő ágazatok, amelyekben a helyi önkormányzatok befolyásolni tudják az energiafogyasztást, majd ezt követően csökkenthetik az abból eredő szén-dioxid-kibocsátást.

A kulcsfontosságú Covenant-ágazatok az alábbiak:

- Épületek, szolgáltatások és ipar
 - Önkormányzati épületek, berendezések/létesítmények
 - Szolgáltató (nem önkormányzati) épületek, berendezések/létesítmények
 - Lakóépületek
 - Közvilágítás
 - Ipari fogyasztók
- Közlekedés
 - Önkormányzati közlekedés
 - Közösségi közlekedés
 - Lakossági közlekedés

4.1.2.1 Épületek, szolgáltatások, és ipar

Önkormányzati épületek, berendezések/létesítmények

A Kaposvár önkormányzatának feladatellátáshoz tartozó épületek alapterülete pl. 106991 m², amiből a már elvégzett vagy folyamatban levő korszerűsítéseket követően nagyjából 75000 m² marad, ami további korszerűsítésre vár. A korszerűsítésre váró épületek kis része műemlék, többsége helyi védetség alatt áll, így a korszerűsítési feladatoknak erre is tekintettel kell lenniük.

Kaposvár önkormányzati tulajdonú épületeinek, berendezéseinek és létesítményeinek a bázisévben, 2009-ben történt CO₂ kibocsátása két csoportban történt energiafogyasztás alapján határozható meg:

- Villamos energia
- Földgáz

Valamennyi esetben a KSH rendelkezésre álló szakmai adatsorára támaszkodva, az Önkormányzati adatszolgáltatás adatot figyelembe véve, a városi szalmi dokumentációk és tanulmányok megállapításaira támaszkodva és szakmai becslést alkalmazva került meghatározásra a felhasznált energia mennyisége.

A bázisévben Kaposvár gazdasági és közellátási szférája energetikai szempontból nagyrészt az országos ellátórendszerektől függött. A város a szükséges villamosenergiát az országos rendszerből, részben közüzemi szolgáltatótól szerezte be.

Az önkormányzati fenntartású intézmények a szabadpiacról vásárolták a villamosenergiát. A távfűtéshez és a használati melegvíz előállításához szükséges hőenergia helyben, - de szintén világszerte függőségen – gáz felhasználásával került előállításra, ennek okaként a

távhő/hűtés esetén felhasznált energia nem lett beszámítva, hiszen a gázfogyasztásban már szerepel.

A bázisét követően több olyan fejlesztés valósult meg, ami a fenti energiafelhasználást módosította, a város által felhasznált energia mennyiségét és az egyes energiaforrások eloszlását is módosította. Ilyen jelentős beruházás volt a távfűtési hálózat nagy mértékű bővítése, fejlesztése valamint biomassza fűtőmű megvalósítása.

Az önkormányzat energiafelhasználása a fenti számítási elvek mentén és a rendelkezésre álló adatokra, információkra támaszkodva villamosenergia esetén a bázisévben 25 838 MWh volt, míg a földgázfelhasználás 52 561 MWh. ezen adatokból származtatott CO₂ kibocsátás mértéke 2009-ben az önkormányzati épületek, berendezések/létesítmények esetén összesen 23 950 t kibocsátás szén-dioxid-egyenértékben.

A város valamennyi beruházásának tervezésénél kiemelt szerepet kap, hogy az üzemeltetési költségek a lehető legalacsonyabbak legyenek, és minél energiahatékonyabbak legyenek a létesítmények. Olyan épületfelügyeleti rendszereket alkalmazása történik (SMART buildingek), amelyekkel központilag szabályozható az energiafelhasználás és ennek köszönhetően évente mintegy 30 százalék energiamegtakarítás is elérhető az adott épületen belül.

Szolgáltató (nem önkormányzati) épületek, berendezések/létesítmények

A szolgáltatási ágazat épületei és létesítményei, például magántulajdonú társaságok, bankok, kereskedelmi és kiskereskedelmi tevékenységek végzésére szolgáló irodák, kórházak stb.

A városban működő termelő és gazdálkodó szervezetek, önkormányzati fenntartású intézmények a hőszükségletüket nagyrészt földgáz felhasználásával fedezik, ezért a bázisévben történt CO₂ kibocsátás a következő csoportban történt energiafogyasztás alapján határozható meg:

- Villamos energia
- Földgáz

A város célja, ez a közeljövő feladata, hogy a földgáz felhasználás minél nagyobb arányú csökkentése történjen meg a megújuló energiaforrások hőtermelésbe történő bevonásával. Ebben az irányba több lépés is történt az elmúlt időszakban:

- Kaposvári Önkormányzat biogázt vásárol a helyi cukorgyártól, amellyel a közeli Virágfürdőt fűtik (elkészült projekt).
- Termásvíz hőenergiájának újrahasznosítása több lépcsőben (fürdő fűtése, medence víz temperálása)
- Kaposváron a napsütéses órák száma lehetővé teszi a napenergia használatát is, (projektek előkészítés alatt a Klebelsberg Kollégium, a Városháza és Takács Gyula Megyei Könyvtár épületére vonatkozóan)
- A volt Füredi II. laktanya északi oldalán biomassza-erőmű épül, amely tüzelőanyagként a régióban fellelhető erdészeti és faipari hulladék fákat használja fel faapríték formájában. Ezáltal a város a gáz áránál olcsóbban tudja hővel ellátni a távfűtött lakásokat.
- Az intézmények energetikai auditja és beavatkozási javaslat elkészült
- Hosszú távú Energetikai Kon koncepció kidolgozása (2014 során) – mely többek között vizsgálja a szennyvíziszap energetikai hasznosításának lehetőségét, a helyben

megtermelt biogáz felhasználási lehetőségeit a közösségi közlekedésben, illetve alternatív energiapark(ok) kialakítását a szél- és napenergia hasznosítás céljából.

- Távfűtési rendszer kiterjesztése, s a megújuló energiára alapozott kiserőművek folyamatos bekapcsolása az ellátási rendszerbe.
- Kaposváron tervezett napelemparkot létesítése 2x50 MW teljesítménnyel.

Lakóépületek energiafogyasztása

Kaposvár lakóépületeinek bemutatását, valamint a lakhatási körképet a 3. fejezet: Helyzetkép tartalmazza. A SECAP vizsgálataiba a villamosenergiafogyasztás, a gázfogyasztás, valamint a távhő szolgáltatáshoz kapcsolódó energiafogyasztás vehető figyelembe. A KSH adataira támaszkodva vizsgálható a háztartások energiafogyasztása Kaposváron, melyet a következő grafikonok foglalnak össze. Mindhárom energiafogyasztási kategóriában megállapítható, hogy a bázisévben (2009-ben) történt fogyasztást követően csökkenés történt. A csökkenések oka nagyrészt a technikai fejlődéshez kapcsolódó energiatakarékos eszközök elterjedése, a lakosságot is érintő energiatakarékos/energiatakarékos beruházások növekedése, de jelentős megtakarításokat eredményezett a szemléletformálási kampányok következtében kialakuló, az energiatakarékoságot szem előtt tartó fogyasztói szokások kialakulása, valamint figyelembe kell venni a lakosság számának csökkenését is. Mindezen hatások együttesen a következő energiafelhasználási változásokat eredményezték a lakosság körében:

Kaposvár lakossági tulajdonú épületeinek, berendezéseinek és létesítményeinek a bázisévben történt CO₂ kibocsátása három csoportban történt energiafogyasztás alapján határozható meg:

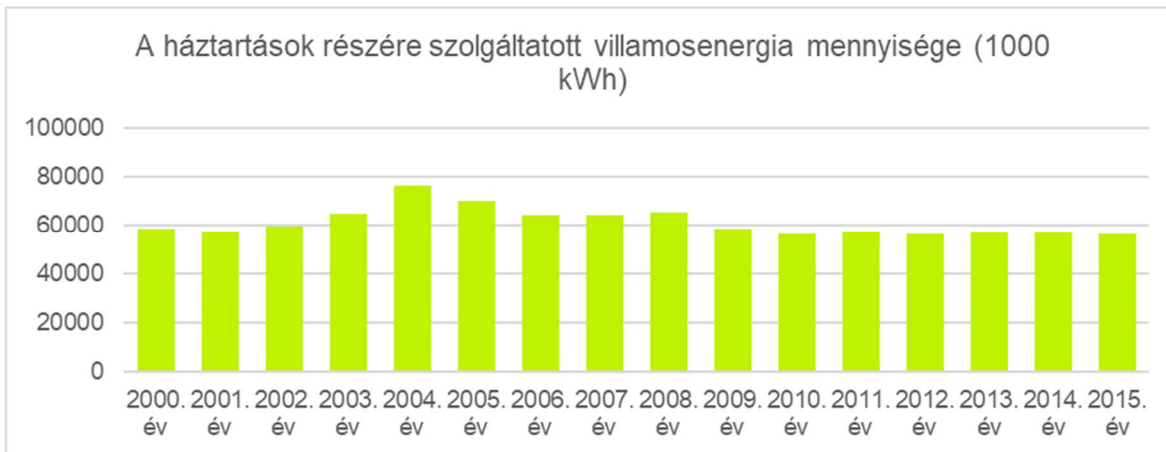
- Villamos energia
- Távhő/hűtés
- Földgáz

A háztartások részére szolgáltatott villamosenergia mennyisége Kaposváron 2009-ben 58 654 ezer kWh volt, míg ez 2015-re 56 495 kWh-ra csökkent, ami kb. 4%-os csökkenést jelent. A lakosság részére szolgáltatott, távhőellátásra felhasznált hőmennyiség 2009-ben 173 428 GJ volt, míg 2015-re – egy kisebb emelkedést is tartalmazó időszakot követően - 39 %-os csökkenést követően már csak 106 280 GJ volt. Kaposváron a háztartásoknak szolgáltatott gáz mennyisége a bázisévben 22 232 ezer m³ volt, ami 2015-re 16 350 ezer m³-re változott, ami 27%-os csökkenést jelent. Lásd következő ábrák.

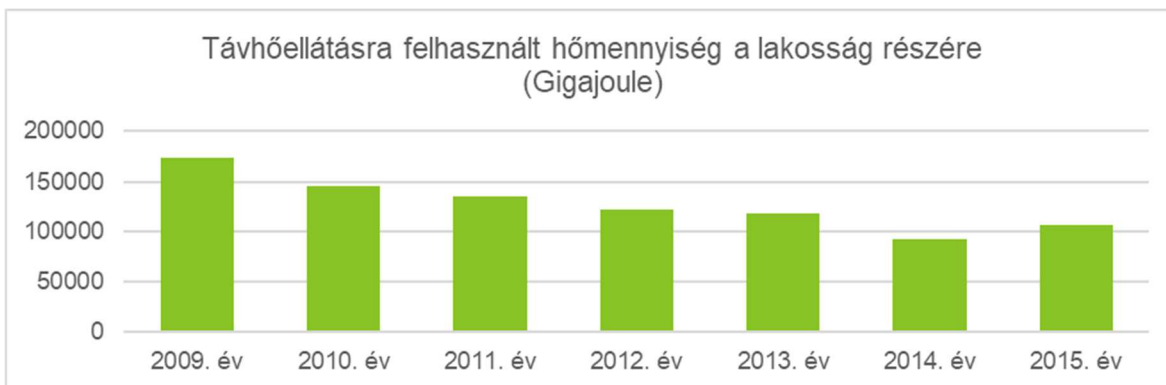

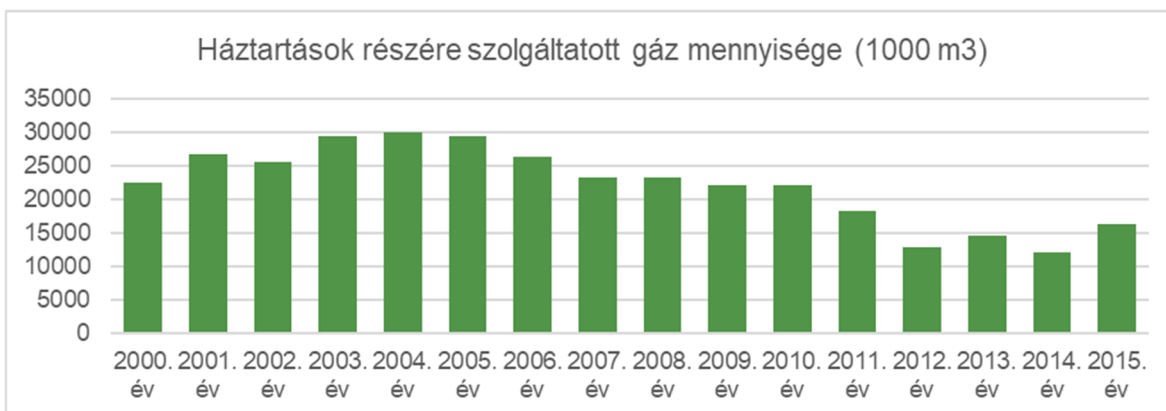
3. táblázat: A háztartások részére szolgáltatott villamosenergia mennyisége Kaposváron (1000 kWh); forrás: KSH

4. táblázat: Távhőellátásra felhasznált hőmennyiség a lakosság részére Kaposváron (Gigajoule); forrás: KSH

5. táblázat: Az összes szolgáltatott gáz mennyiségéből a háztartások részére szolgáltatott gáz mennyisége Kaposváron; forrás: KSH

Közvilágítás

A helyi önkormányzat tulajdonában álló, vagy általa üzemeltetett közvilágítás (pl. utcai világítás és közlekedési lámpák). A nem önkormányzati közvilágítás a „Szolgáltató épületek, berendezések/létesítmények” ágazatba tartozik. A közvilágítás korszerűsítése

2009-ben még nem történt meg, a város villamosenergiafogyasztásának kb. 2%-át használta fel.

Kaposváron 2015-ben elkészült a közvilágítás korszerűsítésének jelentős megtakarítást eredményező lépése, 2015. márciustól 2135 db lámpát cseréltek le energiatakarékosra. Ezzel egyidőben kiépítésre került egy okos vezérlő rendszer is, mely többek között lehetőséget ad a fényerőszabályozásra is, amit már most alkalmaznak. Ennek eredményeként 55 utcában történt meg a több mint 20 éves nátriumlámpák cseréje, amivel Kaposvár közvilágítása korszerűvé és energiatakarékosná válik. A 2009-ben már elkezdett higanygőzös lámpák cseréje folytatódott a beruházással, amikor is 2267 db világítótest cseréje történt meg.

A 2015-ben történt beruházás helyszínei a következők voltak:

1. 48-as Ifjúság útja (3807/1; 4755/2; 6274/3 hrsz.)
2. 610-es út /Dombóvári út/ (3348/3 hrsz.)
3. Áchim András utca (9056/2 hrsz.)
4. Anna utca (438/1 hrsz.)
5. Arany János utca (4360/1 hrsz.)
6. Arany János köz (4722/2; 4698/1 hrsz.)
7. Árpád utca (2021/2 hrsz.)
8. Bajcsy-Zsilinszky utca (674; 674/2 hrsz.)
9. Baross Gábor utca (7130 hrsz.)
10. Bartók Béla utca (8137; 7937 hrsz.)
11. Béke garázsházhoz bevezető út (5504/21 hrsz.)
12. Béke utca (5717/2 hrsz.)
13. Berzsényi park mellett – Szent Imre utca felé (4219 hrsz.)
14. Berzsényi utca (172/5; 172/6 hrsz.)
15. Bethlen tér (879/1; 4798 hrsz.)
16. Budai Nagy Antal utca (9052; 9053 hrsz.)
17. Cseri út (9735 hrsz.)
18. Csokonai V. M. utca – Bajcsy-Zsilinszky utca sarok (347 hrsz.)
19. Damjanich utca (4329 hrsz.)
20. Dózsa György utca (435/1 hrsz.)
21. Fő utca (392/1; 292/5 hrsz.)
22. Füredi út (15123; 5374; 172/2 hrsz.)
23. Gróf Apponyi Albert utca (511 hrsz.)
24. Guba Sándor utca (2397/2; 3638/1; 3656/1; 3656/11 hrsz.)
25. Hársfa utca (2403 hrsz.)
26. Honvéd utca (4755/1; 4755/3 hrsz.)
27. Hunyadi János utca (4160/1; 4160/2 hrsz.)
28. József Attila utca (212 hrsz.)
29. Kisfaludy utca (4753 hrsz.)
30. Kontrássy utca (279 hrsz.)
31. Kossuth Lajos utca (328; 351; 909; 4315/2 hrsz.)
32. Mező utca (2397/1 hrsz.)
33. Németh István fasor (880 hrsz.)
34. Noszlopy Gáspár utca (91 hrsz.)
35. Pázmány Péter utca (1025; 3891/1; 3891/2 hrsz.)
36. Pécsi utca (2401; 3354; 3346; 3179/2 hrsz.)
37. Petőfi Sándor utca (4800/2; 4799 hrsz.)
38. Petőfi tér (70; 9054 hrsz.)

39. Rákóczi tér (438/2 hrsz.)
40. Somssich Pál utca (6791; 880 hrsz.)
41. Széchenyi tér (357/1; 357/2; 365 hrsz.)
42. Szent Imre utca (800; 935; 4217/1; 4217/2 hrsz.)
43. Tallián Gyula utca (391; 769; 972; 40592 hrsz.)
44. Táncsics Mihály utca (8136; 9995; 10081 hrsz.)
45. Városház utca (80/5 hrsz.)
46. Vásártéri utca (9069/3; 9069/4; 9154 hrsz.)
47. Virág utca (2001/1; 2001/2 hrsz.)
48. Zárda köz (867/29 hrsz.)
49. Zárda utca (307 hrsz.)
50. Zselici út – 67-es sz. elkerülő út (8123/3; 092/1 hrsz.)
51. Biczó Ferenc utca (730 hrsz.)
52. Ezredév utca (823 hrsz.)
53. Jutai utca (5889/2; 5889/3 hrsz.)
54. Pete Lajos utca (901 hrsz.)
55. Egyenesi út (10635; 10686/6 hrsz.)

Ipari fogyasztók

A ipari fogyasztók felmérésekor csak a **nem ETS-ágazatba tartozók** figyelembevételre történ meg, amik az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer (EU-ETS) keretébe nem tartozó termelő és építőipari ágazatokra vonatkozik. Az EU-ETS részét képező termelő és építőipari ágazatoknak a számításba való figyelembevételét a módszertani útmutató nem javasolja.

Kaposváron az 50 fő feletti foglalkoztatottsággal és 500 millió Ft feletti nettó árbevétellel rendelkező cégeket tartalmazza a következő táblázat (forrás: Opten), melyek közül egyik sem szerepel az Európai Kibocsátás-kereskedelmi Rendszerben (ETS) részt vevő létesítmények listáján.

A jelenleg a fenti feltételeknek megfelelő nagyvállaltok - három kivételével - már 2009-ben is működtek. A CO₂ kibocsátás mértékének meghatározásához ezen cégek közül kikerültek a listából az önkormányzati tulajdonban levő cégek és a főtevékenységük alapján feltehetően nem jelentős energiafelhasználással működő cégek.

Ssz	Cégnév	Főtevékenység	Létszáma 2017-ben	Értékesítés nettó árbevétele 2015. év
1	VIDEOTON Elektro-PLAST Ipari és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	2751 Háztartási villamos készülék gyártása	1362	24 176 754
2	KOMETA 99 Élelmiszeripari Zártkörűen működő Részvénytársaság	1011 Húsfeldolgozás, -tartósítás	653	30 468 679
3	SEFAG Erdészeti és Faipari Zártkörűen Működő Részvénytársaság	0210 Erdészeti, egyéb erdőgazdálkodási tevékenység	479	8 496 449
4	KVGY Kaposvári Villamossági Gyár Korlátolt Felelősségű Társaság	2712 Áramelosztó, -szabályozó készülék gyártása	362	4 311 878
5	FUSETECH Elektrotechnikai Alkatrész Gyártó és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	2611'08 Elektronikai alkatrész gyártása, 2711'08 Villamos motor, áramfejlesztő gyártása, 4652'08 Elektronikus, híradás-technikai berendezés, és alkatrészei nagykereskedelme, 4690'08 Vegyestermékkörű nagykereskedelem, 2712'08 Áramelosztó, -szabályozó készülék gyártása (Főtevékenység), 6820'08 Saját tulajdonú, bérelt ingatlan bérbeadása, üzemeltetése	317	5 178 884
6	KAPOS ATLAS Gépgyár Korlátolt Felelősségű Társaság	2822 Emelő-, anyagmozgató gép gyártása	278	3 778 806
7	Kaposplast Műanyagipari Korlátolt Felelősségű Társaság	2221 Műanyag lap, lemez, fólia, cső, profil gyártása	237	4 465 663

Ssz	Cégnév	Főtevékenység	Létszáma 2017-ben	Értékesítés nettó árbevétele 2015. év
8	LUCKYMPEX Fémmegmunkáló és Elektronikai Korlátolt Felelősségű Társaság	2511 Fémszerkezet gyártása	236	1 783 240
9	Lakics Gépgyártó Korlátolt Felelősségű Társaság	2511 Fémszerkezet gyártása	234	4 082 167
10	Magyar Cukorgyártó és Forgalmazó Zártkörűen Működő Részvénytársaság	1081 Cukorgyártás	230	34 399 608
11	PRIVÁT Húsfeldolgozó Korlátolt Felelősségű Társaság	1011 Húsfeldolgozás, -tartósítás	179	5 327 441
12	METYX HUNGARY Korlátolt Felelősségű Társaság	2221 Műanyag lap, lemez, fólia, cső, profil gyártása	120	232 890
13	Török Vas-, és Fémmegmunkáló, Tervező, Termelő, Szerelő, Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	2511 Fémszerkezet gyártása	109	1 128 675
14	Kaposvári Közlekedési Zártkörűen Működő Részvénytársaság	4931 Városi, elővárosi szárazföldi személyszállítás	87	540 310
15	LAMELLO Faipari és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	3109 Egyéb bútor gyártása	86	1 070 357
16	KEP Elektronikai Alkatrészgyártó Korlátolt Felelősségű Társaság	2611 Elektronikai alkatrész gyártása	77	2 225 761
17	Kaposvári Önkormányzati Vagyonkezelő és Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság	3530 Gőzellátás, légkondicionálás	76	2 169 633
18	VATNER Ipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	3314 Ipari villamos gép, berendezés javítása	58	1 305 530
19	KAPOS Járműgyártó és Javító Zártkörűen Működő Részvénytársaság	4520 Gépjárműjavítás, karbantartás	- 58	760 264
20	KAFFKA Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	4632 Hús-, húskészítmény nagykereskedelme	54	1 589 809

4.1.2.2 Közlekedés

Önkormányzati

Az önkormányzati tulajdonban levő járművek esetén a helyi önkormányzat igazgatási rendszerének tulajdonát képező vagy általa használt járművek szerepelnek a számításban, melynek száma 1 db volt a bázisévben (2009-ben). Az önkormányzati adatszolgáltatás szerint az éves megtett km 990 km volt.

Közösségi közlekedés

A városban élő közel 64 ezer lakos naponta átlagosan 2,5 helyváltoztatást végez, ami mintegy napi 157 ezer helyváltoztatást tesz ki. Kaposváron a közösségi közlekedést a helyi autóbushálózat képviseli, ami illeszkedik a városszerkezethez és a város teljes területére kiterjed. Kaposvár helyi közösségi közlekedését autóbuszokkal látja el az önkormányzati tulajdonú városi szolgáltató, a Kaposvári Közlekedési Zrt. (KK Zrt.). Az autóbusz hálózat illeszkedik a városszerkezethez és a város teljes területére kiterjed.

A 2011-es népszámlálási adatok szerint a Kaposváron élő foglalkoztatottak 89 %-a (22 ezer fő) a városban dolgozik, a városban tanulók mintegy 95 %-a (13 ezer tanuló) itt lakik. Ez összességében azt eredményezi, hogy a közel 64 ezer lakosból összesen 35 ezren naponta közlekednek a városon belül munkába vagy iskolába, amely meghatározó a helyi mobilitási igények szempontjából.

A bázisévben a városi 67 km-es hosszúságú autóbushálózaton dízelbuszok szállították az utasokat. A közösségi közlekedést 40 db dízelbusz biztosította, a napszakok közötti eltérő járatsűrűséggel. Több mint 800 járat munkanapokon évente 1,4 millió hasznos kilométert tett meg közel évi 8 millió utast szállítva. Felhasználva a KSH adatait, az Önkormányzati adatszolgáltatást, valamint a SUMP megállapításait, került kiszámításra a 2009-ben becsült, a közösségi közlekedésből származó CO₂ t egyenérték kibocsátási érték.

Lakossági

A lakossági közlekedés a számításokban a helyi önkormányzat területén közúti járművel történő személyszállítására vonatkozik.

A KSH adatai szerint 2009-ben a természetes személy által üzemeltetett személygépkocsi száma Kaposváron 20300 db volt, melyből 17210 db volt benzinüzemű személygépkocsi és 4614 db pedig gázolajüzemű személygépkocsi. A KSH adatai szerint a városban volt még további 58 db, egyéb üzemű személygépkocsi, melyet a kis számosság miatt a becslésbe nem vontunk be. Felhasználva a KIRA (Közlekedési Információs Rendszer és Adatbázis) adatbázis adatait a város kiemelt közlekedési útjainak forgalmára vonatkozóan, valamint a SUMP megállapításait, további szakértői becslést alkalmazva a városban bejegyzett lakossági benzin és dízelfogyasztású autók átlagban 729 101 650 km-t és 195 472 110 km-t tettek meg egy évben Kaposváron belül. Figyelembe véve a becsült megtett km-t, a gépkocsik alapszabványos mértékét, a beépített motor hengerűrtartalma szerint (forrás: NAV), valamint a polgármesterek Szövetsége által javasolt számítási módszertan korrigáló értékeit, a személygépkocsi esetén a CO₂ kibocsátás nagysága 2009-ben benzinüzemű személygépkocsi esetén 82 249 t CO₂ egyenérték és dízelüzemű személygépkocsi esetén 33 365 t CO₂ egyenérték nagyságúra becsülhető.

A számítási folyamatot a tehergépjárművekre és a motorokra is elvégezve kapható meg Kaposvár lakossági közlekedésének CO₂ kibocsátása, melyet a kibocsátási leltár fejezet (4.1.3 fejezet) részletesen ismertet.

4.1.3 B.) Klímabarát Települések Szövetsége által támogatott és elvárt számítási módszertan adattartalma

A Klímabarát Települések Szövetsége által támogatott és elvárt számítási módszertan esetén az ÜHG leltár készítésekor minden szükséges adatból az elérhető legfrissebbet javasolt használni. Ezen elv mentén a KSH-ból rendelkezésre álló adatok többsége 2015-ös, illetve a más forrásból származó adatoknál a 2016-os adatok kerültek figyelembe véve. Az ÜHG számítást tartalmazó Excel az adatok dátumát minden esetben tartalmazza. A számítás a Klímabarát Települések Szövetsége oldaláról letölthető 1.0-ás verzió alkalmazásával történt.

A leltár a következő bontásban veszi figyelembe az adatokat:

ÜHG kibocsátók

1. Energiahasználat következtében történő kibocsátások

1.1. Áramfogyasztás kibocsátása

- Kommunális célra
- Lakosság részére
- Közvilágítási célra
- Ipari célra
- Mezőgazdasági célra
- Egyéb célra

1.2. Földgázfogyasztás kibocsátása

- Közvetlen háztartási
- Lakóépületek központi kazánjai
- Távfűtést ellátó vállalkozások
- Kommunális
- Ipari
- Mezőgazdasági
- Egyéb kategória

1.3. Lakossági tűzifa- és szénfogyasztás kibocsátása

2. Nagyipari kibocsátás

2.1. Egyéb ipari energiahordozó-felhasználás kibocsátása

2.2. Különösen szennyező ipari folyamatok kibocsátásai

3. Közlekedés

3.1. Településen belüli, helyi utazások

3.2. Helyi, ingázó lakosok saját településük nem állami útszakaszára eső szgk-ik utazásai

3.3 A településre eső állami utak forgalma

4. Mezőgazdaság

4.1. Kérődzők kibocsátása

4.2. Hígtrágya-emisszió

4.3. szerves- és műtrágya emisszió

5. hulladékgazdálkodás

5.1. szilárdhulladék-kezelés

5.2. szennyvíz-kezelés

ÜHG nyelők

6.1 Erdők

6.1. Települési zöldfelületek

4.1.4 Kibocsátási leltárok

Jelen dokumentációban a kibocsátási leltárok két időszakra két eltérő módszertan mentén készültek. A Polgármesterek Szövetsége számítási metódusa szerint a kiválasztott bázisúvra vonatkozó ÜHG leltárt tartalmazza a 4.1.2.1 fejezet táblázata, míg a Klímabarát Települések módszertanát alkalmazva az elérhető legfrissebb adatokra (elsősorban 2015-re vonatkozó) támaszkodó ÜHG kibocsátást a 4.1.2.2 fejezet táblázata foglalja össze.

4.1.4.1 Kaposvár CO₂ kibocsátása bázisévben - Polgármesterek szövetsége módszertanát alkalmazva

A Polgármesterek Szövetsége által támogatott és elvárt számítási módszertan adattartalma alapján a következő táblázat tartalmazza Kaposvár 2009. évben történt CO₂ kibocsátásának nagyságát ágazati bontásban.

6. táblázat: Kaposvár CO₂ kibocsátásának nagyság a bázisévben, 2009-ben

Ágazat	Szén-dioxid-kibocsátás [t] / kibocsátás szén-dioxid-egyenértékben [t]															
	Villamos energia	Fűtés/hűtés	Fosszilis tüzelőanyagok								Megújuló energiaforrások					Összesen
			Földgáz	Cseppfolyós gáz	Fűtőolaj	Dizel	Benzin	Lignit	Szén	Egyéb fosszilis tüzelőanyagok	Növényi olaj	Bio-üzemanyag	Egyéb biomassa	Naphőenergia	Geotermikus energia	
ÉPÜLETEK, BERENDEZÉSEK/LÉTESÍTMÉNYEK ÉS IPAR																
<u>Önkormányzati épületek, berendezések/létesítmények</u>	13 332	-	10 617	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	23 950
<u>Szolgáltató (nem önkormányzati) épületek, berendezések/létesítmények</u>	16 295	-	31 852	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	48 147
<u>Lakóépületek</u>	30 265	9 732	42 528	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	82 526
<u>Közvilágítás</u>	7 407	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7 407
<u>Ipar</u>	<u>Nem ETS-ágazat</u>	37 035	-	63 704	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16 794	-	117 532
	<u>ETS (nem javasolt)</u>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Részösszeg	104 335	9 732	148 701	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16 794	-	279 562
KÖZLEKEDÉS																
<u>Önkormányzati flotta</u>	-	-	-	-	-	3	17	-	-	-	-	-	-	-	-	20
<u>Tömegközlekedés</u>	-	-	-	-	-	1 804	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 804
<u>Magáncélú és kereskedelmi szállítás</u>	-	-	-	-	-	31 558	82 232	-	-	-	-	-	-	-	-	113 790
Részösszeg	-	-	-	-	-	33 365	82 249	-	-	-	-	-	-	-	-	115 614
EGYÉB																
<u>Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat</u>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
MÁS, ENERGIAFOGYASZTÁSHOZ NEM KAPCSOLÓDÓ ÁGAZATOK																
<u>Hulladékgazdálkodás</u>																
<u>Szennyvízgazdálkodás</u>																
<u>Más, energiafogyasztáshoz nem kapcsolódó ágazatok</u>																
ÖSSZESEN	104 335	9 732	148 701	-	-	33 365	82 249	-	-	-	-	-	-	16 794	-	395 176

4.1.4.2 Kaposvár aktuális CO₂ kibocsátása a Klímabarát Települések módszertanát alkalmazva

A Klímabarát Települések által támogatott és elvárt számítási módszertan adattartalma alapján a következő táblázat tartalmazza Kaposvár aktuális CO₂ kibocsátásának nagyságát a módszertan szerint alkalmazott ágazati bontásban.

KAPOSVÁR ÜVEGHÁZGÁZ LETLÁR		SZÉN-DIOXID CO ₂	METÁN CH ₄	DINITROGÉN- OXID N ₂ O	ÖSSZESEN
		t CO ₂ egyenérték			
KIBOCSÁTÁS	1. ENERGIAFOGYASZTÁS	160 289,32			160 289,32
	1.1. Áram	78 828,98			78 828,98
	1.2. Földgáz	77 783,15			77 783,15
	1.3. Távhő	0,00			0,00
	1.4. Szén és tűzifa	3 677,19			3 677,19
	2. NAGYIPARI KIBOCSÁTÁS	16 793,86	0,00	0,00	16 793,86
	2.1. Egyéb ipari energiafogyasztás	16 793,86	0,00	0,00	16 793,86
	2.2. Ipari folyamatok	0,00	0,00	0,00	0,00
	3. KÖZLEKEDÉS	499,28	0,00	0,00	499,28
	3.1. Helyi közlekedés	250,40			250,40
	3.2. Ingázás	248,87			248,87
	3.3. Állami utak	0,00			0,00
	4. MEZŐGAZDASÁG		6 486,92	675,73	7 162,65
	4.1. Állatállomány		5 271,13		5 271,13
	4.2. Hígtrágya		1 215,79	611,76	1 827,54
4.3. Szántóföldek			63,98	63,98	
5. HULLADÉK		2 436,24	1 441,79	3 878,04	
5.1. Szilárd hulladékkezelés		17,47		17,47	
5.2. Szennyvízkezelés		2 418,78	1 441,79	3 860,57	
ÖSSZES KIBOCSÁTÁS		177 582,45	8 923,16	2 117,53	188 623,14
NAGYIPAR NÉLKÜL		160 788,60	8 923,16	2 117,53	171 829,29
NYELÉS	6. Nyelők				-2 317,74
VÉGSŐ KIBOCSÁTÁS		179 900,19	8 923,16	2 117,53	186 305,40
NAGYIPAR NÉLKÜL		163 106,34	8 923,16	2 117,53	169 511,55

4.1.5 Kibocsátási leltár a bázisévben (Polgármesterek szövetsége módszertanát alkalmazva)

A kibocsátásleltárak a város végleges energiafogyasztására, a helyi energiatermelésre (amennyiben releváns a városra vonatkoztatva) és a szén-dioxid-kibocsátásának meghatározásához használt kibocsátási tényezőkre vonatkozó adatokat tartalmazzák, egyben összefoglalják, hogy a vizsgált időszakban – jelen esetben a bázisévnek választott 2009-ben – milyen energiafelhasználás volt jellemző a városra és abból mekkora CO₂ kibocsátás származhatott.

A kiindulási kibocsátásleltár legfontosabb eredményei a következők:

- Üvegházhatásúgáz-kibocsátás és egy főre jutó végső energiafogyasztás
- Ágazatonkénti üvegházhatásúgáz-kibocsátás bázisévben
- Ágazatonkénti végső energiafogyasztás
- Energiahordozónkénti végső energiafogyasztás

Üvegházhatásúgáz-kibocsátás és egy főre jutó végső energiafogyasztás

Kibocsátási tényező t CO₂ (egyenérték) /fő MWh/fő

5,8 22,6

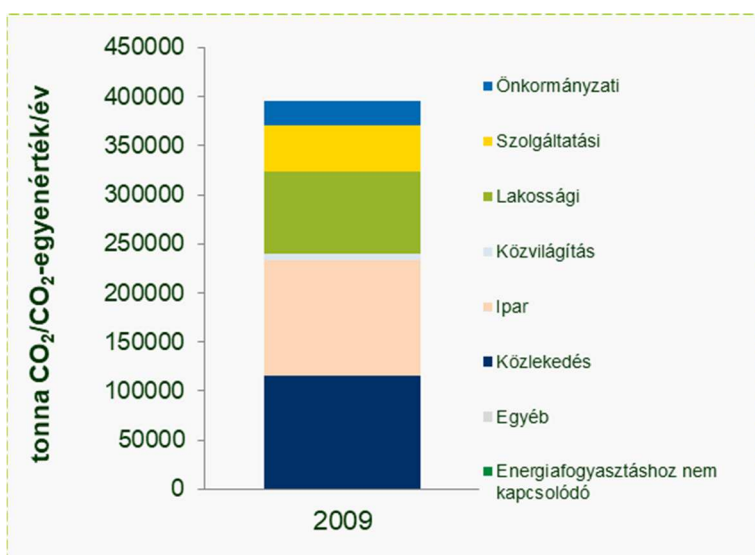
A rendelkezésre álló adatokra támaszkodva Kaposváron az üvegházhatásúgáz-kibocsátás és egy főre jutó végső energiafogyasztás nagysága 22,6 MWh/fő, ami a 2009-es lakossági adatokra támaszkodva 67 605 lakoszámmal került be a számításba. A bázisévben lakosonként 5,8 t CO₂ (egyenérték) kibocsátás történt.

A SECAP-ban tervezett klímaadaptációs, mitigációs és szemléletformálási feladatok célja ennek az értéknek a jelentős csökkenése. A tervezett CO₂ kibocsátás csökkenése nem egy főre jutó értékre kerül tervezésre, hanem a város egészére vonatkozóan.

Ágazatonkénti üvegházhatásúgáz-kibocsátás bázisévben

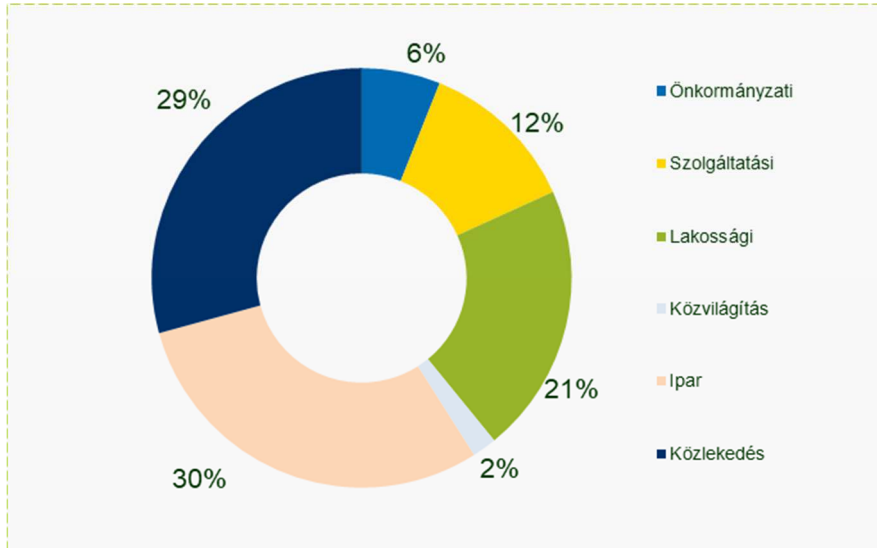
Kaposváron a legnagyobb CO₂ kibocsátó szektor 2009-ben az ipar, a közlekedés és a lakosság volt. A kibocsátott CO₂ tonna egyenérték alapján az ipar 30%-át, a közlekedés a 29%-át, míg a lakosság 21%-át tette ki a város teljes CO₂ kibocsátásának. Számottevő az aránya a szolgáltatásokhoz köthető energiafogyasztásnak és az abból származó számított CO₂ kibocsátás nagyságának. A maradék 8 % két ágazati szektor között oszlik el 2/3-ad – 1/3-ad arányban. A közlekedés vizsgálatakor a SECAP számításánál csak a helyi közlekedés szerepel, a városon átmenő forgalom figyelembevétele nem történik meg, mivel arra vonatkozóan Kaposvár önkormányzata csak mérsékelten tud hatást gyakorolni.

5. ábra: Ágazatonkénti üvegházhatásúgáz-kibocsátás nagysága a bázisévben, SECAP sablon számítási eredmény

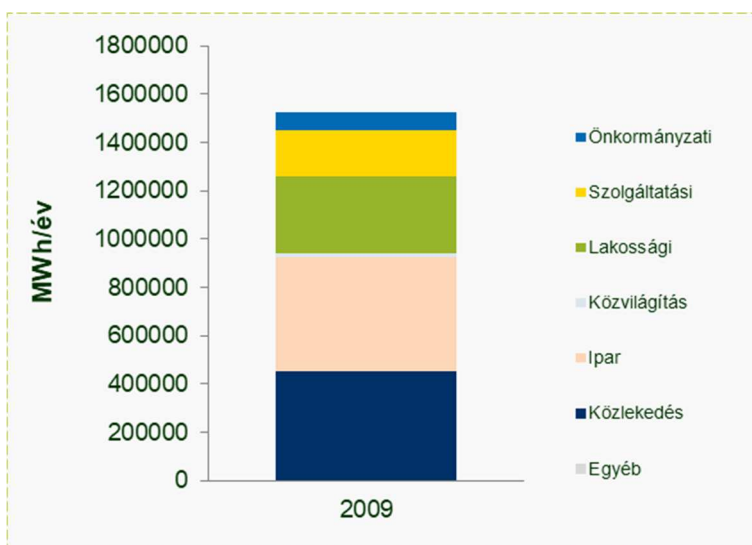
6. ábra: Ágazatonkénti üvegházhatásúgáz-kibocsátás aránya Kaposváron belül a bázisévben, SECAP sablon számítási eredmény

Ágazatonkénti végső energiafogyasztás

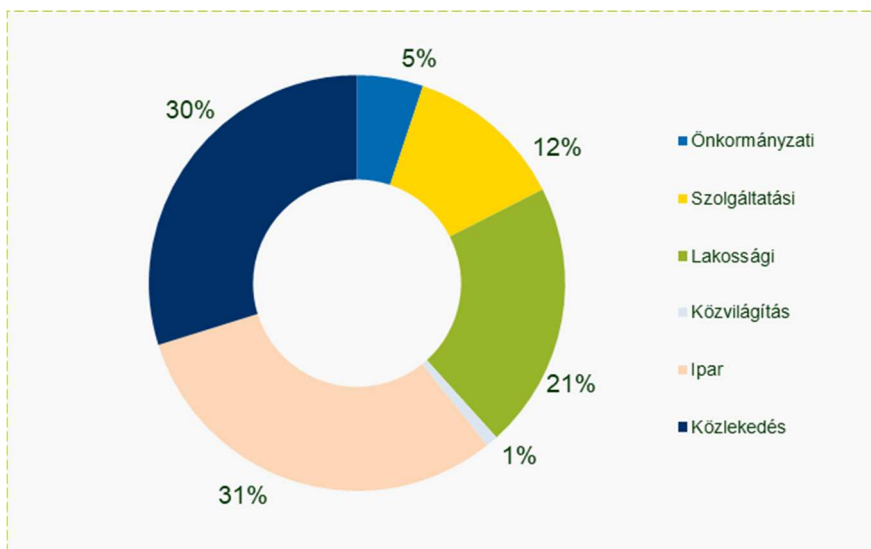
A CO₂ kibocsátás nagysága számításának alapját Kaposvár energiafogyasztása adja. A bázisévben – a CO₂ kibocsátás mértékéhez hasonlóan – a legnagyobb energiafelhasználás az ipari és a közlekedési szektorokban történt, melyet a lakossági energiafogyasztás nagysága követett.

7. ábra: Ágazatonkénti végső energiafogyasztás nagysága Kaposváron belül a bázisévben, SECAP sablon számítási eredmény

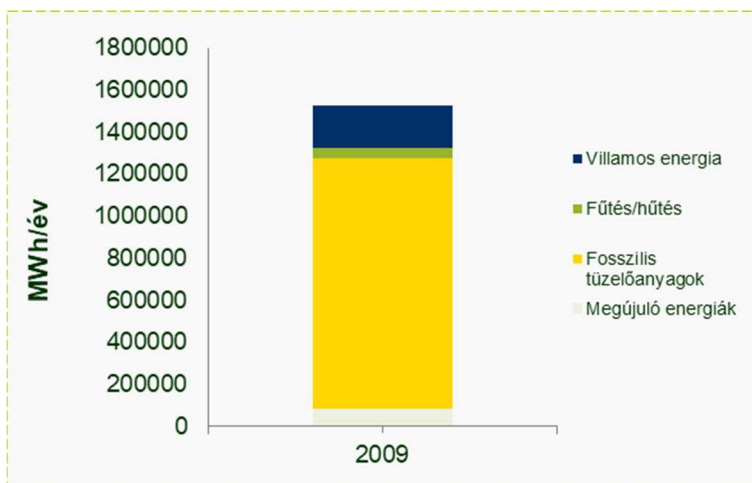
8. ábra: Ágazatonkénti végső energiafogyasztás aránya Kaposváron belül a bázisévben, SECAP sablon számítási eredmény

Energiahordozónkénti végső energiafogyasztás

A 2009-es bázisévben jellemzően a fosszilis tüzelőanyagokból származott az energiafelhasználás nagy százaléka, melyet kisebb értékkel a villamosenergia követ.

9. ábra: Energiahordozónkénti végső energiafogyasztás nagysága Kaposváron a bázisévben, SECAP sablon számítási eredmény

4.1.6 Kibocsátási leltárok közötti különbség

A módszertani különbségek miatt **a két kibocsátási leltár eredményeinek összehasonlítása nem lehetséges**. Azonban a CO₂ kibocsátás változás tendenciája a módszertani eltérések ellenére is jól meghatározható, mely szerint jelentős csökkenés történt a 2009-től 2015-ig a tervezett intézkedések hatására és ez a csökkenés legalább ilyen ütemben várhatóan folytatódik a jövőben.

7. táblázat: A két számítási módszertan szerinti kibocsátási nagyságok

Adatszámolás módszertana, forrása	Szén-dioxid-kibocsátás [t] / kibocsátás szén-dioxid-egyenértékben [t]
SECAP összefoglaló kibocsátási értéke a 2009-es bázisévre vonatkozóan (2009-es év)	395 176
Klímastratégia adataira támaszkodva a város KIBOCSÁTÁSa (nagyipari fogyasztók nélkül) (20015-ös év)	186 305

4.1.7 A városban megvalósult fenntartható energiagazdálkodási (energiahatékonysági és megújuló energia) projektek bemutatása

A Kaposváron megvalósult projektek listáját a 11.1 mellékelt tartalmazza. A mellékletben szereplő táblázatok tartalmazzák a következő forrásból támogatott projekteket:

1. Energiamegtakarítást elérő projektek az EU 2007-2013-as fejlesztési program keretében; összesen 64 db
2. Energiamegtakarítást elérő projektek az Új Széchenyi terv fejlesztési program keretében, összesen 21 darab
3. Energiamegtakarítást elérő projektek a Széchenyi2020 fejlesztési program keretében, a fejlesztési program jelenleg folyamatban van, Kaposváron 20 db támogatott projekt van jelenleg

Az EU pályázati forrásból támogatott projektek az alábbi felhívások keretében valósultak meg:

Fejlesztési forrás	Felhívás száma	Kaposvári pályázatok az adott felhíváson belül (darab)	Megítélt támogatás együttes összege (Ft)
EU 2007-2013	KEOP 4.10.	6	775 330 739
EU 2007-2013	KEOP 4.2.0	3	127 793 413
	KEOP 4.4.	2	630 968 665
EU 2007-2013	KEOP 4.9.0	1	9 030 233
EU 2007-2013	KEOP 5.1.0	1	24 963 706
EU 2007-2013	KEOP 5.2.0	3	57 394 115
EU 2007-2013	KEOP 5.3.0	1	10 537 963
EU 2007-2013	KEOP 5.4.0	3	655 668 840
EU 2007-2013	KEOP 5.5.0	1	315 723 509
EU 2007-2013	KEOP 5.6.0	2	860 872 160
EU 2007-2013	KEOP 5.7.0	5	747 473 202
EU 2007-2013	KEOP 6.1.0	8	193 539 526
EU 2007-2013	KEOP 6.2.0	13	319 904 861
EU 2007-2013	KEOP 7.14.	1	100 000 000
EU 2007-2013	DDOP 3.1.1	3	67201490
EU 2007-2013	DDOP 3.1.2	3	667719853

Fejlesztési forrás	Felhívás száma	Kaposvári pályázatok az adott felhíváson belül (darab)	Megítélt támogatás együttes összege (Ft)
EU 2007-2013	DDOP 3.1.3	2	120000000
EU 2007-2013	DDOP 5.1.1	1	52 813 725
EU 2007-2013	DDOP 5.1.2	3	1198935819
EU 2007-2013	DDOP 5.1.3	2	961 386 086
Új Széchenyi terv	KEOP 4.10.	6	775 330 739
Új Széchenyi terv	KEOP 4.2.0	1	50 336 329
Új Széchenyi terv	KEOP 4.9.0	1	9 030 233
Új Széchenyi terv	KEOP 5.4.0	2	155 668 840
Új Széchenyi terv	KEOP 5.5.0	1	315 723 509
Új Széchenyi terv	KEOP 5.6.0	2	860 872 160
Új Széchenyi terv	KEOP 5.7.0	5	747 473 202
Új Széchenyi terv	KEOP 6.2.0	1	9 008 337
Új Széchenyi terv	KEOP 7.14.	1	100 000 000
Új Széchenyi terv	TIOP 3.4.2	1	179 874 013
Széchenyi2020	IKOP-3.2.0	2	5 569 244 954
Széchenyi2020	KEHOP-5.2.1	3	510 417 522
Széchenyi2020	KEHOP-5.2.2	1	1 000 000 000
Széchenyi2020	KEHOP-5.2.3	1	150 000 000
Széchenyi2020	TOP-6.1.5	3	749 113 579
Széchenyi2020	TOP-6.4.1	3	1 311 730 000
Széchenyi2020	TOP-6.5.1	7	2 240 000 000

4.2 Alkalmazkodási helyzetértékelés

Az alkalmazkodási helyzetértékelésben bemutatásra kerülnek a települést érintő jelentős éghajlatváltozási problémakörök és az azokból fakadó hatások.

A következőkben bemutatásra kerülő alkalmazkodási helyzetértékelés kifejezetten fókuszál Kaposvár helyi sajátosságaira, feltárja a helyi specifikus jellemzőket, azaz a klímaváltozás lehetséges hatásai közül melyek jelentkeznek a településen, továbbá melyek azok a helyi értékek (hatásviselők), amelyeket veszélyeztethetnek a várható hatások.

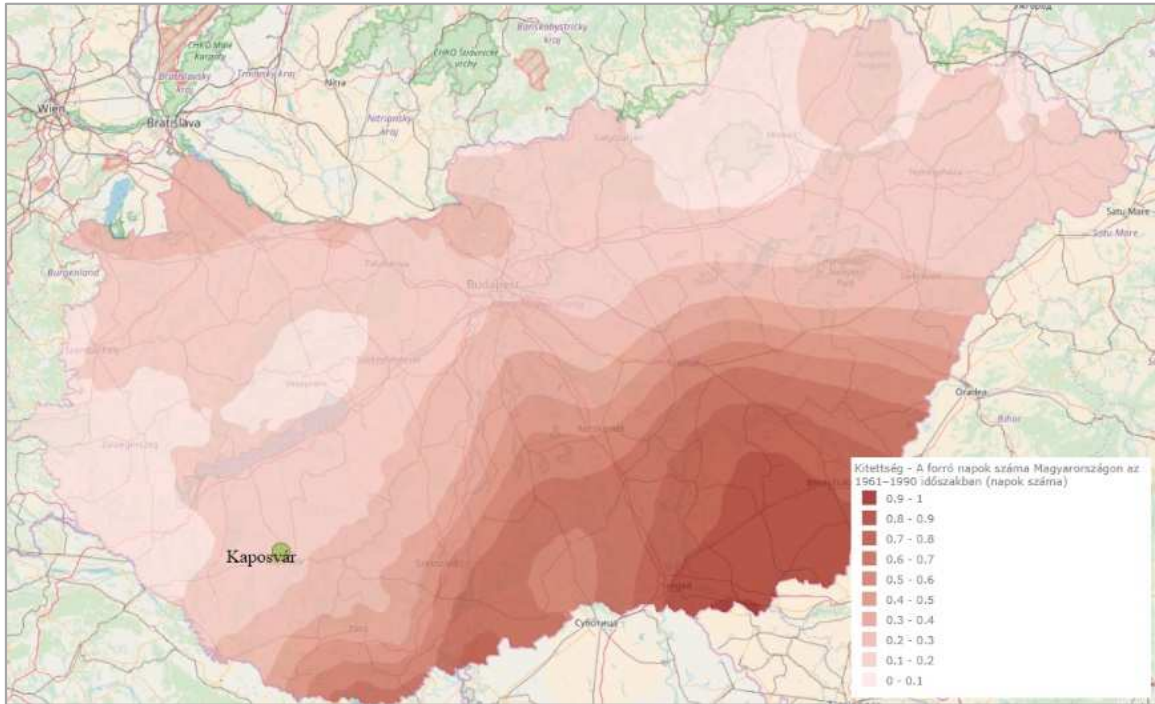
Kaposvár szempontjából releváns éghajlatváltozási problémakörök és hatásviselők meghatározása:

Hőhullámok okozta egészségügyi problémák veszélye

Kaposváron a forró napok száma az 1961–1990 időszakban átlagban évenként 0,1-0,2 között változott (forrás: Natér). A modellezési számítások szerint ez a szám a következő években változni fog. A Natér közepesen optimista scenáriót képviselő ALADIN-Climate klímamodell szerint a 2021-2050 közötti időszakban 74,31%-os emelkedés várható, ami akár évi 3-4 hőhullámos napot is jelenthet. Kaposvár fekvése szerencsés a hőhullámokkal való kitettség szempontjából, mivel az ország többi tájához viszonyítva az emelkedés arányaiban nagy, de a napok számát vizsgálva nem tekinthető jelentősnek.

10. ábra: Kitétség - A forró napok száma Magyarországon az 1961–1990 időszakban (napok száma), forrás: Natér

Épített környezet éghajlatváltozásból származó veszélyeztettsége

Kaposvár a települések katasztrófavédelmi besorolásáról, valamint a katasztrófák elleni védekezés egyes szabályairól szóló 62/2011. (XII. 29.) BM rendelet 1. mellékletében foglaltak szerint az I. Katasztrófavédelmi osztályba (fokozottan veszélyeztetett) tartozik.

Az osztályba sorolási eljárás során az alábbi szempontok voltak a vizsgálat alapjai:

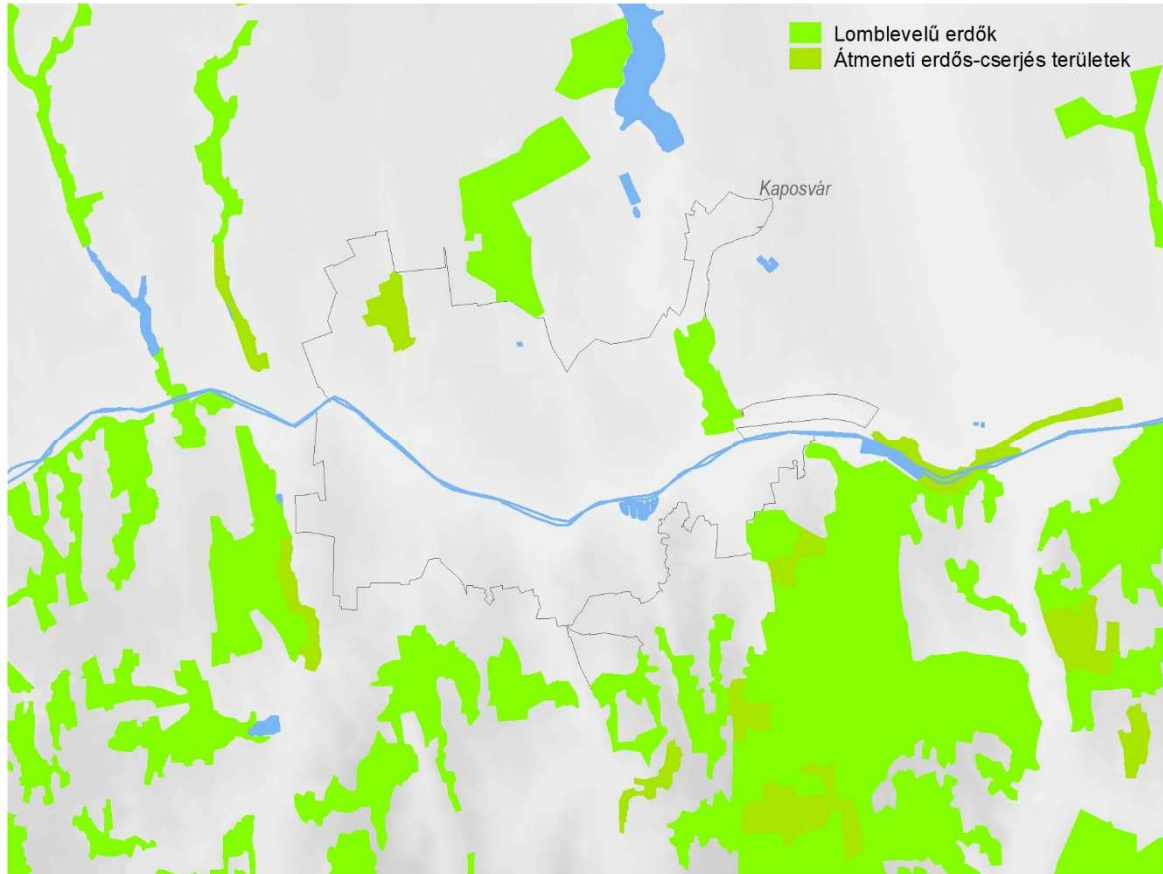
- elemi csapások, természeti eredetű veszélyek;
- ipari szerencsétlenségek, civilizációs eredetű veszélyek;
- kritikus infrastruktúrákkal kapcsolatos kockázatok;
- egyéb eredetű veszélyek.

Természeti értékek éghajlatváltozásból származó veszélyeztetettsége

Az erdőre vonatkozó integrált fatermesztési sérülékenységi mutatójával -, mely a várható hatások és az alkalmazkodást jellemző fedvények összemetszésével állt elő - jellemezhető a környező erdőségekre gyakorolt éghajlatváltozási hatás. Kaposváron és környékén az erdők sérülékenysége az „igen erősen sérülékeny” és a „közepesen sérülékeny” értékek között mozog. Az érzékenyebb fás-erdős részek a város belső területein találhatóak.

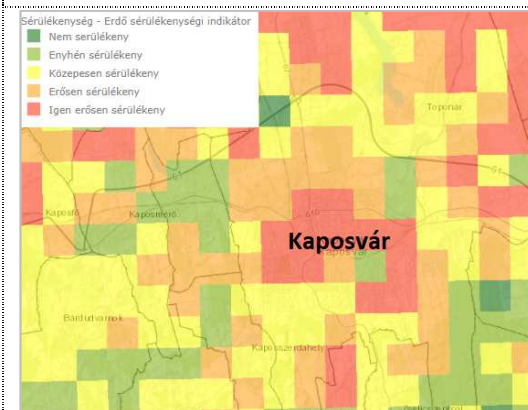

11. ábra: Erdők Kaposváron és környékén

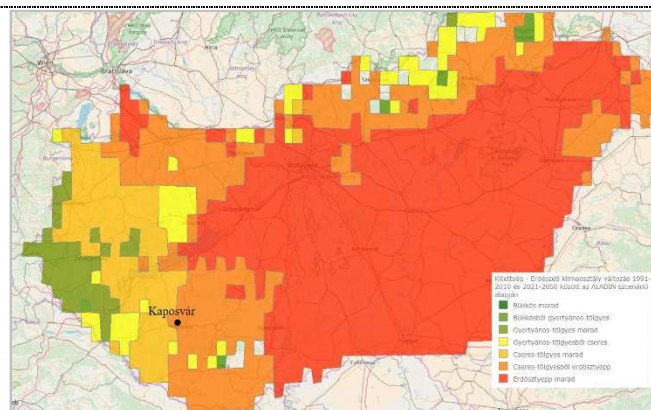

Az erdészeti klímaosztály változás 1991-2010 és 2021-2050 között az ALADIN szcenárió alapján nagyobb területeket is érint a településen és környékén. A hatások következtében a közeli cseres-tölgyesből erdősztjepp alakul ki az elkövetkező 30-40 évben, míg a várostól nyugatra eső területeken a cseres-tölgyes erdők maradnak meg.

12. ábra: Erdő sérülékenység Kaposváron és környékén, forrás: Natér

13. ábra: Kitérttség - Erdészeti klímaosztály változás 1991-2010 és 2021-2050 között az ALADIN szcenárió alapján

Turizmus éghajlatváltozásból származó veszélyeztetettség

Climate Index for Tourism (CIT): A CIT index a különböző turisztikai tevékenységek eltérő éghajlati feltételeit is figyelembe veszi, ennek megfelelően az egyes tevékenységekre készült CIT index térképek kizárólag az adott tevékenység elemzésére alkalmazhatóak.

CIT elméletben kidolgozott és empirikusan finomított index; rangsorolja a változókat nagyon rossz (1) és nagyon jó (7) között. Ha a CIT értéke 1, a terület turisztikai célra alkalmatlan éghajlattal rendelkezik, míg a CIT 7-es érték, turisztikai szempontból ideális klímaviszonyokat jelez.

Kaposváron a városi turizmusra a klímaváltozás az előrejelzések szerint hatással lesz a következő időszakban. A városi látogatásokra alkalmas időszak a nyári hónapokról kis mértékben a téli hónapok felé kezd elmozdulni, amit a CIT index változása jelez. Kaposváron több nagyobb fesztivál kerül minden évben megrendezésre, melyek látogatószámát a jövőben feltehetően befolyásolják a klimatikus változások.

Február:

- Kaposvári Farsang

Májusban:

- Rippl-Rónai Fesztivál

Augusztusban:

- Kaposfeszt

Szeptemberben:

- Miénk a város! Fesztivál
- Kaposvári Mézfesztivál

December:

- Kaposvári Advent

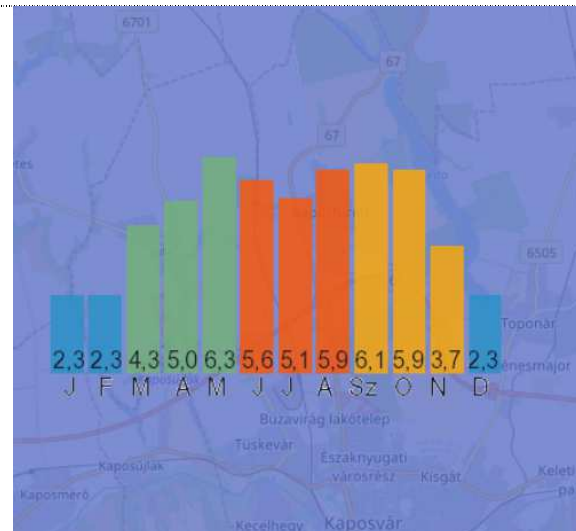

14. ábra: Kitétség - A CIT havi átlagértékei az 1961-1990 időszakra (városi turizmus) (Országos)

15. ábra: Kitétség - A CIT havi átlagértékei a 2021-2050 időszakra (városi turizmus) (Országos)

Ivóvízbázisok éghajlatváltozásból származó veszélyeztetettsége

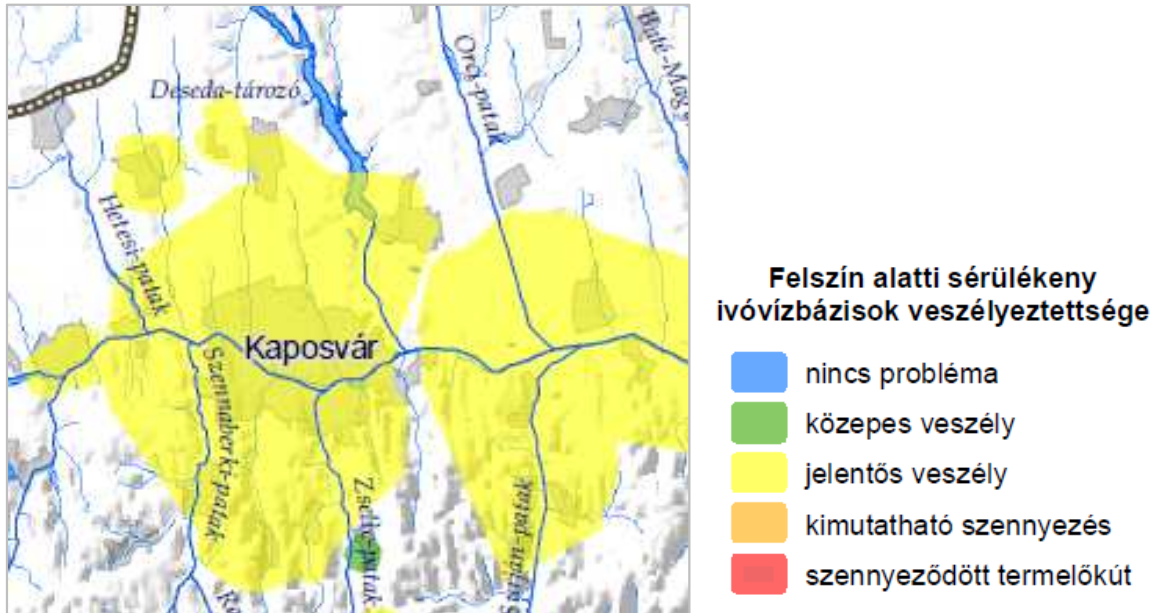
Kaposváron nem jellemző.

Kaposváron üzemel a Kaposvári vm. fácánosi sérülékeny vízbázis, ami rétegvizet termel 12 726 m³/nap mennyiségben (forrás: VGT). A vízbázisok veszélyeztetettségét leginkább az okozza, hogy a vízbázisok jelentős része vagy nem rendelkezik jogerőre emelkedett védőterületi határozattal, vagy az annyira általános, hogy abban a vízbázisra vonatkozó korlátozások, intézkedési kötelezettségek nem jelennek meg. Ennek következtében a sérülékeny ivóvízbázisok túlnyomó részén a védelembé helyezés lépései elmaradtak, a biztonságba helyezés nem történt meg.

Az éghajlat változásából eredő potenciális veszélyek eredete, hogy a felszín alatti vizek utánpótlása a csapadékból származik. A talaj, a karsztos és a parti szűrésű vízbázisaink mennyiségi és minőségi okokból is veszélyeztetettek. Az éghajlat mennyiségi változásából fakadó potenciális veszély a Kaposvári vm. fácánosi vízbázis esetén a VGT tartalma szerint sem mennyiségi, sem pedig vízminőségi szempontból nem veszélyeztetett. A vízbázis összetett veszélyeztetésének értékelése – jelentősen veszélyeztetett – egyéb szempontok alapján került meghatározásra.

16. ábra: Védett területek állapota ivóvízkivételek védőterületei, Kapos-alegység, forrás: VGT 6-14 térkép részlet

Belvíz éghajlatváltozásból származó veszélyeztetettség:
Kaposváron nem jellemző.

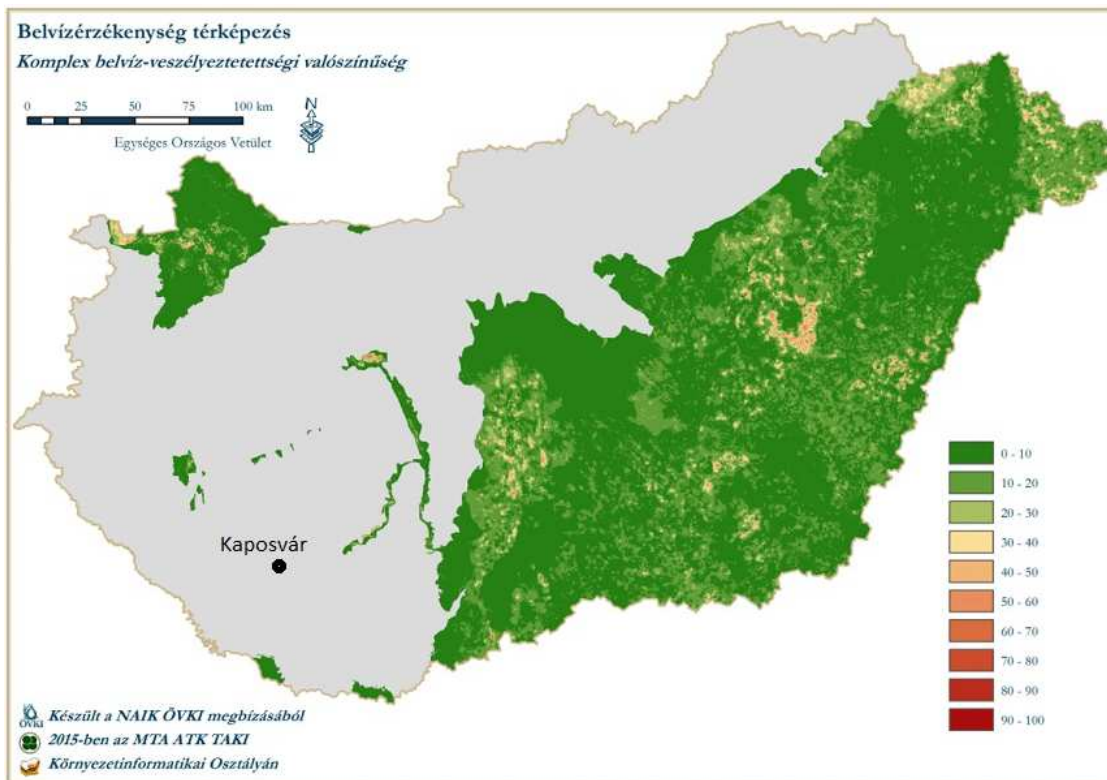
A Magyarország Árvízi Országos Kockázatkezelési Tervéről szóló BM közlemény szerint a belvíz-veszélyeztetettség térképezés (Komplex Belvíz-veszélyeztetettség Valószínűség, KBV) készítése során a vizsgált tényezők térbeli változása a térbeli interpoláció mellett a vele közvetett vagy közvetlen kapcsolatban álló segédváltozók figyelembevételével kerültek modellezésre. A belvíz-veszélyeztetettség alatt azt a valószínűségi változót értjük, amely statisztikailag értelmezhető formában megadja, hogy adott területen (pl. térképi cellában) mekkora eséllyel következik be a vizsgált hidrológiai szélsőség. A belvízzel leginkább veszélyeztetett területek kisebb-nagyobb foltokban szétszórva, de főleg a folyóvölgyek legmélyebb részein helyezkednek el.

A KBV alkalmas arra, hogy megfelelő pontossággal jellemezze egy-egy terület belvízi veszélyeztetettségét. A vizsgálati szempontok nagy száma miatt az összefüggések bonyolultsági foka magas, ezáltal azok tartalmi vonatkozása sokrétű.

A KBV tartalma szerint Kaposváron a belvíz veszélyeztetettség nem jelent jelentős problémát.

17. ábra: Komplex Belvíz-veszélyeztetettség Valószínűség (KBV) területi eloszlása; forrás: BM közlemény Magyarország Árvízi Országos Kockázatkezelési Tervéről

Árvízi éghajlatváltozásból származó veszélyeztetettség Kaposváron nem jellemző

A Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság európai uniós fejlesztés keretében növelte Kaposmérő, Kaposújlak, Kaposvár, Sántos és Taszár települések árvízi biztonságát a Kapos folyó mentén történő komplex árvízvédelmi beruházással.

A teljes fejlesztés két projektből állt. Egy véstározásra alkalmas terület kerül kialakításra, egybekötve a Kapos meder szakaszának rendezésével, valamint a Kapos folyó medrének további szakasza is rendezésre került a fejlesztés keretében.

A Kapos folyó vízjárását elsősorban nem a saját esése, hanem a Kaposhoz képest jelentős árvízi vízhozammal rendelkező, betorkolló nagyszámú mellékág határozza meg. Zivatarok idején a völgyekből a víz nagy sebességgel érkezik, és majdnem egy időben tetőző árvízi hozammal éri el a Kapos.

A Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság az elmúlt időszak két jelentős nagyvízi eseményének - 2005. évi augusztusi és a 2010. évi júniusi árvizek - tapasztalatai tükrében részletesen vizsgálta a Kapos folyó mentén a szükséges árvízvédelmi fejlesztések lehetséges megoldásait. Az eredmények alapján a Kapos vízszállító képességének helyreállítása mellett egy árvízi véstározó létesítésére is szükség volt, ezért egy véstározásra alkalmas, mintegy 120 hektáros területet kijelölése történt meg a Kapos mentén Kaposvártól nyugatra, valamint a véstározó alatti Kapos szakaszon mederrendezés történt.

Az érkező árhullám egy része betározásra kerül a tározóban, így csak a belterületi szakasz kiépítettségének megfelelő vízhozam jut tovább. A fejlesztések eredményeként olyan

kiegyensúlyozott vízjárás alakul ki, amely nemcsak Kaposvár belterületét, hanem a Kapos Kaposvár alatti szakaszát is képes ezektől a terhelésektől megvédeni.

A beruházás során az árvízvédelmi rendszer az érintett területen a lakások-lakóházak árvízkárárt jelentősen csökkenti. A 2005. évi nagy árvíz során az érintett területen csak magántulajdonban lévő ingatlanból 79 ház szenvedett kisebb-nagyobb károkat. Ebből 4 nem volt helyreállítható a heves áradásnak köszönhetően. A jövőben a heves áradások - amennyiben el is érik a lakott belterületeket -, a tervezett mederrendezésnek, illetve tározóépítésnek köszönhetően csillapíthatóvá válnak.

Villámárvíz éghajlatváltozásból származó veszélyeztetettség

A Kapos folyó vízjárásának szabályozását elősegítő, vésztározásra alkalmas árvízcsúcs-csökkentő komplexum létrehozását követően a villámárvizek okozta veszélyeztetettség jelentősen csökkent. Napjainkban egyre gyakrabban a rövid ideig tartó intenzív esőzés, melyet a jelenlegi csapadékvíz elvezető rendszer nem tud kezelni, egyre többször szembesül a város, hogy a városi csatornarendszer nem tudja megfelelően elvezetni a hirtelen lezúduló, nagy mennyiségű csapadékot, ami sok helyen problémát okoz. A ténylegesen veszélyeztetett területek felmérése és feltárása szükséges.

Aszály éghajlatváltozásból származó veszélyeztetettség

Kaposváron és a környező mezőgazdasági területeken nem jellemző

4.2.1 Az éghajlatváltozás által veszélyeztetett helyi értékek meghatározása

A városi klímastratégiában megkülönböztetett figyelmet kell fordítani azoknak a jelentős helyi értékeknek a megóvására, amelyeket veszélyeztethet a klímaváltozás. A város-specifikus értékei a következők.

Kaposvár MJV Önkormányzata 2017 évben elkészítette településarculati kézikönyvét, melyet a .../2017. (XII.7.) önk. határozatával fogadott el. A kézikönyv összefoglalja a település történetét, bemutatja örökségi értékeit. A kézikönyv építészeti jellegzetességük alapján karakterűkekre bontja a várost, feltárja az egyes karakterek épületekre, telkekre és közterületekre vonatkozó jellemzőit, azok problémáit, majd javaslatokat ad az adott karakterek hagyományőrző beéptésére.

A kézikönyv alapján elkészült a .../2017. (...) önkormányzati rendelet a településképi védelméről, mely tartalmazza a helyi védelemmel kapcsolatos szabályozásokat, a településképi bejelentési és véleményezési eljárásokkal, továbbá a kötelező településképi konzultációval kapcsolatos szabályokat, a reklámok elhelyezésével kapcsolatos szabályokat. Kaposvár rendelkezik zöldterület és közterület megújítási koncepcióval, mely szerint a települési zöldfelületi rendszer elemei a következők:

A település zöldfelületi rendszerének elemei a közterületen kialakított közparkok, közkertek, a jelentős zöldfelületű létesítmények kertjei (pl. különleges területek – temető, sport- és rekreációs területek; oktatási- és egészségügyi létesítmények kertjei), lakókertek, erdő- és mezőgazdasági területek (kiskertek), vonalas zöldfelületi elemek (utakat, vízfolyásokat kísérő gyepes, illetve fásított zóldsávok, fasorok).

Zöldterületi létesítmények (közpark, közkert)

A város lakossága a zöldfelületi ellátottságát tekintve mind mennyiségi, mind minőségi szempontból viszonylag kedvező helyzetben van. A biológiailag aktív területek aránya a városban magas, mert nagy a kertvárosias lakóterületek aránya és a telepszerű többszintes nagyvárosias lakóterületeken pedig az épületek között jelentős nagyságú, parkosított

zöldfelületeket, közcélú lakótereket alakítottak ki. A lakótelepek közkertjei is színvonalasan gondozottak. A belváros burkolt területeinek magas arányát részben ellensúlyozzák az országos viszonylatban is egyedülálló, a város hangulatát meghatározó koros fasorok, amelyek egy része már helyi védelem alatt áll, és továbbiakat is tervez a város helyi védetté nyilvánításra.

A hatályos településszerkezeti terv tervezett területfelhasználása alapján a fontosabb városi szintű közcélú/közterületi zöldfelületek:

- városi szintű közparkok/történelmi kertek - Berzsenyi park, Jókai liget, Városliget, Cseri park, Színház-park (Rákóczi tér), Rippl-Rónai tér,
- újonnan épített/épülő közparkok - Búzavirág-park, Városliget (Malom-tó) és Európa park (Latinka tér)

A város 79 játszóteret tart nyilván a területén. A játszóterek a városszerkezeti pozíciójuk, valamint a kiszolgált lakosság becsült létszáma, a területük nagysága alapján rangsorolhatók. A játszóterek fejlesztési programja ennek a rangsorolásnak megfelelően megvalósult.

Természeti érték

Kaposvár helyi építési szabályzata (KÉSZ) szerint zöldterület: Növényzettel fedett zöldterület, amelynek 3 fajtáját különbözteti meg a KÉSZ: közparkot, közkertet és közteret. Ezeket egymástól a nagyságuk, funkciójuk és a zöldterületek aránya különbözteti meg. A közpark általában 1 ha területnél nagyobb, kevés burkolt felülettel rendelkezik. A közkert az 1 ha-nál kisebb zöldterület. A köztér zöldfelülettel rendelkező, általában sok burkolt felülettel rendelkező kis tér.

Natura 2000 területek

Kaposvár MJV külterületének D-i nyúlványában levő Nádasdi erdők területe és a Város erdő, erdő művelési ágú részén az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet (N2000 Kr.) által kihirdetett Natura 2000 hálózathoz tartozó terület.

A HUDD10013 kóddal Zselic néven jelölt különleges madárvédelemi területhez (SPA) tartoznak Kaposvár MJV alábbi telkei:

0126/3, 0127/1, 0127/2, 0127/3, 0129/1, 0129/2, 0129/3, 0129/4, 0129/5, 0129/6, 0129/7, 0142/12, 0142/13,

0142/14, 0142/15, 0142/16, 0142/17, 0142/18, 0142/19, 0143, 0145/2, 0145/3, 0145/4, 0145/5, 0145/6,

0145/7, 0145/8, 0145/9, 0146/4, 0146/5, 0146/19, 0146/20, 0146/21, 02206, 02207b, 02208, 02211/2, 02282

A HUDD20016 kóddal Észak-Zselici erdőségek néven jelölt, különleges természet megőrzési területhez (SCI) tartoznak Kaposvár MJV alábbi telkei:

0126/3, 0127/1, 0127/2, 0127/3, 0129/1, 0129/2, 0129/3, 0129/4, 0129/5, 0129/6, 0129/7, 0142/12, 0142/13,

0142/14, 0142/15, 0142/16, 0142/17, 0142/18, 0142/19, 0143, 0145/2, 0145/3, 0145/4, 0145/5, 0145/6,

0145/7, 0145/8, 0145/9, 0146/4, 0146/5, 0146/19, 0146/20, 0146/21, 02206, 02207b, 02208, 02211/2, 02282

Országos és térségi jelentőségű természetvédelmi területek Kaposvár MJV területén országos jelentőségű védett terület nincs. A település D-i határában szomszédos a Zselici Tajvédelmi Körzet területével. A Zselici Tajvédelmi Körzet tervezett fejlesztése érintené Kaposvár területét. Az országos jelentőségű védett terület bővítését a Településfejlesztési Koncepció és a hatályos Településszerkezeti terv is tartalmazza.

Helyi jelentőségű védett természetvédelmi területek

A belterületeken elsősorban az értékes fasorok és faegyedek, az értékes zöldfelületek jelentenek természetvédelmi értéket. Kaposvár MJV területén helyi jelentőségű védett természetvédelmi terület a Kaposvár Megyei Jogú Város Közgyűlésének 22/1994. (V.18.) sz. Önkormányzati rendeletével védetté nyilvánított Deseda tó és környéke.

Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzatának a város egyes területeinek, fasorainak és fainak védetté nyilvánításáról szóló 27/2001. (VI.12.) sz. Önkormányzati rendelet alapján, a rendelet mellékletében felsorolt faegyedek (fasorok) helyi természetvédelmi oltalom alatt állnak. A védelmi rendelet a védett, illetve védelemre tervezett természeti értékek fás növényzetének kezelésére, fenntartására, a rendelet hatálya alá tartozó területek, faegyedek védelmének jelölésére vonatkozó előírásokat is tartalmaz.

A városban két védett park található, a belvárosi Berzsényi park, ami 2001 óta védett, és a toponári iskola intézmény kertje. A Berzsényi parkban több, mint 400 nagy méretű, koros díszfa áll.

A történelmi parkok közé tartozó zöldterület a Jókai liget és a Berzsényi park területe. Egyesek a Cseri parknak nevezett, korábbi Jubileumi park, illetve Centenárium park területét is a történelmi parkok közé sorolják.

A belvárosban jelentős számú idős, a múlt század elején telepített, általában jó egészségi állapotú egyedekből álló fasor található, amelyek közül az alábbiakat a településképi értékük megőrzése érdekében védetté nyilvánításra javasol a hatályos Településszerkezeti terv:

- Nyugati temető vadgesztenye (bokrétafa)
- Honvéd utca (48-as ifjúság és Damjanich u. között, keleti oldal) vadgesztenye (bokrétafa)
- Kossuth Lajos utca platán, vadgesztenye (bokrétafa)
- Noszlopy Gáspár utca platán
- Szent Imre utca (48-as ifjúság útjától délre) platán, vadgesztenye
- Dr. Kovács Sebestyén utca platán, juhar
- Talián Gyula utca (48-as ifjúság útjától délre) platán
- Anna utca platán
- Bajcsy Zsilinszky Endre út (Szent Imre úttól keletre) platán
- Somssich Pál utca platán
- Ezredév utca platán, ezüstjuhar

A védett és védelemre tervezett fasorok közül néhány – Németh István utcai hársak, Kossuth Lajos utcai és Rippl Rónai utcai vadgesztenyefák, Bajcsy Zs. utcai fehér akácok - fasor felújításra szorul a faegyedeinek egészségi állapota miatt.

Jelentős zöldfelületű különleges területek, intézményi kertek

A város zöldfelületi rendszerében kiemelkedően értékes kulturális örökségek a zöldfelületbe ágyazott Kaposhegyi Kálvária, a Kaposszentjakabi romkert, a Roma-hegyi

kápolna, a Kaposfüredi templomkert, a Toponári műemlék templom és védett gesztenyesor, valamint a Toponári iskolakert (az egykori Festetics uradalmi központ maradványaként).

Kaposvár mindkét működő temetőjének (Keleti temető, Nyugati temető) kiemelkedő a zöldfelületi értéke a temetői utak mentén, valamint a Hősök temetője a Szigetvár utcában szintén kiemelkedő zöldterület, az ültetett hárs, juhar, platán és vadgesztenyefákból álló fasorok dendrológiai- és településképi, valamint kondicionáló értéke miatt.

A zöldfelületi rendszer fontos elemeinek tekinthető még néhány jelentős zöldfelületű különleges terület is, pl.:

- a Zarányi úti Jégcsarnok és környezete
- a Campus területe
- a strand és sportuszoda (gyógyfürdő) területe.

A település központi részén levő intézményi kertekben szintén sok értékes, koros fa található.

Utcafásítások, fasorok

A város utcái jellemzően fásítottak. Kaposvár városközpontjának legfőbb zöldfelületi értékei azok a fasorok, amelyeket a belső utcákban alakítottak ki. Az első utcai sorfákat már 1775-ben elültették, majd szervezettebb utcafásításra 1873-ban került sor. A belvárosi utcai fasorok tudatos telepítése 1904-ben kezdődött. Az utcafásítások jellege, kialakítása változó. Az egységes kialakítású utcai fasorok értékes, védelemre érdemes városképi elemek, amelyek igen kedvezően módosítják a városi környezet minőségét.

A paneles nagyvárosi lakóterületeken az átlagosnál nagyobb, összefüggő zöldfelületek alakultak ki, amelyek funkcionális és kondicionáló értéke a terjedelmük, valamint kialakításuk miatt jelentős.

A település zöldfelületi rendszerét jellemző adottságokat a település fejlődésének sajátosságai, a tájhasználat történeti változásai, kialakult jellege határozza meg.

Erdőterületek

A település erdősültsége az országos átlag alatti annak ellenére, hogy a természeti adottságok kedvezőek az erdőgazdálkodáshoz. A térség Somogy legkevésbé erdősült kistája. A hajdani tölgyesek már csak nyomokban lelhetők fel. A város nagyobb összefüggő erdőterületei a külterület északi részén levő Gombás parkerdő, a Deseda-tó nyugati oldalán kialakított Füredi erdő, a belterülethez csatlakozó Zarányi erdő, a város belterületétől délre levő Nádasdi erdő és Városerdő, valamint Gyertyános völgy erdőterülete és a Töröcske környezetében levő erdők. Gyertyános völgy erdő területe és a Töröcske környezetében levő erdők az erdőtervekben meghatározott elsődleges rendeltetésük szerint közjóléti erdők. Az erdők védelmi vagy gazdasági elsődleges rendeltetése ellenére másodlagos funkcióként kialakulhat a közjóléti funkció is. Jelentős a közjóléti szerepe a védelmi elsődleges rendeltetésű Gombás parkerdőnek, a Füredi erdőnek és a gazdasági elsődleges rendeltetésű Nádasdi erdőnek és Városerdőnek.

Agrárgazdaság, borászat, vadászat, halgazdaság

A hatályos településrendezési terv érdekvédelmi javaslata alapján a természeti-, táji-, tájképi értékéi miatt helyi jelentőségű védelemre tervezett a Töröcskei víztározó és környezete. A főként erdő- és gyep művelési ágú terület fontos része az ökológiai hálózatnak is.

A Településrendezési terv alapján a helyi jelentőségű, védelemre tervezett területhez tartozó telekingatlanok a következők:

02234, 02235/1, 02235/2, 02235/3, 02235/4, 02242/1, 02242/3, 02242/4, 02242/6, 02242/7, 02244/2, 02245,

02246, 02247, 02249, 02250/1, 02250/2, 02251, 02252, 02253, 02254, 18730, 18731, 18743.

A korábbi évszázadokban a kedvező kitettségű domboldalakon szőlőt műveltek (Kecel-hegy, Kapos-hegy, Roma-hegy, Lonka-hegy, Ivanfa-hegy, Kovács-hegy, Öreg-hegy stb.). A szőlőhegyek vonzó látványa évszázadokon keresztül kimagasló tájképi értéke volt a városnak. A gazdasági változások eredményeként a szőlőhegyek használata ezzel az arculattal jelentősen megváltozott. A belterülethez közeli szőlőhegyek egy rész vonzó környezeti adottságaik miatt lakó- vagy üdülő területté átalakult.

Mezőgazdasági területek, kertek

A vízfolyások völgyet, mélyfekvésű területeit kísérő természetközeli állapotú mezőgazdasági területek (rét, legelőterületek) értékes növénytakarásai a nedves rétek, amelyek különlegesek a védett szibériai nőszirm (Iris sibirica) és a csillagos nárcisz (Narcissus angustifolius) élőhelyeinek elfordulásától.

Az átalakulóban levő szőlőhegyek, városkörnyéki kertek nehezen művelhető gerincein, domboldalain értékes, fásodott zöld felületek alakultak ki, amelyek (Donner, Roma-hegy, Kaposszentjakab) megmaradása a településképi értékük és egyéb környezeti értékük (városi környezeti levegő kondicionálása, eróziós károk elleni talaj védelem) miatt fontos, és a Szabályozási terven elhatárolt területtel a hatályos Helyi Építési Szabályzat előírások szintjén biztosított.

Biológiai aktivitás

A biológiai aktivitásérték egy adott területen a jellemző növényzetnek a település ökológiai állapotára és az emberek egészségi állapotára kifejtett hatását mutató érték. (Építési tv. 1.§ 31. pontja) A területek biológiai aktivitásértékének számításáról szóló 9/2007. (IV.3.) ÖTM rendelet alapján számolható a település BA értékének mutatója. Az egyes településrendezési módosítások során (területek övezeti átsorolása, új beépítésre szánt területek kijelölése stb.) ez a mutató nem változhat, azaz a BA visszapótlásáról a településrendezési tervek készítése során gondoskodni kell.

Kaposvár MJV Önkormányzata minden módosítás során kijelöli a BA érték visszapótlásának helyszínét, azonban a tényleges pótlás (erdősítés) egyetlen egy esetben sem valósult meg, ami azt jelenti, hogy a településen a valóságban folyamatosan csökken ez az érték.

Épített környezet, műemlék

Országos védelem alatt álló műemlékek és műemléki környezet 36 db van a településen, az érintett műemlékek listája a 9.3. mellékletben található.

A helyi védelem alatt álló épületek listája a 9.3.2 – 9.3.3 mellékletben található, melyeket összesítve a következő táblázat tartalmazza.

8. táblázat: Kaposvár helyi védelem alatt álló épületeinek száma

Helyi védelem típusa	Objektum darabszám
H1 védelem alatt álló épületek	91
H2 védelem alatt álló épületek	229

H3 védelem alatt álló objektumok	40
He1 védelem alatt álló területek	8

Hungarikumok Kaposváron³

A "hungarikum" a magyarság csúcsteljesítményét jelölő gyűjtőfogalom, amely olyan megkülönböztetésre, kiemelésre méltó értéket jelez, amely a magyarságra jellemző tulajdonság, egyediség, különlegesség és minőség.

- A Kaposvári Csiky Gergely Színház
- Lamping Ádám és fia, Lamping József életműve, a század első harmadának településképét máig meghatározó építészek
- Rippl-Rónai József teljes életműve, illetve a művész hagyatéka a Kaposvári Rippl-Rónai Múzeumban

4.3 Klíma- és energiatudatossági, szemléletformálási helyzetkép

Kaposváron több környezettudatosságot formáló program, rendezvény, szakmai nap is megrendezésre került az elmúlt években. A város vezetése az energiahatékonyságot és energiatakarékosságot szem előtt tartó programokat, valamint a klímaváltozáshoz köthető hasznos információkat több fórumon is igyekezett a lakosság számára elérhetővé tenni. Az Okos város projekt keretében több rendezvény is látogatható volt, melyek részletes bemutatását a 3.2.4 „Környezettudatos oktatás, környezetkímélő életmód” című fejezet tartalmazza.

Az előzőekben bemutatott rendezvénysorozatokról az alábbiak kifejezetten a klímaváltozáshoz kapcsolódó tudásátadásra koncentráltak eltérő célcsoportokat elérve.

- **Klímanap:** 2015-ben elsőként csatlakozott a város az Élő Bolygók kezdeményezéshez, mely során a szemléletformáló játékokon vettek részt a város iskolásai és óvodásai. A minden évben megrendezésre kerülő programban a gyerekek megmérhették ökológiai lábnyomukat, a bevásárlás során alkalmazható jó gyakorlatokat, hogy környezetbarát termékeket vásároljanak (pl. energiatakarékos izzót, nagyobb kiszerezésű terméket a kevesebb csomagolás érdekében stb.). A programhoz csatlakozó lakosság pedig elküldhette fényképét az egyik népszerű helyi hírportálra, bemutatva, hogy mostantól mit tesz a bolygó védelme jegyében.
- „Rossz fát tettünk a tűzre?” című kampánnyal a **helyes tüzelés és a szelektív hulladékgyűjtés népszerűsítéséért**. A kampány célja volt, hogy megteremtse a fenntartható hulladékgazdálkodás alapjait és tovább növelje a szelektíven begyűjtött hulladékok mennyiségét, valamint felhívja a figyelmet a helyes tüzeléstechnika alkalmazására, a hulladék égetésének veszélyeire.

Kaposváron a fentiekben túl további energiamegtakarítással kapcsolatos tudásátadás, klímaváltozáshoz kapcsolódó tájékoztató rendezvény volt elérhető a lakosság számára, gyakran eltérő célcsoportok mentén. Az EU-s forrásból megvalósított szemléletformálási projekteket a következő táblázat tartalmazza.

³ Hungarikumok gyűjteménye, Magyar Értéktár szerint

9. táblázat: Szemléletformálási projektek Kaposváron

srsz.	Pályázat címe	Pályázat rövid tartalma	Kedvezményezett	Támogatási döntés dátuma	Megítelt támogatás (Ft)	Finanszírozás forrása
1	KEOP 6.1.0/A A fenntartható életmódot és az ehhez kapcsolódó viselkedésmintákat ösztönző kampányok (szemléletformálás, informálás, képzés)	A "Tartsuk tisztán Kaposvárt" elnevezésű kampány megvalósítása.	Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzata	2008.11.07	3 663 000	KEOP 6.1.0
2	KEOP 6.1.0/B A fenntartható életmódot és az ehhez kapcsolódó viselkedésmintákat ösztönző kampányok	Kampány a hazai fogyasztási szokások környezet- és egészségtudatosabbá tételére, üzlethálózatok "zöldítése".	Kelet- és Közép-Európai Regionális Környezetvédelmi Központ	2009.01.21	32 932 661	KEOP 6.1.0
3	KEOP 6.2.0/A Fenntarthatóbb életmódot és fogyasztási lehetőségeket népszerűsítő, terjedésüket elősegítő mintaprojektek	Tedd a kocsid a garázsba és járd drótszámmal munkába	Kaposvári Egyetem Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium	2009.02.10	9 900 000	KEOP 6.2.0
4	KEOP 6.2.0/A Fenntarthatóbb életmódot és fogyasztási lehetőségeket népszerűsítő, terjedésüket elősegítő mintaprojektek	Kerékpártároló és az ehhez tartozó szociális helyiségek kialakítása a Kaposvári Rendőrkapitányságon	Somogy Megyei Rendőr-főkapitányság	2009.02.16	9 898 200	KEOP 6.2.0
5	KEOP 6.1.0/A/09 A fenntartható életmódot és az ehhez kapcsolódó viselkedésmintákat ösztönző kampányok (szemléletformálás, informálás, képzés)	Családi nap a fenntarthatóság jegyében a Tátika Alapítvány szervezésében	CSALÁDI GONDOSKODÁS TÁTIKA 2007 Alapítvány	2009.07.08	4 107 128	KEOP 6.1.0
6	KEOP 6.1.0/A/09 A fenntartható életmódot és az ehhez kapcsolódó viselkedésmintákat ösztönző kampányok (szemléletformálás, informálás, képzés)	Bionap az ASKHA szervezésében	Alimentaria et Societas Kutatási- és Fejlesztési Közhasznú Alapítvány	2009.07.27	3 588 075	KEOP 6.1.0
7	KEOP 6.2.0/B/09 Fenntarthatóbb életmódot és fogyasztási lehetőségeket népszerűsítő, terjedésüket elősegítő mintaprojektek	IGY IS LEHET! - környezettudatos fejlesztések a Kaposvári Rendőrkapitányságon	Somogy Megyei Rendőr-főkapitányság	2010.05.19	130 976 110	KEOP 6.2.0
8	KEOP 6.1.0/A/09 A fenntartható életmódot és az ehhez kapcsolódó viselkedésmintákat ösztönző kampányok (szemléletformálás, informálás, képzés)	"Tartsuk tisztán Kaposvárt!"	Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzata	2010.10.08	4 520 290	KEOP 6.1.0

srsz.	Pályázat címe	Pályázat rövid tartalma	Kedvezményezett	Támogatási döntés dátuma	Megítélt támogatás (Ft)	Finanszírozás forrása
9	KEOP 6.2.0/A/11 Fenntarthatóbb életmódot és fogyasztási lehetőségeket népszerűsítő, terjedésüket elősegítő mintaprojektek	Kerékpártároló építés a kaposvári Nagyboldogasszony Római Katolikus Gimnázium, Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézményben	Nagyboldogasszony Római Katolikus Gimnázium, Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény	2011.05.04	9 008 337	KEOP 6.2.0
10	KEOP 6.2.0/A/11 Fenntarthatóbb életmódot és fogyasztási lehetőségeket népszerűsítő, terjedésüket elősegítő mintaprojektek	Kerékpártároló építés a kaposvári Zrínyi Ilona Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskolában	Kaposvári Kodály Zoltán Központi Általános Iskola	2011.05.24	9 054 719	KEOP 6.2.0
11	KEOP 6.2.0/A/11 Fenntarthatóbb életmódot és fogyasztási lehetőségeket népszerűsítő, terjedésüket elősegítő mintaprojektek	Kerékpárral a gimnáziumba	Munkácsy Mihály Gimnázium	2011.05.24	9 025 851	KEOP 6.2.0
12	KEOP 6.1.0/A/11 A fenntartható életmódot és az ehhez kapcsolódó viselkedésmintákat ösztönző kampányok (szemléletformálás, informálás, képzés)	A kaposvári Építőipari, Faipari Szakképző Iskola és Kollégium a fenntartható fejlődésért	Építőipari, Faipari Szakképző Iskola és Kollégium	2011.07.19	4 808 900	KEOP 6.1.0
13	KEOP 6.1.0/B/11 A fenntartható életmódot és az ehhez kapcsolódó viselkedésmintákat ösztönző kampányok (szemléletformálás, informálás, képzés)	"CSEPPBEN A JÖVŐNK" a fenntartható életmódot és az ehhez kapcsolódó viselkedésmintákat ösztönző kampányok Somogy megyében	KAPOSVÁRI ROXÍNHÁZ Egyesület	2011.07.22	35 851 158	KEOP 6.1.0
14	KEOP 6.2.0/A/11 Fenntarthatóbb életmódot és fogyasztási lehetőségeket népszerűsítő, terjedésüket elősegítő mintaprojektek	Kerékpártároló kiépítése és Kerékpáros közlekedésre inspiráló kampány megvalósítása Kaposvár Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalában.	KAPOSVÁR MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	2011.12.15	3 852 250	KEOP 6.2.0
15	KEOP 6.2.0/B/11 Fenntarthatóbb életmódot és fogyasztási lehetőségeket népszerűsítő, terjedésüket elősegítő mintaprojektek	Helyi termék védjegy és helyi termékek boltjának kialakítása Kaposváron.	KAPOSVÁR MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	2013.01.04	100 121 195	KEOP 6.2.0
16	KEOP 6.1.0/C/11 A fenntartható életmódot és az ehhez kapcsolódó viselkedésmintákat ösztönző kampányok (szemléletformálás, informálás, képzés)	A víz mindenkié!	Somogy Megyei Kormányhivatal	2013.04.24	104 068 314	KEOP 6.1.0
17	KEOP 6.2.0/A/11 Fenntarthatóbb életmódot és fogyasztási lehetőségeket népszerűsítő, terjedésüket elősegítő mintaprojektek	Kerékpártároló kiépítése a Klebelsberg Kollégiumban	Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzat	2013.10.09	4 291 083	KEOP 6.2.0

srsz.	Pályázat címe	Pályázat rövid tartalma	Kedvezményezett	Támogatási döntés dátuma	Megítelt támogatás (Ft)	Finanszírozás forrása
18	KEOP 6.2.0/A/11 Fenntarthatóbb életmódot és fogyasztási lehetőségeket népszerűsítő, terjedésüket elősegítő mintaprojektek	Kerékpártároló kiépítése a kaposvári Táncsics Mihály Gimnáziumban	Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzat	2013.10.09	4 265 815	KEOP 6.2.0
19	KEOP 6.2.0/A/11 Fenntarthatóbb életmódot és fogyasztási lehetőségeket népszerűsítő, terjedésüket elősegítő mintaprojektek	Házi komposztálás népszerűsítése Kaposváron	Kecelhegyi Lovassport Közhasznú Egyesület	2013.10.29	9 542 750	KEOP 6.2.0
20	KEOP 6.2.0/A/11 Fenntarthatóbb életmódot és fogyasztási lehetőségeket népszerűsítő, terjedésüket elősegítő mintaprojektek	A kerékpáros közlekedés infrastrukturális feltételeinek javítása Kaposváron	Kecelhegyi Lovassport Közhasznú Egyesület	2013.10.29	9 820 872	KEOP 6.2.0
21	KEOP 6.2.0/A/11 Fenntarthatóbb életmódot és fogyasztási lehetőségeket népszerűsítő, terjedésüket elősegítő mintaprojektek	Házi komposztálás a "Tiéd a Holnap" Ifjúsági Alapítvánnyal	"Tiéd a Holnap" Ifjúsági Alapítvány	2013.10.29	10 147 679	KEOP 6.2.0
22	KEOP 7.14.0/15 Kormányhivatalok és Minisztériumok 2014-2020 időszakban megvalósuló energiahatékonysági fejlesztéseinek előkészítése	Somogy megyei középületek energiahatékonysági fejlesztéseinek előkészítése	SOMOGY MEGYEI KORMÁNYHIVATAL	2015.09.25	100 000 000	KEOP 7.14.

4.4 Kaposvár éghajlati szempontú SWOT analízise és problématerképe

4.4.1 SWOT elemzés

A SWOT analízis az elemzett ágazat / terület egység / probléma kapcsán felmerülő belső, befolyásolható tényezők (erőségek és gyengeségek) és külső, kvázi független szempontok (lehetőségek, veszélyek) áttekinthető, táblázatos bemutatását célzó helyzetértékelési módszer. A SWOT analízis a helyzetelemző munkarészekre támaszkodóan, a következő szempontok figyelembevételével készült:

- ÜHG kibocsátás ágazati megoszlása, tendenciája;
- A városban megvalósult fenntartható energiagazdálkodási projektek tapasztalatai;
- A város zöldterület és vízgazdálkodási kihívásai;
- Releváns kiemelt éghajlatváltozási problémakörök;
- A releváns problémakörökben az éghajlatváltozás várható helyi hatásai, éghajlatváltozással szembeni sérülékenységi tapasztalatai;
- Az éghajlatváltozás által veszélyeztetett település-specifikus értékek;
- A korábban megvalósult klíma- és energiatudatossági, szemléletformálási projektek tapasztalatai.

Erőségek	Gyengeségek
ÜHG kibocsátás	
• Az ÜHG kibocsátás nagyságának csökkentése érdekében a bázisévhez viszonyítva (2009) több lépés történt. • Nagy számú fenntartható energiagazdálkodási projekt valósult meg • Számos közlekedési projekt megvalósítása történt • A város rendelkezik fenntartható városi közlekedési tervvel • Elindult a közvilágítás korszerűsítésének a programja, melynek következő lépései is tervezettek • A jövőben is több, az ÜHG kibocsátás nagyságára is hatással levő beavatkozás tervezése történik. • Elindult Kaposváron az Okos város program, aminek része a „zöld közlekedés”	A város teljes ÜHG kibocsátása a bázisévhez viszonyítva jelentősen csökkent, azonban a közlekedésben a megnövekedett járműszám miatt növekedés is tapasztalható.
Kaposváron megvalósult fenntartható energiagazdálkodási projektek tapasztalatai	
A város számos energetikai fejlesztést valósított meg, az önkormányzatnak, a lakosságnak és a gazdasági szereplőknek is jelentős tapasztalata van a pályázati	Az eddigi energetikai projektek a következő területeken valósultak meg: • épületenergetikai fejlesztés

Erősségek	Gyengeségek
forrásokból történő fejlesztések, beruházások megfelelő tervezésében és a megvalósításában.	szemléletformálástávhőmegújulóközvilágításközlekedésenergetikai fejlesztés A széles szakmai területen történt beruházások közül arányaiban viszonylag kevés valósult meg megújuló témakörben, mely témakör várhatóan a jövőben nagyobb hangsúlyt jut.
Kaposvár zöldterületi és vízgazdálkodási kihívásai	
A 4.2.2 fejezet tartalmazza a város körüli Natura 2000 területeket, a helyi jelentőségű védett természetvédelemi területeket, a jelentős zöldfelületű különleges területeket, intézményi kerteket és az utcafásításokat, fasorokat.Kaposvár jelentős mennyiségű zöldterülettel rendelkezik és azok védelmére is kiemelt figyelmet fordít.Kaposvár MJV területén védetté nyilvánított Deseda tó és környéke, ahol a vízparttól számított 100 m-es sávban, évenkénti talajmozgással járó művelés nem végezhető. Élő mezőgazdasági kultúrák természetességét kell folytatni, amelyek a terület állandó növényborítottságát biztosítják.A települést érintő vízgazdálkodási kérdésekben a dél-Dunántúli Vízügyi Igazgatóság az illetékes. Az Igazgatóság pályázati forrásból árvízcsúcs-csökkentő komplexumot hozott létre a Kapos mentén, ezzel jelentősen csökkentve az ár- és belvízvédelmi veszélyeztetettség mértékét.Kaposvár rendelkezik a településre vonatkozó zöldterület és közterület megújítási koncepcióval	A település zöldterületének gondozását és nagyságának változását befolyásolhatják a változó éghajlati viszonyok. A település rendelkezik 2030-ig tervezett zöldterület és közterület megújítási koncepcióval, amiben összefoglalt feladatok és célok eléréséhez a városban megvalósuló további, más célok eléréséhez kapcsolódó fejlesztésekkel és beruházásokkal is meg kell teremteni az egyensúlyt, amely esetekben előfordulhat, hogy a zöldövezetekre vonatkozó célok hátrányt szenvedhetnek.
Az éghajlatváltozás várható helyi hatásai, éghajlatváltozással szembeni sérülékenység tapasztalatai	
Kaposvár földrajzi adottsága miatt az éghajlatváltozás hatásai a várost kisebb mértékben érintik, mint az ország középső és déli területeit. A hőhullámos napok száma, a	A város több célt fogalmaz meg a rendelkezésre álló stratégiáiban és terveiben, melyek között meg kell

Erősségek	Gyengeségek
villámárvizek gyakorisága növekszik ugyan, de az országos átlagtól kisebb mértékben. A város számos stratégiával és cselekvési tervvel rendelkezik, melyek kapcsolódnak a klímaváltozás hatásaihoz való alkalmazkodási feladatokhoz, valamint a tervezett feladatok lévén energiamegtakarítást és CO₂ kibocsátás csökkentést céloznak meg. Kaposvár stratégiáit, terveit, tervezett feladatait az 5. fejezet tartalmazza.	teremteni a kapcsolatot és a célok elérésének ütemezésének összehangolása is szükséges lehet.
Az éghajlatváltozás által veszélyeztetett település-specifikus értékek	
A településspecifikus értékeket a 4.2.1 és a 4.2.2. fejezet tartalmazza. Kaposvár kiemelkedő értéke a rendezvényeihez kapcsolódó turizmus, valamint a város gazdag épített értékekben és természeti értékekben egyaránt.	Az „okos város” részeként parkosítás, erdősítés és zöld építkezés is a célok között szerepel. Több feladatot tervező programsorozat megvalósítása a rendelkezésre álló forrásoktól is függ, aminek rendelkezésre állása okozhat nehézséget.
A korábban megvalósult klíma- és energiatudatossági, szemléletformálási projektek tapasztalatai	
Kaposváron több szemléletformáló projekt is megvalósult az elmúlt időszakban, melyek közül a klímaváltozáshoz és annak hatásaihoz köthetőket a 4.3 fejezet tartalmazza. A Kaposvárnak nagy tapasztalata van a különböző célcsoportok megszólításában és a város életében fontos témáknak a lakossággal való kommunikációjában.	A klímaváltozás témája valamennyi korosztály számára fontos feladatokat és kihívásokat tartalmaz. Általános tapasztalat, hogy a fiatalabb korosztályok megszólítása és mozgósítása könnyebb, mint a felnőtt korosztályé.

Lehetőségek	Veszélyek
ÜHG kibocsátás	
• A közvilágításban történő folyamatos és tervezett fejlesztések várhatóan további ÜHG kibocsátás csökkenést eredményeznek.• A lakosság számára várhatóan elérhető épületenergetikai projektek további jelentős megtakarítást eredményeznek.• Folyamatban vannak az önkormányzati épületeket érintő energetikai felújítások, fejlesztések, melyek további ÜHG kibocsátás csökkenést eredményeznek.• Az ipari létesítmények egyre nagyobb mennyiségben alkalmaznak megújuló energiaforrásokból származó energiát, melyek tovább csökkentik az ÜHG kibocsátás nagyságát.	• A megújuló energiák alkalmazásánál figyelemmel kell lenni a technikai korlátokra, a hálózat fejlesztésének szükségességét fel kell mérni.• Az EU-s forrásokból elérhető épületenergetikai fejlesztésekhez a lakosság számára elérhető források rendelkezésre állásának időbeli ütemezésének tervezése nem mindig lehetséges.• A középületek épületenergetikai fejlesztésének feladatai lassabban haladnak, nehézségekbe ütköznek.
Kaposváron megvalósult fenntartható energiagazdálkodási projektek tapasztalatai	

Lehetőségek	Veszélyek
A számos megvalósult projekt mellett további lehetőségek vannak a jelenleg nyitott felhívásokon belül is. 2017 végén a következő elérhető pályázati lehetőségek vannak energetikához kapcsolódóan: • KEHOP-5.1.1-17 Megújuló alapú zöldáram-termelés elősegítése 4 MW beépített teljesítményt meghaladó villamosenergia termelő rendszerek telepítésével• KEHOP-5.1.2-17 Megújuló alapú zöldáram-termelés elősegítése 0,5 MW beépített teljesítményt nem meghaladó villamosenergia termelő rendszerek telepítésével• KEHOP-5.1.3-17 Megújuló alapú zöldáram-termelés elősegítése a KEOP-7.9.0 konstrukcióban előkészített villamosenergia termelő rendszerek telepítésével• KEHOP-5.2.10 Költségvetési szervek pályázatos épületenergetikai fejlesztései• KEHOP-5.2.12 Állami tulajdonú sportlétesítmények energetikai fejlesztése• KEHOP-5.3.1-17 Távhő-szektor energetikai korszerűsítése• KEHOP-5.3.2-17 Helyi hő és hűtési igény kielégítése megújuló energiaforrásokkal• GINOP-4.1.1-8.4.4-16 Megújuló energia használatával megvalósuló épületenergetikai fejlesztések támogatása kombinált hiteltermékkel A klímahatások csökkentéséhez és az adaptációs feladatokhoz kapcsolódó felhívások érhetők el a TOP-ban és a közlekedéshez kapcsolódóan az IKOP-on belül.	A fejlesztések eltérő pályázati forrásból valósulnak meg és a gyakran a kedvezményezettek nem ismerik a településen megvalósuló egyéb kapcsolódó projekteket. A klíma mitigációs és adaptációs projekt hatékonyságát befolyásolhatja, ha azonos célokat tervezve vagy hasonló feladatokra több különböző projekt megvalósítása történik. Ezen feladatok és célok összehangolása szükséges.
Kaposvár zöldterületi és vízgazdálkodási kihívásai	
A Kaposvár településre vonatkozó zöldterület és közterület megújítási koncepció számos feladatot tartalmaz területi bontásban. A város településfejlesztési koncepciója jövőképében kiemelkedő szerep jut • a környezeti értékek védelmének,• a jó környezetminőségnek,• a zöldterületi ellátottságnak,	A klímaváltozás hatásaként a zöldterületi és vízgazdálkodási területen számos negatív hatással kell szembenéznünk, amik a jövőre vonatkozó tervezett feladatok eredményességét befolyásolhatják: • villámárvizek levonulása a település felszíni vizein• heves zivatarok, melyek jelentős károkat okozhatnak a zöldterületekben is• hosszan tartó belvizes időszakok kialakulása

Lehetőségek	Veszélyek
a közterületek magas színvonalának, magas használati értékének biztosítása és többek között mindezek segítségévela komfortos, jó minőségű környezetben a lakosság társadalmi összetartozását, szerveződését segítő aktív közösségi élet feltételeinek megteremtése, vagyis az ÉLHETŐ, VONZÓ VÁROS, mint hosszú távon is megtartandó, fejlesztendő környezetminőségű életér. A város megújuló településfejlesztési koncepciója a társadalmi jövőképében (egészséges lakosság és a lokálpatrióta, aktív közösségi életet élő lakosság), valamint a környezeti jövőképében (zöldterületi ellátottság, közterületek minősége, a zöldfelületek és a felszíni vizek értékőrző hasznosítása, rendszerelvű fejlesztése, komfortos városklíma) is olyan elvárásokat fogalmaz meg, amelyek teljesítéséhez a város zöldfelületi rendszerét alkotó elemek, kiemelten a zöldterületek és egyéb közterületek minőségi és funkcionális fejlesztése elengedhetetlenül fontos.	nyári időszakban kialakuló hosszú aszályos időszakoka zöldterületeket érintő invazív kártevők megjelenése
Az éghajlatváltozás várható helyi hatásai, éghajlatváltozással szembeni sérülékenység tapasztalatai	
Kaposvár több tervvel is rendelkezik a város közép és hosszú távú jövőjére vonatkozóan, melyek számos fejlődési lehetőséget hordoznak magukban. A város fenntartható közlekedési terve (SUMP) a közlekedésből származó CO₂ kibocsátás csökkentésében játszik nagy szerepet. Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást segítő projektek csökkenthetik a várost érő helyi negatív hatásokat és a sérülékenység mértékét.	Ha az éghajlatváltozás okozta helyi hatások mértéke alul van becsülve, akkor a tervezett intézkedések nem érik el az elvárt hatást. Szükséges a projektek megvalósításakor a folyamatos monitoring, hogy a felmerülő problémákat megfelelő időben lehessen kezelni.
Az éghajlatváltozás által veszélyeztetett település-specifikus értékek	
A helyi specifikus értékek tartalmazzak természeti értékeket, építményeket, épületeket egyaránt. A település-specifikus értékek megőrzése történhet oly módon is, mely során új használati funkciót kapnak az épületek,az érzékeny természeti értékek nagyobb figyelmet kapnak, bemutatóhelyek kialakításával.	A klímaváltozással szembeni lokális érzékenység nagyobb, mint amit a klímamodellek prognosztizáltak
A korábban megvalósult klíma- és energiatudatossági, szemléletformálási projektek tapasztalatai	

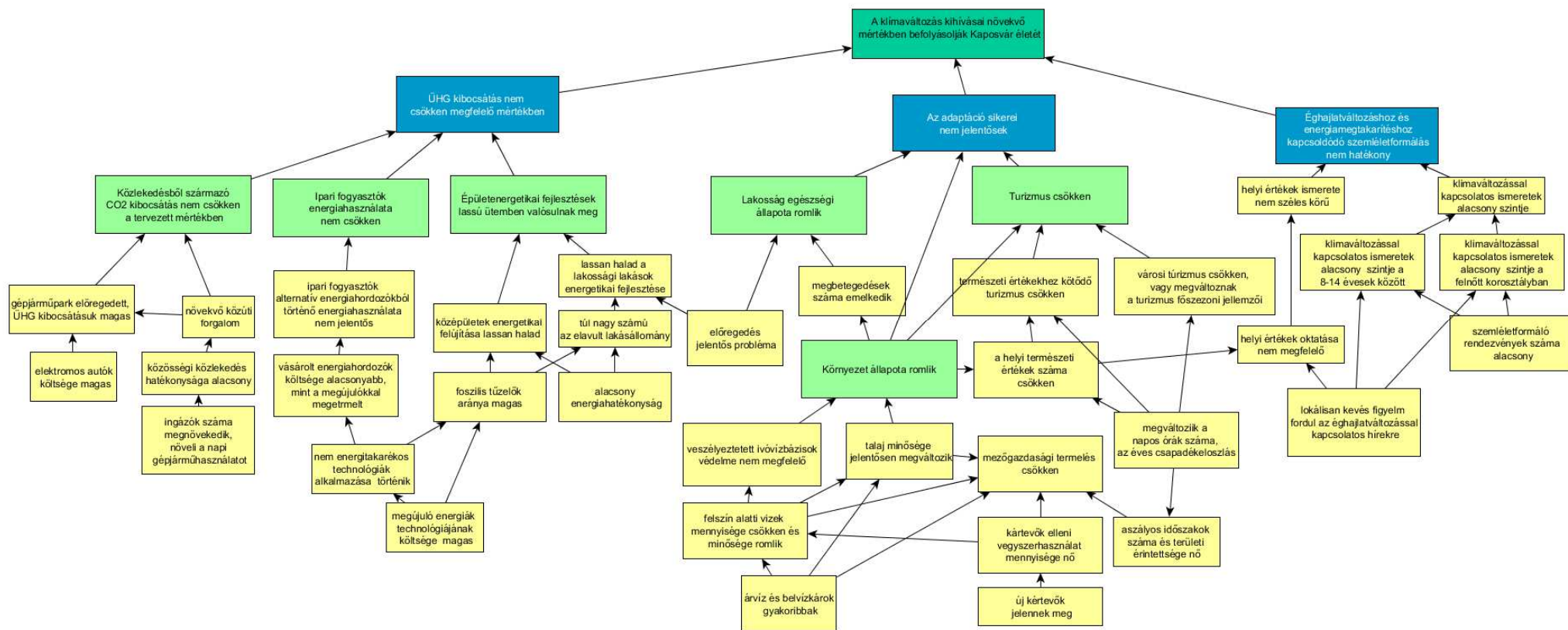

Lehetőségek	Veszélyek
A városban megvalósuló kapcsolódó energiahatékonysági, energiamegtakarítási projektek jó példaként és pozitív eredményként követendő példát jelenthetnek a lakosság számára. A költségtakarékosságot is eredményező eredmények a felnőtt lakosság számára is érdekessé teheti a témába való aktívabb bekapcsolódást. Az eddigi tapasztalatok szerint az iskoláskorúak szívesen vesznek részt a szemléletformáló programokon és rajtuk keresztül a családok attitűdje is pozitív irányba terelhető.	A tervezett célok eléréséhez a Kaposváron megvalósuló szemléletformáló projekteknek minél szélesebb témákat kell felölelniük és az eddigi jó gyakorlatok mellett további tématerületek bevonása is szükséges. Problémát jelenthet, ha eddigi sikeres szemléletformálási területekhez kapcsolódó rendezvények évenkénti megrendezése mellett a további feladatokhoz kapcsolódó rendezvények elmaradnak.

4.4.2 Problémafa

5

Stratégiai kapcsolódási pontok azonosítása

5.1 EU-s szakpolitikai háttér

5.1.1 Területi Agenda 2020

A Területi Agenda (TA2020) tartalmazza „Az Európai Unió területi helyzete és kilátásai” című, aktualizált dokumentumban, valamint az Európai Bizottság gazdasági, társadalmi és területi kohézióról szóló ötödik jelentésében foglaltakat, illetve az Európa 2020 stratégiával kapcsolatos információkat. A területi fejlődés kihívásai és lehetőségei az éghajlatváltozással és környezeti kockázatokkal is összefüggenek, melyeket földrajzi régióként kiemelten figyelembe kell venni.

Az éghajlatváltozás hatásai Európa-szerte nagy különbségeket mutatnak: az egyes földrajzi régiókban a hatások jellegét és a kiszolgáltatottság mértékét tekintve is eltérések tapasztalhatók. A tengerszint emelkedése, a szárazodás, az elsvatagosodás, az árvizek és egyéb természeti veszélyek területenként más-más válaszokat kívánnak meg. A régiók eltérő lehetőségekkel rendelkeznek ahhoz, hogy stratégiáikba alkalmazkodási és enyhítő intézkedéseket is beillesszenek, csökkentsék az üvegházhatást okozó gázok kibocsátását és társadalmi-gazdasági rendszereiket alacsony szén-dioxid-kibocsátásúvá alakítsák. Az éghajlatváltozás egyúttal új fejlesztési lehetőségek előtt is megnyithatja az utat, például a mezőgazdaságban, a zöld gazdaságban és a megújuló energia előállítás terén. Az éghajlatváltozás okozta kihívások a szakpolitikák területi koordinációjára irányítják a figyelmet, különösen a klímapolitika, az energia- és az agrárpolitika, a vízgazdálkodás, a lakhatás, a turizmus és a közlekedés terén.

A levegő, a talaj és a víz minősége Európa-szerte változó, a lég- és zajszennyezés pedig komoly egészségi problémákat okoz. Bizonyos esetekben ezek összefüggést mutatnak a társadalmi egyenlőtlenségekkel. A tiszta levegőhöz, vízhez és talajhoz való hozzáférés terén az egyenlőtlenség nemcsak országok és régiók, hanem városi és vidéki területek között, illetve adott városokon belül is megjelenik.

5.1.2 Partnerségi Megállapodás (2014-2020)

Magyarországon a 2014-2020-as időszakban kitüntetett szerep jut a fejlesztéspolitikának, amely – összhangban a már elfogadott vagy a jelenleg is formálódó uniós és hazai tervdokumentumok és szakpolitikai dokumentumok fejlesztési irányjaival – öt középtávú fő nemzeti prioritásra és az azokat az uniós finanszírozási elképzeléseket összegző, a Partnerségi Megállapodás szempontjából összefűző átfogó nemzeti fejlesztési célra épül.

- Nemzeti Fejlesztési Prioritás 1: A gazdasági szereplők versenyképességének javítása és nemzetközi szerepvállalásuk fokozása
- Nemzeti Fejlesztési Prioritás 2: A foglalkoztatás növelése (a gazdaságfejlesztési, foglalkoztatási, oktatási, társadalmi felzárkózási szakpolitikák által, tekintettel a területi különbségekre)

- Nemzeti Fejlesztési Prioritás 3: Energia- és erőforráshatékonyság növelése
- Nemzeti Fejlesztési Prioritás 4: A társadalmi felzárkózási és népesedési kihívások kezelése
- Nemzeti Fejlesztési Prioritás 5: A gazdasági növekedést segítő helyi és térségi fejlesztések megvalósítása

A hazai (Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Kon koncepció) és az uniós (EU 2020 Stratégia, valamint a Nemzeti Reform Programban rögzített vállalások) fejlesztési szükségletek és növekedési lehetőségek alapján a 2014–2020-as tervezési ciklus átfogó nemzeti fejlesztési célja a fenntartható, magas hozzá adott értékű termelésre és a foglalkoztatás bővítésére épülő gazdasági növekedés. Az Európai Unió a Partnerségi Megállapodás keretében - az uniós források (ESB alapok) terhére – az alábbi tematikus célterületek támogatását teszi lehetővé a 2014-2020-as tervezési időszakban:

- A kutatás, a technológiai fejlesztés és az innováció erősítése
- Az információs és kommunikációs technológiákhoz való hozzáférés, azok használatának és minőségének javítása
- A kis- és középvállalkozások, a mezőgazdasági (az EMVA keretében), a halászati és akvakultúra-ágazat (az ETHA keretében) versenyképességének javítása
- Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban
- Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázatmegelőzés- és kezelés előmozdítása
- A környezetvédelem és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása
- A fenntartható közlekedés előmozdítása és a szűk keresztmetszetek megszüntetése a főbb hálózati infrastruktúrákban
- A fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás támogatása
- A társadalmi együttműködés erősítése és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem
- Az oktatásba és a képzésbe, többek között a szakképzésbe történő beruházás a készségek fejlesztése és az egész életen át tartó tanulás érdekében
- A hatóságok és az érdekelt felek intézményi kapacitásának javítása és a hatékony közigazgatáshoz történő hozzájárulása

5.1.3 Párizsi Klímakonferencia (2015)

A 2015. december 12-én létrejött Párizsi Megállapodás fókuszja a globális éghajlatváltozási. A megállapodás a 2020 utáni időszakra vonatkozik és része a globális felmelegedés mértékének „jóval 2°C alatt” tartását szolgáló cselekvési terv. A Párizsi Megállapodás fő elemei a következők:

- *Hosszú távú terv:* a kormányok abban állapodtak meg, hogy a globális éves átlaghőmérséklet emelkedését az iparosodást megelőző szinthez képest jóval 2°C alatt tartják, és erőfeszítéseket tesznek annak érdekében, hogy az emelkedés mindössze 1,5°C legyen.
- *Hozzájárulások:* a párizsi konferencia előtt és alatt a részt vevő országok átfogó nemzeti éghajlat-politikai cselekvési tervet terjesztettek elő kibocsátásuk csökkentése érdekében.
- *Ambíció:* a vezetők vállalták, hogy az ambiciózusabb célok kitűzése érdekében a kormányok öt évenként közzéteszik vállalásaikat.

- **Átláthatóság:** az átláthatóság és a felügyelet jegyében a vezetők azt is vállalták, hogy tájékoztatják egymást és a nyilvánosságot arról, hogy hogyan halad a kitűzött célok elérése.
- **Szolidaritás:** az EU és más fejlett országok továbbra is hozzájárulnak a fejlődő országokban az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozásához, mind a kibocsátások csökkentése, mind pedig az éghajlatváltozás hatásaival szembeni ellenállóképesség fokozása érdekében.

5.1.4 Az éghajlat- és energiapolitika 2030-ig szóló kerete

A Bizottság 2014. január 22-én nyújtotta be a 2030-ig szóló éghajlat- és energiapolitikai keretet. A közlemény egy vitaindító dokumentum arról, hogy a 2020-ig szóló jelenlegi keret lezárását követően az Unió milyen irányvonalakat kövessen az éghajlat- és energiapolitika alakításában. A 2030-ig szóló keret új célokat és intézkedéseket tartalmaz, amelyek arra irányulnak, hogy az EU gazdasága és energiaellátási rendszere versenyképesebbé, biztonságosabbá és fenntarthatóbbá váljon. A keret célértékeket állapít meg az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésére és a megújuló energiaforrások fokozottabb igénybevételére, valamint új irányítási keretrendszerre és teljesítménymutatók alkalmazására tesz javaslatot. A keret a következő javaslatokra fókuszál elsődlegesen:

- Kötelezettséget kell vállalni az üvegházhatású gázok kibocsátásának további csökkentésére és 2030-ig az 1990-es szinthez képest 40%-kal kell csökkenteni a kibocsátást.
- A felhasznált energia legalább 27 %-ának megújuló forrásból kell származnia, mindemellett a tagállamok számára kellő rugalmasságot kell engedélyezni nemzeti célértékek megállapítására.
- Az energiahatékonyságról szóló irányelv esetleges módosítása révén javítani kell az energiahatékonyságot.
- Egy piaci stabilitási tartalék létrehozása céljából meg kell reformálni az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszert.
- Az energiaárakra, az energiaellátás diverzifikálására, a tagállamok energiahálózatainak összekapcsolására és a technológiai fejlesztésekre vonatkozóan kulcsmutatókat kell kidolgozni a versenyképesebb, biztonságosabb és fenntarthatóbb energiarendszer irányában tett előrehaladás mérésére.
- A tagállami jelentéstétel vonatkozásában új irányítási keretrendszert kell kialakítani, amely az EU szintjén koordinált és értékelt nemzeti terveken alapszik.

5.2 Nemzeti kapcsolódási pontok, a hazai szakpolitikai háttér

A hazai szakpolitikai háttér és azok kapcsolódási pontjainak vizsgálata a következő hazai koncepciók, tervezési anyagok, stratégiai célok és cselekvési tervek elemzésével történik.

5.2.1 Az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció (OFTK)

A megújuló szakpolitika kijelöléséhez a korábbi Országos Fejlesztési Koncepciót és az Országos Területfejlesztési Koncepciót egy közös dokumentumban kellett kidolgozni, mely dokumentum új nemzeti stratégiai irányokat mutat a 2014–2020-as európai uniós költségvetési és tervezési időszakra és a tisztán hazai eszközű fejlesztésekre egyaránt. Az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepciót (OFTK) 2013. decemberében fogadta el az Országgyűlés.

Az OFTK azt a célt szolgálja, hogy az ország fejlesztéspolitikája, a területi tervezés és az ebből eredő szabályozás összefüggő, egységes rendszert alkosson, egységes fellépéssel,

hathatós és következetes intézkedésekkel járuljon hozzá az ország dinamikus fejlődéséhez, növekedési pályára állításához, a területi egyenlőtlenségek csökkentése és egy területileg is kiegyensúlyozottabb fejlődés elérése érdekében.

Az OFTK célja egyrészt az ágazati és a területi tervek közötti összhang megteremtésére irányul. Az eddig egymástól elkülönítetten működő, önálló ágazati stratégiákkal és programokkal szemben a Kormány feladatának tekinti, hogy egységes keretbe foglalva együtt kezelje a nemzeti fejlesztési és a területfejlesztési koncepciókat, hogy megteremtődjön hosszú és középtávra is az ágazati és a területi fejlesztéspolitikák közötti, valamint a szakpolitikai célok területi dimenziói közötti összhang és ezen keresztül kerüljenek kijelölésre az átfogó célok és fejlesztési prioritások. Ezzel egy olyan egységes rendszer került kialakításra, mely képes hozzájárulni az ország dinamikus fejlődéséhez.

Az OFTK célja másrészt a hazai fejlesztéspolitika és az európai uniós támogatások közötti összhang megteremtése. Az OFTK a nemzeti szükségletekből és sajátosságokból kiindulva középtávon (2014–2020 között) kijelölte azokat a stratégiai fókuszpontokat, amelyek az ország hosszú távú céljainak megvalósulását szolgálják. A nemzeti prioritások igazodnak az Európai Unió által megfogalmazott programozási keretekhez, melyeket érvényesíteni kell a hazai tervezés és végrehajtás során. Az egyes nemzeti prioritások alatt azonosított fejlesztési tématerületek az európai uniós források felhasználásának keretét képező 2014–2020-as fejlesztési programok tématerületeit is megalapozzák.

5.2.2 Nemzeti Fenntartható Fejlődési Stratégia (NFFS)

A Nemzeti Fenntartható Fejlődési Stratégia fő célkitűzése, hogy elősegítse a hazai társadalmi-gazdasági-környezeti folyamatok összességének, azaz országunk fejlődésének közép-, illetve hosszú távon fenntartható pályára való áttérését, figyelembe véve a hazai adottságokat és a tágabb folyamatokat, feltételeket.

A Stratégia figyelembe veszi az Európai Unió megújított Fenntartható Fejlődési Stratégiájában meghatározott alapelveket és célokat. A hazai szakágazatokat is integráló jellege miatt koherenciában van az ágazati stratégiák és programok célkitűzéseivel. E Stratégia a fenntartható fejlődés koncepciójára, szemléletére és értékrendjére, alapelveire, célkitűzéseire és megvalósítási eszközeire építve hosszú távú, átfogó, folyamatosan felülvizsgálandó és megújítandó keretet nyújt az ágazati, a fejlesztési és más – konkrét – horizontális kérdésekkel foglalkozó stratégiák, programok, tervek számára, ezzel egyúttal számításba véve az azok közötti összefüggéseket és kölcsönhatásokat, valamint elősegítve azok összhangját (koherenciáját). Ennek érdekében a Stratégia a következőket célozza meg:

- Meghatározza és elősegíti a fenntarthatóság eléréséhez, a kívánatos társadalmi állapot felé való elmozduláshoz szükséges közép-, illetve hosszú távú változásokat és annak kereteit;
- Azonosítja azokat az alapvető feltételeket, amelyek e célok és politikák – jól tervezhető, kommunikálható, mérhető és számon kérhető – megvalósulását lehetővé teszik;
- Azonosítja a leginkább gátló, illetve a megvalósulást leginkább segítő főbb tényezőket, s ezek alapján meghatározza a hosszú távú célkitűzéseket, a cselekvés fő irányait;
- Figyelembe veszi a már létező terveket és stratégiákat, beépül azokba, illetve kezdeményezi azok felülvizsgálatát, átalakítását és új stratégiák kidolgozását, ezzel biztosítva közép- és hosszútávon a politikák lehető legnagyobb összhangját és a területek integrációját.

A Stratégia – célkitűzése elérése érdekében – elvi útmutatást nyújt arra, milyen szemléletmódot és megközelítést kell alkalmazni a hosszú távú, átfogó és ágazati, illetve területi szintű fejlesztési tervek és ágazati programok fenntarthatósági vizsgálata és felülvizsgálata, illetve újak készítése, majd végrehajtása során.

A Stratégia követelményeit közép-, illetve hosszú távon – folyamatosan felülvizsgálva azokat – integrálni kell a hazai országos és területi programokba, intézkedési tervekbe, többek között a szociálpolitika, a gazdasági fejlesztés, az egyes ágazatok, az egészségügy, a környezetvédelem, az oktatás, a tudomány-politika területein is. Ez azt jelenti, hogy a Stratégia célkitűzéseivel, alapelveivel, az egyes cselekvési területekre elfogadott célokkal és megvalósítási eszközökkel összhangot kell teremteni a különböző ágazati, fejlesztési programok, politikák területén.

5.2.3 Nemzeti Éghajlatváltózási Stratégia 2

A jövőképek elérése érdekében a NÉS háromszintű célrendszerre épül, amelyek célhierarchiában rendeződnek egymáshoz. A célhierarchián belül az átfogó célok a hazai éghajlatpolitika fő prioritásait adják meg, míg a tematikus célkitűzések és a specifikus célok adják meg az átfogó célok részletesebb, szakterületi kifejtését.

A Nemzeti Éghajlatváltózási Stratégia átfogó céljai: Fennmaradás és tartamos fejlődés egy változó világban, ahol az éghajlatváltozás kockázata a nemzeti (természeti, humán, társadalmi és gazdasági) erőforrásokat veszélyezteti. Cél az élhetőség tartós biztosítása Magyarországon, természeti értékeink, kulturális kincseink megőrzése, a lételemeknek tekinthető természeti erőforrásaink (termőföld, ivóvíz, biológiai sokféleség) és az emberi egészség kiemelt védelme. Cél továbbá a fenntartható, tartósan fennálló (tartamos) fejlődés, mely az erőforrások takarékos és hatékony használatát feltételező gazdasági fordulatra és életmódváltásra épül, elősegítve a területi különbségek mérséklődését.

Az éghajlatváltozás jelenségének, természeti hatásainak, területi jellemzőinek és társadalmi-gazdasági következményeinek feltárása tudományos megalapozottságú elemzéseket igényel. A tervezési bizonytalanságok csökkentése érdekében a döntéshozatal támogatására komplex monitoring rendszer, térinformatikai támogatottságú alkalmazkodási elemző-értékelő mechanizmus létrehozása szükséges. A kibocsátás-csökkentés és az alkalmazkodás költséghatékony lehetőségeinek feltárásához célirányos kutatási-fejlesztési, innovációs tevékenységekre kell támaszkodni.

A Nemzeti Éghajlatváltózási Stratégia tematikus célkitűzései: Az éghajlatpolitika tématerületeit az ENSZ Éghajlatváltózási Keretegyezménye és annak Kiotói Jegyzőkönyve végrehajtási keretrendszeréről szóló 2007. évi LX. törvény jelöli ki. Ennek megfelelően a NÉS négy tematikus célkitűzést határoz meg:

1. Dekarbonizáció: Cél az éghajlatváltozás hajtóerői elleni küzdelem keretében, a nemzetközi és EU tagságunkból adódó kötelezettségek figyelembevételével az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra való áttérés az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése, a természetes nyelő-kapacitások megerősítése és a szén geológiai közegben történő elnyelése és tározása révén.
2. Az éghajlati sérülékenység területi vizsgálata: Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás területi és ágazati stratégiai integrációja széleskörű információkat igényel a változásokkal szembeni társadalmi-gazdasági, környezeti sérülékenységről. Cél egy olyan, hazai kutatásokon alapuló, többcélú felhasználásra alkalmas térinformatikai adatrendszer kialakítása, amely objektív információkkal segíti a változó körülményekhez igazodó, rugalmas döntéshozatást, döntéshozást és tervezést.

3. **Alkalmazkodás és felkészülés:** Az éghajlati alkalmazkodás célja a nemzeti (természeti, humán, társadalmi és gazdasági) erőforrások készleteinek és minőségének megóvása, a változó külső feltételekhez való rugalmas (reziliens) természeti, társadalmi-gazdasági és szakpolitikai válaszok előmozdítása. Cél, hogy a felkészülés összehangolt választ adjon a klímabiztonság, az energiabiztonság, az élelmiszer- és vízbiztonság, valamint a kritikus infrastruktúra-biztonság hosszútávon ható problémaköreire.
4. **Éghajlati partnerség:** Cél, hogy a magyarországi klímapolitika széleskörű partnerség és társadalmi-gazdasági konszenzus keretei között valósuljon meg. Növekedjen az éghajlatváltozással, a megelőzési és alkalmazkodási intézkedésekkel kapcsolatos tájékozottság és közbizalom, az állam tartós és folyamatos példaállítással – többek között az energiatakarékosság, a klímabarát közbeszerzések terén – segítse e konszenzus kialakulását. Növekedjék a civil-karitatív- és egyházi szervezetek, az önkormányzatok szerepe, valamint a gazdasági érdekképviseletek, kamarák részvétele a közös cselekvésekben, hiszen a klímapolitikai célok költséghatékony teljesüléséhez az államháztartáson kívüli források bevonása is elengedhetetlen.

5.2.4 Nemzeti Energiastratégia 2030

A közelgő energiastruktúra-váltással kapcsolatos kihívásokat hazánk javára fordíthatjuk, de ehhez az energetikai fejlesztésekben rejlő foglalkoztatási és gazdasági növekedést elősegítő lehetőségeket ki kell aknázni. Az energetikai struktúraváltás során meg kell valósítani:

1. A teljes ellátási és fogyasztási láncot átfogó energiahatékonysági intézkedéseket;
2. Az alacsony CO₂-intenzitású – elsődlegesen megújuló energiaforrásokra épülő – villamosenergia-termelés arányának növelését;
3. A megújuló és alternatív hőtermelés elterjesztését;
4. Az alacsony CO₂-kibocsátású közlekedési módok részesedésének növelését.

E négy pont megvalósításával jelentős előrelépés tehető a fenntartható és biztonságos energetikai rendszerek létrehozása felé, amely egyúttal lényegileg hozzájárulhat a gazdasági versenyképesség fokozásához is. Egy mondatban összefoglalva az Energiastratégia fő üzenetét, akkor célunk a függetlenedés az energia függőségtől. A cél eléréséhez javasolt öt eszköz: az energiatakarékosság, a megújuló energia felhasználása a lehető legmagasabb arányban, a biztonságos atomenergia és az erre épülő közlekedési elektrifikáció, a kétpólusú mezőgazdaság létrehozása, valamint az európai energetikai infrastruktúrájához való kapcsolódás. Ez garantálja a piaci földgáz beszerzési árat, ami mellett a CO₂ leválasztási és tárolási technológiák (CCS) alkalmazásával a földgáz továbbra is megőrizheti meghatározó szerepét, míg a hazai szén- és lignitvagyon (10,5 milliárd tonna) – a jelenlegi kitermelési kapacitás és infrastruktúra megőrzésével – a hazai energetika stratégiai tartalékát képezi. Egyelőre Magyarország nem mondhat le a fosszilis energiahordozókról.

5.2.5 Magyarország Megújuló Energia Hasznosítási Cselekvési Terve 2010-2020

Az összesített nemzeti célkitűzés az egyes megújuló energiaforrás típusok területén reálisan elérhető maximális részarányok összessége alapján került kijelölésre. A korlátozó tényezők jelenleg ismert paramétereinek figyelembevételével reális célkitűzés lehet a

megújuló energiaforrások bruttó fogyasztásának legalább 120,56 PJ-ra történő növelése 2020-ra.

5.2.6 Nemzeti Vízstratégia

A vízgazdálkodás szakmaisága és a vízgazdálkodásban érintettek igényeinek összehangoltsága a Nemzeti Vízstratégiában foglaltak segítségével biztosítja a következő célok egyidejű elérését:

- Minden vízhasználónak elégséges egészséges víz áll rendelkezésére, egyforma eséllyel, a vízpotenciálunk hatékony kihasználása és a vizek kártételei elleni intézkedések harmóniában vannak a természeti adottságokkal.
- Ebből is következően a hazai hasznosítható vízkészletek mennyiségének és minőségének a javítása a jó állapot eléréséig megtörténik, a víz, mint a természeti rendszerek létezése, működése alapfeltételének megóvása biztosított, majd ennek fenntartási feltételei a változó körülmények között is adottak lesznek.
- A vizek okozta károk megelőzése kerül előtérbe a mai védekezés helyett, az emberi élet védelme és a nemzeti vagyon kockázathoz igazított mértékű megóvása, a vízgazdálkodási rendszerek és a területhasználati módok összehangolt átalakítása úgy, hogy a víz káros bősége a vízhiány mérséklésére legyen fordítható.

5.2.7 Nemzeti Környezetvédelmi Program 2014-2020

A környezetügy átfogó felelőssége, hogy feladatai magas színvonalú ellátásával segítse elő az ország társadalmi-gazdasági fejlődését, ugyanakkor tudatosan lépjen fel a társadalmi és környezeti értékek rombolása ellen és hatékonyan közreműködjön a környezeti szemléletformálásban. Ez átfogó, rendszerszemléletű megközelítést és a környezeti szempontoknak az élet minden területén való figyelembe vételét teszi szükségessé.

1. Az életminőség és az emberi egészség környezeti feltételeinek javítása. Cél a jó életminőség és az egészséges élet közvetlen környezeti feltételeinek biztosítása. Ezek közé tartozik a környezet-egészségügyi feltételek javítása, a magas színvonalú környezeti infrastruktúra, valamint a település, a lakóhely épített és természeti elemeinek megfelelő aránya, minősége és összhangja.
2. Természeti értékek és erőforrások védelme, fenntartható használata. Cél a stratégiai jelentőségű természeti erőforrások, természeti értékek, ökoszisztémák védelme, az életközösségek működőképességének megőrzése, a biológiai sokféleség csökkenésének megállítása.
3. Az erőforrás-takarékosság és a -hatékonyság javítása, a gazdaság zöldítése. Cél a természeti erőforrásokkal való takarékos gazdálkodás kialakítása, a környezetszennyezés megelőzésére, a terhelhetőség/megújuló képesség figyelembevételére épülő fenntartható használat megvalósítása. Kiemelt figyelmet kell fordítani a társadalmi-gazdasági fejlődés és a környezetterhelés szétválására, azaz, hogy a lakosság növekvő jóléte csökkenő környezetterhelés mellett legyen biztosítható. A fogyasztói magatartás megváltozása, a környezeti szempontból fenntartható termékek és szolgáltatások felé történő elmozdulás keresleti oldalról erősíti meg a termelői folyamatok „fenntarthatósága” iránti igényt. A fenntartható termelés forrástakarékos (beleértve az anyag-, a víz-, a terület-, a termőföld- és energiahasználatot, az újrahasználatosság és a tartósság tervezését, az anyagciklusok körfolyamattá zárását); csökkenti a környezetre gyakorolt káros hatásokat (kibocsátások és hulladékok minimalizálása, a megújuló erőforrások

fenntartható mértékű használata); növeli a termékek és szolgáltatások értékét a fogyasztók számára.

Mindhárom célhoz kapcsolódik a környezetbiztonság javítása. Ez utóbbi az élet- és vagyonbiztonság szempontjait is figyelembe véve kiterjed a szélsőséges természeti folyamatok és természeti katasztrófák (pl. árvizek, szélviharok) előrejelzésére és kárainak csökkentésére, valamint az ipari balesetek, technológiai eredetű katasztrófák (pl. vegyi balesetek) megelőzésére és kár csökkentésére.

Horizontális cél a társadalom környezettudatosságának erősítése. Ezáltal biztosítható, hogy az életminőséget közvetlenül érintő tényezők mellett az emberi élet alapjait jelentő természeti erőforrások és értékek védelme és fenntartható használata, valamint az ezekkel szorosan összefüggő életmód, fogyasztási és termelési szokások együttesen szolgálják a társadalom hosszú távú jóllétét.

5.3 Megyei kapcsolódó programok, stratégiák

A Megyei Klímastratégia kidolgozásakor a következő megyei tervezési anyagok vizsgálata és a klímastratégiának ezekkel való összehangolása szükséges:

5.3.1 Somogy Megye Területfejlesztési Konceptiója

A megye fejlesztése a következő átfogó célok mentén történik:

1. Átfogó cél: A rendszeres munkajövedelmet szerzők arányának növelése
A felvázolt jövőkép eléréséhez elengedhetetlen, hogy a megye munkaképes-korú lakosságának minél nagyobb része rendelkezzen megfelelő munkahellyel és ennek eredményeként a megélhetést biztosító jövedelemmel. Ezáltal javul a foglalkoztatási arány és csökken az inaktivitás. Törekedni kell arra, hogy a megyében keletkező jövedelmek minél nagyobb része a megyében kerüljön felhasználásra, ezzel erősítve a megye gazdaságát, a munkahelyek megtartását és újabbak létrejöttét. A cél eléréséhez elengedhetetlen a megyében meglévő szabad munkaerő motivációjának, rugalmasságának és képzettségének növelése. A munkajövedelmet szerzők arányának növelésével csökkenthető a szociális ellátórendszerre nehezedő teher, a jelenleg segélyezésre fordított pénzeszközök egy jelentős része átirányíthatóvá válik a gazdaság termelő ágazataiba.

2. Átfogó cél: A megye belső erőforrásainak fenntartható hatékony hasznosítása az ökológiai-, társadalmi- és gazdasági szempontok figyelembe vételével
Somogy megye természeti erőforrásokban mért gazdagságához viszonyítva az erőforrás felhasználás volumene és hatékonysága jelenleg rendkívül alacsony. Cél a természet nyújtotta lehetőségek, úgymint az országos átlagot meghaladó erdővagyon, a jó minőségű mezőgazdasági termőterületek, a felszíni vizekben gazdag területek, valamint a termásvízkinccs környezettudatos, fenntartható módon tervezett felhasználásával elsősorban a megye lakosságának magas színvonalon előállított javakkal történő ellátása, azon túl az ökológiai terhelhetőség szempontjait figyelembe vevő mértékben a külpacok kiszolgálása magas hozzáadott értékű termékekkel és magas színvonalú szolgáltatásokkal. További cél a megye lakossága ellátásbiztonságának fokozása, a helyben is gazdaságosan előállítható termékek és szolgáltatások tekintetében az importfüggőség csökkentése, a közösségek önellátását és az öngondoskodást támogató folyamatok elősegítése, a helyben előállított javakhoz való hozzáférés feltételeinek biztosítása (pl. helyi piacok, termelők boltja hálózat).

3. Átfogó cél: A szolgáltatásokhoz való hozzáférés egyenlő esélyének biztosítása minden somogyi ember számára

A lakosság, de elsősorban a hátrányos helyzetű térségekben élők csoportjának alacsony fokú mobilitási hajlandósága a megye gazdasági fejlődésének egyik korlátja. Cél egyrészt a megye különböző területi szintjein a külső és belső kapcsolatok, az elérhetőség javítása, ezáltal a munkaerő mobilitásának fokozása a közlekedési infrastruktúrába történő beruházások támogatásával, hogy az egyes területi szintek (település, város és vonzaskörzete, térség) képessé váljanak gazdasági előnyöket is magában hordozó kapcsolatrendszer fenntartani egymással és tágabb környezetükkel. Cél továbbá a helyi és térségi humán szolgáltatások infrastrukturális feltételeinek javítása, a szolgáltatási színvonal területileg kiegyenlített magas minőségének biztosítása. A műszaki, infrastrukturális szolgáltatások állapotát tekintve a jellemzően aprófalvas térségek, a kistelepülések jelentős elmaradást mutatnak, főleg a nem megfelelő minőségű ivóvízellátás, a szennyvízelvezetés és -kezelés hiánya, valamint a szilárd kommunális hulladékok feldolgozottságának, újrahasznosítási arányának alacsony foka okoz problémát, ezáltal nagymértékben terhelve a környezetet. Ennek megfelelően cél a somogyi települések vonzóbbá, a települési környezet élhetőbbé tétele érdekében a kommunális közszolgáltatások színvonalának javítása, különösen a szolgáltatott ivóvíz minőségének javításával, az előírt vízminőség biztosításával, a települési, nem közművel összegyűjtött szennyvizek gazdaságosan kiépíthető és fenntartható elvezetésével, illetve kezelésével, a hulladékhasznosítás támogatásával.

5.3.2 Somogy Megye Területfejlesztési Programja, 2014-2020 (STRATÉGIAI ÉS OPERATÍV PROGRAM)

A területfejlesztési koncepcióban meghatározott átfogó célok elérését a stratégiai célrendszer részeként meghatározott 5 tematikus cél és Somogy megye sajátos területi részegységeire illesztett 5 területi célkitűzés szolgálja. A tematikus célok egyfajta fókuszáltságot adnak az átfogó célok eléréséhez vezető út kijelölésében, körvonalazva egyben a megye értékválasztásának tengelyeit.

1. Tematikus specifikus cél: A piaci igényekre választ adó vállalkozói szektor megerősítése, a K+F+I folyamatok ösztönzése

A megyében működő vállalkozások fontos szerepet játszanak a foglalkoztatás területén, melyet tovább kell erősíteni. Az agrár-jellegből adódóan a hagyományokon alapuló zöldség- és gyümölcsstermesztést, a kertészeti ágazat növekedését (kihasználva a termálfürdő-kincset is), jövedelemtermelő képességének javítását célzó, különösen az innovatív eszközök, technológiák alkalmazásán alapuló fejlesztések támogatásával ösztönözni kell. Elsősorban Somogy megye adottságaihoz és a meglévő tapasztalatokhoz illeszkedő feldolgozóipari ágazatokban (élelmiszeripar, faipar és feldolgozás, gépipar, fémmegmunkálás), valamint a szolgáltatások (turisztika, egészségturisztika, szűrési rendszerek kialakítása a gyógyítás folyamatában, időskorúaknak nyújtott speciális szolgáltatások) területén vannak bővülési lehetőségek. Erősíteni kell a gazdasági szereplők közötti kapcsolatokat és segíteni kell a piacra jutási feltételeket, az exportpiacok felkutatása mellett támogatni kell a hazai és a helyi piacokon való megjelenést is, melyet Horvátország Európai Unió csatlakozása is erősít.

A jövedelemtermelés szempontjából hangsúlyt kell fektetni a megyében jelenlevő kutatás-fejlesztési kapacitások erősítésére és az innovációs folyamatok ösztönzésére. Az élelmiszer- és az agrárágazaton kívül fontos az infokommunikációs, az elektronikai- és az elektrotechnikai ipar fejlesztése és ezért a felsőoktatási tudásbázissal való együttműködés.

2. Tematikus specifikus cél: Piacképes tudást biztosító képzési struktúra és a lakosság készségeinek fejlesztése

A hatékonyan szervezett, mindenki számára hozzáférhető, esélyegyenlőséget biztosító alap- és középfokú oktatási rendszer kialakítása és gazdaságos működtetése, melyben a tanulók számára mind fizikai, mind tartalmi értelemben elérhetővé válnak a korszerű oktatási szolgáltatások a megye társadalmi és gazdasági felzárkózásának egyik alappillére.

Erre építve – követve a munkaerőpiac igényeit és folytatva az e téren már megtett, de még messze nem elégséges beavatkozásokat – szükség van az iskolarendszer szerkezeti anomáliáinak kiküszöbölésére, ezáltal felszámolva az egyes szakmák esetében már kialakult munkaerőhiányt és a pályakezdőket sújtó munkanélküliséget, egyben gátat vetve a speciális szakértelemmel rendelkezők elvándorlásának. Ehhez szükség van a szakmunkás életpálya presztízsének helyreállítására is. Mindennek alapja a megye gazdaságának munkaerő igényeihez igazodó, rugalmas, kompetenciaelvű, gyakorlatorientált és szolgáltatásközpontú szakképzési és felnőttképzési rendszer kialakítása, amely teret ad a helyi gazdasághoz kapcsolódó képzéseknek is.

A megye gazdasága jelen állapotában csak korlátozott mértékben alkalmas arra, hogy érdemi K+F megrendelésekkel táplálja a felsőoktatást, ezért a felsőoktatási intézményrendszer szellemi bázisának kell felvállalnia azt a felelősséget, hogy innovációs folyamatokat generáljon. Ez vezethet el azon cél eléréséhez, hogy a megye gazdaságának fejlődésére a felsőoktatás mérhető hatást tudjon gyakorolni.

3. Tematikus specifikus cél: A helyi termelést, közösségek önellátását segítő fejlesztések támogatása

A helyben megtalálható erőforrások minél szélesebb körű felhasználásával meg kell teremteni a helyi termelés bázisait, ki kell építeni a helyi termékek és szolgáltatások piacát, ösztönözni kell a termelő, feldolgozó, ellátó és felhasználói alrendszerek hatékony együttműködéseit. A zöldség- és gyümölcsstermelés hagyományainak újrabeépítését helyi közösségi szinten is szorgalmazni, ösztönözni kell a biotermesztés nagyságrendjének növelése mellett. A megye melegvíz-bázisa az intenzív kertészeti ágazat fejlesztés mellett jó alapot teremt az önellátó közösségi üvegházi növénytermesztés elterjedéséhez is. További cél az öngondoskodó helyi közösségek kialakulásának elősegítése érdekében a keretfeltételek biztosítása a helyi szociális gazdaság megteremtéséhez, a közösségi alapú termelési és felhasználói (fogyasztói) rendszerek elterjedésének ösztönzése a piactudományi mechanizmusoktól eltérő, sajátos norma- és eszközrendszer bevezetése és a közösség számára történő elfogadtatása révén.

A közösségi termelési és ellátó rendszerek minél hatékonyabb működése érdekében szükséges a hagyományosan mezővárosi funkciókkal rendelkező településeken a helyi piacok, ill. egyéb elosztó és helyi logisztikai funkciókat ellátó intézmények, szervezetek kialakulásának elősegítése.

A szociális gazdaságok térnyerését különösen erősíteni kell a helyi ellátást szolgáló élelmiszertermelés és feldolgozás (kiemelten az élőmunka igényes zöldség- és gyümölcsstermesztés és feldolgozás, valamint az állattenyésztés és állati termékek feldolgozása), az erdő- és vadgazdálkodás, az erdei termék feldolgozás, továbbá a helyi kézműves tevékenységek és kisipari szolgáltatások terén.

A helyi közösségi, települési, település-csoport szintjén történő önellátásra való törekvés kiemelt dimenziója az energiaellátásban való függetlenség elérése. Ennek érdekében cél a helyi szinten elérhető – elsősorban megújuló – energiaforrások felhasználására alapozott

közösségi szintű energiatermelő- és ellátórendszerek elterjedésének ösztönzése, kiegészülve a szükséges technikai, technológiai feltételek biztosítását szolgáló háttér szolgáltatói szektor (tervezés, kivitelezés, üzemeltetés, karbantartás) térségi szinten történő megerősítésével.

A helyi termelésen alapuló önellátás biztonságának fokozása érdekében törekedni kell a klímaváltozás várható káros következményeinek helyi, térségi szinten elérhető eszközökkel történő megelőzésére, mérséklésére. Ennek keretében fontos cél a komplex vízgyűjtő gazdálkodási szemléleten keresztül történő, az öntözéses gazdálkodás feltételeit is megteremtő vízrendezés megvalósítása (vízkárelhárítás, vízvisszatartás és vízpótlás együttes kezelése).

4. Tematikus specifikus cél: Közösségfejlesztés és a hátrányos helyzetű népesség-csoportok társadalmi integrációjának elősegítése

A jövőkép eléréséhez szükséges a helyi közösségek megerősítése. Ehhez javítani szükséges az egyének motiváltságát, illetve az emberi kapcsolatok színvonalát. Közösségi szinten segíteni kell a közösségek összetartó erejének növelését, a civil aktivitás fokozását.

Meg kell adni a lehetőséget ahhoz, hogy a helyi közösségek beleszólhassanak mikrokörnyezetük fejlesztési elképzeléseinek kialakításába. Minél szélesebb területen alkalmazni kell a közösség által irányított helyi fejlesztések eszközét, ezáltal megteremtve a lehetőséget a helyi tudás hasznosítására.

Somogy megye legértékesebb természeti adottságai közé tartoznak az erdők, a felszíni vizek, a védett természeti területek. A természeti örökség védelme, megőrzése és megismertetése a külvilággal a somogyi emberek közös ügye, mely nagymértékben hozzájárul a helyi és somogyi identitástudat erősítéséhez.

A hátrányos-helyzetű társadalmi csoportok integrációjához elsősorban az érintettek képzettségi szintjét kell javítani (alapfokú oktatás, kollégiumi rendszer, specializált szakképzési irányok), mely segíti a hátrányos-helyzetű rétegek megjelenését a munkaerőpiacon, valamint az elhelyezkedési esélyeinek növelését. E mellett erősíteni kell a szociális ellátórendszer hatékonyságát is, melynek ki kell egészülnie a kora gyermekkori (bölcsődei, óvodai) nevelés eszközeivel.

Meg kell akadályozni, hogy szegregálódó térségek alakuljanak ki a megye területén. Különös figyelmet kell fordítani a megye déli területén összpontosuló roma népesség speciális problémáinak orvoslására.

5. Tematikus specifikus cél: Az infrastrukturális elemek fejlesztése, kiépítése, a szolgáltatási intézményrendszer megerősítése

A munkaerő mobilitásának fokozása, a szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés érdekében a megye közlekedési infrastruktúra fejlesztésénél egyrészt a funkcionális, vagyis foglalkoztatási és szolgáltató térségi vonzásközpontok településekről való elérhetőségének javítása, másrészt a transzeurópai közlekedési hálózati (TEN-T) még hiányzó elemeinek kiépítése (ide értve a már meglévő hálózati elemek térségközpontokból történő elérhetőségének javítását is), azaz a térségi/nemzetközi kapcsolatok elmélyítése a cél. Ennek érdekében egyaránt szükség van a közúti- és vasúti infrastruktúrába történő összehangolt befektetések támogatására, valamint a szolgáltatások fejlesztésére.

A megye társadalmi, közvetve gazdasági fejlődése érdekében cél a humán erőforrások fejlesztését is igénylő, a térségi humán közszolgáltatások (közoktatási, kulturális, egészségügyi) és szociális ellátások elérhetőségének javítása. Ennek érdekében szükség

van elsősorban az alap- és középfokú oktatási és egészségügyi ellátás infrastrukturális beruházásainak a támogatására oly módon, hogy a perifériákon elhelyezkedő, jellemzően hátrányos helyzetű csoportok által lakott térségekben is jó minőségű szolgáltatások legyenek elérhetők.

A megye táji és természeti értékeinek és erőforrásainak, kedvező környezeti állapotának megóvása érdekében cél a környezetvédelmi infrastrukturális ellátottság és a környezetbiztonság javítása, a környezeti és klímaváltozással járó kockázatok csökkentése. Ennek érdekében szükség van a szolgáltatott ivóvíz minőségének javítására, az előírt vízminőség biztosítására, a települések zöldfelületi rendszerének fejlesztésére, a településeken képződött nem közművel összegyűjtött szennyvíz gazdaságosan kiépíthető és fenntartható módon történő elvezetésének és kezelésének támogatására, a hulladékhasznosítási arány növekedésének elősegítésére.

A megyei városhálózat erősítése érdekében cél a városok, különösen a járási központok foglalkoztató (üzleti) és szolgáltató funkcióinak megerősítése. Cél továbbá a jellemzően hátrányos helyzetű népesség által lakott leromlott, szegregált/szegregálódó városi területek leszakadásának megakadályozása (szegregáció megelőzése), az érintett területek társadalmi és környezeti megújítása közösségi és szociális funkciók megjelenésének támogatásával.

5.3.3 Somogy Megye Területrendezési Terve

A megyei területrendezési tervek elkészítéséről a területfejlesztésről és területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény (a továbbiakban Tft.) rendelkezett.

A törvény 11. §-ának a) pontja szerint a megyei önkormányzat feladata az Országos Területrendezési Tervvel (továbbiakban: OTrT) összhangban a külön jogszabályban megállapított tartalmi követelmények alapján területrendezési tervet készíteni.

A területrendezési tervek a területfejlesztés társadalmi, gazdasági céljaival összehangolt, hierarchikusan egymásra épülő, műszaki és ökológiai szempontok alapján elkészített tervek, amelyeknek alapvető funkciója a térségi szerkezet meghatározása és a térségi területhasználat szabályozása. Feladatuk nem a területfejlesztés céljainak, folyamatának, eszközeinek, ütemeinek meghatározása, hanem a fejlesztés, a fejlődés térbeli, fizikai kereteinek, területi lehetőségeinek és korlátainak meghatározása, a természetes és épített környezet védelmének biztosítása mellett. Országgyűlési, illetve megyei önkormányzati jóváhagyásuk révén legfontosabb előírásaik jogszabályként fejtik ki hatásukat.

A területrendezési tervek fentiek alapján – mivel a környezeti károkat is okozó területfelhasználási változások lehetőségét korlátozzák – jelentősen hozzájárulhatnak a fenntartható fejlődés feltételrendszerének kialakításához és biztosításához.

A területrendezési tervek között legjelentősebb az OTrT, amely az ország egészére határozza meg – a léptéknek megfelelő mélységben – a területhasználatra és az infrastruktúra térbeli rendjére vonatkozó jövőképet és az annak elérését szolgáló szabályokat.

Az országos szinten, illetve országos érdekből meghatározott irányelvek és szabályok megszabják a kiemelt térségek és megyék területrendezési terveinek és így közvetve a települések rendezési terveinek, s helyi építési előírásainak mozgásterét is. Ez azt jelenti, hogy az országos terv olyan keretterv, amelynek előírásai – megfelelő szintű elfogadásukat és pontosításukat követően – döntően az alacsonyabb szintű területrendezési, valamint a településrendezési terveken keresztül érvényesülnek.

Somogy megye területrendezési terve speciális helyzetben van, mert az előbbieken túlmenően figyelembe kell vennie a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Tervének elfogadásáról és a Balatoni Területrendezési Szabályzat megállapításáról szóló 2000. évi CXII. törvény e területre vonatkozó előírásait is. A megyei terv az OTvT törvény 3. § (2) pontjában foglaltak értelmében a 2000. évi CXII. törvény hatályát nem érintheti. A megyei területrendezési terv hatálya így csak a megye többi településeire terjed ki. A térségi infrastrukturális hálózatok megyei és Balaton-térségi összhangjának biztosítása érdekében az esetleges eltéréseket eltérő jellel kell jelölni és az összhang biztosításának igényét az intézkedési tervben kell megfogalmazni.

Somogy megye területrendezési terve fenti előírások és szempontok alapján kidolgozott dokumentum, amelyet a megyei önkormányzat a Tft. 11. §-ának második bekezdése b) pontja alapján az OTvT-vel való összhang biztosítása és az érintett települési önkormányzatok véleményeinek figyelembevételével hagyhat jóvá.

5.4 Kapcsolódás a térségi és helyi tervdokumentumokhoz

5.4.1 Kaposvár MJV jövőképe (2030-ig)

„Kaposvár legyen a térségi erőforrásokra és együttműködésre alapozott, valamint a zöld növekedésben élenjáró, mintaeértékű központ, ahol a kiegyensúlyozott és fenntartható fejlesztés eredményeként az aktív, egészséges és családokban gyarapodó társadalom számára az életminőség magas színvonala, a biztos megélhetés, valamint a nyugodt, kulturált életfeltételek egyaránt biztosítottak” (Településfejlesztési Konceptió).

5.4.2 Kaposvár Megyei Jogú Város Településfejlesztési Konceptiója és Integrált Településfejlesztési Stratégiája 2014-2020

Kaposvár MJV a következő középtávú fejlesztési irányokat fogalmazza meg a 2014-2020-as időszakra, melyből az átfogó célok az alábbiak:

- A) Versenyképesség és foglalkoztatás
- B) Fenntartható ökológiai és energetikai rendszerek
- C) Minőségi városi környezet, aktív, egészséges, összetartó társadalom

A jövőkép és az átfogó célok a város hosszú távú koncepciójában fogalmazódtak meg, s a 2030-ig tartó időszakra jelölnék meg célállapotot és fejlesztési irányt. A középtávú stratégiai célok tematikus jellegűek, jelenleg a városnak egyetlen olyan területtípusa, vagy területe sem azonosítható be – az akcióterületektől magasabb szinten – amelyre külön területi célt lenne célszerű megfogalmazni. A tematikus célok területi vonatkozásai a városrészi és akcióterületi célok során kerülnek bemutatásra.

Az átfogó célok megvalósulását a meghatározott stratégiai célok segítik:

- A.) Térségi erőforrásokra és együttműködésre épülő erős helyi gazdaság
- B.) Vonzó üzleti környezet
- C.) Korszerű, energiahatékony és környezetbarát városi infrastruktúrák és szolgáltatások
- D.) Harmonikus város: vonzó városi környezet és aktív, egészséges társadalom
- E.) Szolidáris, családbarát város

5.4.3 Kaposvár Területrendezési Terve

A 314/2012. (XI. 8.) kormányrendeletnek megfelelően az ITS-t és hosszú távú városfejlesztési koncepciót helyzetfeltáró, elemző és értékelő - ügynevezett megalapozó – vizsgálatok készítése előzte meg. A vizsgálatokkal párhuzamosan egyes szakági területek esetében részletes fejlesztési dokumentumok készültek, melyek meghatározó irányai és elemei beépültek mind a hosszú távú koncepció célrendszerébe, mind az ITS céljai és intézkedési közé. A szakági anyagok a következő tématerületekre terjedtek ki:

- Hosszú távú közlekedésfejlesztési koncepció felülvizsgálata
- Zöldterület- és közterület megújítási koncepció
- Felszíni csapadékvíz elvezetési koncepció készítése
- Turizmusfejlesztési koncepció készítése

5.4.4 Kaposvár fenntartható városi mobilitási terve

Közlekedési stratégiai célkitűzések

A városok mobilitással kapcsolatos szokásai a módok szerinti összetétel (modal share) és a módonkénti utazásszám alapján foglalhatók össze. Kaposváron jelenleg a személygépkocsi használat erős túlsúlya a jellemző, mely a jövőben várhatóan tovább erősödik. Ennek megfelelően a Mobilitási terv jövőképe és megfogalmazott célrendszere egy társadalmilag hatékonyabb közlekedési munkamegosztás elérését kell, hogy szolgálja.

A cél- és eszközrendszerből levezetett projektek az egyéni motorizált közlekedés használatának optimalizálását, valamint az egyéb közlekedési módok (közösségi közlekedés, gyalogos, kerékpáros) vonzerejének növelését szolgálják.

A közlekedési szokások változása rendszerint lassú folyamat, melyben az újdonságok (pl. okos megoldások, elektromobilitás, közbringa stb.) esetén figyelemmel kell lenni a szereplők esetleges idegenkedésére, szokásaik lassú változására is. Ebből kifolyólag a Mobilitási tervben rövid távon (2020-ig) csupán kisebb mértékű változások prognosztizálhatók, jelentősebb változások csupán középtávon (2030-ig) várhatók.

Szintén jelentős tényező, hogy Kaposvár középvárosi jellegéből adódóan az egyéni motorizált közlekedés túlsúlya gazdaságosan nem szüntethető meg, azonban az utazások hatékonysága, környezeti lábnyoma jelentősen mérsékelhető.

TÁRSADALMI CÉLKITŰZÉSEK

A közlekedési szerkezet hatékonyabbá, illetve fenntarthatóbbá alakításával az átfogó társadalmi célokban is jelentős javulás érhető el. Az ÜHG jó részét az egyéni motorizált közlekedés okozza. A számítás során figyelembe vették a járműállomány korábbiakhoz hasonló mértékű megújulását, azaz a környezetszennyezőbb régi járművek újabb, alacsonyabb kibocsátású autókra való cseréjét, azonban az összetétel javulása ellenére sem várható a kibocsátás csökkenése. A kibocsátások csökkenése elsősorban az egyéni motorizált közlekedés arányának a jelenlegi szint közelében történő megállításával, szinten-tartásával érhető el. Kiegészítő intézkedés lehet a fenntartható (csökkentett vagy zéróemissziós) járművek előnyben részesítése. A közlekedés által okozott kibocsátások nem csak a globális klíma változásáért felelősek, hanem lokálisan szennyezik a levegőt, így okozva egészségügyi problémákat, illetve a savas kémhatású gázok esővel keveredve károsítják az épületeket.

A közlekedéssel kapcsolatos légszennyezést elemzésünkben négy tételre bontjuk. Társadalmi költségüket tekintve jelenleg a legnagyobb tételt a nitrogén-oxidok (NO_x) okozzák, melyek vízzel érintkezve savas kémhatásúak.

A nitrogén-oxidokhoz képest a kén-dioxid (SO₂) is vízzel érintkezve erősen savas kémhatású. Az üzemanyagok tökéletlen égésekor fennmaradó illékony szerves vegyületek (kivéve metán, legtöbbször NMVOC – non-methane volatile organic compounds) szintén erőteljes egészségkárosító hatásúak.

A közlekedés okozta szállópor (PM) két módon jelenhet meg: egyrészt az üzemanyag égésekor fennmaradó apró szemcséjű porszemek, másrészt a féktárcsák, gumik kopásakor jelenik meg. Veszélye, hogy kis átmérője miatt nem ülepszik le, így a levegőben jelentősen megnőhet a koncentrációjuk.

A lokális légszennyezési hatások tekintetében a beavatkozás nélküli esetben is mérséklődés figyelhető meg, melyet a járműállomány várható „zöldülése” okoz.

6

Jövőkép és célrendszer

A stratégiai célok meghatározása a következő szempontok figyelembe vételével történt:

- A SECAP elkészítéséhez kapcsolódó részletes adatgyűjtés
- A kapcsolódó szakágakban történő részletes helyzetelemzés és értékelés, SWOT értékelés
- Kapcsolódó ágazati és területi stratégiák fejlesztési irányai, prioritásai: különösen fontos figyelembe venni az Európai Unió és Magyarország középtávú fejlesztéspolitikai prioritásait, a regionális innovációs stratégiában megfogalmazott fókuszterületeket, illetve Somogy Megye Területfejlesztési Konceptiójában foglaltakat.
- Fejlesztési szándékok feltérképezése: az ITS-hez és a SUMP-hoz kapcsolódóan elvégzett projekt-gyűjtés, mellyel párhuzamosan zajlik a 2014-2020 közötti időszak hazai operatív programjainak megvalósítása és az azt követő programozási időszakra való előkészítés.

Az ITS megfogalmazott jövőképe, hogy Kaposvár harmonikusan fejlődő, emberléptékű középváros, amely versenyképességének növekedését alapvetően a gazdaságfejlesztésre helyezi. Célja kettős:

- PÓLUS-sá válás: A város épített környezetének és természeti adottságainak harmonikus fejlesztése és működtetése.
- POLISZ fejlesztés: A város regionális társközpont szerepének erősítése és a kistérségi központ feladatainak városon belüli bővítése.

A SECAP céljait tekintve igazodik a város stratégiai céljaihoz, az azok eléréséhez meghatározott tervezett beavatkozásokhoz, feladatokhoz.

6.1 Középtávú célok (7-15 év)

Kaposvár stratégiai rendelkeznek középtávú célokkal, melyekhez illeszkednek a SECAP-ban megfogalmazott célok és jövőképek. A város egyes szakspecifikus stratégiáinak a megvalósítása, a tervezett beavatkozási lépések elősegítik, támogatják valamennyi további szakmai stratégia megvalósulását is.

A Kaposvár SECAP-hoz köthető stratégiája a következő középtávú célokat fogalmazza meg:

JÖVŐKÉP	Korszerű, energiahatékony és klímaváltozással szemben rugalmas, gyarapodó zöld város				
ÁTFOGÓ CÉLOK	Jelentős ÜHG kibocsátás csökkentés elérése		Klímaváltozás hatásaihoz való eredményes alkalmazkodás		
STRATÉGIAI CÉLOK	Közlekedés ÜHG kibocsátás csökkentése	Épületek energiafelhasználásának csökkentése	Megújuló energia részarányának növelése	A klímaváltozás okozta egyedi tájspecifikus értékek megőrzése	Klímatudatos szemléletformálás erősítése Kaposváron

A SECAP középtávú jövőképe, hogy Kaposvár korszerű, energiahatékony és klímaváltozással szemben rugalmas, gyarapodó zöld város legyen. Ezen jövőkép teljesüléséhez átfogó célként el kell érni az ÜHG kibocsátás jelentős csökkentését és meg kell valósítani a klímaváltozás hatásaihoz való eredményes alkalmazkodást a közeljövőben.

Az átfogó célok teljesülése a következő stratégiai célok mentén történik:

1. Közlekedés ÜHG kibocsátás csökkentése
2. Épületek energiafelhasználásának csökkentése
3. Megújuló energia részarányának növelése
4. A klímaváltozás okozta egyedi tájspecifikus értékek megőrzése
5. Klímatudatos szemléletformálás erősítése Kaposváron

Az ÜHG kibocsátás csökkenése elsősorban a Közlekedés ÜHG kibocsátás csökkentésével, az Épületek energiafelhasználásának csökkentésével és a megújuló energia részarányának növelésével érhető el hatékonyan.

A klímaváltozás hatásaihoz való eredményes alkalmazkodás során stratégiai cél a klímaváltozás okozta egyedi tájspecifikus értékeknek a megőrzése, valamint a klímatudatos szemléletformálás erősítése Kaposváron.

6.2 Hosszútávú célok

A hosszú távú célok megvalósítását jelentősen befolyásolják a középtávon elért eredmények és az éghajlatváltozás mértékéből következő környezeti hatások. Hosszú távon Kaposvár célként tűzte ki, hogy a tervezett fejlesztések és beruházások oly módon valósuljanak meg, hogy a klímaváltozás hatásai ne befolyásolják a város fejlődését. Hosszú távú cél, hogy a város energiafelhasználata következtében kibocsátott ÜHG mennyisége olyan mértékben csökkenthető legyen, hogy az energiafelhasználata minél kisebb hatást gyakoroljon a klímára, minimalizálva az ÜHG kibocsátást. A klímaváltozás hatásainak

mérséklése érdekében és az ÜHG kibocsátás csökkentését is szem előtt tartva a város energiaellátása a jövőben minél nagyobb mértékben (100%-ban) valósuljon meg megújuló energiaforrásokból.

Kaposváron számtalan helyi védelem alatt álló, helyspecifikus érték található, melyek megőrzése hosszú távon is célként fogalmazódik meg. A helyi értékek mellett a város természeti környezete, értékeinek védelme, értékek megőrzése is része a hosszú távú céloknak.

7 Beavatkozási területek azonosítása, a Fenntartható Energia Akcióterv Intézkedései

7.1 Beavatkozási területek intézkedései

Kaposváron több CO₂ kibocsátást csökkentő intézkedés valósult meg 2009-et követően (a számításba bevont bázisév óta). Ezen intézkedések egy része célzottan az energiahatékonyságot, energiatakarékosságot, vagy CO₂ kibocsátás csökkentését kívánta elérni. Ezen projektekre vonatkozóan elérhetők a CO₂ kibocsátás tervezett, vagy megvalósított mértéke. Azon intézkedések, infrastrukturális fejlesztések vagy beruházások esetében, melyeknek nem elsődleges célja, de járulékos következménye a CO₂ kibocsátás csökkenéshez való hozzájárulás, annak mértékére vonatkozó információ nem áll rendelkezésre.

7.1.1 Önkormányzati épületek, létesítmények

Kaposvár számos energiamegtakarítást eredményező beruházást valósított meg az utóbbi években, valamint a tervei között további épületenergetikai korszerűsítések szerepelnek.

10. táblázat: Az Önkormányzat TOP forrásból megvalósuló TSZ-szel rendelkező energetikai korszerűsítései;
forrás: Kaposvár MJV Önkormányzata

Projekt címe	Felhívás száma	Projekt támogatási igénye (millió Ft)	Projekt CO ₃₄ indikátorvállalás a (CO ₂ t)
A kaposvári Gárdonyi Géza Tagiskola és a Városi Sportcsarnok RG csarnokának energetikai korszerűsítése	TOP-6.5.1-15-KA1-2016-00001	323,338	249,63
A kaposvári Bárczi Gusztáv Iskola energetikai korszerűsítése	TOP-6.5.1-15-KA1-2016-00002	354,786	245,79
A kaposvári Polgármesteri Hivatal Noszlopy utca 5. szám alatti épületének energetikai korszerűsítése, SECAP kidolgozása	TOP-6.5.1-15-KA1-2016-00003	120,320	110,44
A kaposvári Toldi Lakótelepi Tagiskola és a Városi Sportcsarnok csarnokának energetikai korszerűsítése	TOP-6.5.1-15-KA1-2016-00004	358,713	194,62

Projekt címe	Felhívás száma	Projekt támogatási igénye (millió Ft)	Projekt indikátorvállalás a (CO ₂ t)	CO ₃₄
A kaposvári Kisfaludy Utcai Tagiskola és a Zrínyi Ilona Tagiskola energetikai korszerűsítése	TOP-6.5.1-15-KA1-2016-00005	367,593	253,05	
A kaposvári II. Rákóczi Ferenc Tagiskola és a Honvéd Utcai Tagiskola energetikai korszerűsítése	TOP-6.5.1-15-KA1-2016-00006	375,384	196,75	
HMKE napelemes rendszerek telepítése önkormányzati tulajdonú épületekre Kaposváron	TOP-6.5.1-15-KA1-2016-00007	339,866	594,46	
Összesen:		2 240,000	1 844,74	

7.1.2 Lakóépületek

Tervezett energetikai beruházások, korszerűsítések

A megkezdett épületenergetikai fejlesztések folytatása szükséges a továbbiakban. Az észak-nyugati városrészben, a Füredi út mentén található lakóépületek nagyrészt panelből állnak, melyek energetikai felújítása aktuális feladat, szerepel a város tervezett feladatai között. A város déli területén levő lakótelep rehabilitációja megkezdődött, ennek folytatása tervezett az északi területeken, ami magába foglalja a lakótelep energetikai megújításának elősegítését, távhő rendszerek szükséges rekonstrukcióját, a lakóépületek energetikai felújítását. Jelenleg az Otthon Melege Program keretében van lehetősége a lakosságnak támogatást igényelni energiafelhasználást, CO₂-csökkenést eredményező beavatkozások megvalósítására.

7.1.3 Közvilágítás

A közvilágítás korszerűsítése Kaposváron három ütemben tervezett. Az első ütem megtörtént 2015-ben, aminek eredményeként 2135 darab lámpa került korszerűsítésre és lett LED-esre cserélve. Ezzel egyidőben kiépítésre került egy okos vezérlő rendszer is, mely többek között lehetőséget ad a fényerőszabályozásra is, amit már most alkalmaznak.

A tervezett közvilágítás fejlesztésének következő, 2. és 3. üteme történik meg a közeljövőben, várhatóan ELENA forrásból.

7.1.4 Ipari fogyasztók

Az ipari fogyasztók energiahasználatának csökkentését és az ebből származó CO₂ kibocsátás nagyságának mérséklését a megújuló energiák használatának ösztönzésével szeretné elérni az önkormányzat.

Az egyik jelentős fejlesztés a Biogáz Fejlesztő Kft. eredménye, ami 2007-ben kezdte meg saját kutatás-fejlesztésére épülő technológiával a préseltszelet- és répatörmelék-alapú biogáz termelését. A gyár területén 2x13 000 m³-es fermentor létesült, amely napi 1000 t/nap szubsztrát beadással 100 napos kampány alatt 100 000 t/nap szelet beadással 150000 m³/nap biogáz termelésére képes. A termelt biogázmennyiséget a Kaposvári Cukorgyár üzemi erőművében hasznosítják – nem elhanyagolható mértékben kapcsoltan

termelt – hő- és villamos energia előállítására, éves szinten közel 9 millió m³ földgáz felhasználását kiváltva.

A bázisév óta eltelt időszakban történt fejlesztések egyrészt EU-s pályázati forrásból valósultak meg, másrészt a nagyobb ipari szereplők jelentős saját forrást investálva végeztek energetikai fejlesztéseket. A bázisévet követő jelentősebb fejlesztések az alábbiak voltak.

- A MC Zrt., mint Magyarország egyetlen cukorgyára, célul tűzte ki, hogy a cukorgyártást külső energiaforrások bevonása nélkül, a mezőgazdasági és feldolgozási melléktermékekre építve energetikailag önellátóvá teszi. Ezzel a közeljövőben lényegében nulla szén-dioxid-kibocsátásúvá alakul át a cukorgyártás.
- METYX HUNGARY Kft. fejlesztéseként a szélenergia-ipar és az egyéb megújuló energiaforrás előállítóknak beszállító cég újabb üzemcsarnokot épít, kétszeresére növelve a jelenlegi üzem területét és kapacitását.

A 2003-2017-es időszakban KEOP forrásból megvalósult fejlesztések, ahol ipari szereplő volt kedvezményezett.

11. táblázat: Ipari szereplők, mint kedvezményezettek a 2003-2017-es időszakban KEOP forrásból megvalósult fejlesztéseknél, forrás: www.palyazat.gov.hu

srsz.	Pályázat rövid tartalma	Kedvezményezett	Támogatási döntés dátuma	megítélt támogatás HUF
1	Utófermentor létesítése a biogáztermelés növelésére a MC Zrt. kaposvári telephelyén	Biogáz Fejlesztő Korlátolt Felelősségű Társaság	2010.11.23	90291330
2	"Nulla külső energiaigény" stratégia Fermentor létesítése a biogáztermelés növelésére a Magyar Cukor Zrt kaposvári telephelyén	Biogáz Fejlesztő Korlátolt Felelősségű Társaság	2011.08.26	540677335
3	Nulla külső energiaigényű cukorgyártás - hálózatra termelő biogáz tisztítás megvalósítása	Biogáz Fejlesztő Korlátolt Felelősségű Társaság	2013.11.26	503450000
4	A Kaposvári Egyetem - Diagnosztikai és Onkoradiológiai Intézet fűtőkorszerűsítése a "Caminus" Zrt. beruházásaként a "Szemünk Fénye Program" keretében	"CAMINUS" Energiaracionalizálási Szolgáltató és Fővállalkozó Zártkörűen Működő Részvénytársaság	2008.08.11	3965776
5	Somogy Megye Önkormányzatának fenntartásában lévő 5 db intézmény fűtőkorszerűsítése a "Caminus" Zrt. beruházásaként a Szemünk Fénye Program keretében	"Caminus" Energiaracionalizálási Szolgáltató és Fővállalkozó Zártkörűen Működő Részvénytársaság	2009.09.03	47933050
6	A Kaposvári Egyetem - Pannon Lovasakadémia fűtőkorszerűsítése a "Caminus" Zrt. beruházásaként	"Caminus" Energiaracionalizálási Szolgáltató és Fővállalkozó	2010.04.01	5495289

srsz.	Pályázat rövid tartalma	Kedvezményezett	Támogatási döntés dátuma	megítelt támogatás HUF
	Zrt. beruházásaként a Szemünk Fénye Program keretében	Zártkörűen Működő Részvénytársaság		
7	Egyed és Társa Kft raktárépület fejlesztése	"Egyed és Társa" Élelmiszer és Vegyesáru Nagykereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	2013.07.25	23216194
8	Megújuló energia alapú hőtermelés megvalósítása az Obert Kft-nél	OBERT Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű társaság	2011.06.28	28677100
9	Gazdasági-termelési folyamat közvetlen villamosenergia-igényének részbeni kielégítése megújuló energiaforrással	1. MAGYAR CUKOR MANUFAKTÚRA Csomagoló és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	2013.11.21	14997314

7.1.5 Kaposvár energiaellátása

Kaposvár célja, hogy a város elérje az energetikai függetlenségét. Ennek részeként több projekt megvalósítása is megtörtént, illetve tervezési fázisban van.

A közvilágításon kívül cél a napelemparkok létrehozása, az intézmények tetejére tervezendő kis naperőművek. A szélenergia hasznosításának lehetőség is felmérésre került, mely egyelőre nem valósítható meg megfelelően a városban.

A cukorgyár által termelt biogázzal bekapcsolódott a város fürdőinek fűtésébe.

Két projekt során, több mint 3 milliárd forintból korszerűsíti távhőhálózatát Kaposvár. A tervek szerint 2019. szeptemberére, októberére megújulnak a régi, elhasznált távvezetékek, újak épülnek, bővül a fogyasztók köre és a károsanyag-kibocsátás csökkenésén túl két régi hőközpont is megújul. A távhőhálózat fejlesztése mellett faapríték-tüzelésű biomassza-fűtőművet telepítenek, ami a megtermelt hőenergiát a távhőrendszerbe integrálja majd.

7.2 Mitigációs beavatkozási lehetőségek

EU-s szinten és hazai szinten is kiemelt célterülete a 2014-2020 tervezési időszaknak az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság támogatása, elérése. A célok eléréséhez a Partnerségi Megállapodás keretében kiemelt nemzeti fejlesztési prioritás az energia- és erőforrás-hatékonyság növelése, továbbá az alkalmazkodás.

Városi szinten a következő mitigációs célok elérése segítheti Kaposvárt az alacsony CO₂ kibocsátás elérésében, mely célok a megfogalmazott intézkedések mentén valósíthatók meg.

7.2.1 Mitigációs célkitűzések

MC-1	Közlekedés ÜHG kibocsátásának csökkenése
MC-2	Épületek energia-felhasználásának csökkenése
MC-3	Megújuló energia részarányának növelése az energiatermelésben
MC-4	Közvilágítás korszerűsítése

7.2.2 Mitigációs intézkedés

A tervezett mitigációs intézkedések a város feladatait hosszabb időtávra határozzák meg a jelenleg rendelkezésre álló információk mentén történő forrásmeghatározással.

Mitigációs intézkedés			
Városi közintézmények energetikai korszerűsítése			M1
Az önkormányzati intézmények energetikai felújítása, mely felújítás egyaránt tartalmazza az építészeti beavatkozásokat és a gépészeti korszerűsítéseket.			
Kapcsolódás a megyei klímastratégia célkitűzéseihez	Mitigációs célkitűzés kódja	Adaptációs célkitűzés kódja	Szemléletformálási célkitűzés kódja
	MC-2	AC-4	SzC-3
Időtáv:	2018-2040		
Felelős:	Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzata		
Célcsoport:	települési önkormányzatok		
Finanszírozási igény:	4,5 Mrd		
Lehetséges forrás:	TOP, későbbi EU-s források		
Mitigációs intézkedés			
Városi közintézmények energiahatékonyságának és a megújuló energia-felhasználás arányának növelése			M2
Önkormányzatok megújuló energiaforrásokból származó energiatermelésének növelésére irányuló energiaellátás megvalósítása			
Kapcsolódás a megyei klímastratégia célkitűzéseihez	Mitigációs célkitűzés kódja	Adaptációs célkitűzés kódja	Szemléletformálási célkitűzés kódja
	MC-2	AC-4	SzC-3
Időtáv:	2018-2040		
Felelős:	Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzata		

Célcsoport:	települési önkormányzatok		
Finanszírozási igény:	1,4 Mrd		
Lehetséges forrás:	TOP, későbbi EU-s források		
Mitigációs intézkedés			
Lakóépületek energetikai korszerűsítése	M3		
Lakóépületek energetikai felújítása, mely egyaránt tartalmazza az építészeti beavatkozásokat és a gépészeti korszerűsítéseket.			
Kapcsolódás a megyei klímastratégia célkitűzéseire	Mitigációs célkitűzés kódja	Adaptációs célkitűzés kódja	Szemléletformálási célkitűzés kódja
	MC-2	AC-4	SzC-3
Időtáv:	2018-2040		
Felelős:	Kaposvár lakossága		
Célcsoport:	Kaposvár lakossága		
Finanszírozási igény:	1,4 Mrd		
Lehetséges forrás:	hazai források, későbbi EU-s források		
Mitigációs intézkedés			
Megújulóenergiaforrásokból származó energiahasználat elősegítése	M4		
Cél a decentralizált, környezetbarát megújuló energiaforrást hasznosító rendszerek elterjedésének az ösztönzése, a hálózatra termelő, nem épülethez kötött megújuló energiaforrás alapú zöldáram-termelő technológiák alkalmazása.			
Kapcsolódás a megyei klímastratégia célkitűzéseire	Mitigációs célkitűzés kódja	Adaptációs célkitűzés kódja	Szemléletformálási célkitűzés kódja
	MC-3	AC-4	SzC-3
Időtáv:	2018-2040		
Felelős:	MEKH, Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzata		
Célcsoport:	Nonprofit és egyéb nem nyereségérdekelt szervezet, vállalkozások		
Finanszírozási igény:	1,5 Mrd		
Lehetséges forrás:	TOP, KEHOP, későbbi EU-s források		
Mitigációs intézkedés			
Távhő rendszerek energetikai korszerűsítése	M5		

A távhőrendszerek műszaki színvonalának emelésével, energiatakarékosságának növelésével és az energiahatékonyság javításával, a felhívás olyan primer oldali távhőrendszer fejlesztéseket támogat, amelyek révén a távhő szektor, így a primerenergia-felhasználás és üvegházhatású gázok kibocsátása csökken			
Kapcsolódás a megyei klímastratégia célkitűzéseire	Mitigációs célkitűzés kódja	Adaptációs célkitűzés kódja	Szemléletformálási célkitűzés kódja
	MC-2	0	SzC-3
Időtáv:	2018-2040		
Felelős:	MEKH, szolgáltató vállalkozások		
Célcsoport:	távhő szolgáltatók		
Finanszírozási igény:	7 Mrd		
Lehetséges forrás:	KEHOP, későbbi EU-s források		
Mitigációs intézkedés			
Városi fenntartható közlekedés fejlesztése; kerékpárút hálózat fejlesztése a fenntartható települési közlekedésfejlesztés és aktív turizmus érdekében			M6
A városi kerékpárút hálózat fejlesztése, hogy elősegítse a munkába, iskolába járást és az aktív turizmust; a kerékpárhasználat népszerűsítése; valamint a városi SUMP-hoz igazodó közlekedés fejlesztések, közösségi közlekedés fejlesztése.			
Kapcsolódás a megyei klímastratégia célkitűzéseire	Mitigációs célkitűzés kódja	Adaptációs célkitűzés kódja	Szemléletformálási célkitűzés kódja
	MC-1	AC-4	SzC-3
Időtáv:	2018-2040		
Felelős:	Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzata, Közútkezelő		
Célcsoport:	települési önkormányzatok		
Finanszírozási igény:	800 M		
Lehetséges forrás:	TOP, későbbi EU-s források		
Mitigációs intézkedés			
Városi zöldfelületek növelése			M7
Cél, hogy Kaposvár területén belül a rendelkezésre álló parkterületek fejlesztésével azok kihasználtsága növekedjen és esetleg terjedése is megvalósuljon. A használaton kívüli területek parkosítása és a város zöldövezetekkel való ellátása valósul meg.			
	Mitigációs célkitűzés kódja	Adaptációs célkitűzés kódja	Szemléletformálási célkitűzés kódja

Kapcsolódás a megyei klímastratégia célkitűzéseire	MC-1	AC-4	SzC-3
Időtáv:	2018-2040		
Felelős:	NFM, Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzata		
Célcsoport:	települési önkormányzatok, szolgáltaó vállalkozások		
Finanszírozási igény:	30 M		
Lehetséges forrás:	hazai forrás, későbbi EU-s források		
Mitigációs intézkedés			
Városi nagyipari létesítmények ÜHG kibocsátásának nyomonkövetése			M8
Cél, hogy a lakosság számára az iparból származó kibocsátás minél kisebb egészségi terhelést okozzon és ennek részeként az ipari tevékenységből származó kibocsátások a lakosság számára is elérhető információk legyenek. Ennek érdekében a kibocsátások nagysága, változása és összetétele folyamatos nyomonkövetéssel történik, mely adatok a lakosság számára is elérhetővé válnak.			
Kapcsolódás a megyei klímastratégia célkitűzéseire	Mitigációs célkitűzés kódja	Adaptációs célkitűzés kódja	Szemléletformálási célkitűzés kódja
	MC-1	0	0
Időtáv:	2018-2040		
Felelős:	NGM, Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzata		
Célcsoport:	vállalkozások, lakosság		
Finanszírozási igény:	30 M		
Lehetséges forrás:	hazai forrás, későbbi EU-s források		
Mitigációs intézkedés			
Közvilágítás korszerűsítése			M9
Kaposvár több ütemben tervezi a közvilágításának energiatakarékossá tételét.			
Kapcsolódás a megyei klímastratégia célkitűzéseire	Mitigációs célkitűzés kódja	Adaptációs célkitűzés kódja	Szemléletformálási célkitűzés kódja
	0	0	0
Időtáv:	2018-2040		
Felelős:	Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzata		
Célcsoport:	vállalkozások, lakosság		

Finanszírozási igény:	700 M		
Lehetséges forrás:	TOP, későbbi EU-s források		
Mitigációs intézkedés			
Napelemekkel termelt villamosenergia saját célra történő felhasználása a saját tulajdonú hőközpontok		M10	
Napelemekkel termelt villamosenergia saját célra történő felhasználása a saját tulajdonú hőközpontok, a Sávház épülete és a Kanizsai utcai fűtőmű tetején létesülő napelemes telepekkel.			
Kapcsolódás a megyei klímastratégia célkitűzéseire	Mitigációs célkitűzés kódja	Adaptációs célkitűzés kódja	Szemléletformálási célkitűzés kódja
	MC-3	AC-4	SzC-3
Időtáv:	2018-2040		
Felelős:	Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzata		
Célcsoport:	vállalkozások, lakosság		
Finanszírozási igény:	500 M		
Lehetséges forrás:	TOP, későbbi EU-s források		
Mitigációs intézkedés			
Alternatív energiapark kialakítása és energetikai tudásközpont		M11	
Alternatív energiapark kialakítása és energetikai tudásközpont			
Kapcsolódás a megyei klímastratégia célkitűzéseire	Mitigációs célkitűzés kódja	Adaptációs célkitűzés kódja	Szemléletformálási célkitűzés kódja
	MC-3	AC-4	SzC-3
Időtáv:	2018-2040		
Felelős:	Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzata		
Célcsoport:	vállalkozások, lakosság		
Finanszírozási igény:	2 Mrd		
Lehetséges forrás:	TOP, későbbi EU-s források		

7.3 Adaptációs beavatkozási lehetőségek

A klímaváltozásból eredő környezeti, gazdasági, társadalmi változások Kaposvár számára a következő adaptációs célokat határozzák meg, melyek segíthetik a várost a megfelelő mértékű alkalmazkodás elérésében.

7.3.1 Adaptációs átfogó célkitűzések

- AC-1 Az ár- és belvizek elöntéseitől védett területek arányának növelése
- AC-2 Ökológiai gazdálkodásra való áttérés támogatása
- AC-3 A globális klímaváltozás okozta humán-egészségügyi terhelés mérséklésébe bevont lakosság számának növelése
- AC-4 Városok klímatudatos fejlesztése

7.3.2 Adaptációs specifikus célok

- ASC-1 Turisztikai szempontból kiemelkedően fontos vizes élőhelyek megőrzése
- ASC-2 Városi környezet, épített környezet éghajlatváltozással szembeni ellenállóképességének növelése
- ASC-3 Az éghajlati feltételek várható jövőbeli alakulására vonatkozóan az egyedi (tájspecifikus) természetéhez szükséges feltételek megőrzése

7.3.3 Adaptációs intézkedések

A tervezett adaptációs intézkedések a város feladatait hosszabb időtávra határozzák meg a jelenleg rendelkezésre álló információk mentén történő forrásbecsléssel.

Adaptációs intézkedés			
Az éghajlatváltozás miatt kialakult egészségügyi kockázatok csökkentése: hőstressz, légszennyezés, fertőző betegségek, allergiás tünetek, ivóvíz- és élelmiszer biztonság			A1
Rendezvények szervezése, kiadványok eljuttatása, tájékoztató műsorok szervezése a lakosság részére a globális klímaváltozás okozta, az emberi egészségre gyakorolt hatásokról és a védekezés lehetőségeiről.			
Kapcsolódás a megyei klímastratégia célkitűzéseihez	Mitigációs célkitűzés kódja	Adaptációs célkitűzés kódja	Szemléletformálási célkitűzés kódja
	0	AC-3	SzSC-1
Időtáv:	2018-2040		
Felelős:	Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzata		
Célcsoport:	lakosság		
Finanszírozási igény:	7 M		
Lehetséges forrás:	KEHOP, későbbi EU-s források		

Adaptációs intézkedés			
Városi helyspecifikus élőhelyek és fajok védelme, a kapcsolódó természetvédelmi infrastruktúra fejlesztése az invazív és allergén növények elterjedése ellen			A2
Szükség szerint a leromlott ökoszisztémák helyreállítását célzó élőhely-fejlesztés, az invazív és allergén növények térhódításának megakadályozása.			
Kapcsolódás a megyei klímastratégia célkitűzéseire	Mitigációs célkitűzés kódja	Adaptációs célkitűzés kódja	Szemléletformálási célkitűzés kódja
	0	ASC-3	SzC-4
Időtáv:	2018-2040		
Felelős:	Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzata, a természeti területek kezelésért felelős szervek		
Célcsoport:	lakosság		
Finanszírozási igény:	12 M		
Lehetséges forrás:	KEHOP, későbbi EU-s források		
Adaptációs intézkedés			
Turisztikai szempontból kiemelkedően fontos vizes élőhelyek megőrzése			A3
Kaposváron kiemelkedően fontos rekreációs értéket képvisel a Deseda és környéke, mely terület a város egyik turisztikai értéke is egyben. A beavatkozás célja, hogy a városi vizes élőhelyek állapota ne romoljon, a természeti ökoturizmus szolgáltatásai, turisztikai attrakciók lehetőleg minél hosszabb időszakokra és több évszakra kiterjedő, komplex tartalommal bíró infrastrukturális fejlesztése az aktív pihenésre vágyó turisták számára			
Kapcsolódás a megyei klímastratégia célkitűzéseire	Mitigációs célkitűzés kódja	Adaptációs célkitűzés kódja	Szemléletformálási célkitűzés kódja
	0	ASC-1	SzC-4
Időtáv:	2018-2040		
Felelős:	ANTSZ, egyesületek, vállalkozások		
Célcsoport:	lakosság		
Finanszírozási igény:	17 M		
Lehetséges forrás:	TOP, későbbi EU-s források		
Adaptációs intézkedés			
Komplex tudásbázis a városi lakosság számára a lakókörnyezet klímaváltozáshoz való alkalmazkodáshoz			A4

Komplex tudásbázis létrehozása a jó gyakorlatok összefoglalásával, ami a városi lakosság számára nyújt segítséget a lakókörnyezet és kiskertek klímaváltozáshoz való alkalmazkodáshoz, valamint az ökológiai gazdálkodásra való áttéréshez			
Kapcsolódás a megyei klímastratégia célkitűzéseire	Mitigációs célkitűzés kódja	Adaptációs célkitűzés kódja	Szemléletformálási célkitűzés kódja
	0	AC-2	SzC-2
Időtáv:	2018-2040		
Felelős:	Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzata, ANTSZ		
Célcsoport:	lakosság		
Finanszírozási igény:	6 M		
Lehetséges forrás:	KEHOP, későbbi EU-s források		
Adaptációs intézkedés			
A helyi vízkár veszélyeztettség csökkentése és a környezeti káresemények megelőzése			A5
Belterületi csapadékvízvezető-hálózat fejlesztése, rekonstrukciója, belterület védelmét szolgáló vízkár elhárítási és vízvisszatartási célú tározók fejlesztése, rekonstrukciója.			
Kapcsolódás a megyei klímastratégia célkitűzéseire	Mitigációs célkitűzés kódja	Adaptációs célkitűzés kódja	Szemléletformálási célkitűzés kódja
	0	AC-1	SzC-4
Időtáv:	2018-2040		
Felelős:	Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzata, Katasztrófavédelem		
Célcsoport:	lakosság		
Finanszírozási igény:	36 M		
Lehetséges forrás:	TOP, későbbi EU-s források		
Adaptációs intézkedés			
Városi klíma javítása zöldfelület fejlesztéssel			A6
A városok zöldfelületeinek fejlesztése, meglévő zöldfelületek rekonstrukciója, új zöldfelületek kialakítása			
Kapcsolódás a megyei klímastratégia célkitűzéseire	Mitigációs célkitűzés kódja	Adaptációs célkitűzés kódja	Szemléletformálási célkitűzés kódja
	MC-1	ASC-2	SzC-4
Időtáv:	2018-2040		

Felelős:	Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzata
Célcsoport:	lakosság
Finanszírozási igény:	28 M
Lehetséges forrás:	TOP, későbbi EU-s források

7.4 Szemléletformálási intézkedési javaslatok

7.4.1 Szemléletformálási átfogó cél

SzC-1 A klímatudatos fogyasztói szokások hiányának csökkentését szolgáló megoldások

SzC-2 A klímatudatos fogyasztói szokások hiányának csökkentését szolgáló megoldások A városi általános és középiskolás diákok, valamint a fiatal, fiatal felnőtt korosztály (14-25 éves) elérésével

SzC-3 A városi ÜHG kibocsátás csökkentésére irányuló megoldások népszerűsítése a lakosság elérésével

SzC-4 Helyi értékek klímatudatos megőrzésére irányuló védelmi megoldások és intézkedések ismertségének növelése a lakosság elérésével

7.4.2 Szemléletformálási specifikus cél

SzSC-1 2040-ig jelentősen növekszik a klímatudatos környezetvédelmi beavatkozások száma; a klímatudatos beavatkozások alapvető részese a mindennapi és gazdasági életnek

7.4.3 Szemléletformálási intézkedések

Szemléletformálási intézkedés			
A város épületenergetikai programjához kapcsolódó felvilágosító médiakampány		S1	
Energiatudatosági médiakampány indítása az energiatakarékosság és energiahatékonyság lehetőségeiről épületek fűtése, melegvíz-ellátása és villamosenergia fogyasztása terén, valamint a megújuló energiaforrások használatáról több korosztály számára			
Kapcsolódás a megyei klímastratégia célkitűzéseire	Mitigációs célkitűzés kódja	Adaptációs célkitűzés kódja	Szemléletformálási célkitűzés kódja
	MC-2	AC-4	SzC-3

Időtáv:	2018-2020		
Felelős:	Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzata, Építész kamara, mérnökkamara		
Célcsoport:	lakosság		
Finanszírozási igény:	6 M		
Lehetséges forrás:	KEHOP, későbbi EU-s források		
Szemléletformálási intézkedés			
A hőhullámok elleni védekezésről felvilágosító kampány			S2
Tájékoztató, szemléletformálási kampány a lakosság számára a hőhullámok alatt szükséges teendőkről több célcsoport számára, a védekezési lehetőségekről tájékoztató kampány indítása			
Kapcsolódás a megyei klímastratégia célkitűzéseihez	Mitigációs célkitűzés kódja	Adaptációs célkitűzés kódja	Szemléletformálási célkitűzés kódja
	0	AC-3	SzSC-1
Időtáv:	2018-2020		
Felelős:	Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzata		
Célcsoport:	lakosság		
Finanszírozási igény:	6 M		
Lehetséges forrás:	KEHOP, későbbi EU-s források		
Szemléletformálási intézkedés			
Közoktatáshoz kapcsolódó felvilágosító, szemléletformáló kampányok a klímaváltozáshoz kapcsolódó teendőkről			S3
Tájékoztató, szemléletformálási kampány indítása a klímatudatos fogyasztói szokások kialakítása, valamint az egészséget is érintő klímaváltozási hatások esetén alkalmazható teendőkről az általános- és középiskolás korosztály körében			
Kapcsolódás a megyei klímastratégia célkitűzéseihez	Mitigációs célkitűzés kódja	Adaptációs célkitűzés kódja	Szemléletformálási célkitűzés kódja
	0	AC-3	SzC-2
Időtáv:	2018-2020		
Felelős:	Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzata, Nemzeti Pedagóguskar		
Célcsoport:	általános- és középiskolás korosztály		
Finanszírozási igény:	12 M		

Lehetséges forrás:	KEHOP, későbbi EU-s források		
Szemléletformálási intézkedés			
Alternatív energiaforrások használatának növelése, népszerűsítése	S4		
Az alternatív energiaforrások használatának növelése, népszerűsítése a felújításra szoruló lakással rendelkezők és a még első lakásvásárlás, építkezés előtt álló fiatal generáció körében			
Kapcsolódás a megyei klímastratégia célkitűzéseire	Mitigációs célkitűzés kódja	Adaptációs célkitűzés kódja	Szemléletformálási célkitűzés kódja
	MC-1	AC-4	SzSC-1
Időtáv:	2018-2020		
Felelős:	Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzata, mérnökkamara		
Célcsoport:	lakosság		
Finanszírozási igény:	6 M		
Lehetséges forrás:	KEHOP, későbbi EU-s források		
Szemléletformálási intézkedés			
Lakossági és közintézményi felvilágosító kampány az extrém időjárási viszonyok okozta egészségkárosodások megelőzése céljából	S5		
A lakosságot érintő egészségtudatos kampány indítása az egyre gyakrabban előforduló extrém időjárási viszonyok egészségkárosító hatásainak elkerülése és csökkentése érdekében. Tájékoztatás a szmog, a hőhullám, az erős UV sugárzás, heves zivatarok stb. szükséges tudnivalókról.			
Kapcsolódás a megyei klímastratégia célkitűzéseire	Mitigációs célkitűzés kódja	Adaptációs célkitűzés kódja	Szemléletformálási célkitűzés kódja
	0	AC-3	SzSC-1
Időtáv:	2018-2020		
Felelős:	Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzata, civil szervezetek		
Célcsoport:	lakosság		
Finanszírozási igény:	6 M		
Lehetséges forrás:	önkormányzati saját források, KEHOP, közvetlen EU források		
Szemléletformálási intézkedés			

Vízgazdálkodással és az éghajlatváltozás hatásaival szemléletformáló akciók népszerűsítése		S6	
Az ingatlanokon, közterületeken alkalmazható egyszerű és hatékony vízmegtartási lehetőségek ismertetése, az éghajlatváltozás vízi környezetre gyakorolt hatásának megismerése, oktatással, szemléletformálással a tudásbázis is növelése.			
Kapcsolódás a megyei klímastratégia célkitűzéseseihez	Mitigációs célkitűzés kódja	Adaptációs célkitűzés kódja	Szemléletformálási célkitűzés kódja
	0	AC-2	SzSC-1
Időtáv:	2018-2020		
Felelős:	Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzata, Vízügyi Igazgatóságok		
Célcsoport:	lakosság		
Finanszírozási igény:	6 M		
Lehetséges forrás:	önkormányzati saját források, KEHOP, közvetlen EU források		

8

Végrehajtási keretrendszer meghatározása

8.1 Menedzsment eszközök

A tervezést követő végrehajtási fázisban szükséges menedzsmenti feladatok ellátása tartozik a feladatai közé, melyeket a városi klímastratégiai tervezés végrehajtási kereteinek meghatározása során is követni célszerű:

- A fejlesztés intézményrendszerének azonosítása és konkretizálása: e feladatait a Városi Önkormányzati Hivatal keretében működő Környezetfejlesztési Igazgatóság látha el. Fontos végrehajtási feladatként jelentkezik a városi klímavédelmi referens kijelölése a városi önkormányzat szervezetén belül, a kapcsolódó feladatok felelős irányítására, koordinálására.
- A város koordináló szerepének további megerősítése a tudatformálás, az információátadás, a szakmai segítség nyújtás révén a lakosság és a települési önkormányzatok, településegységek kapcsán. Elsősorban a városi lakosság környezet- és klímatudatos információkkal történő ellátása és szemléletformálása; a településhálózati szereplők által készített helyi klímastratégiák elkészítéséhez nyújtott szakmai támogatás, valamint a tervezési és végrehajtási munkálatokban való együttműködési/összehangolási-/szervezési/adminisztrációs közreműködés és a partnerség elvének érvényesítéséről való gondoskodás révén.
- Konkrét klímavédelmi intézkedések határidővel, felelősök megjelölésével való megtervezése, a stratégiában foglaltak gyakorlatba átültetésével.
- Monitoring és felülvizsgálat: monitoring rendszer felállítása a különböző indikátorok alapját jelentő adatok rendszeres gyűjtésére, az elkészült stratégia megvalósulásának különböző időközönként történő értékelése és ezen értékelések alapján történő felülvizsgálata.
- Az érintettek bevonása: releváns érintettek (társadalmi, gazdasági szervezetek, civil szervezetek, lakosság stb.) meghatározása, elérési módjainak kidolgozása és ezek alapján bevonása, állandó kapcsolattartás biztosítása, partnerségi terv kidolgozása.

8.2 Intézményi együttműködési keretek

A Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzata által elfogadott több szakterület mentés készített városi területfejlesztési koncepciók épültek, amelyek a város hosszú távú céljait és jövőképét határozzák meg, a város egészének tervezési alapjait lefektetve. Az elkészült városi területfejlesztési programok alapvető fontosságúak az egyes városi várostárségek, járások és járásközpontok tervezéséhez is. Ezeket követte a stratégiai célokra és fejlesztési prioritásokra fókuszálva a 2014-2020 időszak forrásfelhasználását segítő integrált területi programok (ITP) és a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) forráskeretére.

Az ITP feladata a rendelkezésre álló uniós pénzügyi források hatékony felhasználásának megtervezése, így meghatározva a város számára kormányhatározatban lefektetett TOP forráskeret felhasználásának rendszerét és biztosítja, hogy a város a helyi szükségletekre reagálva és a területi szereplők legteljesebb bevonásával járuljon hozzá a TOP célértékek teljesüléséhez.

A tervezési folyamat során kulcsfontosságú feladat, hogy a város a kialakított célrendszere és annak tematikus összetétele kapcsán vegye számba a város területén az alábbi szakterületeken zajló fejlesztésekért felelős szervezeteket, intézményeket:

- közlekedésfejlesztés,
- közműinfrastruktúra-fejlesztés,
- kis- és középvállalkozások fejlesztése,
- oktatás,
- turizmus,
- vízgazdálkodás,
- egészségügy,
- terület- és településfejlesztés,
- mezőgazdaság,
- katasztrófavédelem;

és ezekkel együttműködést kialakítva kezdje meg a kitűzött célok, beavatkozások végrehajtásának tervezését és végrehajtását.

A lehetséges partnerintézmények körének kialakítása a szakmai koordinációs és konzultációs feladatokat ellátó városi éghajlatváltozási platform keretében javasolt. A későbbiekben a stratégiában kijelölt intézkedések végrehajtásának ellenőrzése is a kijelölt partnerszervezetekkel közösen történhet fejlesztési téma-területenként.

8.2.1 Önkormányzat szervezeti felépítése

A SECAP feladatait Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzata koordinálja. Az Önkormányzat alapításának dátuma 1990.09.30., az Önkormányzat törzskönyvi kivonata a Magyar Államkincstár honlapján elérhető.

12. táblázat Az Önkormányzat főbb adatai

Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzatának eljáró szerve	
Önkormányzat hivatala	Kaposvár Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala rövidített megnevezés: Polgármesteri Hivatal
székhely:	7400 Kaposvár, Kossuth tér 1.
postai cím:	7400 Kaposvár, Kossuth tér 1.
telefonszám:	+36 82 501 501
e-mail:	polgtitk@kaposvar.hu
KSH szám:	15398006-8411-325-14
adószám:	15398006-2-14
törzskönyvi azonosítószám:	398006
képviseli:	Szita Károly, polgármester

Tevékenységek

Kaposvár Megyei Jogú Város Közgyűlése a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 84. §-a alapján az Önkormányzat működésével, valamint az államigazgatási ügyek döntésre való előkészületével és végrehajtásával kapcsolatos

feladatok ellátására egységes hivatalt hozott létre Kaposvár Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala elnevezéssel.

Az Önkormányzat a felmerülő feladatokat ellátó Polgármesteri Hivatal a tevékenységeit a Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzatának a Közgyűlés és Szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 85/2012. (XII. 17.) önkormányzati rendeletben (a továbbiakban: SZMSZ) meghatározottak szerint végzi. Az SZMSZ 50. § a) pontja szerint a Közgyűlést és az Önkormányzatot a polgármester, illetve az általa felhatalmazott alpolgármester jogosult képviselni. Az SZMSZ 51. § (1) pontja szerint a Polgármesteri Hivatal szervezeti tagozódása a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény alkalmazása során kétszintű, igazgatóságokból (főosztály) és irodákból (osztály) áll.

Az SZMSZ 51. § (2) pontja szerint a Polgármesteri Hivatal szervezeti egységei:

- a) Gazdasági Igazgatóság
- b) Közigazgatási Igazgatóság
- c) Titkársági Igazgatóság:
- d) Műszaki és Pályázati Igazgatóság
- e) Környezetfejlesztési Igazgatóság
- f) Polgármesteri Iroda
- g) Ellenőrzési Iroda
- h) Integrált Területi Program (ITP) Döntés-előkészítő Csoport

Kaposvár Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala öt igazgatósága, a polgármesteri Iroda, az Ellenőrzési Iroda, valamint az ITP Csoport látja el az Önkormányzat kötelező és önként vállalt feladatait, melyek a működési szabályzatban foglaltak szerint az alábbiak:

A *Gazdasági Igazgatóság* feladata az Önkormányzat pénzügyeivel, beruházásaival, az intézmények irányításával kapcsolatos döntések előkészítése együttműködve a társigazgatóságokkal, illetve a testületi határozatok és rendeletek, vonatkozó jogszabályok végrehajtás, az önkormányzati vagyon nyilvántartása, hasznosítása és az ezzel kapcsolatos döntések előkészítése és végrehajtása.

A *Műszaki és Pályázati Igazgatóság* feladata a városfejlesztéssel kapcsolatos feladatok végrehajtásának szervezése, továbbá az Önkormányzat beruházásainak, felújításainak előkészítése, szervezése, lebonyolítása (lebonyolíttatása) és megvalósulásának figyelemmel kísérése, műszaki ellenőrzése, illetve a városi főmérnök irányításával a városüzemeltetéssel kapcsolatos feladatok felügyelete, irányítása. Az igazgatóság a szükséges adatok rendelkezésre bocsátása mellett javaslatot tesz normatív állami támogatások igénylésére, közreműködik az azokhoz kapcsolódó elszámolási és ellenőrzési feladatok teljesítésében, előkészíti az éves közbeszerzési tervet, mely alapján az egyes közbeszerzéseknél elkészíti a megbízott külső szervezettel a szükséges szerződéseket, ellátja a hivatalon belüli közbeszerzésekhez kapcsolódó koordinációt, elkészíti a szükséges beszámolókat. A pályáztatások során menedzseli, elkészíti az egyes pályázatokat és végzi a projektmenedzseri feladatokat. A nagyobb léptékű pályázatoknál megírja - az esetenként megbízott külső szervezettel - a szükséges szerződéseket és ellenőrzi azok teljesülését.

Az Európai Unió és hazai források minél hatékonyabb felhasználása érdekében az Önkormányzat egy belső pályázatfigyelő rendszert működtet. Kaposvár város honlapján pedig egy forrástérkép nyújt segítséget a vállalkozóknak, civil szervezeteknek és önkormányzatoknak az aktuális pályázati információk megszerzéséhez.

A *Közigazgatási Igazgatóság* feladata a hatósági bizonyítványok kiadásával kapcsolatos feladatokat ellátása, a hagyatéki leltározással kapcsolatos feladatok elvégzése, az ipari és

kereskedelmi igazgatással, az egyéni vállalkozással, az állattartással és a növényvédelemmel kapcsolatos feladatokat ellátása, illetve az ezzel összefüggő nyilvántartások vezetése. Az Igazgatóság jár el a birtokháborítási ügyekben és ellátja a védelmi igazgatással kapcsolatos feladatokat, valamint a központi adójogszabályokban és a helyi önkormányzati rendeletekben szabályozott adók, adók módjára behajtandó köztartozások megállapításával, nyilvántartásával, beszedésével, kezelésével, ellenőrzésével és méltányossági kérelmek elbírálásával kapcsolatos feladatokat. A Közigazgatási Igazgatóság feladata a Kaposvári Járás területén az építéshatósági ügyek intézése, a közterület-felügyeletről szóló törvényben meghatározott feladatok, a szociális hatósági és lakásügyekkel kapcsolatos feladatok, valamint az anyakönyvi igazgatással kapcsolatos feladatok ellátása.

A *Titkársági Igazgatóság* általános feladatai közé tartozik a Hivatal belső szervezeti működésével összefüggő feladatok ellátása, emellett biztosítja az Önkormányzat testületei működéséhez a szervezési feltételeket. Közreműködik az önkormányzati jogalkotás előkészítésében, ellátja a jogi, személyzeti, testületi előkészítő munkát. Gondoskodik a Jegyző és a Városi Főmérnök titkárnői feladatainak ellátása. Ezen felül előkészíti az Önkormányzat közneveléssel, sporttal, egészségügyi, szociális és gyermekjóléti intézményi ellátással összefüggő döntéseit, gondoskodik a működési körébe tartozó feladatok végrehajtásáról; közreműködik a köznevelési, sport és szociális, gyermekjóléti intézmények létesítésével, megszüntetésével, működtetésével kapcsolatos ágazati, fenntartói feladatok ellátásában, ellátja az Önkormányzat, a Társulások, valamint a költségvetési szervek törzskönyvi nyilvántartásával kapcsolatos ügyintézés, változások bejelentését.

A *Környezetfejlesztési Igazgatóság* a gazdasági-, és társadalmi folyamatokat figyelemmel kísérve, javaslatot tesz a település arculatának alakítására, a környezetvédelmi, energetikai vonatkozásokat is figyelembe véve, koordinálja és lebonyolítja az ezekhez szükséges beruházásokat. Javaslatokat tesz a „Zöldváros” program elemeire, majd koordinálja annak megvalósítását, ellátja a város környezetvédelmi feladatait, a szükséges fejlesztéseket koordinálja, ellátja a külön jogszabályban meghatározott főépítési feladatokat, koordinálja a Kaposmenti Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulást, valamint ellátja a hivatal teljes körű informatikai feladatait.

A *Polgármesteri Iroda* közvetlenül segíti a választott tisztviselők munkáját, ellátja a polgármesteri feladatokkal kapcsolatos teendőket. Az *Ellenőrzési Iroda* feladata a fenntartói jogokból fakadó ellenőrzési, valamint a belső ellenőrzési tevékenység megszervezése, az ellenőrzések összehangolása, ellenőrzési jelentés készítése. Az *ITP Döntés-előkészítő Csoport* általános feladata a Polgármester közvetlen irányítása mellett ellátni az Integrált Területi Program megvalósításához kapcsolódó döntés-előkészítési teendőket.

Az Önkormányzat képviselő testülete a Közgyűlés. Az Önkormányzat jogi személy, melynek feladat- és hatáskörei a Közgyűlést illetik meg, de a feladatok folyamatos ellátása érdekében ezek egy részét átruházhatja választott szerveire. A Közgyűlés saját tagjaiból állandó bizottságokat hoz létre döntéseinek előkészítésére, a döntések végrehajtásának szervezésére és ellenőrzésére. Az állandó bizottságok folyamatosan segítik a Közgyűlés tevékenységét, és ehhez esetenként hatósági jogkört is kapnak.

Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzata a projekt kapcsán felmerülő projektmenedzsment feladatok ellátását a projektben eljáró Polgármesteri Hivatal szervezetén belül kívánja megoldani. A projektmenedzsmenti feladatok elszámolása az érintett munkatársak bérének elszámolásával történik a jelen projekt kapcsán eltöltött időarányos módon. A Polgármesteri Hivatal megfelelő kapacitással rendelkezik ezen

feladatok ellátására, már a 2007-2013-as Európai Unió ciklusban is számos beruházás lebonyolítását elvégezték.

8.3 Finanszírozás

A városi klímastratégiák tervezése során az abban tervezett feladatok megvalósításának finanszírozási háttérének konkretizálása a végrehajtási keretrendszer részeként alapvető elem. Ennek része egyrészt a városok számára a fejlesztésekre elérhető európai uniós, egyéb nemzetközi és hazai források számbavétele, valamint a stratégia céljainak megvalósítását célzó tervezett projektek költségeinek becslése.

A pénzügyi tervezés során az első lépés a források feltárása és beazonosítása. A klímavédelmi fejlesztések támogatása Magyarországon alapvetően két forrásból eredeztethető. Egyrészt a 2014-2020-as hazai operatív programokon keresztül jut forrás a közösségi és vállalkozói fejlesztések támogatására, másrészt a nemzetközi kvótaértékesítésből származó bevételeken keresztül valósul meg energiahatékonysági és épületenergetikai beruházás-ösztönzés.

Az egyes lehetséges finanszírozási források tényleges alkalmazásának feltételei az intézkedések részletes tervezésekor válik aktuálissá.

Az elérhető források közül kiemelve az alábbiakat:

- Operatív programok
- Európai Területi Együtműködés (ETE)
- LIFE Program
- EBRD-ELENA eszköz
- Duna Transznacionális Együtműködési Program 2014-2020
- Hazai források
- ELENA források
- Európai Energhatékony Alap

Operatív programok az EU-s források hazai keretét és felhasználási szabályait a Partnerségi Megállapodás, az egyes alapokból finanszírozott fejlesztések szakterületeit pedig az operatív programok rögzítik; az évekre lebontott, OP-intézkedésenként feltüntetett forráskereteket az Éves Fejlesztési Keretek tartalmazzák. A támogatások jellegét illetően, a 2014-2020-as időszakban lényegesen megnövekedett a pénzügyi eszközök (visszatérítendő támogatások) súlya. A jelenlegi programidőszakban kiemelt figyelmet kap az éghajlatváltozás témaköre, a támogatások legalább 20%-át ugyanis e célra kell fordítani a szabályozások szerint. A megújuló energiaforrások alkalmazását és az energiahatékonyság javítását célzó, mitigációs és alkalmazkodási célú támogatások a Környezeti és Energhatékony (KEHOP) mellett a Terület- és Településfejlesztési (TOP), a Gazdaságfejlesztési és Innovációs (GINOP), továbbá az Integrált Közlekedésfejlesztés Operatív Programban (IKOP) és a Vidékfejlesztési Programban (VP) lelhetőek fel. Az OP-k között is kiemelkedő a KEHOP szerepe, melynek 5. tengelye a hálózatra termelő, nem épülethez kötött megújuló energiaforrás alapú zöldáram-termelés elősegítését, az épületek energiahatékonysági korszerűsítését, a távhő- és hőellátórendszerek energetikai fejlesztését és megújuló alakra helyezését, illetve szemléletformálási programokat támogatja.

A KEHOP I. prioritástengelyének vízgazdálkodási és éghajlatváltozási tudásbázis-fejlesztő, társadalmi alkalmazkodást fejlesztő, ellenálló-képességet fokozó intézkedései, közvetve pedig a szennyvíziszap hasznosítását is szolgáló II.3. intézkedés és a III.1-2. intézkedések

hulladékgazdálkodási irányai kapcsolhatók a klímaváltozás hatásait mérséklő, vagy az ahhoz való alkalmazkodást segítő tématerületekhez. Alkalmazkodás (pl. városi és települési zöldfelületek család- és klímabarát megújítása, zöldterületek minőségi fejlesztése, szemléletformálás) és mérséklés (pl. önkormányzati intézmények energiahatékonyságának és megújuló energiafelhasználásának javítása, fenntartható közlekedésfejlesztés) megjelenik a településfejlesztési beavatkozások kapcsán a TOP programban. Az IKOP inkább csak a mitigáció szempontjából játszik fontos szerepet a közlekedési eredetű kibocsátások csökkentését eredményező közlekedésfejlesztési, vasút- és vízi közlekedési infrastruktúra-fejlesztési beruházásaival. A Vidékfejlesztési Program energiahatékonyságot javító, illetve az erdőborítást növelő intézkedésein túl túlnyomórészt alkalmazkodási intézkedésekkel kapcsolatba hozható beavatkozásokat nevesít. Az operatív programok közötti lehatárolások eredményeképpen az energetika területét érintő K+F+I tevékenységek, valamint a vállalkozások (kkv-k) épülethez kapcsolódó megújuló energiafelhasználásának növelését célzó fejlesztései, illetve a termelési, technológiai folyamatok energiaellátását biztosító megújuló alapú energiafelhasználás fejlesztései a GINOP-on belül kerülnek támogatásra.

Európai Területi Együtműködés (ETE): a kohéziós politika egyik célkitűzéseként biztosít keretet a határokon átnyúló, a transznacionális (Duna transznacionális program, Közép-Európa transznacionális program) és az inter-regionális (INTERREG EUROPE, INTERREG CENTRAL EUROPE, ESPON, URBACT) együtműködések támogatására többek között a környezetvédelem, a klímaváltozás hatásai elleni küzdelem, az erőforrás-hatékonyság erősítése, a fenntartható közlekedés elősegítése, a vízgazdálkodás fejlesztése; a kulturális és természeti örökségvédelem; a biodiverzitás és talajvédelem; az alacsony szén-dioxid kibocsátású gazdaság felé való elmozdulás kapcsán.

LIFE Program: 2014–2020 között 3,4 milliárd Euró pályázati összeget különített el új, innovatív megoldások, kutatások és bevált gyakorlatok támogatására a természet-, a környezetvédelem, valamint az éghajlatpolitika témakörében.

EBRD-ELENA eszköz: célja a helyi és regionális hatóságok és egyéb közintézmények által a fenntartható energetika területén megvalósítandó beruházások finanszírozási forrásainak előkészítése és mobilizálása, ezáltal az EU 20–20–20 célok megvalósulásának elősegítése. Célterülete Bulgária, Horvátország, Észtország, Macedónia, a Volt Jugoszláv Köztársaság, Magyarország, Lettország, Litvánia, Lengyelország, Románia, Szlovákia és Szlovénia. Az eszköz a megvalósítandó energiahatékonysági beruházások előkészítéséhez és kivitelezéséhez szükséges technikai együtműködés teljes költségének 90%-át fedezve önkormányzati építkezések; távfűtés-modernizáció; városi közlekedési beruházások; helyi infrastruktúrafejlesztés; közműfejlesztés terén.

Duna Transznacionális Együtműködési Program 2014-2020: célja a folyó menti makro-régió fenntartható fejlesztése, természeti területeinek, tájainak és kulturális értékeinek védelme (ezen belül mobilitás és intermodalitás fejlesztése; fenntartható energia használatának ösztönzése; vizek minőségének helyreállítása és megőrzése; környezeti kockázatok kezelése; biodiverzitás, a táj, valamint a levegő- és talajminőség megőrzése).

Hazai források: az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye és annak Kiotói Jegyzőkönyve végrehajtási keretrendszeréről szóló 2007. évi LX. törvény (Éhvt.), majd a törvény végrehajtásának egyes szabályairól szóló 323/2007. (XII. 11.) Korm. rendelet, illetve a kvótaszerveződések alapján a kiotói egységek értékesítéséből származó bevétel felhasználására az ún. Zöld Beruházási Rendszer (ZBR) keretében kerül sor, továbbá az Európai Unió Emisszió-kereskedelmi Rendszerének (EU ETS) kvótabevételei

felhasználása céljából 2013-ban létrejött a Zöld Finanszírozási Rendszer (ZFR). Az Éhvt. 10. § (4) bekezdése alapján a kiotói egységek átruházásából 2015. január 1-jét követően keletkezett bevétel 50%-ának felhasználásáról az államháztartásért felelős miniszter a Gazdasági Zöldítési Rendszer (GZR) keretében gondoskodik, míg a fennmaradó rész továbbra is a ZBR-ben kerül felhasználásra. A ZBR és a ZFR/GZR legfőbb célja az energiamegtakarításra irányuló beruházások támogatása a leginkább rászoruló magánszemélyek, a lakásszövetek és építési beruházásokat végző vállalkozások körében. A GZR, illetve a ZBR és ZFR keretében finanszírozhatók a kibocsátás-csökkentést és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást célzó kutatás és fejlesztés, valamint demonstrációs projektek, a megújuló energiaforrásból megvalósuló energiatermelés fejlesztése és energiahatékonyság növelése, az alacsony kibocsátású közlekedésre és tömegközlekedési eszközökre történő átállás ösztönzése. A ZFR e kereteken belül többek között a megújuló energiaforrások felhasználásának növelésére, alacsony energiafelhasználású épületek építésére, távfűtő rendszerek hatékonyságát növelő beruházásokra, világítási és közvilágítási rendszerek modernizációjára, ÜHG-nyelők létesítésének elősegítésére és háztartási gépek cseréjének támogatására fókuszál. A ZBR a megújuló energiatermelés fejlesztése mellett az európai stratégiai kezdeményezésekben történő részvételre, alacsony CO₂ kibocsátású gazdaságra való áttérést előmozdító egyéb technológiák kifejlesztésére, kis és közepes jövedelmű háztartások energiahatékonyságot növelő pénzügyi támogatására koncentrálnak. A GZR-ből a Zöld Klíma Alap részére tett nemzeti felajánlás 50%-ának teljesítésére és az elektromos töltőinfrastruktúra-telepítéshez kapcsolódó beruházásokra is juthat forrás.

ELENA konstrukció: ELENA – Európai Helyi Energiahatékonysági Támogatás – olyan konstrukció, amely szakmai segítséget nyújt. Az ilyen pénzügyi támogatás keretében elszámolható intézkedések köre az alábbiakat öleli fel: megvalósíthatósági és piaci tanulmányok; beruházási programok strukturálása; üzleti tervek; energiahasznosítási vizsgálatok; pályázatadási és szerződéskötési eljárások előkészítése és elkülönített keret a program megvalósításához felvett új munkaerő alkalmazására. A cél az, hogy a szétszórt helyi projekteket rendszerezett projekteké fogjuk össze, és „bankolhatóvá” tegyük azokat. Az önkormányzatok akcióterveiben és beruházási programjaiban megjelenő kezdeményezéseket más módon kell finanszírozni, például hitelekkel, ESCO-finanszírozással, illetve a Strukturális Alapokból. Az ELENA konstrukciót az Európai Intelligens Energia Európa programon keresztül finanszírozzák 15 millió eurós éves költségvetéssel.

Európai Energiahatékonysági Alap: A fenntartható energiaprojektekkel kapcsolatos új európai beruházási alap, amelyet 2011-ben hoznak létre. Ez az alap használja majd fel az európai gazdaságélénkítési terv által el nem költött 146 millió eurót, amely kiegészül az EIB-től befolyó tárfinanszírozással annak érdekében, hogy tőkét, garanciákat és hiteltermékeket biztosítson a közigazgatási intézmények és a nevükben eljáró szervek számára. Az alap az épületek, a helyi energia infrastruktúra, a megújuló energiát előállító üzemek és a városi mobilitás területein támogat majd projekteket.

8.4 Érintettek, partnerségi terv

Az energia- és klímatudatos szemléletmód, értékrend kialakítása, valamint a magatartásformák kiemelten akkor tudnak jelentősebb hatásokat elérni, amikor nem maradnak meg az egyén szintjén, hanem közösségi szintre emelkednek, a közösség tagjai teszik magukévá. A jelenlegi társadalmi példák az egyénközpontúság helyett mindenképpen a jól működő közösségi hálózatok szerepét hangsúlyozzák. Így a hatékony

energia- és klímatudatos szemléletformálás mind az egyén, mind a közösségek szintjén, mind területi szinteken megfelelő cselekvési eszköztárral kell rendelkezzen.

Az éghajlatváltozás elleni küzdelmet támogató szemléletformálás akkor lehet sikeres, ha az egyéni, közösségi értékrendet, attitűdöket, cselekvéseket befolyásoló más eszközökkel összekapcsolódik. Lényeges, hogy a hatékony beavatkozások, kommunikáció mind a négy típusú intézkedéscsoportból megfelelő arányban válasszon/tartalmazzon elemeket.

A városi klímastratégia tervezésében és megvalósításában kiemelten fontos, hogy a lehető legtöbb városi érintettet bekapcsoljanak a teljes folyamatba, azaz a tervezésbe, megvalósításba, monitorozásba. A klíma- és energiatudatossági, szemléletformálási helyzetértékelés során elkészült a stakeholder-elemzés, azaz egy „térkép” a legfontosabb érintettekről, partnerekről (lásd fent). A klímastratégiai tervezési folyamat kivitelezésének, a klímapartnerség kiépítésének, az érintettek bevonásának további fontosabb lépései az alábbiak:

1. Irányító és döntéshozó csoport kialakítása
2. Klíma munkacsoport kialakítása
3. Irányítottan megkeresendő partnerek körének megszólítása
4. Szélesebb társadalom bevonása

8.5 Monitoring és felülvizsgálat

A stratégiai tervezés során a tervezés – végrehajtás – ellenőrzés - visszacsatolás ciklushoz kapcsolódva szükséges a kitűzött célok megvalósulását folyamatosan nyomon követni, a kapcsolódó intézkedések hatékonyságának alakulásukról adatokat gyűjteni és ezeket értékelni.

A célkitűzésekhez és indikatív projektekhez, intézkedésekhez rendelt indikátorok körét az alábbi két táblázat tartalmazza.

13. táblázat: A stratégia célrendszeréhez tartozó eredményindikátorok

célrendszeri elem	Indikátor neve	mértékegység	adatforrás	bázisév	bázisévi érték (%)	célév	célérték (%)
városi dekarbonizációs cél	Üvegházhatást okozó gázok csökkentése: az üvegházhatású gázok becsült csökkenésének mértéke	%	SECAP, Önkorm. adat	2009	0	2040	50
általános mitigációs cél 1: Energia, alacsony CO2	A jobb energiafogyasztási osztályba sorolt háztartások számának változása	%	KEHOP-5, Önkorm. adat	2009	0	2040	20
általános mitigációs cél 2: Energia	A megújuló energiaforrásból előállított energiamennyiség nagyságának változása	%	GINOP-4 KEHOP-5, Önkorm. adat	2009	0	2040	15
általános mitigációs cél 3: Energia	Megújuló energiaforrások: A megújulóenergia-termelés további kapacitásának változása	%	GINOP-4 KEHOP-5, Önkorm. adat	2009	0	2040	15
specifikus mitigációs cél 1: Energia	Energiahatékonysági fejlesztések által elért primer energiafelhasználás csökkenés	%	GINOP-4	2009	00	2040	35

célrendszeri elem	Indikátor neve	mértékegység	adatforrás	bázisév	bázisévi érték (%)	célév	célérték (%)
			KEHOP-5, Önkorm. adat				
specifikus mitigációs cél 2: Közlekedés	Napi utazások esetén fő közlekedési eszközként gyalogos, kerékpáros vagy közösségi közlekedési módok választók részarányának változása	%	TOP-3, TOP-6, SUMP, Önkorm. adat	2009	0	2040	10
specifikus mitigációs cél 2: Közlekedés	A városi közösségi közlekedés PM10, és NO _x emissziójának változása	%	IKOP-3, SUMP, Önkorm. adat	2009	0	2040	20
adaptációs cél 1: városi környezet	A megőrzött vizes élőhelyek nagyságának változása	%	Önkorm. adat	2009	0	2040	10
adaptációs cél 2: városi környezet	Városi zöldterületek nagyságának változása	%	Önkorm. adat	2009	0	2040	10
adaptációs cél 3: belvízvédelem	Fejlesztett csapadékvizelevezetést szolgáló hálózat hosszának változása	%	Önkorm. adat	2009	0	2040	15
Szemléletformálás horizontális cél: Klímaváltozás	Klíma-alkalmazkodással kapcsolatos szemléletformálási akciókban aktívan résztvevő lakosság számának növekedése	%	KEHOP-1, Önkorm. adat	2009	0	2040	35
Szemléletformálás átfogó cél 1: Energiahatékonyság, megújuló	Energia- és klímatudatossági kampányokban aktívan résztvevő lakosság számának változása	%	KEHOP-5, Önkorm. adat	2009	0	2040	35
fenntartható városfejlesztés MJV	Helyi társadalmi akciókban résztvevők számának változása	%	TOP-6, Önkorm. adat	2009	0	2040	20

*Vonatkozó pályázatok eredmény és output indikátorai

9

Mellékletek

9.1	melléklet	Kaposváron bejegyzett nagyvállalatok listája
9.2.	melléklet	A városban megvalósult fenntartható energiagazdálkodási (energiahatékonysági és megújuló energia) projektek bemutatása
9.3	melléklet	Műemlékek Kaposváron

9.1 melléklet: Kaposváron bejegyzett nagyvállalatok listája

Az ÜHG leltár készítéséhez rendelkezésre álló (4.1.2 fejezet) nagyvállalatok adatai, az ipari fogyasztók CO₂ kibocsátásának becsléséhez figyelembe vett vállalatok listája. Az elemzésben felhasznált részletes adatok a 4.1.2 fejezetben találhatóak.

14. táblázat: Kaposváron bejegyzett 50 fő feletti foglalkoztatottal és 500 M Ft feletti nettó árbevételel rendelkező cégek. forrás: Opten

Ssz.	Cégnév	Alakulása 2009 előtti	Főtevékenység	Tulajdoni szerkezet	Létszáma 2017-ben	Értékesítés nettó árbevétele 2015. év (eFt)
1	Dél-dunántúli Közlekedési Központ Zártkörűen működő Részvénytársaság	nem	4939 M. n. s. egyéb szárazföldi személyszállítás	nem önkormányzati tulajdonú	2078	12 558 859
2	VIDEOTON Elektro-PLAST Ipari és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	igen	2751 Háztartási villamos készülék gyártása	nem önkormányzati tulajdonú	1362	24 176 754
3	KOMETA 99 Élelmiszeripari Zártkörűen működő Részvénytársaság	igen	1011 Húsfeldolgozás, -tartósítás	nem önkormányzati tulajdonú	653	30 468 679
4	SEFAG Erdészeti és Faipari Zártkörűen Működő Részvénytársaság	igen	0210 Erdészeti, egyéb erdőgazdálkodási tevékenység	nem önkormányzati tulajdonú	479	8 496 449
5	KVGY Kaposvári Villamossági Gyar Korlátolt Felelősségű Társaság	igen	2712 Áramelosztó, -szabályozó készülék gyártása	nem önkormányzati tulajdonú	362	4 311 878
6	FUSETECH Elektrotechnikai Alkatrész Gyártó és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	igen	2611'08 Elektronikai alkatrész gyártása, 2711'08 Villamos motor, áramfejlesztő gyártása, 4652'08 Elektronikus, híradástechnikai berendezés, és alkatrészai nagykereskedelme, 4690'08 Vegyestermékkörű nagykereskedelem, 2712'08 Áramelosztó, -szabályozó készülék gyártása (Főtevékenység), 6820'08 Saját tulajdonú, bérelt ingatlan bérbeadása, üzemeltetése	nem önkormányzati tulajdonú	317	5 178 884
7	KAPOS ATLAS Gépgyár Korlátolt Felelősségű Társaság	igen	2822 Emelő-, anyagmozgató gép gyártása	nem önkormányzati tulajdonú	278	3 778 806

Ssz.	Cégnév	Alakulása 2009 előtti	Főtevékenység	Tulajdoni szerkezet	Létszáma 2017-ben	Értékesítés nettó árbevétele 2015. év (eFt)
8	Kaposplast Műanyagipari Korlátolt Felelősségű Társaság	igen	2221 Műanyag lap, lemez, fólia, cső, profil gyártása	nem önkormányzati tulajdonú	237	4 744 169
9	LUCKYMPEX Fémmegmunkáló és Elektronikai Korlátolt Felelősségű Társaság	igen	2511 Fémszerkezet gyártása	nem önkormányzati tulajdonú	236	1 783 240
10	Lakics Gépgyártó Korlátolt Felelősségű Társaság	igen	2511 Fémszerkezet gyártása	nem önkormányzati tulajdonú	234	4 082 167
11	Magyar Cukorgyártó és Forgalmazó Zártkörűen Működő Részvénytársaság	igen	1081 Cukorgyártás	nem önkormányzati tulajdonú	230	34 399 608
12	Kapos-Coop Kereskedelmi Zártkörűen Működő Részvénytársaság	igen	4711 Élelmiszer jellegű bolti vegyes kiskereskedelem	nem önkormányzati tulajdonú	215	2 990 319
13	PRIVÁT Húsfeldolgozó Korlátolt Felelősségű Társaság	igen	1011 Húsfeldolgozás, -tartósítás	nem önkormányzati tulajdonú	179	5 327 441
14	KAVÍZ Kaposvári Vízforgalmazó Zártkörűen Működő Részvénytársaság	igen	3600 Vízteljesítés, -kezelés, -ellátás	több önkormányzat tulajdona	149	2 206 909
15	Kaposvári Hulladékgazdálkodási Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság	nem	3821 Nem veszélyes hulladék kezelése, ártalmatlanítása	nem önkormányzati tulajdonú	133	742 449
16	METYX HUNGARY Korlátolt Felelősségű Társaság	igen	2221 Műanyag lap, lemez, fólia, cső, profil gyártása	nem önkormányzati tulajdonú	120	1 218 771
17	Török Vas-, és Fémmegmunkáló, Tervező, Termelő, Szerelő, Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	igen	2511 Fémszerkezet gyártása	nem önkormányzati tulajdonú	109	1 128 675
18	Színarany-ívek Gyorskiszolgáló Éttermek Korlátolt Felelősségű Társaság	igen	5610 Éttermi, mozgó vendéglátás	nem önkormányzati tulajdonú	91	940 975
19	Kaposvári Közlekedési Zártkörűen Működő Részvénytársaság	igen	4931 Városi, elővárosi szárazföldi személyszállítás	nem önkormányzati tulajdonú	87	540 310
20	LAMELLO Faipari és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	igen	3109 Egyéb bútorgyártás	nem önkormányzati tulajdonú	86	1 070 357
21	KATAZOL Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	igen	8110 Építményüzemeltetés	nem önkormányzati tulajdonú	79	958 631

Ssz.	Cégnév	Alakulása 2009 előtti	Főtevékenység	Tulajdoni szerkezet	Létszáma 2017-ben	Értékesítés nettó árbevétele 2015. év (eFt)
22	KEP Elektronikai Alkatrészgyártó Korlátolt Felelősségű Társaság	igen	2611 Elektronikai alkatrész gyártása	nem önkormányzati tulajdonú	77	2 225 761
23	Kaposvári Önkormányzati Vagyongazdálkodási és Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság	igen	3530 Gőzellátás, légkondicionálás	nem önkormányzati tulajdonú	76	2 169 633
24	VATNER Ipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	igen	3314 Ipari villamos gép, berendezés javítása	nem önkormányzati tulajdonú	58	1 305 530
25	KAPOS Járműgyártó és Javító Zártkörűen Működő Részvénytársaság	igen	4520 Gépjárműjavítás, -karbantartás	nem önkormányzati tulajdonú	58	760 264
26	KAPOS HOLDING Közszolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság	igen	7022 Üzletviteli, egyéb vezetési tanácsadás	Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzata	56	664 079
27	KAPOSTAJ Mezőgazdasági Termelő és Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság	igen	0111 Gabonaféle (kivéve: rizs), hüvelyes növény, olajos mag termesztése	nem önkormányzati tulajdonú	55	840 390
28	KAFFKA Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	igen	4632 Hús-, húskészítmény nagykereskedelme	nem önkormányzati tulajdonú	54	1 589 809

9.2 melléklet: A városban megvalósult fenntartható energiagazdálkodási (energiateremtési és megújuló energia) projektek bemutatása

9.2.1 Energiamegtakarítást elérő projektek az EU 2007-2013-as fejlesztési program keretében

15. táblázat: Kaposváron támogatott energiamegtakarítást elérő projektek az EU 2007-2013-as fejlesztési program keretében

sorsz.	Pályázat címe	Pályázat rövid tartalma	Kedvezményezett	Támogatási döntés dátuma	Megítelt támogatás (Ft)	Fejlesztési program	Finanszírozás forrása	Fejlesztés típusa	SECAP intézkedés kategória
1	KEOP 5.2.0 Harmadik feles finanszírozás	A Kaposvári Egyetem - Diagnosztikai és Onkoradiológiai Intézet fűtéskorszerűsítése a "Caminus" Zrt. beruházásaként a "Szemünk Fénye Program" keretében	"CAMINUS" Energiaracionalizálási Szolgáltató és Fővállalkozó Zártkörűen Működő Részvénytársaság	2008.08.11	3 965 776	EU 2007-2013	KEOP 5.2.	energetikai fejlesztés	fűtés/hűtés helyi biztosítása
2	DDOP 5.1.3/C A közlekedés biztonságát javító fejlesztések az országos közúthálózat települések belterületét érintő átkelési szakaszain	Autóbusz öbölpar építése és jelzőberendezések telepítése Kaposvár belterületén.	Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzata	2008.10.29	109 911 471	EU 2007-2013	DDOP 5.1.3	közlekedés	közlekedés
3	KEOP 6.1.0/A A fenntartható életmódot és az ehhez kapcsolódó viselkedésmintákat ösztönző kampányok (szemléletformálás, informálás, képzés)	A "Tartsuk tisztán Kaposvárt" elnevezésű kampány megvalósítása.	Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzata	2008.11.07	3 663 000	EU 2007-2013	KEOP 6.1.0	szemléletformálás	

srsz.	Pályázat címe	Pályázat rövid tartalma	Kedvezményezett	Támogatási döntés dátuma	Megítelt támogatás (Ft)	Fejlesztési program	Finanszírozás forrása	Fejlesztés típusa	SECAP intézkedés kategória
4	KEOP 6.1.0/B A fenntartható életmódot és az ehhez kapcsolódó viselkedésmintákat ösztönző kampányok	Kampány a hazai fogyasztási szokások környezet- és egészségtudatosabbá tételére, üzlethálózatok "zöldítése".	Kelet- és Közép-Európai Regionális Környezetvédelmi Központ	2009.01.21	32 932 661	EU 2007-2013	KEOP 6.1.0	szemléletformálás	
5	KEOP 6.2.0/A Fenntarthatóbb életmódot és fogyasztási lehetőségeket népszerűsítő, terjedésüket elősegítő mintaprojektek	Tedd a kocsid a garázsba és járj drótszamárral munkába	Kaposvári Egyetem Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium	2009.02.10	9 900 000	EU 2007-2013	KEOP 6.2.0	szemléletformálás	
6	KEOP 6.2.0/A Fenntarthatóbb életmódot és fogyasztási lehetőségeket népszerűsítő, terjedésüket elősegítő mintaprojektek	Kerékpártároló és az ehhez tartozó szociális helyiségek kialakítása a Kaposvári Rendőrkapitányságon	Somogy Megyei Rendőr-főkapitányság	2009.02.16	9 898 200	EU 2007-2013	KEOP 6.2.0	szemléletformálás	
7	DDOP 5.1.2/A Közösségi közlekedésfejlesztés projektgenerálás	Kaposvár MJV integrált agglomerációs közösségi közlekedési rendszere hosszútávú fejlesztési tervének elkészítése és közösségi közlekedésfejlesztési projektek azonosítása	Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzata	2009.04.16	52 275 000	EU 2007-2013	DDOP 5.1.2	közlekedés	közlekedés
8	KEOP 5.1.0 Energetikai hatékonyság fokozása	Kaposvár fényei - Kaposvár Megyei Jogú Város közvilágításának korszerűsítése.	Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzata	2009.05.18	24 963 706	EU 2007-2013	KEOP 5.1.0	közvilágítás	közvilágítás
9	KEOP 6.1.0/A/09 A fenntartható életmódot és az ehhez kapcsolódó viselkedésmintákat ösztönző	Családi nap a fenntarthatóság jegyében a Tátika Alapítvány szervezésében	CSALÁDI GONDOSKODÁS TÁTIKA 2007 Alapítvány	2009.07.08	4 107 128	EU 2007-2013	KEOP 6.1.0	szemléletformálás	

srsz.	Pályázat címe	Pályázat rövid tartalma	Kedvezményezett	Támogatási döntés dátuma	Megítelt támogatás (Ft)	Fejlesztési program	Finanszírozás forrása	Fejlesztés típusa	SECAP intézkedés kategória
	kampányok (szemléletformálás, informálás, képzés)								
10	KEOP 6.1.0/A/09 A fenntartható életmódot és az ehhez kapcsolódó viselkedésmintákat ösztönző kampányok (szemléletformálás, informálás, képzés)	Bionap az ASKHA szervezésében	Alimentaria et Societas Kutatási- és Fejlesztési Közhasznú Alapítvány	2009.07.27	3 588 075	EU 2007-2013	KEOP 6.1.0	szemléletformálás	
11	KEOP 5.2.0/A/09 Harmadik feles finanszírozás	Somogy Megye Önkormányzatának fenntartásában lévő 5 db intézmény fűtéskorszerűsítése a "Caminus" Zrt. beruházásaként a Szemünk Fénye Program keretében	"Caminus" Energiaracionalizálási Szolgáltató és Fővállalkozó Zártkörűen Működő Részvénytársaság	2009.09.03	47 933 050	EU 2007-2013	KEOP 5.2.	energetikai fejlesztés	fűtés/hűtés helyi biztosítása
12	DDOP 5.1.2/B-09 A közösségi közlekedés színvonalának javítását célzó infrastrukturális beruházások támogatása	Közösségi közlekedés színvonalának emelése a Kapos Volán Zrt és a Gemenc Volán Zrt együttműködésével	Kapos Volán Autóbuszközlekedési Zártkörűen Működő Részvénytársaság	2010.02.23	632 918 500	EU 2007-2013	DDOP 5.1.2	közlekedés	közlekedés
13	KEOP 5.2.0/A/09 Harmadik feles finanszírozás	A Kaposvári Egyetem - Pannon Lovasakadémia fűtéskorszerűsítése a "Caminus" Zrt. beruházásaként a Szemünk Fénye Program keretében.	"Caminus" Energiaracionalizálási Szolgáltató és Fővállalkozó Zártkörűen Működő Részvénytársaság	2010.04.01	5 495 289	EU 2007-2013	KEOP 5.2.	energetikai fejlesztés	fűtés/hűtés helyi biztosítása
14	KEOP 6.2.0/B/09 Fenntarthatóbb életmódot és fogyasztási lehetőségeket	IGY IS LEHET! - környezettudatos	Somogy Megyei Rendőr-főkapitányság	2010.05.19	130 976 110	EU 2007-2013	KEOP 6.2.0	szemléletformálás	

srsz.	Pályázat címe	Pályázat rövid tartalma	Kedvezményezett	Támogatási döntés dátuma	Megítelt támogatás (Ft)	Fejlesztési program	Finanszírozás forrása	Fejlesztés típusa	SECAP intézkedés kategória
	népszerűsítő, terjedésüket elősegítő mintaprojektek	fejlesztések a Kaposvári Rendőrkapitányságon							
15	DDOP 5.1.2/B-09 A közösségi közlekedés színvonalának javítását célzó infrastrukturális beruházások támogatása	Kaposvár közösségi közlekedési színvonalának javítása infrastrukturális fejlesztésekkel	Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzata	2010.08.27	513 742 319	EU 2007-2013	DDOP 5.1.2	közlekedés	közlekedés
16	KEOP 6.1.0/A/09 A fenntartható életmódot és az ehhez kapcsolódó viselkedésmintákat ösztönző kampányok (szemléletformálás, informálás, képzés)	"Tartsuk tisztán Kaposvárt!"	Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzata	2010.10.08	4 520 290	EU 2007-2013	KEOP 6.1.0	szemléletformálás	
17	KEOP 4.4.0/A/09 Megújuló energia alapú villamosenergia-, kapcsolt hő és villamosenergia-, valamint bio-metán termelés	Utófermentor létesítése a biogáztermelés növelésére a MC Zrt. kaposvári telephelyén	Biogáz Fejlesztő Korlátolt Felelősségű Társaság	2010.11.23	90 291 330	EU 2007-2013	KEOP 4.4.	megújuló	ipar
18	KEOP 5.4.0/09 Távhő-szektor energetikai korszerűsítése	Távvezetési korszerűsítés és új fogyasztók bekapcsolása a távhőszolgáltatásba Kaposváron	Kaposvári Önkormányzati Vagyongazdálkodási és Szolgáltató Zrt.	2010.12.11	500 000 000	EU 2007-2013	KEOP 5.4.0	távhő	fűtés/hűtés helyi biztosítása
19	KEOP 5.3.0/B/09 Épületenergetikai fejlesztések megújuló energiaforrás hasznosítással kombinálva	A kaposfüredi Szent Őrangyalok templom energetikai korszerűsítése megújuló energiaforrás hasznosítással.	Szent Őrangyalok Plébániahivatal Kaposvár-Kaposfüred, 7451, Rozmaring u. 2.	2011.02.22	10 537 963	EU 2007-2013	KEOP 5.3.0	épületenergetikai fejlesztés	szolgáltató épületek, berendezések/ létesítmények

srsz.	Pályázat címe	Pályázat rövid tartalma	Kedvezményezett	Támogatási döntés dátuma	Megítelt támogatás (Ft)	Fejlesztési program	Finanszírozás forrása	Fejlesztés típusa	SECAP intézkedés kategória
20	KEOP 4.2.0/B/09 Helyi hő- és hűtési energiaigény kielégítése megújuló energiaforrásokból	A Kaposvári Uszoda és Gyógyfürdő biogáz vezetékének kiépítése	Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzata	2011.04.20	48 779 984	EU 2007-2013	KEOP 4.2.0	megújuló	önkormányzati épületek, berendezések/ létesítmények
21	KEOP 6.2.0/A/11 Fenntarthatóbb életmódot és fogyasztási lehetőségeket népszerűsítő, terjedésüket elősegítő mintaprojektek	Kerékpártároló építés a kaposvári Nagyboldogasszony Római Katolikus Gimnázium, Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézményben	Nagyboldogasszony Római Katolikus Gimnázium, Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény	2011.05.04	9 008 337	EU 2007-2013	KEOP 6.2.0	szemléletformálás	
22	KEOP 6.2.0/A/11 Fenntarthatóbb életmódot és fogyasztási lehetőségeket népszerűsítő, terjedésüket elősegítő mintaprojektek	Kerékpártároló építés a kaposvári Zrínyi Ilona Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskolában	Kaposvári Kodály Zoltán Központi Általános Iskola	2011.05.24	9 054 719	EU 2007-2013	KEOP 6.2.0	szemléletformálás	
23	KEOP 6.2.0/A/11 Fenntarthatóbb életmódot és fogyasztási lehetőségeket népszerűsítő, terjedésüket elősegítő mintaprojektek	Kerékpárral a gimnáziumba	Munkácsy Mihály Gimnázium	2011.05.24	9 025 851	EU 2007-2013	KEOP 6.2.0	szemléletformálás	
24	KEOP 4.2.0/B/09 Helyi hő- és hűtési energiaigény kielégítése megújuló energiaforrásokból	Megújuló energia alapú hőtermelés megvalósítása az Obert Kft.-nél	OBERT Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű társaság	2011.06.28	28 677 100	EU 2007-2013	KEOP 4.2.0	megújuló	szolgáltató épületek, berendezések/ létesítmények
25	KEOP 6.1.0/A/11 A fenntartható életmódot és az ehhez kapcsolódó viselkedésmintákat ösztönző kampányok (szemléletformálás, informálás, képzés)	A kaposvári Építőipari, Faipari Szakképző Iskola és Kollégium a fenntartható fejlődésért	Építőipari, Faipari Szakképző Iskola és Kollégium	2011.07.19	4 808 900	EU 2007-2013	KEOP 6.1.0	szemléletformálás	

srsz.	Pályázat címe	Pályázat rövid tartalma	Kedvezményezett	Támogatási döntés dátuma	Megítelt támogatás (Ft)	Fejlesztési program	Finanszírozás forrása	Fejlesztés típusa	SECAP intézkedés kategória
26	KEOP 6.1.0/B/11 A fenntartható életmódot és az ehhez kapcsolódó viselkedésmintákat ösztönző kampányok (szemléletformálás, informálás, képzés)	"CSEPPBEN A JÖVŐNK" a fenntartható életmódot és az ehhez kapcsolódó viselkedésmintákat ösztönző kampányok Somogy megyében	KAPOSVÁRI ROXÍNHÁZ Egyesület	2011.07.22	35 851 158	EU 2007-2013	KEOP 6.1.0	szemléletformálás	
27	KEOP 4.4.0/A/09 Megújuló energia alapú villamosenergia-, hű és villamosenergia-, valamint bio-metán termelés	"Nulla külső energiaigény" stratégia Fermentor létesítése a biogáztermelés növelésére a Magyar Cukor Zrt kaposvári telephelyén	Biogáz Fejlesztő Korlátolt Felelősségű Társaság	2011.08.26	540 677 335	EU 2007-2013	KEOP 4.4.	megújuló	ipar
28	KEOP 4.2.0/A/11 Helyi hű és hűtési igény kielégítése megújuló energiaforrásokkal	Napelemes rendszer kiépítése a Somogy Megyei Önkormányzat Kaposvár Somssich P.u.8.alatti ingatlanján	SOMOGY MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT DURÁCZKY JÓZSEF ÓVODÁJA, ÁLTALÁNOS ISKOLÁJA, EGYSÉGES GYÓGYPEDAGÓGIAI MÓDSZERTANI INTÉZMÉNYE, NEVELÉSI TANÁCSADÓJA, DIÁKOTTHONA	2011.09.26	50 336 329	EU 2007-2013	KEOP 4.2.0	megújuló	önkormányzati épületek, berendezések/ létesítmények
29	DDOP 5.1.1-11 Kerékpárforgalmi hálózat fejlesztése	Kaposvár kerékpárforgalmi hálózatának fejlesztése	KAPOSVÁR MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	2011.10.12	52 813 725	EU 2007-2013	DDOP 5.1.1	közlekedés	közlekedés
30	KEOP 6.2.0/A/11 Fenntarthatóbb életmódot és fogyasztási lehetőségeket népszerűsítő, terjedésüket elősegítő mintaprojektek	Kerékpártároló kiépítése és Kerékpáros közlekedésre inspiráló kampány megvalósítása Kaposvár Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalában.	KAPOSVÁR MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	2011.12.15	3 852 250	EU 2007-2013	KEOP 6.2.0	szemléletformálás	

srsz.	Pályázat címe	Pályázat rövid tartalma	Kedvezményezett	Támogatási döntés dátuma	Megítelt támogatás (Ft)	Fejlesztési program	Finanszírozás forrása	Fejlesztés típusa	SECAP intézkedés kategória
31	DDOP 5.1.3/A-11 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése	Térségi elérhetőség javítása a 66141 j. úton	Magyar Közút Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság	2012.12.07	851 615 474	EU 2007-2013	DDOP 5.1.3	közlekedés	közlekedés
32	KEOP 6.2.0/B/11 Fenntarthatóbb életmódot és fogyasztási lehetőségeket népszerűsítő, terjedésüket elősegítő mintaprojektek	Helyi termék védjegy és helyi termékek boltjának kialakítása Kaposváron.	KAPOSVÁR MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	2013.01.04	100 195 121	EU 2007-2013	KEOP 6.2.0	szemléletformálás	
33	DDOP 3.1.2-12 Nevelési intézmények fejlesztése	Tar Csatár Központi Óvoda Szentjakabi Tagóvodájának infrastrukturális fejlesztése	Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzata	2013.03.22	119 583 371	EU 2007-2013	DDOP 3.1.2	épületenergetikai fejlesztés	önkormányzati épületek, berendezések/ létesítmények
34	DDOP 3.1.2-12 Nevelési intézmények fejlesztése	Nemzetőr Sori Központi Óvoda Kaposfüredi Tagóvoda infrastrukturális fejlesztése	Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzata	2013.04.16	119 982 385	EU 2007-2013	DDOP 3.1.2	épületenergetikai fejlesztés	önkormányzati épületek, berendezések/ létesítmények
35	KEOP 6.1.0/C/11 A fenntartható életmódot és az ehhez kapcsolódó viselkedésmintákat ösztönző kampányok (szemléletformálás, informálás, képzés)	A víz mindenkié!	Somogy Megyei Kormányhivatal	2013.04.24	104 314 068	EU 2007-2013	KEOP 6.1.0	szemléletformálás	
36	KEOP 4.9.0/11 Épületenergetikai fejlesztések megújuló energiaforrás hasznosítással kombinálva	Komplex épületenergetikai korszerűsítés és napenergia hasznosítása a kaposvári Evangélikus Egyházközség Lelkészi Hivatal és Gyülekezeti Terem épületében	Kaposvári Evangélikus Egyházközség	2013.05.13	9 030 233	EU 2007-2013	KEOP 4.9.0	épületenergetikai fejlesztés	szolgáltató épületek, berendezések/ létesítmények

srsz.	Pályázat címe	Pályázat rövid tartalma	Kedvezményezett	Támogatási döntés dátuma	Megítelt támogatás (Ft)	Fejlesztési program	Finanszírozás forrása	Fejlesztés típusa	SECAP intézkedés kategória
37	KEOP 4.10.0/A/12 Helyi hő, és villamosenergia-igény kielégítése megújuló energiaforrásokkal	NAPELEMES RENDSZERREL VILLAMOS ENERGIA KIVÁLTÁSA MEGÚJULÓ ENERGIÁVAL KAPOSVÁR SOMOGY MEGYEI GYERMEKVÉDELMI KÖZPONTNÁL	Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság	2013.07.25	40 797 480	EU 2007-2013	KEOP 4.10.	megújuló	önkormányzati épületek, berendezések/ létesítmények
38	KEOP 4.10.0/A/12 Helyi hő, és villamosenergia-igény kielégítése megújuló energiaforrásokkal	Egyed és Társa Kft raktárépület fejlesztése.	"Egyed és Társa" Élelmiszer és Vegyesáru Nagykereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	2013.07.25	23 216 194	EU 2007-2013	KEOP 4.10.	megújuló	szolgáltató épületek, berendezések/ létesítmények
39	KEOP 6.2.0/A/11 Fenntarthatóbb életmódot és fogyasztási lehetőségeket népszerűsítő, terjedésüket elősegítő mintaprojektek	Kerékpártároló kiépítése a Klebelsberg Kollégiumban	Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzat	2013.10.09	4 291 083	EU 2007-2013	KEOP 6.2.0	szemléletformálás	
40	KEOP 6.2.0/A/11 Fenntarthatóbb életmódot és fogyasztási lehetőségeket népszerűsítő, terjedésüket elősegítő mintaprojektek	Kerékpártároló kiépítése a kaposvári Táncsics Mihály Gimnáziumban	Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzat	2013.10.09	4 265 815	EU 2007-2013	KEOP 6.2.0	szemléletformálás	
41	KEOP 6.2.0/A/11 Fenntarthatóbb életmódot és fogyasztási lehetőségeket népszerűsítő, terjedésüket elősegítő mintaprojektek	Házi komposztálás népszerűsítése Kaposváron	Kecelhegyi Lovassport Közhasznú Egyesület	2013.10.29	9 542 750	EU 2007-2013	KEOP 6.2.0	szemléletformálás	
42	KEOP 6.2.0/A/11 Fenntarthatóbb életmódot és fogyasztási lehetőségeket	A kerékpáros közlekedés infrastrukturális feltételeinek javítása Kaposváron	Kecelhegyi Lovassport Közhasznú Egyesület	2013.10.29	9 820 872	EU 2007-2013	KEOP 6.2.0	szemléletformálás	

srsz.	Pályázat címe	Pályázat rövid tartalma	Kedvezményezett	Támogatási döntés dátuma	Megítélt támogatás (Ft)	Fejlesztési program	Finanszírozás forrása	Fejlesztés típusa	SECAP intézkedés kategória
	népszerűsítő, terjedésüket elősegítő mintaprojektek								
43	KEOP 6.2.0/A/11 Fenntarthatóbb életmódot és fogyasztási lehetőségeket népszerűsítő, terjedésüket elősegítő mintaprojektek	Házi komposztálás a "Tiéd a Holnap" Ifjúsági Alapítvánnyal	"Tiéd a Holnap" Ifjúsági Alapítvány	2013.10.29	10 147 679	EU 2007-2013	KEOP 6.2.0	szemléletformálás	
44	KEOP 4.10.0/A/12 Helyi hő, és villamosenergia-igény kielégítése megújuló energiaforrásokkal	Gazdasági-termelési folyamat közvetlen villamosenergia-igényének részbeni kielégítése megújuló energiaforrással.	1. MAGYAR CUKOR MANUFAKTÚRA Csomagoló és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	2013.11.21	14 997 314	EU 2007-2013	KEOP 4.10.	megújuló	szolgáltató épületek, berendezések/ létesítmények
45	KEOP 4.10.0/C/12 Helyi hő és hűtési igény kielégítése megújuló energiaforrásokkal	Nulla külső energiaigényű cukorgyártás - hálózatra termelő biogáz tisztítás megvalósítása	Biogáz Fejlesztő Korlátolt Felelősségű Társaság	2013.11.26	503 450 000	EU 2007-2013	KEOP 4.10	megújuló	ipar
46	KEOP 5.4.0/12 Távhő-szektor energetikai korszerűsítése, megújuló energiaforrások felhasználásának lehetőségével	Kaposvári Távfűtőmű és HMV hőközpont energiahatékonysági korszerűsítése	Kaposvári Önkormányzati Vagyonkezelő és Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság	2013.12.13	56 229 020	EU 2007-2013	KEOP 5.4.0	távhő	fűtés/hűtés helyi biztosítása
47	KEOP 4.10.0/E/12 Egyházi jogi személyek épületenergetikai fejlesztése megújuló energiaforrás hasznosításával kombinálva a konvergencia régiókban	Fotovoltaikus és energiahatékonysági fejlesztés a kaposvári Nagyboldogasszony Római Katolikus Gimnázium, Általános Iskola és Alapfokú Zeneművészeti Iskola épületén	Nagyboldogasszony Római Katolikus Gimnázium, Általános Iskola és Alapfokú Zeneművészeti Iskola	2014.03.17	67 130 000	EU 2007-2013	KEOP 4.10.	megújuló	szolgáltató épületek, berendezések/ létesítmények
48	DDOP 3.1.2/A-14 Oktatási intézmények fejlesztése	Kaposvári Egyetem Gyakorló Általános Iskola és	KAPOSVÁRI EGYETEM	2014.10.16	428 750 500	EU 2007-2013	DDOP 3.1.2	épületenergetikai fejlesztés	szolgáltató épületek,

srsz.	Pályázat címe	Pályázat rövid tartalma	Kedvezményezett	Támogatási döntés dátuma	Megítelt támogatás (Ft)	Fejlesztési program	Finanszírozás forrása	Fejlesztés típusa	SECAP intézkedés kategória
		Gimnázium sportinfrastruktúrájának és energetikai rendszereinek fejlesztése							berendezések/ létesítmények
49	KEOP 4.10.0/K/14 Fotovoltaikus rendszerek kialakítása központi költségvetési szervek részére	Fotovoltaikus rendszerek kialakítása a Somogy Megyei Kormányhivatalnál	SOMOGY MEGYEI KORMÁNYHIVATAL	2014.12.31	125 739 751	EU 2007-2013	KEOP 4.10.	megújuló	önkormányzati épületek, berendezések/ létesítmények
50	KEOP 5.5.0/K/14 Közvilágítás energiatakarékos átalakítása	Közvilágítás fejlesztés Kaposváron	Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzata	2014.12.31	315 723 509	EU 2007-2013	KEOP 5.5.0	közvilágítás	közvilágítás
51	DDOP 3.1.3/G-14 Egészségügyi fejlesztése	A Rét utcai orvosi rendelő épületének felújítása	Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzat	2015.04.15	60 000 000	EU 2007-2013	DDOP 3.1.3	épületenergetikai fejlesztés	önkormányzati épületek, berendezések/ létesítmények
52	DDOP 3.1.3/G-14 Egészségügyi fejlesztése	A Béke utcai orvosi rendelő épületének felújítása	Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzata	2015.04.15	60 000 000	EU 2007-2013	DDOP 3.1.3	épületenergetikai fejlesztés	önkormányzati épületek, berendezések/ létesítmények
53	KEOP 5.4.0/12 Távhő-szektor energetikai korszerűsítése, megújuló energiaforrások felhasználásának lehetőségével	Kaposvári távfűtés energia-hatékonyágának növelése	Kaposvári Önkormányzati Vagyongazdálkodó és Szolgáltató Zrt.	2015.06.12	99 439 820	EU 2007-2013	KEOP 5.4.0	távhő	fűtés/hűtés helyi biztosítása
54	KEOP 5.6.0/E/15 Egészségügyi eszközök energia-megtakarítást célzó beszerzésének támogatása	CT-berendezés cseréje a Kaposvári Egyetem Egészségügyi Centruma részére a KEOP-5.6.0/E/15 jelű projekt keretében	KAPOSVÁRI EGYETEM	2015.09.16	431 525 800	EU 2007-2013	KEOP 5.6.0	energetikai fejlesztés	szolgáltató épületek, berendezések/ létesítmények

srsz.	Pályázat címe	Pályázat rövid tartalma	Kedvezményezett	Támogatási döntés dátuma	Megítelt támogatás (Ft)	Fejlesztési program	Finanszírozás forrása	Fejlesztés típusa	SECAP intézkedés kategória
55	KEOP 5.6.0/E/15 Egészségügyi eszközök energia-megtakarítást célzó beszerzésének támogatása	A Somogy Megyei Kaposi Mór Oktató Kórház képződi diagnosztikai eszközparkjának megújítása	SOMOGY MEGYEI KAPOSI MÓR OKTATÓ KÓRHÁZ	2015.09.16	429 346	EU 2007-2013	KEOP 5.6.0	energetikai fejlesztés	szolgáltató épületek, berendezések/ létesítmények
56	KEOP 5.7.0/15 Középületek kiemelt jelentőségű épületenergetikai fejlesztése	A Gárdonyi Géza Tagiskola és a Tar Csatár Központi Óvoda épületenergetikai fejlesztése	Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzata	2015.09.21	149 150	EU 2007-2013	KEOP 5.7.0	épületenergetikai fejlesztés	önkormányzati épületek, berendezések/ létesítmények
57	KEOP 5.7.0/15 Középületek kiemelt jelentőségű épületenergetikai fejlesztése	A Nemzetőr Sori Központi Óvoda és az Arany János Tagóvoda épületenergetikai fejlesztése	Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzata	2015.09.21	149 607	EU 2007-2013	KEOP 5.7.0	épületenergetikai fejlesztés	önkormányzati épületek, berendezések/ létesítmények
58	KEOP 5.7.0/15 Középületek kiemelt jelentőségű épületenergetikai fejlesztése	A Munkácsy Mihály Gimnázium és a Rét Utcai Központi Óvoda épületenergetikai fejlesztése	Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzata	2015.09.21	149 300	EU 2007-2013	KEOP 5.7.0	épületenergetikai fejlesztés	önkormányzati épületek, berendezések/ létesítmények
59	KEOP 5.7.0/15 Középületek kiemelt jelentőségű épületenergetikai fejlesztése	Somogy Megyei Kormányhivatal épületeinek energetikai célú fejlesztése I.	SOMOGY MEGYEI KORMÁNYHIVATAL	2015.09.25	148 014	EU 2007-2013	KEOP 5.7.0	épületenergetikai fejlesztés	önkormányzati épületek, berendezések/ létesítmények
60	KEOP 5.7.0/15 Középületek kiemelt jelentőségű épületenergetikai fejlesztése	Somogy Megyei Kormányhivatal épületeinek energetikai célú fejlesztése II.	SOMOGY MEGYEI KORMÁNYHIVATAL	2015.09.25	150 000	EU 2007-2013	KEOP 5.7.0	épületenergetikai fejlesztés	önkormányzati épületek, berendezések/ létesítmények
61	KEOP 7.14.0/15 Kormányhivatalok és Minisztériumok 2014-2020 időszakban megvalósuló energiahatékonysági fejlesztéseinek előkészítése	Somogy megyei középületek energiahatékonysági fejlesztéseinek előkészítése	SOMOGY MEGYEI KORMÁNYHIVATAL	2015.09.25	100 000	EU 2007-2013	KEOP 7.14.	szemléletformálás	

9.2.2 Energiamegtakarítást elérő projektek az Új Széchenyi terv fejlesztési program keretében

16. táblázat: Kaposváron támogatott energiamegtakarítást elérő projektek az Új Széchenyi terv fejlesztési program keretében

srsz.	Pályázat címe	Pályázat rövid tartalma	Kedvezményezett	Támogatási döntés dátuma	Megítélt támogatás (Ft)	Fejlesztési program	Finanszírozás forrása
1	KEOP 4.10.0/A/12 Helyi hő, és villamosenergia-igény kielégítése megújuló energiaforrásokkal	NAPELEMES RENDSZERREL VILLAMOS ENERGIA KIVÁLTÁSA MEGÚJULÓ ENERGIÁVAL KAPOSVÁR SOMOGY MEGYEI GYERMEKVÉDELMI KÖZPONTNÁL	Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság	2013.07.25	40 797 480	Új Széchenyi Terv	KEOP 4.10.
2	KEOP 4.10.0/A/12 Helyi hő, és villamosenergia-igény kielégítése megújuló energiaforrásokkal	Egyed és Társa Kft raktárépület fejlesztése.	"Egyed és Társa" Élelmiszer és Vegyesáru Nagykereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	2013.07.25	23 216 194	Új Széchenyi Terv	KEOP 4.10.
3	KEOP 4.10.0/A/12 Helyi hő, és villamosenergia-igény kielégítése megújuló energiaforrásokkal	Gazdasági-termelési folyamat közvetlen villamosenergia-igényének részbeni kielégítése megújuló energiaforrással.	1. MAGYAR CUKOR MANUFAKTÚRA Csomagoló és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	2013.11.21	14 997 314	Új Széchenyi Terv	KEOP 4.10.
4	KEOP 4.10.0/C/12 Helyi hő és hűtési igény kielégítése megújuló energiaforrásokkal	Nulla külső energiaigényű cukorgyártás - hálózatra termelő biogáz tisztítás megvalósítása	Biogáz Fejlesztő Korlátolt Felelősségű Társaság	2013.11.26	503 450 000	Új Széchenyi Terv	KEOP 4.10.
5	KEOP 4.10.0/E/12 Egyházi jogi személyek épületenergetikai fejlesztése megújuló energiaforrás hasznosításával kombinálva a konvergencia régiókban	Fotovoltaikus és energiahatékonysági fejlesztés a kaposvári Nagyboldogasszony Római Katolikus Gimnázium, Általános Iskola és Alapfokú Zeneművészeti Iskola épületén	Nagyboldogasszony Római Katolikus Gimnázium, Általános Iskola és Alapfokú Zeneművészeti Iskola	2014.03.17	67 130 000	Új Széchenyi Terv	KEOP 4.10.

srsz.	Pályázat címe	Pályázat rövid tartalma	Kedvezményezett	Támogatási döntés dátuma	Megítelt támogatás (Ft)	Fejlesztési program	Finanszírozás forrása
6	KEOP 4.10.0/K/14 Fotovoltaikus rendszerek kialakítása központi költségvetési szervek részére	Fotovoltaikus rendszerek kialakítása a Somogy Megyei Kormányhivatalnál	SOMOGY MEGYEI KORMÁNYHIVATAL	2014.12.31	125 739 751	Új Széchenyi Terv	KEOP 4.10.
7	KEOP 4.2.0/A/11 Helyi hő és hűtési igény kielégítése megújuló energiaforrásokkal	Napelemes rendszer kiépítése a Somogy Megyei Önkormányzat Kaposvár Somssich P.u.8.alatti ingatlanján	SOMOGY MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT DURÁCSKY JÓZSEF ÓVODÁJA, ÁLTALÁNOS ISKOLÁJA, EGYSÉGES GYÓGYPEDAGÓGIAI MÓDSZERTANI INTÉZMÉNYE, NEVELÉSI TANÁCSADÓJA, DIÁKOTTHONA	2011.09.26	50 336 329	Új Széchenyi Terv	KEOP 4.2.0
8	KEOP 4.9.0/11 Épületenergetikai fejlesztések megújuló energiaforrás hasznosítással kombinálva	Komplex épületenergetikai korszerűsítés és napenergia hasznosítása a kaposvári Evangélikus Egyházközség Lelkeszi Hivatal és Gyülekezeti Terem épületében	Kaposvári Evangélikus Egyházközség	2013.05.13	9 030 233	Új Széchenyi Terv	KEOP 4.9.0
9	KEOP 5.4.0/12 Távhő-szektor energetikai korszerűsítése, megújuló energiaforrások felhasználásának lehetőségével	Kaposvári Távfűtőmű és HMV hőközpont energiahatékonysági korszerűsítése	Kaposvári Önkormányzati Vagyonkezelő és Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság	2013.12.13	56 229 020	Új Széchenyi Terv	KEOP 5.4.0
10	KEOP 5.4.0/12 Távhő-szektor energetikai korszerűsítése, megújuló energiaforrások felhasználásának lehetőségével	Kaposvári távfűtés energiahatékonyságának növelése	Kaposvári Önkormányzati Vagyonkezelő és Szolgáltató Zrt.	2015.06.12	99 439 820	Új Széchenyi Terv	KEOP 5.4.0

sorsz.	Pályázat címe	Pályázat rövid tartalma	Kedvezményezett	Támogatási döntés dátuma	Megítélt támogatás (Ft)	Fejlesztési program	Finanszírozás forrása
11	KEOP 5.5.0/K/14 Közvilágítás energiatakarékos átalakítása	Közvilágítás fejlesztés Kaposváron	Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzata	2014.12.31	315 723 509	Új Széchenyi Terv	KEOP 5.5.0
12	KEOP 5.6.0/E/15 Egészségügyi eszközök energia-megtakarítást célzó beszerzésének támogatása	CT-berendezés cseréje a Kaposvári Egyetem Egészségügyi Centruma részére a KEOP-5.6.0/E/15 jelű projekt keretében	KAPOSVÁRI EGYETEM	2015.09.16	431 525 800	Új Széchenyi Terv	KEOP 5.6.0
13	KEOP 5.6.0/E/15 Egészségügyi eszközök energia-megtakarítást célzó beszerzésének támogatása	A Somogy Megyei Kaposi Mór Oktató Kórház képződi diagnosztikai eszközparkjának megújítása	SOMOGY MEGYEI KAPOSÍ MÓR OKTATÓ KÓRHÁZ	2015.09.16	429 346 360	Új Széchenyi Terv	KEOP 5.6.0
14	KEOP 5.7.0/15 Középületek kiemelt jelentőségű épületenergetikai fejlesztése	A Munkácsy Mihály Gimnázium és a Rét Utcai Központi Óvoda épületenergetikai fejlesztése	Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzata	2015.09.21	149 847 300	Új Széchenyi Terv	KEOP 5.7.0
15	KEOP 5.7.0/15 Középületek kiemelt jelentőségű épületenergetikai fejlesztése	A Nemzetőr Sori Központi Óvoda és az Arany János Tagóvoda épületenergetikai fejlesztése	Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzata	2015.09.21	149 810 607	Új Széchenyi Terv	KEOP 5.7.0
16	KEOP 5.7.0/15 Középületek kiemelt jelentőségű épületenergetikai fejlesztése	A Gárdonyi Géza Tagiskola és a Tar Csatár Központi Óvoda épületenergetikai fejlesztése	Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzata	2015.09.21	149 801 150	Új Széchenyi Terv	KEOP 5.7.0
17	KEOP 5.7.0/15 Középületek kiemelt jelentőségű épületenergetikai fejlesztése	Somogy Megyei Kormányhivatal épületeinek energetikai célú fejlesztése I.	SOMOGY MEGYEI KORMÁNYHIVATAL	2015.09.25	148 014 145	Új Széchenyi Terv	KEOP 5.7.0
18	KEOP 5.7.0/15 Középületek kiemelt jelentőségű épületenergetikai fejlesztése	Somogy Megyei Kormányhivatal épületeinek energetikai célú fejlesztése II.	SOMOGY MEGYEI KORMÁNYHIVATAL	2015.09.25	150 000 000	Új Széchenyi Terv	KEOP 5.7.0
19	KEOP 6.2.0/A/11 Fenntarthatóbb életmódot és fogyasztási lehetőségeket népszerűsítő, terjedésüket elősegítő mintaprojektek	Kerékpártároló építés a kaposvári Nagyboldogasszony Római Katolikus Gimnázium, Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézményben	Nagyboldogasszony Római Katolikus Gimnázium, Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény	2011.05.04	9 008 337	Új Széchenyi Terv	KEOP 6.2.0

srsz.	Pályázat címe	Pályázat rövid tartalma	Kedvezményezett	Támogatási döntés dátuma	Megítelt támogatás (Ft)	Fejlesztési program	Finanszírozás forrása
20	KEOP 7.14.0/15 Kormányhivatalok és Minisztériumok 2014-2020 időszakban megvalósuló energiahatékonysági fejlesztéseinek előkészítése	Somogy megyei középületek energiahatékonysági fejlesztéseinek előkészítése	SOMOgy MEGYEI KORMÁNYHIVATAL	2015.09.25	100 000 000	Új Széchenyi Terv	KEOP 7.14.
21	TIOP 3.4.2-11/1 Önkormányzati, állami, egyházi, nonprofit fenntartású bentlakásos intézmények korszerűsítése	Az ellátottak életminőségét javító fejlesztések a PANNON MENTŐ Nonprofit Közhasznú KFT. Idősek Otthonában.	PANNON MENTŐ Nonprofit Közhasznú Korlátolt Felelősségű Társaság	2014.06.25	179 874 013	Új Széchenyi Terv	TIOP 3.4.2

17. táblázat: Kaposváron támogatott energiamegtakarítást elérő projektek a Széchenyi2020 fejlesztési program keretében

srsz.	Pályázat címe	Pályázat rövid tartalma	Kedvezményezett	Támogatási döntés dátuma	Megítelt támogatás (Ft)	Fejlesztési program	Finanszírozás forrása
1	IKOP-3.2.0-15 - Fenntartható városi közlekedés fejlesztése és elővárosi vasúti elérhetőség javítása a kevésbé fejlett régiókban	40 darab sűrített földgáz (CNG) hajtású autóbusz számára komplex telephely kivitelezése.	KAPOS HOLDING Közszolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság	2016.06.07	4 058 750 000	Széchenyi 2020	IKOP-3.2.0
2	IKOP-3.2.0-15 - Fenntartható városi közlekedés fejlesztése és elővárosi vasúti elérhetőség javítása a kevésbé fejlett régiókban	Kaposvár megyei jogú város intermodális pályaudvar és a hozzá kapcsolódó közösségi közlekedés fejlesztése	NIF Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zártkörűen működő Részvénytársaság	2017.01.16	1 510 494 954	Széchenyi 2020	IKOP-3.2.0
3	KEHOP-5.2.10-16 - Költségvetési szervek pályázatos épületenergetikai fejlesztései	Kaposvári SZC Eötvös Lóránd Műszaki Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium	KAPOSVÁRI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM	2016.12.19	129 581 422	Széchenyi 2020	KEHOP-5.2.1

sorsz.	Pályázat címe	Pályázat rövid tartalma	Kedvezményezett	Támogatási döntés dátuma	Megítelt támogatás (Ft)	Fejlesztési program	Finanszírozás forrása
		kollégiumi épületek energetikai fejlesztése					
4	KEHOP-5.2.11-16 - Fotovoltaikus rendszerek kialakítása központi költségvetési szervek részére	Fotovoltaikus rendszer kialakítása a Kaposvári Egyetem villamosenergia ellátásának céljából	KAPOSVÁRI EGYETEM	2016.12.19	245 224 600	Széchenyi 2020	KEHOP-5.2.1
5	KEHOP-5.2.10-16 - Költségvetési szervek pályázatos épületenergetikai fejlesztései	FM DASzK, Szakképző Iskola – Móricz Zsigmond Mezőgazdasági Szakképző Iskolája és Kollégiuma energiahatékonysági felújítási munkái	FM DUNÁNTÚLI AGRÁR-SZAKKÉPZŐ KÖZPONT, CSAPÓ DÁNIEL KÖZÉPISKOLA, MEZŐGAZDASÁGI SZAKKÉPZŐ ISKOLA ÉS KOLLÉGIUM	2017.03.20	135 611 500	Széchenyi 2020	KEHOP-5.2.1
6	KEHOP-5.2.2-16 - Középületek kiemelt épületenergetikai fejlesztései	Kiemelt épületenergetikai fejlesztések a Somogy Megyei Kormányhivatalnál	SOMOGY MEGYEI KORMÁNYHIVATAL	2016.10.06	1 000 000 000	Széchenyi 2020	KEHOP-5.2.2
7	KEHOP-5.2.3-16 - Egyházak épületenergetikai fejlesztései megújuló energiaforrás hasznosításának lehetőségével	Kaposvári Református Egyházközség épületeinek energetikai felújítása	Kaposvári Református Egyházközség	2017.01.19	150 000 000	Széchenyi 2020	KEHOP-5.2.3
8	TOP-6.1.5-15-KA1 - Gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés	Kaposvár, Észak-nyugati iparterület gyűjtő- és bekötőút gazdaságélénkítő infrastruktúra fejlesztése (Raktár u., Raktár-köz, Iparos u.)	KAPOSVÁR MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	2016.07.19	348 309 670	Széchenyi 2020	TOP-6.1.5
9	TOP-6.1.5-15-KA1 - Gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés	Kaposvár, Videoton Ipari Park gyűjtő- és bekötőút gazdaságélénkítő infrastruktúra fejlesztése (Izzó u., Nagygát u.)	KAPOSVÁR MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	2016.07.25	184 711 800	Széchenyi 2020	TOP-6.1.5

srsz.	Pályázat címe	Pályázat rövid tartalma	Kedvezményezett	Támogatási döntés dátuma	Megítelt támogatás (Ft)	Fejlesztési program	Finanszírozás forrása
10	TOP-6.1.5-15-KA1 - Gazdaságfejlesztést és a munkaeerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés	Kaposvár, Közép-észak-nyugati iparterület közvetlen gyűjtőutak és bekötőút gazdaságélénkítő infrastruktúra fejlesztése (Kanizsai u., Jutai út, Vásártéri út, Iparterületi bekötőút)	KAPOSVÁR MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	2016.08.16	216 092 109	Széchenyi 2020	TOP-6.1.5
11	TOP-6.4.1-15-KA1 - Fenntartható városi közlekedésfejlesztés	Kaposvár fenntartható városi mobilitási terv készítése	KAPOSVÁR MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	2016.07.13	24 230 000	Széchenyi 2020	TOP-6.4.1
12	TOP-6.4.1-15-KA1 - Fenntartható városi közlekedésfejlesztés	Kaposvár Megyei Jogú Város kerékpárhálózatának fejlesztése és közbringa rendszer kialakítása	KAPOSVÁR MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	2016.08.15	987 500 000	Széchenyi 2020	TOP-6.4.1
13	TOP-6.4.1-15-KA1 - Fenntartható városi közlekedésfejlesztés	Kaposvár Kapostüskevári csomópontjának közlekedésbiztonsági és kerékpárosbarát fejlesztése	KAPOSVÁR MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	2016.08.15	300 000 000	Széchenyi 2020	TOP-6.4.1
14	TOP-6.5.1-15-KA1 - Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése	A kaposvári II. Rákóczi Ferenc Tagiskola és a Honvéd Utcai Tagiskola energetikai korszerűsítése	KAPOSVÁR MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	2016.11.10	375 384 000	Széchenyi 2020	TOP-6.5.1
15	TOP-6.5.1-15-KA1 - Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése	HMKE napelemes rendszerek telepítése önkormányzati tulajdonú épületekre Kaposváron	KAPOSVÁR MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	2016.11.10	339 866 000	Széchenyi 2020	TOP-6.5.1
16	TOP-6.5.1-15-KA1 - Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése	A kaposvári Polgármesteri Hivatal Noszlopy utca 5. szám alatti épületének energetikai korszerűsítése, SECAP kidolgozása	KAPOSVÁR MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	2016.11.10	120 320 000	Széchenyi 2020	TOP-6.5.1
17	TOP-6.5.1-15-KA1 - Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése	A kaposvári Bárczi Gusztáv Iskola energetikai korszerűsítése	KAPOSVÁR MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	2016.11.10	354 786 000	Széchenyi 2020	TOP-6.5.1

srsz.	Pályázat címe	Pályázat rövid tartalma	Kedvezményezett	Támogatási döntés dátuma	Megítelt támogatás (Ft)	Fejlesztési program	Finanszírozás forrása
18	TOP-6.5.1-15-KA1 - Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése	A kaposvári Gárdonyi Géza Tagiskola és a Városi Sportcsarnok RG csarnokának energetikai korszerűsítése	KAPOSVÁR MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	2016.11.10	323 338 000	Széchenyi 2020	TOP-6.5.1
19	TOP-6.5.1-15-KA1 - Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése	A kaposvári Kisfaludy Utcai Tagiskola és a Zrínyi Ilona Tagiskola energetikai korszerűsítése	KAPOSVÁR MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	2016.11.16	367 593 000	Széchenyi 2020	TOP-6.5.1
20	TOP-6.5.1-15-KA1 - Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése	A kaposvári Toldi Lakótelepi Tagiskola és a Városi Sportcsarnok Asztalitenisz csarnokának energetikai korszerűsítése	KAPOSVÁR MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	2016.11.16	358 713 000	Széchenyi 2020	TOP-6.5.1

9.3 melléklet: Műemlékek Kaposváron

9.3.1 Országos védelem alatt álló műemlékek és műemléki környezet

18. ábra: Országos védelem alatt álló műemlékek és műemléki környezet

Ssz.	Megnevezés:	Cím:	Hrsz:	Törzsszám:
1.	Lakóház	Ady Endre utca 1.	101/1	4336
	Műemléki környezet	Áchim A. utca Áchim A. utca. 2 Áchim A. utca 4. Korzó köz Kossuth tér 4. Ady Endre utca 5. Ady Endre utca 2. Ady E. utca 3. Ady E. utca 2.	9056/2 100/4 109 100/5 100/3 104/1 298/1 102/1	
2.	Lakóház	Ady Endre utca 3.	102/1	4337
	Műemléki környezet	Ady Endre utca 1. Áchim A. utca Áchim A. utca 2 Áchim A. utca 4. Ady Endre utca 5. Ady Endre utca 2.	101/1 9056/2 100/4 109 104/1 298/1	
3.	Rk. Gimnázium	Zárda utca 4.	316	4338
	Műemléki környezet	Zárda utca 5. Zárda utca. 4. Bajcsy-Zsilinszky utca. 10-12. Kossuth tér 2/a. Kossuth tér 2.	304 315 309 319 317	
4.	Vaszary szülőháza	Zárda utca 9.	230	9224
	Műemléki környezet	Zárda utca 7. Rippl- Rónai utca 4. Zárda utca 11. Bajcsy-Zsilinszky utca 2.	231 236 229 308	
5.	Ún. Gugyuló Jézus	Csalogány u. sarok	6615	8892
	Műemléki környezet	Béla Király utca 22 Béla Király utca 20. Csalogány utca 2.	6558/1 6725 6680	
6.	Mária-oszlop	Kossuth tér 2.	318	4500
7.	Rk. Általános Iskola	Kossuth tér 2/a	319	4340

Ssz.	Megnevezés:	Cím:	Hrsz:	Törzsszám:
	Műemléki környezet	Kossuth tér Zárda utca 2. Zárda utca 4. Bajcsy-Zsilinszky utca 10-12. Fő utca 3. Fő utca 2.	318 317 316 309 324 2	
8.	Nepomuki Szt. János	Kossuth tér	318	9878
9.	Lakóház	Konrássy utca 3.	301	6772
	Műemléki környezet	Konrássy utca 4. Konrássy utca 5. Konrássy utca 1. Zárda utca 5. - Ady Endre utca 4.	233 300 303 304 302 297	
10.	Lakóház	Konrássy utca 4.	233	8463
	Műemléki környezet	Konrássy utca 6. Rippl- Rónai utca 2. Zárda utca 7. Konrássy utca 2/b. Konrássy utca 3.	234 235 231 232/2 301	
11.	Dorottya ház	Fő utca 1.	320	4341
	Műemléki környezet	Kossuth tér 2/a. Udvar Fő utca 3. Fő utca 4. Fő utca 2.	319 324/2 321 8/7 2	
12.	Múzeum	Fő utca 10.	12	4342
	Műemléki környezet	Rippl-Rónai tér Teleki utca 9. Múzeum utca Múzeum utca 4. Múzeum utca 2. Fő utca 8. Fő utca 7. Európa park Fő utca 13. (Kossuth L. u. 2.) Fő utca 12. Somogy Áruház	13 10 8/5 8/11 8/10 8/9 322/1 323 338 15 17/1	
13.	Arany Oroszlán patika	Fő utca 19.	341	4343
	Műemléki környezet	Fő utca 17. Fő utca 21. Fő utca 12.	340 342 15	
14.	Lakóépület	Fő utca 34.	401	4344

Ssz.	Megnevezés:	Cím:	Hrsz:	Törzsszám:
	Műemléki környezet	Fő utca 32. Iskola köz Fő utca 36. Fő utca	402 403/1 400 372/9	
15.	Kórház anyaépület	Fő utca 65.	637	4345
	Műemléki környezet	Fő utca 56. Fő utca 58. Fő utca 60. Fő utca 62. Fő utca64. Fő utca 66.	592/2 594 595 596 597 598	
16.	Szt. Rókus szobor	Arany János tér	4918/8	8670
	Műemléki környezet		4918/5, 4918/6 4743/5, 4743/7	
17.	Csiky Gergely Színház	Rákóczi tér	436	9048
	Műemléki környezet	Színházpark	437/1 437/2 437/3	
18.	Rippl-Rónai kút	Rippl-Rónai tér	13	4349
19.	Levéltár	Rippl-Rónai tér 1.	12	4348
	Műemléki környezet	Rippl-Rónai tér Teleki utca 9. Múzeum utca Múzeum utca 4. Múzeum utca 2. Fő utca 8. Fő utca 7. Európa park Fő utca 13. (Kossuth L. u. 2.) Fő utca 12. Somogy Áruház	13 10 8/5 8/11 8/10 8/9 322/1 323 338 15 17/1	
20.	Kálvária kápolna	Kálvária utca 15.	7575	4347
	Műemléki környezet	Kálvária utca 24. Kálvária utca 22. Kálvária utca 13. Kálvária utca 17. Zrínyi Miklós utca 42. Zrínyi Miklós utca 40. Zrínyi Miklós utca 38. Zrínyi Miklós utca 36.	7656 7657 7574 7576 7548 7549 7550 7551	

Ssz.	Megnevezés:	Cím:	Hrsz:	Törzsszám:
21.	Téglagyár	Szigetvári utca 117-119.	6941/5	9482
22.	Vízmű	Guba S. utca 81.	3655/4	9414
	Műemléki környezet	- - -	3654/14 3655/8 3657/15	
23.	Várrom	Vásártéri út	9059, 9062/1	4351
	Műemléki környezet	Nostra Vásártéri úti üres terület	9062/2 9063/4	
24.	Lakóépület	Somssich Pál utca 17.	932	10602
	Műemléki környezet	Somssich Pál utca 17- 17/a Szt. Imre utca 17-19. Szt. Imre utca 21. Szt. Imre utca 23. Somssich Pál utca 15. - Damjanich utca 12.	933 931 930 929 923	
25.	Szt. Donát kápolna	Ivánfahegy	17937	9225
	Műemléki környezet	Ivánfahegy Ivánfahegy	17938/3 17932/1	
		Ivánfahegy Ivánfahegy	2604 2603	
26.	Kaposhegyi-kápolna	Géza utca 103.	7616	8671
	Műemléki környezet	Kálvária utca 83. Kálvária utca 85. Kálvária utca 94. Kálvária utca Géza utca 86. Géza utca 88. Géza utca 90. Géza utca 92.	7610 7611 7617 7615 7741 7742 7743 7744	
27.	Szentjakabi Bencés apátság	Várdomb utca 1.	17099	4339
	Műemléki környezet	Kaposszentjakab Kaposszentjakab Kaposszentjakab Kaposszentjakab Kaposszentjakab Kaposszentjakab Kaposszentjakab Kaposszentjakab Kaposszentjakab Kaposszentjakab	17106/10 17106/8 17106/1 17101/5 17101/1 17103 17104/2 1788/9 17188/10 17188/8	
28.	Fa harangláb	Ózaranypusztá	0472	9629

Ssz.	Megnevezés:	Cím:	Hrsz:	Törzsszám:
29.	Rippl-Rónai villa	Rómahegy	18216/7	4346
	Műemléki környezet	- - - - -	18216/8 18227 18228/1 18228/2 18228/3	
30.	Rk. templom (Toponár)	Toponári út 47.	13001/1	4499
	Műemléki környezet	Toponári út Toponári út 44. Toponári út Toponári út Toponári út Toponári út Toponári út Toponári út	13820/1 13151 13023/3 13022 13021 13020 13018 13152	
31.	Szt. Flórián szobor (Toponár)	Toponári út 84.	13662	4501
	Műemléki környezet	Toponári út 86. Toponári út 88. Toponári út 90. Toponári út 92. Toponári út 73. Toponári út 71. Toponári út 79.	13223 13224 13225 13639 13808 13809 13810	
32.	Nep. Szt. János (Toponár)	Kemping utca, Gém utca sarok	13061	8717
	Műemléki környezet	Gém utca 1. Gém utca 4. Gém utca 2. Kemping utca 37. Kemping utca 39. Kemping utca 39. Kemping utca 41.	13074 13043 13042 13080 13079/2 13079/1 13078	
33.	Lakóház	Zárda utca 8.	313	11095
	Műemléki környezet	Zárda utca 6. Zárda utca 7. Kontrácssy utca 2/a Bajcsy-Zsilinszky utca 2. Bajcsy-Zsilinszky utca. 2/a-6.	314 231 232/1 308 309	

Ssz.	Megnevezés:	Cím:	Hrsz:	Törzsszám:
34.	Filmszínház ⁴	Noszlopy Gáspár utca 5-7.	82/5	
	Műemléki környezet	Városház utca Noszlopy G. utcai - Városház utcai parkolóház Noszlopy Gáspár utca 3.	80/5 82/3 82/6	
35 ²	MÁV épületek	II. sz. váltókezelő épület és szerelvényszám mérő	7131/22	
		MÁV Felvételi épület MÁV Posta	7131/10, 7131/11	
		III. sz. váltókezelői torony	9051/6	
	Vasútállomás műemléki környezete	Baross Gábor utca Baross Gábor utca Baross Gábor utca Baross Gábor utca Baross Gábor utca Budai Nagy Antal utca	7131/9 7131/12 7131/13 7131/14 9053 7131/7	
36 ⁵	Rippl-Rónai park (történelmi kert)	Róma-hegy	18216/7 18216/8	

9.3.2 H1 védelem alatt álló épületek

Sorszám Megnevezés Címe

1. MTESZ-Székház Kaposvár, Bajcsy-Zsilinszky u. 1/c-d. hrsz: 859-858.
2. Bíróság és Ügyészség épülete Kaposvár, Bajcsy-Zsilinszky u. 3. hrsz: 852
3. Egyetemi épület – volt Leánygimnázium Kaposvár, Bajcsy-Zsilinszky u. 8. hrsz: 309.
4. Egyetemi épület – könyvtárszárny Kaposvár, Bajcsy-Zsilinszky u. 12. hrsz: 309
Posta – régi épület Kaposvár, Bajcsy-Zsilinszky u. 15. hrsz: 801/1
5. Táncsics Mihály Gimnázium Kaposvár, Bajcsy-Zsilinszky u. 17. hrsz: 799/1
6. MÁV vasútállomás felvételi épület Kaposvár, Baross G. u. 2. hrsz: 7131/10
7. MÁV víztorony Kaposvár, Baross G. u. 2. hrsz: 7131/5
8. Középiskola – Kollégium régi épületei Kaposvár, Baross Gábor u. 19. hrsz: 467/2
9. Irodaépület Kaposvár, Baross G. u. 19. hrsz: 467/1
10. Katonai Ügyészség Kaposvár, Baross G. u. 19. hrsz: 472

⁴ Beiktatta a 9/2009.(III.6.) OKM. rendelet 111.§ (1) bekezdése. Hatályos 2009. március 14-től. ² Beiktatta az 53/2011.(VIII. 25.) NEFM rend.

⁵ Beiktatta az 53/2011.(VIII. 25.) NEFM rend.

11. Vízmű – régi tároló Kaposvár, Harsányi János u. hrsz: 9731
12. ⁶
13. Lakóház Kaposvár, Damjanich u. 3/b hrsz: 4214
14. Lakóház Kaposvár, Damjanich u. 18. hrsz: 936/1
15. Lakóház Kaposvár, Damjanich u. 20-22. hrsz.: 936/1, 936/2
16. Lakóház Kaposvár, Damjanich u. 24. hrsz.: 936/2
17. Biztosító – székház és lakások Kaposvár, Dózsa Gy. u.1. hrsz: 407.
18. TIT – székház, volt lakóépület Kaposvár, Dózsa Gy. u. 18. hrsz: 55.
19. Lakóház Kaposvár, Dózsa Gy. u.22. hrsz: 57.
20. Lakóház Kaposvár, Gr. Apponyi A. u. 20. hrsz: 492/4.
21. Volt iskolaépület Kaposvár, Fő u. 2. hrsz: 2.
22. Lakóház és üzletek – Anker ház Kaposvár, Fő u. 12. hrsz: 15.
23. Kodály Zoltán Általános Iskola Kaposvár, Fő u. 44. hrsz: 393
24. Lakóház Kaposvár, Gábor Andor tér 1. hrsz.: 4213/3
25. Lakóház Kaposvár, Gábor Andor tér 2. hrsz.: 4213/3
26. „Takács-kúria” Kaposvár, Ivánfahegy 4. hrsz: 2572
27. ⁷
28. Római Katolikus Templom és kereszt Kaposvár, Kaposfüredi u. Szőlőhegyi u. sarok hrsz: 15226
29. Kecelhegyi Rk. kápolna Kaposvár, Kecelhegyi u. hrsz: 9499
30. Kórház épülete Kaposvár, Bajcsy – Zs. u. 60.
31. Nőgyógyászati tömb hrsz: 748.
32. Kórház épülete Kaposvár, Bajcsy – Zs. u. 60. Fertőző osztály tömbje hrsz: 637
33. ⁸⁹
34. Kórház labor épülete és kápolnája Kaposvár, Bajcsy – Zs. u. 60. hrsz: 637
35. ¹⁰
36. ¹¹
37. Városháza régi épülete Kaposvár, Kossuth tér 1. hrsz: 88.
38. Római Katolikus Püspöki Székesegyház Kaposvár, Kossuth tér hrsz: 318.
39. Lakóház és üzlet – volt Erzsébet Szálló Kaposvár, Kossuth tér 5. hrsz: 99.
40. Zeneiskola Kaposvár, Kossuth L. u. 21 hrsz: 854.

⁶ Hatályon kívül helyezte a 26/2009. (IV. 27.) önkormányzati rendelet 1. §-a, hatálytalan 2009. május 1-től.

⁷ Hatályon kívül helyezte a **8/2010.(II.26.) önkormányzati rendelet 2.§ (2) bekezdése**. Hatálytalan: 2010. március 1-től.

⁸ Hatályon kívül helyezte a 17/2016. (IV. 29.) számú önkormányzati rendelet 2. § (1) bekezdése. Hatálytalan:

⁹ . május 1-től.

¹⁰ Hatályon kívül helyezte a 17/2016. (IV. 29.) számú önkormányzati rendelet 2. § (1) bekezdése. Hatálytalan: 2016. május 1-től.

¹¹ Hatályon kívül helyezte a 17/2016. (IV. 29.) számú önkormányzati rendelet 2. § (1) bekezdése. Hatálytalan: 2016. május 1-től.

41. Református Templom és esperesi hivatal Kaposvár, Kossuth L. u. 23. hrsz:855
42. Református gyülekezeti ház Kaposvár, Kossuth L. u. 37. hrsz: 43271, 4327/2.
43. Evangélikus templom és lelkész-lakás Kaposvár, Kossuth L. u. 39/b. hrsz: 4325.
44. Lonkahegyi Rk. Kápolna Kaposvár, Lonkahegyi zártkert hrsz: 18148
45. Izraelita temető ravatalozója Kaposvár, Mező u. hrsz: 2271
46. Római Katolikus Plébánia és kereszt Kaposvár, Mező u. hrsz: 3596/2
47. Római Katolikus Kápolna, Keleti temető Kaposvár, Mező u. hrsz: 3593/3
48. Keleti temető, Ravatalozó épülete Kaposvár, Mező u. hrsz: 3593/2
49. Hősök temploma Kaposvár, Mező u. hrsz: 3956/4
50. Régi siló-lisztraktár Kaposvár, Malom u. 10. hrsz: 2105
51. Malomépület (Nagymalom) Kaposvár, Malom u. 10. hrsz: 2105
52. Malom Irodaház (Nagymalom) Kaposvár, Malom u. 10. hrsz: 2105
53. Lakóház Kaposvár, 48-as Ifjúság u. 7. hrsz: 4222.
54. Helyőrségi Klub Kaposvár, Németh I. fasor 7. Hrsz: 943.
55. Római Katolikus Szt. Imre Templom Kaposvár, Németh I. fasor hrsz: 798
56. Római Katolikus Szt. Imre Plébánia és Templom Kaposvár, Németh I. fasor 2. hrsz: 797
57. Iroda- és lakóház Kaposvár, Németh I. fasor 14. hrsz: 787
58. Üzletház, volt villanytelep Kaposvár, Noszlopy G. u. 3. hrsz: 82/6
- 59.¹²
60. Üzletház, volt Szarvas Szálló Kaposvár, Petőfi tér 1. hrsz: 69.
61. Lakóház Kaposvár, Pécsi u. 13.-15. hrsz: 3585
62. Lakóház Kaposvár, Pécsi u. 6. hrsz: 2420/6

63.⁷

63. Cukorgyár Kaposvár, Pécsi u. 10.
64. Erőműtelep hrsz: 2417/15
- 65.¹³
66. Cukorgyár Kaposvár, Pécsi u. 12.
67. Iroda épület hrsz: 2417/15
68. Cukorgyár Kaposvár, Pécsi u. 14.
69. Lakóház hrsz: 2417/15
70. Általános Iskola főépülete Kaposvár, Pécsi u. 45. hrsz: 3360
71. Magtárépület Kaposvár – Répáspuszta hrsz: 0388/74
72. Üzlet, raktár volt istálló Kaposvár – Répáspuszta hrsz: 13942/2
73. Rómahegyi Rk. Kápolna Kaposvár, Csalogány u. hrsz: 6786.
74. Siketnéma Intézet épülete Kaposvár, Sommsich P. u. 8. hrsz: 857

¹² Hatályon kívül helyezte a 26/2009. (IV. 27.) önkormányzati rendelet 1. §-a, hatálytalan 2009. május 1-től. ⁷ Hatályon kívül helyezte a 16/2009.(II.27.) önkormányzati rendelet 4.§ (2) bekezdése. Hatálytalan: 2009. március 1-től.

¹³ Hatályon kívül helyezte a 41/2008. (VI. 10.) önkormányzati rendelet 1. §-a. Hatálytalan 2008. június 15-től.

75. MÁV Nevelőintézet főépülete Kaposvár, Sommsich P. u. 15. hrsz:
923
76. Lakóház Kaposvár, Szent Imre u. 20/b. hrsz: 4179
77. Lakóház Kaposvár, Szent Imre u. 29/b. hrsz: 4220
78. Berzsenyi D. Általános Iskola Kaposvár, Szent Imre u. 29/c-d. hrsz:
4220
79. Lakóház Kaposvár, Szent Imre u. 39. hrsz: 4231
80. Lakóház Kaposvár, Szent Imre u. 45. hrsz: 4234
81. Irodaház, Nemzeti Bank régi épülete Kaposvár, Széchenyi tér 3.-4.
hrs: 356
82. Dorottya üzletház, volt Turul Szálló Kaposvár, Széchenyi tér 8. hrsz: 366
83. Magtárépület Kaposvár, Szőlőhegyi u. hrsz: 15264
84. Víztorony Kaposvár, Szőlőhegyi u. hrsz: 15263
85. Iroda és üzletek, volt tűzoltószertár Kaposvár, Teleki u. 9. hrsz: 10.
86. Általános Iskola épülete, volt Festetics Kaposvár, Toponári u. 44.
kastély hrsz: 13161
87. Magtár Kaposvár, Toponári u. hrsz: 3656/6
88. Patika épülete Kaposvár, Toponári u. 92. hrsz: 13639.
89. Római Katolikus Plébánia – régi épület Kaposvár, Zárda u. 2. hrsz: 317.
90. Transzformátor épülete Kaposvár, Zrínyi M. u. hrsz: 7169
91. ¹⁴ Kápolna 14 stációval Kaposvár-Toponár, Orci. út hrsz: 13236 és
13237
92. ¹⁵ Szent József templom Kaposvár, Kanizsai utca 54.sz. hrsz.: 5637/58
93. ¹⁶ Szent Margit templom Kaposvár, Füredi utca hrsz.: 4865

9.3.3 H2 védelem alatt álló épületek

Sorszám Megnevezés Címe

-
1. Lakóház	Kaposvár, Ady E. u. 4. Hrsz: 297
2. Lakóház	Kaposvár, Ady E. u.5. Hrsz: 104/1
3. Lakóház	Kaposvár, Ady E. u. 6. Hrsz: 296
4. Lakóház	Kaposvár, Ady E. u. 7. Hrsz: 105
5. Lakóház	Kaposvár, Ady E. u. 8. Hrsz: 295
6. Lakóház	Kaposvár, Ady E. u. 9. Hrsz: 106
7. Lakóház	Kaposvár, Ady E. u. 10. Hrsz: 294
8. Lakóház	Kaposvár, Ady E. u. 15. Hrsz: 111/1
9. Lakóház	Kaposvár, Ady E. u. 16. - Berzsenyi u. 2. Hrsz: 282
10. Lakóház	Kaposvár, Gr. Apponyi A. u. 1/b. hrsz: 540
-

¹⁴ Beiktatta a 37/2009. (VI.15.) számú önkormányzati rendelet 1. §-a. Hatályos: 2009. június 15-től.

¹⁵ Módosította a 20/2010.(IV.29.) önkormányzati rendelet 1. §-a. Hatályos 2010. május 1-től.

¹⁶ Módosította a 20/2010.(IV.29.) önkormányzati rendelet 1. §-a. Hatályos 2010. május 1-től.

11. Lakóház	Kaposvár, Gr. Apponyi A. u. 3. hrsz: 539
12. Lakóház	Kaposvár, Gr. Apponyi A. u. 13. hrsz: 534
13. Lakóház	Kaposvár, Gr. Apponyi A. u. 29. hrsz: 525
14. Lakóház	Kaposvár, Bajcsy-Zs. u. 1/b. hrsz: 860
15. Lakóház	Kaposvár, Bajcsy-Zs.E.u. 5. – Kossuth L. u. 16. hrsz: 850
16. Lakóház	Kaposvár, Bajcsy-Zs. E. u. 7. hrsz: 848
17. Lakóház	Kaposvár, Bajcsy-Zs.E. u. 19. hrsz: 794
18. Óvoda	Kaposvár, Bajcsy-Zs.E. u. 20. hrsz: 345
19. Lakóház	Kaposvár, Bajcsy-Zs.E. u. 21. hrsz: 793
20. Lakóház	Kaposvár, Bajcsy-Zs.E. u. 23 hrsz: 790/1
21. Lakóház	Kaposvár, Bajcsy-Zs.E. u. 25. hrsz: 789/1
22. Lakóház	Kaposvár, Bajcsy-Zs.E. u. 27. hrsz: 786
23. Lakóház	Kaposvár, Bajcsy-Zs.E.u. 31. hrsz: 771
24. Lakóház	Kaposvár, Bajcsy - Zs.E. u. 38/a. hrsz: 370/1
25. Lakóház	Kaposvár, Bajcsy-Zs.E. u. 44. hrsz: 375
26. Lakóház	Kaposvár, Bajcsy-Zs.E. u. 46. Hrsz: 376
27. Lakóház	Kaposvár, Bajcsy-Zs.E. u. 50. hrsz: 378
28. Lakóház	Kaposvár, Bajcsy-Zs.E. u. 52. hrsz: 379
29. Lakóház	Kaposvár, Bajcsy-Zs.E. u. 63. hrsz: 676/1
30. Lakóház	Kaposvár, Bajcsy -Zs.E. u. 75/b. hrsz: 685
31. Lakóház	Kaposvár, Bajcsy-Zs.E. u. 78. hrsz: 661/2
32. Lakóház	Kaposvár, Bartók B. u. 21. hrsz: 7800
33. Lakóház	Kaposvár, Bartók B. u. 28. hrsz: 8178
34. Lakóház	Kaposvár, Bartók B. u. 33. hrsz: 7806
35. Lakóház	Kaposvár, Bartók B. u. 36. hrsz: 8172
36. Pláza része	Kaposvár, Berzsenyi D.u. 1/a. hrsz: 131/3
37. Lakóház	Kaposvár, Berzsenyi D.u. 2/b. hrsz: 283
38. Lakóház	Kaposvár, Cseri u. 31. hrsz: 8879
39. Lakóház	Kaposvár, Cseri u. 35. hrsz: 8877
40. Lakóház	Kaposvár, Dózsa Gy. u. 2. hrsz: 47
41. Egykori mozi, ma étterem	Kaposvár, Dózsa Gy. u. 3. hrsz: 409
42. Lakóház	Kaposvár, Dózsa Gy. u. 6. hrsz: 49
43. Lakóház	Kaposvár, Dózsa Gy. u. 7. hrsz: 411
44. Lakóház	Kaposvár, Dózsa Gy. u. 8. hrsz: 50
45. Lakóház	Kaposvár, Dózsa Gy. u. 9. hrsz: 412
46. Lakóház	Kaposvár, Dózsa Gy. u. 10. hrsz: 51
47. Lakóház	Kaposvár, Dózsa Gy. u. 11. hrsz: 413
48. Lakóház	Kaposvár, Dózsa Gy. u. 12. hrsz: 52
49. Lakóház	Kaposvár, Dózsa Gy. u. 13. hrsz: 414
50. Lakóház	Kaposvár, Dózsa Gy. u. 14. hrsz: 53
51. Lakóház	Kaposvár, Dózsa Gy. u. 19. hrsz: 431
52. Lakóház	Kaposvár, Dózsa Gy. u. 20. Hrsz: 56
53. Lakóház	Kaposvár, Dózsa Gy. u. 24. Hrsz: 58/1; 58/2
54. Lakóház	Kaposvár, Ezredév u. 1. Hrsz: 824
55. Lakóház	Kaposvár, Ezredév u. 2. Hrsz: 822
56. Lakóház	Kaposvár, Ezredév u. 3. Hrsz: 826
57. Lakóház	Kaposvár, Ezredév u. 5. Hrsz: 827
58. Lakóház	Kaposvár, Ezredév u. 6. Hrsz: 819

59. Lakóház	Kaposvár, Ezredév u. 7. Hrsz: 828
60. Lakóház	Kaposvár, Ezredév u. 8. Hrsz: 818
61. Lakóház	Kaposvár, Ezredév u. 9. Hrsz: 830
62. Lakóház	Kaposvár, Ezredév u. 11. Hrsz: 831
63. Orvosi rendelő	Kaposvár, Ezredév u. 13. Hrsz: 832
64. Lakóház	Kaposvár, Ezredév u. 17. Hrsz: 834
65. Lakóház	Kaposvár, Ezredév u. 18. Hrsz: 813
66. Lakóház	Kaposvár, Ezredév u. 20-22. Hrsz: 812
67. Lakóház	Kaposvár, Fő u. 3. Hrsz: 321
68. Lakóház	Kaposvár, Fő u. 4. Hrsz: 8/7
69. Lakóház	Kaposvár, Fő u. 5. Hrsz: 322/1
70. Lakóház	Kaposvár, Fő u. 6. Hrsz: 8/8
71. Lakóház	Kaposvár, Fő u. 8. Hrsz: 8/9
72. Lakóház	Kaposvár, Fő u. 13. – Kossuth L. u. 2. Hrsz: 338
73. Lakóház	Kaposvár, Fő u. 14. Hrsz: 41
74. Lakóház	Kaposvár, Fő u. 15. Hrsz: 339/1
75. Lakóház	Kaposvár, Fő u. 16. Hrsz: 42/2
76. Lakóház	Kaposvár, Fő u. 17. Hrsz: 340
77. Lakóház	Kaposvár, Fő u. 18. Hrsz: 43
78. Lakóház	Kaposvár, Fő u. 20. Hrsz: 44
79. Lakóház	Kaposvár, Fő u. 21. Hrsz: 342
80. Lakóház	Kaposvár, Fő u. 22. Hrsz: 45
81. Lakóház	Kaposvár, Fő u. 23. Hrsz: 349
82. Lakóház	Kaposvár, Fő u. 24. Hrsz: 46
83. Lakóház	Kaposvár, Fő u. 25. Hrsz: 350
84. Lakóház	Kaposvár, Fő u. 27. Hrsz: 351/10
85. Lakóház	Kaposvár, Fő u. 29. Hrsz: 353
86. Lakóház	Kaposvár, Fő u. 31. Hrsz: 361
87. Lakóház	Kaposvár, Fő u. 55. – Tallián Gy. u. 1. Hrsz: 387
88. Lakóház	Kaposvár, Fő u. 62. Hrsz: 596
89. Lakóház	Kaposvár, Fő u. 64. Hrsz: 597
90. Lakóház	Kaposvár, Fő u. 66. Hrsz: 598
91. Lakóház	Kaposvár, Fő u. 73. Hrsz: 635
92. Lakóház	Kaposvár, Fő u. 79. Hrsz: 632
93. Lakóház	Kaposvár, Fő u. 99. Hrsz: 621
94. Lakóház	Kaposvár, Irányi D. u. 11. Hrsz: 34
95. Lakóház	Kaposvár, Irányi D. u. 13. Hrsz: 33
96. Lakóház	Kaposvár, Irányi D. u. 17. Hrsz: 31
97. Lakóház	Kaposvár, Iszák u. 29. Hrsz: 8252
98. Lakóház	Kaposvár, Jedlik Á. u. 11. Hrsz: 7171
99. Lakóház	Kaposvár, Jókai M. u. 10. Hrsz: 8227
100. Lakóház	Kaposvár, Jókai M. u. 11. Hrsz: 8215
101. Lakóház	Kaposvár, Jókai M. u. 13. Hrsz: 8216
102. Lakóház	Kaposvár, Jókai M. u. 15. Hrsz: 8217
103. Lakóház	Kaposvár, József A. u. 7. Hrsz: 211
104. Lakóház	Kaposvár, Kaposfüredi u. 181. Hrsz: 15379
105. Lakóház	Kaposvár, Kassa u. 7. Hrsz: 4262
106. Lakóház	Kaposvár, Kassa u. 9. Hrsz: 4263

107.	Lakóház	Kaposvár, Kassa u. 17. hrsz: 4267
108.	Lakóház	Kaposvár, Kassa u. 18. hrsz: 4245
109.	Lakóház	Kaposvár, Kisfaludy u. 14. hrsz: 4737
110.	Lakóház	Kaposvár, Kisfaludy u. 27. hrsz: 4992
111.	Lakóház	Kaposvár, Kontrássyu. 2/b. hrsz: 232/2
112.	Lakóház	Kaposvár, Kontrássyu. 5. hrsz: 300
113.	Lakóház	Kaposvár, Kontrássyu. 6. hrsz: 234
114.	Lakóház	Kaposvár, Kontrássy u. 7. hrsz: 290
115.	Lakóház	Kaposvár, Kontrássy u. 8. hrsz: 278/1
116.	Kórház	Kaposvár, Tallián u. 32. Igazgatási épület hrsz:748
117.		¹⁷
118.	Lakóház	Kaposvár, Kossuth tér 4. hrsz: 100
119.	Lakóház	Kaposvár, Kossuth L. u. 8. hrsz: 335
120.	Lakóház	Kaposvár, Kossuth L. u. 10. hrsz: 333
121.	Lakóház	Kaposvár, Kossuth L. u. 15. hrsz: 327
122.	Büntetésvégrehajtási	Kaposvár, Kossuth L. u. 19. Intézet
	hrs: 853	
123.	Lakóház	Kaposvár, Kossuth L. u. 20. hrsz: 846
124.	Lakóház	Kaposvár, Kossuth L. u. 24. hrsz: 844
125.	Lakóház	Kaposvár, Kossuth L. u. 26. hrsz: 843
126.	Lakóház	Kaposvár, Kossuth L. u. 28. hrsz: 842
127.	Lakóház	Kaposvár, Kossuth L. u. 32. hrsz: 839
128.	Lakóház	Kaposvár, Kossuth L. u. 44. hrsz: 917-919
129.	Lakóház	Kaposvár, Kossuth L. u. 62. hrsz: 4314
130.	Lakóház	Kaposvár, Kossuth L. u. 68. hrsz: 4311
131.	Lakóház	Kaposvár, Kossuth L. u. 73. hrsz: 4346
132.	Lakóház	Kaposvár, Kossuth L. u. 83. hrsz: 4351
133.	Lakóház	Kaposvár, Kossuth L. u. 87. hrsz: 4353
134.	Lakóház	Kaposvár, Kovács-Sebestény Gy. u. 2. hrsz: 955
135.	Lakóház	Kaposvár, Kovács-Sebestény Gy. u. 9. hrsz: 949
136.	Lakóház	Kaposvár, Kovács-Sebestény Gy. u. 11. hrsz: 936/2
137.	Lakóház	Kaposvár, Múzeum u. 2. hrsz: 8/1
138.	Lakóház	Kaposvár, 48-as Ifjúság u. 16. hrsz: 4226
139.	Lakóház	Kaposvár, 48-as Ifjúság u. 20. hrsz: 4255
140.	Lakóház	Kaposvár, 48-as Ifjúság u. 22. hrsz: 4257
141.	Lakóház	Kaposvár, 48-as Ifjúság u. 26. hrsz: 4285
142.	Lakóház	Kaposvár, 48-as Ifjúság u. 30. hrsz: 4288
143.	Lakóház	Kaposvár, Németh I. fasor 9. hrsz: 944
144.	Lakóház	Kaposvár, Németh I. fasor 10. hrsz: 791/1
145.	Lakóház	Kaposvár, Németh I. fasor 11. Hrsz: 956
146.	Lakóház	Kaposvár, Németh I. fasor 15. Hrsz: 958

¹⁷ Hatályon kívül helyezte a 17/2016. (IV. 29.) számú önkormányzati rendelet 2. § (2) bekezdése.
Hatálytalan: 2016. május 1-től.

147.	Lakóház	Kaposvár, Németh I. fasor 16. Hrsz: 784/5
148.	Lakóház	Kaposvár, Németh I. fasor 18. Hrsz: 783/2
149.	Lakóház	Kaposvár, Németh I. fasor 19/a. hrsz: 981
150.	Lakóház	Kaposvár, Németh I. fasor 21. hrsz: 983, 984
151.	Lakóház	Kaposvár, Németh I. fasor 35. hrsz: 993
152.	Lakóház	Kaposvár, Németh I. fasor 37. hrsz: 994
153.	Lakóház	Kaposvár, Németh I. fasor 39. hrsz: 995
154.	Lakóház	Kaposvár, Németh I. fasor 42. hrsz: 706
155.	Lakóház	Kaposvár, Németh I. fasor 44. hrsz: 705
156.	Lakóház	Kaposvár, Németh I. fasor 51. hrsz: 1024
157.	Lakóház	Kaposvár, Németh I. fasor 55. hrsz: 1033
158.	Lakóház	Kaposvár, Németh I. fasor 63. hrsz: 1037
159.	Irodaház	Kaposvár, Noszlopy G. u. 1. Hrsz: 82/8
160.	Lakóház	Kaposvár, Noszlopy G. u. 2. hrsz: 98
161.	Lakóház	Kaposvár, Noszlopy G. u. 4. hrsz: 97
162.	Lakóház	Kaposvár, Noszlopy G. u. 6. hrsz: 96
163.	Lakóház	Kaposvár, Noszlopy G. u. 8. hrsz: 95
164.	Lakóház	Kaposvár, Noszlopy G. u. 12. hrsz: 93
165.	Lakóház	Kaposvár, Pázmány P. u. 5. hrsz: 1017
166.	Lakóház	Kaposvár, Rákóczi tér 4.- 5. hrsz: 433-432
167.	Lakóház	Kaposvár, Rákóczi tér 13. hrsz: 458
168.	Lakóház	Kaposvár, Rákóczi tér 16. hrsz: 455
169.	Lakóház	Kaposvár, Rákóczi tér 18. hrsz: 440
170.	Lakóház	Kaposvár, Rippl-R. J. u. 2. hrsz: 235
171.	Lakóház	Kaposvár, Rippl-R. J. u. 3. hrsz: 273
172.	Lakóház	Kaposvár, Rippl-R. J. u. 8. hrsz: 238
173.	Lakóház	Kaposvár, Rippl-R. J. u. 19. hrsz: 263
174.	Lakóház	Kaposvár, Rippl-R. J. u. 21. hrsz: 262
175.	Lakóház	Kaposvár, Rippl-R. J. u. 22. hrsz: 247
176.	Lakóház	Kaposvár, Somssich P. u. 14. hrsz: 836
177.	Lakóház	Kaposvár, Somssich P. u. 18. hrsz: 810
178.	Lakóház	Kaposvár, Streith M. u. 13. hrsz: 4200
179.	Lakóház	Kaposvár, Szent Imre u. 4. hrsz: 939
180.	Lakóház	Kaposvár, Szent Imre u. 5. hrsz: 804
181.	Lakóház	Kaposvár, Szent Imre u. 6. hrsz: 938
182.	Lakóház	Kaposvár, Szent Imre u. 8. hrsz: 937
183.	Lakóház	Kaposvár, Szent Imre u. 10. hrsz: 936
184.	Lakóház	Kaposvár, Szent Imre u. 16. hrsz: 4201
185.	Lakóház	Kaposvár, Szent Imre u. 18. hrsz: 4184
186.	Lakóház	Kaposvár, Szent Imre u. 23. hrsz: 929
187.	Lakóház	Kaposvár, Szent Imre u. 24. hrsz: 4171
188.	Lakóház	Kaposvár, Szent Imre u. 25. hrsz: 928
189.	Lakóház	Kaposvár, Szent Imre u. 27. hrsz: 927
190.	Lakóház	Kaposvár, Szent Imre u. 29. hrsz: 926
191.	Lakóház	Kaposvár, Szent Imre u. 31. hrsz: 4227
192.	Lakóház	Kaposvár, Szent Imre u. 55. hrsz: 4239
193.	Lakóház	Kaposvár, Széchenyi tér 6. hrsz: 368
194.	Lakóház	Kaposvár, Széchenyi tér 7. hrsz: 367

195.	Lakóház	Kaposvár, Tallián Gy. u. 1./a hrsz: 386
196.	Lakóház	Kaposvár, Tallián Gy. u. 4. hrsz: 643
197.	Lakóház	Kaposvár, Tallián Gy. u. 4/b. hrsz: 645
198.	Lakóház	Kaposvár, Tallián Gy. u. 8. hrsz: 648
199.	¹⁸¹⁹	
200.	Lakóház	Kaposvár, Tallián Gy. u. 33. hrsz: 965
201.	Lakóház	Kaposvár, Tallián Gy. u. 42. hrsz: 976/1
202.	Lakóház	Kaposvár, Tallián Gy. u. 45. hrsz: 4112
203.	Lakóház	Kaposvár, Tallián Gy. u. 52. hrsz: 3915
204.	Lakóház	Kaposvár, Tallián Gy. u. 76. hrsz: 3954
205.	Lakóház	Kaposvár, Tallián Gy. u. 91. hrsz: 4088
206.	Volt iskola	Kaposvár, Teleki u. 2. hrsz: 88
207.	Lakóház	Kaposvár, Teleki u. 5. hrsz: 8/12
208.	Lakóház	Kaposvár, Temesvár u. 1. hrsz: 4290
209.	Lakóház	Kaposvár, Temesvár u. 3. hrsz: 4291
210.	Lakóház	Kaposvár, Temesvár u. 4. hrsz: 4283
211.	Lakóház	Kaposvár, Temesvár u. 9. hrsz: 4295
212.	Lakóház	Kaposvár, Temesvár u. 10. hrsz: 4280
213.	Lakóház	Kaposvár, Temesvár u. 13. hrsz: 4297
214.	Lakóház	Kaposvár, Töröcske, Fenyves u. 17. hrsz: 16115
215.	²⁰	
216.	Lakóház	Kaposvár, Vörösteleku. 12. hrsz: 3931
217.	Lakóház	Kaposvár, Zárda u. 1. hrsz: 306/1,2,3
218.	Lakóház	Kaposvár, Zárda u. 4. Hrsz: 315
219.	Lakóház	Kaposvár, Zárda u. 6. hrsz: 314
220.	Lakóház	Kaposvár, Zárda u. 15. hrsz: 227
221.	Lakóház	Kaposvár, Zárda u. 17. hrsz: 226
222.	Lakóház	Kaposvár, Zárda u. 23. hrsz: 222
223.	Lakóház	Kaposvár, Zárda u. 29. hrsz: 219/2
224.	Üzletek, lakások	Kaposvár, Zrínyi M. u. 2. hrsz.: 7674
225.	Lakóház	Kaposvár, Zrínyi M. u. 3. hrsz.: 7140
226.	Lakóház	Kaposvár, Zrínyi M. u. 16. hrsz: 7565
227.	²¹	Óvoda anyaépület (volt Kaposvár-Toponár, Toponári út zárda épülete) hrsz: 13820/1
228.	²²	Gyöngyfa Napközi Kaposvár, Rippl-R. u. 11. Otthon hrsz.: 271
229.	²³	Lakóház Kaposvár, Gróf Apponyi A. u. 49. hrsz: 515

¹⁸ Hatályon kívül helyezte a 17/2016. (IV. 29.) számú önkormányzati rendelet 2. § (2) bekezdése. Hatálytalan:

¹⁹ . május 1-től.

²⁰ Hatályon kívül helyezte a 33/2016. (IX. 26.) önkormányzati rendelet 1.§-a. Hatálytalan 2016. október 1-től.

²¹ Beiktatta a **37/2009. (VI.15.) számú önkormányzati rendelet 2. §-a.** Hatályos: 2009. június 15-től.

²² Beiktatta a 17/2016. (IV. 29.) számú önkormányzati rendelet 1. §-a. Hatályos: 2016. május 1-től.

²³ Beiktatta a 17/2016. (IV. 29.) számú önkormányzati rendelet 1. §-a. Hatályos: 2016. május 1-től.

9.3.4 H3 védelem alatt álló objektumok

Sorszám	Megnevezés	Címe
1.	Kőkereszt	Kaposvár, Arany János tér hrsz.: 4360/1
2.	Lakóház erkélykorlát, kapu	Kaposvár, Bajcsy-Zs. u. 11. hrsz.: 825
3.	Kőkereszt	Kaposvár, Bartók B.-Rudnay u. kereszteződése hrsz.: 7842/2
4.	Kőkereszt	Kaposvár, Bárczy u. -Kőrösi Csoma S. u sarok hrsz.: 9561/8
5.	Kőkereszt	Kaposvár, Béla király u. – Gruber u. sarok hrsz.: 17950
6.	Kőkereszt	Bartók B. u. – Iszák utca sarok hrsz.: 8242
7.	Lakóház Kerítés és kapu	Kaposvár, Damjanich u. 5. hrsz.: 4114
8.	Egykori patyolat épülete Bejárati kapu	Kaposvár, Dombóvári u. 1 hrsz.: 3539
9.	Kőkereszt	Kaposvár, Egyenesi u. 45. előtt hrsz.: 10635
10.	Harangláb és kőkereszt	Kaposvár, Fészerlakpuszta hrsz.: 0328/17
11.	Kőkereszt	Kaposvár, Guba S. 24. előtt hrsz.: 3630
12.	Lakóház homlokzati dombormű	Kaposvár, Hársfa u. 5. hrsz.: 2417/5
13.	Lakóépület Erkély	Kaposvár, Irányi D. u. 19. hrsz.: 30
14.	Lakóépület Kapu és ablak virágtartók	Kaposvár, József A. u. 11. hrsz.: 209
15.	Lakóház kerítés, kapu	Kaposvár, Kassa u. 11. hrsz.: 4264
16.	Lakóház Homlokzati szobrok	Kaposvár, Kisfaludy u. 35. Hrsz.: 4997
17.	Kőkereszt	Kaposvár, Lonkahegyi zártkert Hrsz.: 18175
18.	Lakóépület Kapu és pinceablak rácsai	Kaposvár, Németh I. fasor 65. Hrsz.: 1038
19.	Gyógyszertár Bejárat feletti dombormű	Kaposvár, Pécsi u. 2. Hrsz.: 2404
20.	Harangtorony és kőkereszt	Kaposvár, Pécsi u. Hrsz.: 3229
21.	Lakóépület Bejárati kapu	Kaposvár, Rippl-R. u. 1.

Sorszám	Megnevezés	Címe
		Hrsz.: 274
22.	Kőkereszt	Kaposvár, Szentjakabi zártkert Hrsz.: 17148
23.	Kőkereszt	Kaposvár, Szigetvári utca vége Hrsz.: 10721
24.	Lakóépület Utcai főkapu	Kaposvár, Tallián Gy. u. 3. Hrsz.: 385/1
25.	Lakóépület Kapu	Kaposvár, Tallián Gy. u. 41. Hrsz.: 971
26.	Lakóépület Kapu	Kaposvár, Tallián Gy. u. 89. Hrsz.: 4089
27.	Kőkereszt és fa harangláb	Kaposvár, Toponári zártkert Hrsz.: 20807
28.	Kőkereszt	Kaposvár, Toponári régi temető Hrsz.: 13725
29.	Harangláb és kőkereszt	Kaposvár, Töröcske, Harang u. Hrsz.: 16205
30.	Kőkereszt	Kaposvár, Töröcske, Fenyves u. 29. Hrsz.: 16084
31.	Kőkereszt	Kaposvár, Töröcske, Fenyves u. 72. Hrsz.: 16156
32.	Kőkereszt	Kaposvár, Töröcske Hrsz.: 02260/3
33.	Kőkereszt	Kaposvár, Töröcske Hrsz.: 02260/3
34.	Kőkereszt	Kaposvár, Füredi u. Hrsz.: 15127/1
35.	Kőkereszt	Kaposvár, Kaposfüredi u. – Orgona u. sarok Hrsz.: 15182/70
36.	Kőkereszt	Kaposvár, Füredi út – Margit templom Hrsz.: 4865
37.	Kőkereszt	Kaposvár, Petőfi u. 19. előtt Hrsz.: 4802/1

Sorszám	Megnevezés	Címe
38.	Kőkereszt	Kaposvár, Mező u. Hősök temploma mellett Hrsz.: 3596/4
39.	Kőkereszt	Kaposvár, Kaposfüredi u. Hrsz.: 15181/5
40. ²⁴	Óvoda anyaépület (volt zárda épülete) nyugati homlokzat főkapuval	Kaposvár-Toponár, Toponári út hrsz: 13820/1

9.3.5 He1 védelem alatt álló területek

Sorszám	Megnevezés	Címe

1. Városközpont területe Határai:

Északon:

József Attila utca

Somssich Pál utca Németh István fasor Keleten:

Tallán Gyula utca Anna utca, Rákóczi tér

Délen:

Áchim András utca,

Budai Nagy Antal utca

Baross Gábor utca Nyugaton:

Berzsenyi Dániel utca

2. Volt Tisztviselő telep Határai:

Északon: Arany János utca

Keleten: Hunyadi János utca

Délen: 48-as Ifjúság útja

Nyugaton: Kossuth Lajos utca nyugati telkek hátsó telekhatárai

²⁴ Beiktatta a 37/2009. (VI.15.) számú önkormányzati rendelet 3. §-a. Hatályos: 2009. június 15-től.

3. **Hősök temetője** Kaposvár, Szigetvári út Hrsz.: 10716

4. **Kálvária a toponári városrészben** Kaposvár-Toponár, Orci út Hrsz.: 13237

5. **Izraelita temető** Kaposvár, Mező út Hrsz.: 2271

6. **Damjanich utcai lakótömb** Kaposvár, Damjanich u. 18,20,22,24.

Szent Imre utca 10,

Dr. Kovács - Sebestény Gyula u. 11.

Hrsz.: 936/1,

7. **Gábor Andor téri és Hunyadi János utcai** Kaposvár, Gábor Andor tér 1,2,
társasházak Hunyadi János u. 1,3,5.

Hrsz: 4213/2, 4212/2, 4212/7, 4212/6,4212/1, 4213/4

8. **Hársfa utcai lakóházak** Kaposvár, Hársfa utca 3,5,7,9.

Hrsz.: 2417/3-8

